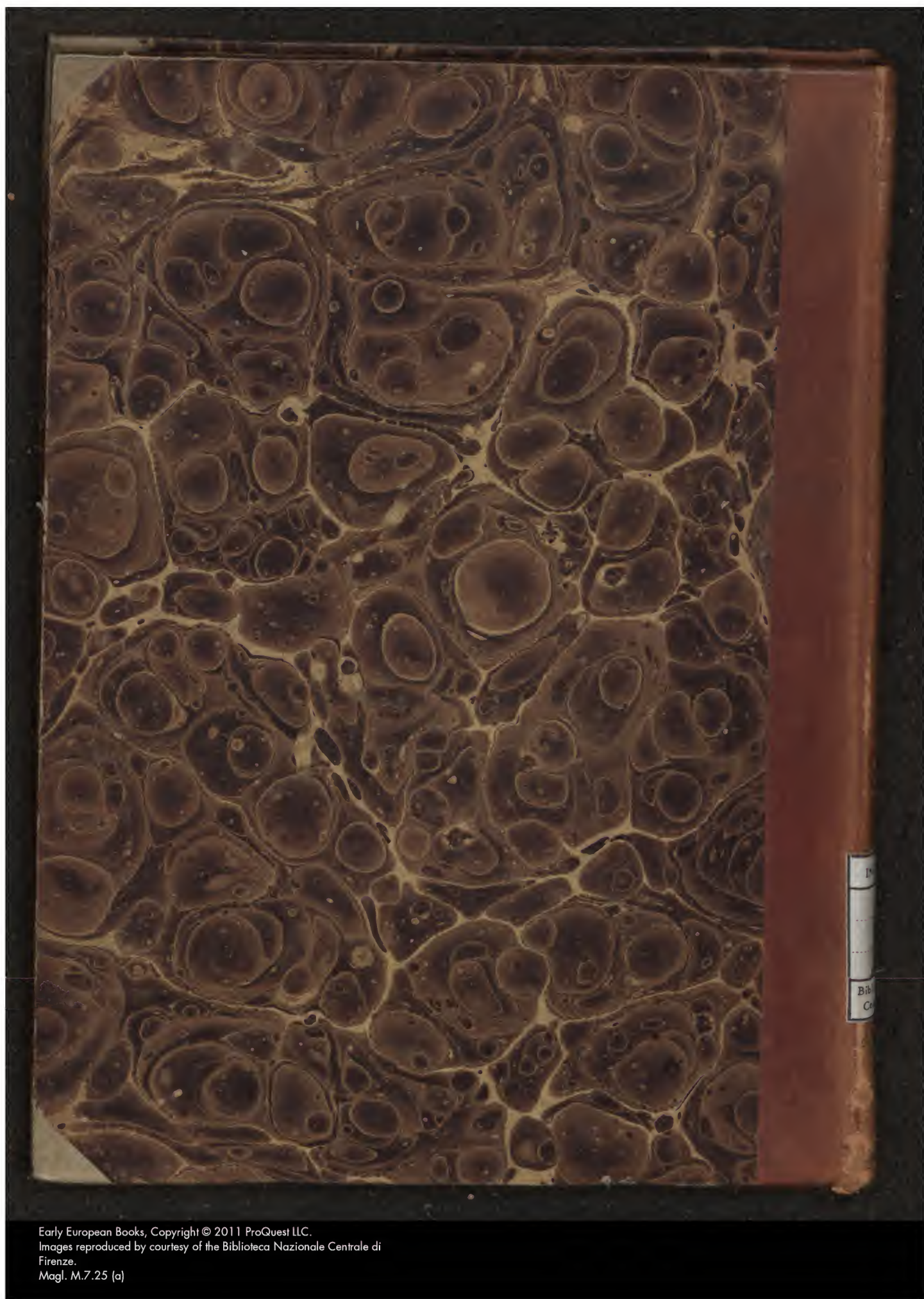

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.25 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.25 [a]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.25 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.25 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.25 (a)

INCUNABULI

M

7

25

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

2

Tabula presentis interrogatorij.
seu p[ro]fessionalis. Et p[ri]mo.

De confessoris potestate.

De clau[is] potencie.

De religiosor[um] habilitate ad c[on]fessiones
p[er]sonarum secularium audiendas.

De habilitate fratru[m] p[re]dicato[rum] z minor[um]
ad confessiones secularium p[er]sonaru[m]
audiendas.

De scientia necessaria cuilibet p[re]fessor[i].

De penit[ent]is ad c[on]fessionem admis-
sione.

Casus in quibus quis potest alteri c[on]f[ite]ri
q[uam] p[ro]prio sacerdoti.

De interrogatione circa p[re]parationem
confitentis ad confessionem.

Casus in quibus est reiteranda p[re]fessio.

De interrogatione excommunicatio[n]is
a confitente.

De vita confitentis z scientia cuius de-
bet esse.

De circumstantiarum peccatoru[m] inter-
rogatione.

De modo interrogandi confessoris.

De quibus circumstantijs necessario ha-
bet interrogare confessor.

Super quibus c[om]muniter c[on]fesso[rum] pe-
nitentem debz interrogare z p[er] quem
ordinem.

De articulis fidei.

De septem ecclesie sacramentis.

De interrogationibus decem p[re]cepto-
rum decalogi.

P[ri]mo circa p[ri]mum q[uod] est. vnum cole
deum.

De secundo q[uod] est. Non assumes no-
men dei iuuanum.

De dispensatione iuramentor[um].

De adiuratione.

De voto[rum] transgressione.

De votis subdito[rum].

De voto[rum] dispensatione.

Circa tertium p[re]ceptum q[uod] est de obser-
uatione festi.

De ieiunijs.

De quarto p[re]cepto quod est de bonore

parentum.

De quinto q[uod] est de non occidendo.

De sexto p[re]cepto q[uod] est de p[ro]hibitione
mechie.

De septimo quod est de furto.

De d[omi]nificatione rerum exterior[um].

De damno spirituali anime z mo[ri].

De octauo p[re]cepto q[uod] est de p[ro]hibitione
falsi testimonij.

De nono q[uod] est de non concupiscendo
vxo[re]m. p[ri]mi.

Circa decimu[m] z vltimu[m] q[uod] est de no[n] co[n]-
cupiscendo rem. p[ri]mi.

De vitijs capitalibus et eor[um] specie-
bus.

De inani gloria.

De inuidia.

De ira.

De accidia.

De auaritia.

De illicita acquisitione.

De iniusta retentione.

De inordinata affectione.

De gula.

De luxuria.

De septem operibus misericordie.

De interrogatio[n]ibus circa statu[m] offici-
um vel p[ro]ditione[m] cuiuslibet p[re]fessio[n]is. p[ri]-

mo de impuberibus vel iuuenib[us] viri-
usq[ue] sexus.

De coniugatis z cura[m] rei familiaris ba-
bentibus.

De viduis.

De p[ri]ncipibus z rectoribus secularib[us].

De iudicibus ordinarijs seu delegatis
laicis v[el] ecclesiasticis z alijs p[er]sonis q[ui]
in iudicio concurrunt. s. actorib[us] z assessorib[us].

De accusatore seu actore.

De aduocatis iuriconsultis z p[ro]cura-
toribus.

De notarijs.

De doctoribus magistris seu scholarib[us].

De medicis p[er]fictis z chirurgis.

De officialibus c[on]siliarijs z aulicis p[ri]n-
cipum.

a z

De cluſibus.
De mercatoribus.
De ſocietate.
De ſocidiſ.
De artiſcibus mechanicis oparijs.
De aromatarijs.
De aurifice.
De tabernarijs.
De ſutore.
De locatore ⁊ conductore.
De piſtore.
De macellariſo.
De cerdone.
De biſtrione.
De muſico.
De ruſticis ⁊ agricolis.
De publicanis ſeu datarijs.
De rectoribus ſeu adminiſtratoribus
hoſpitaliſ ⁊ aliorum locorum pioriſ ac
domorum religioſorum.
De clericis i ſacris ordinibꝰ ſtitutis.
De ſacerdotibus ſimplicibus.
De beneficiarijs canonicis ⁊ curatis.
De epiſ ⁊ ceteris pꝛlatiſ ſupioribus.
De pꝛlatiſ religioſorum.
De religioſiſ.
De penitentie iniunctiōe ⁊ peccatorum
abſolutione.
De penitentie impoſitione.
Canones penitentialeſ.
De cōmutatione penitentie.
Quomodo confeſſor circa inſirmoſ ſe
habere debeat.
De abſolutione quomodo confeſſor
ſe habeat circa eam.
De forma abſolutioniſ a peccatiſ.
Quando ſatiſfactio debet precedere ab
ſolutionem.
De forma abſolutioniſ ab excomuni
catione.
De forma abſolutioniſ habentium indul
gentiam plenariam.
Interrogationeſ beati Anſelmi facien
de inſirmo morienti.

Explicit tabula huius opuſculi.

Incipit interrogatorum siue confes-
sionale per venerabilem fratrem Bar-
tholomeum de clauis de mediolano
ordinis minorum compositum in loco sancte
marie de angelis apud mediolanum: et
distinguitur in quattuor partes princi-
pales.

Um ars artius sit regimē
animarum extra de eta. 2. q.
Cū sit. Et inter humana
exercitia tanto sit pericu-
losius si eo quis male fru-
gatur: quanto anime pēi-

oiores sūt oibus rebus et corporibus. 21.
q. 2. Precipimus. 2. 4. q. 3. si habes. et d.
pe. 2. re. Cū infirmitas. Id: ospecto pstat
quāta diligentia et maturitate: quātaue
intelligētia et discretiōe opus beat sacer-
dos cui cōmissa ē audiētia p̄fessionis et
cura aīar. Mā vbi ē maius periculum
ibi ē cautius agēdū. 4. 2. di. quiescam.
2. c. vbi periculū. de elec. li. 6. Est enī ta-
lis p̄fessio: iudex spiritualis animarū p̄sti-
tutus: et iudicialia potestas exposulat
ut qd q̄s iudicare d̄s discutiāt et discer-
nat. q. Iudicantē. vbi dicit iudicantes
o cuncta rumari. Mā graue nimis ē su-
per re incerta certā dare sentētia. 21. q.
3. Graue p̄inde merito extra d. pe. 2. re.
omnis. p̄cipit n̄r cui libet cōfessori ut sit
discretus et cautus. s. circa qualitates et
circūstācias p̄ctorū p̄quirendas et discutiē-
das: al̄s cū exp̄ssio piculo dānatiōis sui
et sibi p̄stētis p̄fessionis audit iuxta illud
Matth. 15. cecus si ceco ducatum p̄stet
ābo in foveā. s. baratri infernalis cadūt
Et deuitāda igit̄ b̄mōi picula et discrimi-
na p̄cauēda: ne ignorātia sit alicui occa-
sio delinquēdi. Ego 13 ip̄itus et pui inge-
nii fiduciā tñ b̄ns in d̄no a quo ē omne
datū optimū et oē donū p̄fectū: q̄ gratiā
suā dat oibus affluēt diuidēs singula
put vult: nō exp̄sūptiōe aut auditate
laudis p̄sequēde s3 zelo salutis fine: ac p̄
aliquali p̄fessorū minus eruditorū instru-
ctiōe interrogatoriū putile p̄ponere de-
creui. Et 13 pleriq̄s b̄ctenus b̄mōi tra-

ctatus fecerint attē cū diuisiones gram-
marum sint et opationū et vnicuiq̄ det ma-
nifestatio sp̄s ad vtilitatē. 1. cor. 12. p̄ci-
p̄m̄q̄s. 1. pe. 4. ut vnusquisq̄ sicut acce-
pit grām in alterutrū illū administret: si
cut bonus disp̄sator: multiformis gr̄ie
dei cogitās q̄ nemo sibi soli nascit̄: et q̄
co:ponis et negligentie arguit a d̄no ser-
uus q̄ de talento sibi tradito lucrum re-
portare nō curat: cā scriptū sit exo. 2. 4.
c. Mō appebis in p̄spectu meo vacuus
talētū qd habeo libent̄ cōico ut p̄ hoc q̄
p̄alioz salute laborē subeo: quāsi ad fe-
nus illud erogādo: tandē cū lucro repo-
tare queā. Et ut opusculū istud cunctis
reddā gratū chaz et autenticū quātū po-
tuit: resecatis sup̄fluis necessaria tantū-
mō v̄l multū vtilia breuē p̄scripsi: et sin-
gularia fere in eo p̄tenta multipbarijs
iuris allegatiōibus: sacrozūq̄ doctorū
sentētijs et attestatiōib̄ corrobore stu-
dui: ut sic p̄fessor: eruditus ac p̄acticus: q̄
si p̄ memoriali habeat: et ip̄itus et min⁹ p̄a-
cticus: p̄ occurrētū maiori delectatiōe cū
oportuerit ad iuris originalia recurrere
et mās facili⁹ inuenire valeat. Igitur p̄
euidētia dicēdoz: q̄ttuo: p̄ ordinē anno-
tāda sūt. Prīmū ē de p̄fessionis ligādī at-
q̄ solūēdi p̄tate. Secūdū ē de penitētis
solerti ad confessionē admissiōe. Terc-
tium est de circumstantiarum peccatorū
diligenti inuestigatione. Quartū est d̄
p̄nie inuēctione et peccatorū absolutiōe.
Incipit p̄ma pars huius opusculi de
potestate confessoris.

Arca p̄mū notādū q̄ n̄ sacerdos
et si possit audire p̄ctā p̄stet̄ i ar-
ticulo mortis nō tñ p̄t cū absolue-
nā sol sacerdotib̄ date sūt clauēs ecclie
et p̄tās ligādī et solūēdi. cū Jo. 20. dñs di-
xit eis. Quoz remiserit̄ p̄ctā remittat̄
eis 2c. d̄ bis clauib̄ b̄et̄ di. 20. 9. 1. 2. 4.
sen. di. 18. ar. 1. q. 3. vbi Ricar. dicit q̄ 13
due sint clauēs quātū ad effect⁹ et relati-
ones ad illos effect⁹ q̄ sūt ligare et soluere
claudē et apire: ē tñ vna i radice: nā p̄tās
iudicādī i foro aīar ex duob⁹ integrat̄. s.
ex p̄tate discernēdi t̄cē examiatōe: et ex

a 3

ptate diffiniedi i cāc detmiatiōe. Pna potestas dicit claus sciētie: cui act est discernē. dicit claus potētie: cui act est detēmiare cās ligādo vā absolūdo: z ista claus est pncipalior z cōfessor penitus necessaria: quia pma ordinat ad istā ideo de eo pūs dicēdū ē.

Primum capitulū.

Rimo igit dō cōfessor: hēre clauē potētie vt possit absolūe penitēte: s; cū nō possit absolūe eū nisi ligādo ad aliqđ faciēdū o; q; hēat iurisdictionē sup eū: z sic pcludit q; nō pōt solui nec ligari nisi psteat ppo sacerdoti cōfessor: z re. ois. z de pe. di. 6. c. placuit. Et dicit ppus sacerdos ois q; h; curā alicui ordinariā siue delegatā i foro aie: s; stricti accipit ppus sacerdos ille q; iur suo ordinario z immediate h; hāc curā: vt papa ep̄s z curat pochial: q; vt dicit hosti. ex de offi. archip̄. c. 3. his trib; immediate q;libet aia xp̄iana subest v; pape q; curā h; ois gnālī z vbiq; ep̄o ppo q; ad suā dioceim: z de his hēet exp̄sse i cle. dudū z ppo curato q; ad suā pochā vt i. c. ois de pe. z re. nō solū pnt vbiq; audire subditū suū z absolūere siue intra territorū suū siue extra: vt. ff. de offi. pco. l. z. z de omni crimine vbiq; cōmissio. s; etiā alijs hoc ip̄s cōmittere: z sufficit subdito si cōfiteat alteri istoz triuz cui sibi placuerit: vel etiā de licētia cuiuslib; eorū. ar. ex de here. l. rōdicam. i. §. q; vō z in cle. dudū. Et regularit idē ē de quocūq; alio sacerdote ordinario q; h; curā aiaz p electionē: v; etiā ex officio sibi annexo: quia sicut pōt audire subditū suū ita pōt ei licentiā dare alteri p̄stēdi p̄m pe. de palu. in. 4. di. 17. Secus autē ē de simplici delegato z oī eo q; ex cōmissiōe solū audit cōfessiōes: quia nō pōt alteri cōmittere audientiā cōfessionū. Vnde l; q; cōfiteri possit vicario curati: tamē ip̄e vicari; nō pōt dare licētiā illi q; alteri cōfiteat p̄m pe. de palu. in. 4. di. 22. idē de archidiacono qui l; sit iudex ordinari; cōsuetudine vt notat arc. di. z 5. c. plectis. nō tñ ē in foro cōsciētie nisi sit

sacerdos: z tñc quia audit ex cōmissiōe ep̄i nō pōt alteri cōmittere de offi. archid. cū satis. Legatus vero pape est ordinarius in vtroq; foro in puincia sibi decretā: ideo sicut in exterioribus dat iudices legatos: ita pōt dari penitentiarios extra de offi. le. c. 1. Sūmus penitentiarius pape ē ordinarius in spiritualib; tñc. Vnde h; penitentiari; suos sub se coadiutores: z pcedit iniam eligēdi p̄fessores: Secus de alijs simplicib; penitentiarijs q; quāuis sint delegati pape z ip̄e solus eos ponit: ac possit oēs audire vñcūq; veniētes: nō tñ pnt sibi assumere coadiutores nec dare iniam p̄fessore eligēdi Archip̄s hyter ecclie maioris dī ē ordinarius z p̄p̄us sacerdos z h; curā totius dioceis extra de offi. archip̄esbiteri. c. officiū. tibi glo. z do. 2. in de bu. dñt q;libet de ciuitate z diocefi pōt sacramēta accipe in maiorē ecclia. qđ peregrini z a foris veniētes qđiu morā trahit in ciuitate sūt sub cura ep̄i loci z ar̄p̄ri z si decedāt dñt ibi sepeliri: z si alibi sepulturā eligāt quarta debet ep̄o de h; per pau. i. cle. dudū de sepul. Archip̄s. ruralis dicitur ordinari; q; curā gerit p̄b̄oz z laicorū plebanat; nō in qualib; plebe debet eē pleban; q; z ar̄p̄r dicit. Et notat dñs 2. in. d. bu. vbi supra. c. vt singl. Vicarius ē ep̄i generalis dī ordinari; extra de offi. or. iter cetera. z de apel. Romano. li. 6. z notat arch. in. c. plectis. Id de legato pape gñali. ar. extra de of. deleg. c. sup qōnū. Idē de archip̄o dñ vñtat puiciā. Et tñc credo qđ possit cōmittere alteri audire p̄fessionē subditi suffraganei sui. ar. extra de of. or. c. si Qui ar̄ dicatur p̄p̄us sacerdos p̄latoz z curialium. Regū z pncipū plene notat p̄ hosti. i. sūma. t. de pe. z re. §. cui p̄stēdū sit. z i p̄sa. p̄fessio. ii. §. 13. z se. Queritur nūc an p̄b̄ pochialis curatus quantum cūq; simplex possit i adiutorū ipsius assumere sibi locū ad ip̄s quēcūq; religiosū v; aliū sine cuiuscūq; sui superioris licētia: q; hēat ip̄m inuare forte i quadagesima i sacramētis p̄ferēdis z in offiō

pdicandi. Quik. in cle. Religiosi de pri
 uik. dicit q sic ex q sibi cura pmissa e du
 mo sibi pset de i sufficentia allegat no
 tata p ino. d. cle. pecu. Tua z de here. c. ex
 codicam. i. s. q. r. ex q tales q assumu
 tur i socios sut rite ordinati: ita pnt face
 iphi sicut curati nec deficit eis nisi ma.
 Si g. curat paret eis mās poterūt exer
 ce. i. s. q. i. Ecce. z. c. addicim. Et no. 30.
 d. leg. z 30. d. imo. in. d. cle. Religiosi. z
 archi. z 5. di. plect. z. i. 6. q. i. c. z. Quer
 tur iuxta pdicta nunqd d licētia. pp. i. p
 sbyteri pochia possit pochanus recipe
 pnias a religioso seu alio psbytero n cur
 rato. 310. z. d. cle. religiosi sup vbo. Et
 no. dicit q nō pnt recipe nisi ab alio cura
 to. ex d. pe. z re. ois. vt ibi not. glo. sup v
 bo sacerdoti. l. 3. sec. in alijs sacramentis
 Pau. 30. de laza. b. limitat eē vō qū p
 pus sacerdos siue pffesor n pmittit seu
 delegat vices suas l. 3. solū licētia pcedit
 sec. n cū licētia ē pmittit vices suas: q
 tūc poterit pochan recipe pnias a reli
 gioso: z ē a psbytero nō curato. Et assi
 gnat rōnē diuersitat: q i pmo casu vt i
 suo iure ille q pfert pnias in iūge qd eē n
 pnt ex. rogatiōe iurisditiōis: cū iurisditi
 onē talē n habeat de officio. de. p. z. g.
 Secūdo cāu facit ex iure alieno tanq d
 legat z gerēs vicē alteri: iō pnt. facit sup
 d here. c. si. z de fo. ppe. significasti. z bec
 opi. vera nisi dicat q cura pferiorē epō
 nō pnt delegari: vt no. archi. arguēdo de
 elec. cū ex eo. l. i. 6. qd n ē vō i pmissiōe
 spālicetoro casu vrad modicum tps
 fm 30. an. i. d. c. cū ex eo in nouella: vbi
 exponit modicū tps. i. p tres septima
 nas. facit qd no. host. d. offi. vica. c. cleri
 cos. z. c. ad bec. z not. i pisa. simonia. 4.
 s. cum Paulo pco. 30. de legna. z 30.
 de imo. in. d. cle. Religiosi. Idem do.
 An. de bu. in. d. c. omnis.

De habilitatione religiosor ad pffesi
 ones psonarum seculariū audiendas.
 Quidū q ad hoc vt religiosi pos
 sint audire pffessiones psonar se
 culariū excepto articulo necessi
 tat: o3 q sint habilitati a ppo epō de cō

sensu sui plati. i. q d eor licētia audiant
 i 6. q. i. placuit. z. c. puēit. z ibi gl. z arch. z
 dato q aliq haberēt licētia a suo ppo sa
 cerdote vlt plato eligēdi sibi pffessorē quē
 cūqz ēt religiosū n d3 sine licētia sui sup
 o: is audire eos. ēt si hmōi licētia bēret a
 papa: qz velle z nolle religiphi ē i māu su
 pio: is sui. i. z. q. i. nolo z. c. nō dicat. ar. a
 silt d elec. si religiosus. li. 6. vbi dī q ele
 ctiōi d se facte n d3 nec pnt assētire sine li
 cētia supio: is si tñ papa n i gnālī sz speci
 fice z noiati eligēt aliqū religiosū ad ali
 qd officiū psumeret idustriā psonē scire
 z eligissz illū siue eligissz p inqstōe siue
 p pdicatiōe siue p audiēda pffess. vt p p
 latiōe: z tūc nō reqret alterius licētia.

De habilitate fratū pdicatoz z mino
 rū ad pffessiōes sc̄laris psonar audiēdas
 D b. q fres pdicatores z mino
 res possint audire pffessiōes pso
 nar seculariū oz q mgti pores
 puinciales pdicatoz aut eor vicarij mi
 nistri gnāles z puinciales ac custodes oz
 dinis mioz ad pntiā se pferāt platoz in
 singul ciuitatib: z diocētib: in qb ipoz
 fratū loca pntē dignoscūt: z i ciuitatib
 z diocētib locis ipis vicinis: i qb loca
 hmōi n habēt zc. put habēt i cle. dudū
 d sepl. z si iux formā illi cle. dudū. dicti
 plati pfatos fres ad pffessiōes audiēdas
 elegerit seu deputauerit audire poterūt
 Si vō plati srib pdicti iuxta formā. d.
 cle. a suis supiorib electi z pntatis abso
 lute hmōi licētiā exibe recusauerit: z tūc
 ipis vt pffessiōes sibi pnteri volētū libe
 re liciteqz audire et bñficiū absolutiōis
 possint impendere auctoritate aposto
 lica gratiose conceditur. Per huiusmo
 di tamen concessionem non intēdit pa
 pa fratribus ipis ad confessiones talit
 deputatis potestatem impēdere ampli
 orem q curatis seu parochialibus suis
 est a iure concessa: nisi forte eis ecclesia
 rij plati vberiorē in hac pte gratiam spe
 cialem ducerent faciendam. vt ibi 30.
 de legna. ibidē super verbo curatis seu
 pochia libus dicit q per verbū curatis i
 telligūtur prelati collegioz z puētū: vt

archiep. i ecclesijs cathedralibus absente
epo ex d. ma. 2. obe. Et i ecclesijs. 2. c. bis
q. de offi. archiep. c. officii. vt sic h. vbi
curati differat a sequenti. s. seu poebiali
b. Idem 3en. ibidem: no tñ post pdicti fres
deputari ad audiendū p fessioes p puin
rias s. tñ p dictas dioceses. S. qd si p
dicti fres no pnt pntari iuxta formā in
d. cle. dudū. p tēā: puta qz non pnt hñ co
pia plati: qz ē excoīcat⁹ seu suspēsus. di
cit Dau. ibidem qz i pmo cāu debēt pete
re licētia a vicario epi i spūalib⁹ si illū ba
bēt. ar. d. tēpo. o. cū nullus. li. 6. Si vō
nō habēt vicariū 2 malitiose faciūt: dic
qz forte ex licētia hui⁹ pstitutionis pote
rūt eligē. Aut tñ ē adire papā vlt suplo
rē plati. Et idē dicit i scdo cāu qñ. s. foret
excoīcat⁹ vlt suspēsus ex d. pces. preben.
Quia diuerſitate. 2. no. Jo. d. imo. i. cle.
dudū. 2. collec. in. c. ois. de pe. 2. re. glosa
sup vbo plator dicit qz appellatiōe pla
tor intelligūt epi 2 supiores illud qd di
cit text. d. ciuitatib⁹ 2 diocētib⁹ cō. pau.
ibides qz dicit qz plati de iure cōi dicunt
epi: qz d. iure cōi hñt iurisdictionē. Et idē
de eoz loca tenētib⁹ d. iure vlt de pſuctu
dine. Alij sūt plati ex pūilegio ex de cō
ſan. 2. aff. c. i. fm Jo. mo. qd vix ē qñ ta
les plati pūilegiati hñt iurisdictionē qñ
episcopālē i loco 2 nulli subſunt diocēſa
no. de pūilegijs. Abbates. li. 6. Et qz ad
tales seu loco talis nō ſufficeret licētia di
ocēſani vt no. Guil. vbi ſup. Et pnt p di
cti plati ſine pdicta ſolēnitare pdictos re
ligioſos ad p fessioes acceptare p mittē
do eis iurisdictionē ſuā vt no. i. piſa. d. o
fessio. 3. §. 13. 2 i direc. c. t. qz ēt ſine illo p
uilegio poſſz h. eis cōmittē seu audiēdi
licētiā dare ēt ex territoriā. fm Guil.
pau. Jo. d. legna. 2. Jo. d. imo. vbi. s. Idē
collec. d. pe. 2. re. ois. q. 32. glosa ſup vbo
pceſſerit. dicit qz dicti plati licētiā audie
di p fessioes ſel datā nō pnt reuocare ſine
iuſta cā d. reg. iur. li. 6. qd ſel. imo ēt hñt
ex pūilegio clementis. 4. qz hec pceſſio
morte pcedēt nō expirat ſz durat ēt poſt
morte plator⁹ donec eccleſijs pūſū fue
rit d. paſtore vt ibidem. no. Guil. 3ē. Jo. d.

leg. 2. Jo. d. imo. glo. ſup vbo ipendāt. q
rit an fres ſic electi dicant curati: 2 pclu
dit finalit⁹ s. Jo. mo. qz nō idē pau. ibidem
Guil. dicit qz nō ſūt ppe ordinarij nec p
prie delegati: ſz ex ordinarij cū i eis nō ca
dat aliq platio: 2 p pūis nec ex pte pſitēti
uz aliq ſubiectō: 2 ſic pnt poti⁹ dici quedā
gloſa pape ordinatō i fauorē aiax vt no.
io. d. imo. ibidem. Differūt. n. a curati i h.
qz curati i quātū curati nō pnt audire niſi
ſuos poebianos tñ: alios nō ſine licētia
epi vlt curatoz illoz. 2. qz pnt pmittere
alijs vt audiāt ſuos poebianos: vt. s. di
xi: 2 no. 3āba. i. cle. dudū. 3. qz curati 2 co
rū vicarij pnt audire p fessioes ſubditoz
ſuoz itra diocēſis 2 ex. fres vō electi 2 p
ſentati s. 3. formā dicte cle. dudū. ex tali
pntatiōe 2 pmiſſione pnt audire poebia
nos oīuz curatoz illi⁹ diocēſi tñ vbi ſūt
pntati: nec pnt h. alicui cōmittē: 2 pnt ēt
abſoluē ſolū itra diocēſis de pctis tñ cō
miſſis ex diocēſis: 2 ſi ſec⁹ fieret quilibet
p fessio pp bonā fidē excuſarēt qd ad eum
credētes eos hñe p tātē: tñ qd ad eccleſiā nō
cēt abſoluti: 2 ſi pſtaret eis deberēt itez
pſteri vt no. glo. ſup vbo. Audīt. i. d. o.
3ē. pau. 2 Jo. d. imo. ibidem: vbi dicit ēt qz
p fessio: ex ordinarij qles ſūt fres exerce
tes iurisdictionē ēt i ſo: o pſcie ex territo
riū vlt iudicēs itra territoriū vltra ſuaz
iurisdictionēz nihil agit. S. an poſſint fres
ſic electi abſoluē religioſos exceptos vlt
ſiles: Gloſa ſup vbo volentiū. Jñdet
ſub dubio. Jo. d. imo. poſt guil. i. glo. ipē
dāt. pcludit qz ſi ſūt plati excepti iſerio
res epiſ immediate ſubiecti pape a iure
hñt licētiā eligēdi ſibi p fessiozē ex d. pe. 2
re. ne. p dilectōe. ſec⁹ ſi hñt aliū ſupiorē i
mediatū: qz tñc niſi licētiati ſint ab eis qz
poſſint eligē p fessiozē nō poterūt abſoluē
p iſtos: 2 ſi ſiſt nec cū ſubdit i alioz epo
rū. Glo. ſup vbo licē. qrit an poebian⁹
poſſit pſteri iſtis religioſ nō petita licē
tia a ppo ſacerdote poebiali 2 dic qz ſic 2
h. inuit vbi libē. 2 ēt ſiſe qd habet de p
bēdis licet epi. li. 6. 2 boc tenendūz licz
pūiū ſētiat Jo. mo. cū glo. guil. 3ē. Jo. d.
lig. 2 io. d. imo. idē. 2 do. an. d. vbi. i. c. ois.

de pe. 7 re. Glo. sup. 3 bo. iptiri. qrit an
 pfeffi z absoluti in istis religiosis beant
 necesse iterato saltē sel' i āno pfiteri p'
 prio sacerdoti: 7 dic q nō. nec obstat de
 cre. ois i pñ. 8 pe. 7 re. qz ibi loqit d illo q
 alteri. nō ē pfeffus legitime: sec' aūt b: qz
 legitime istis religiosis pfeffus est 7 b: iō
 tenēdū p' glo. 7 pau. 3 uil. 3ē. 3o. d. lig.
 3o. d. imo. 7 ste. ibidē. ch dñs and. d bu. i
 c. ois d pe. 7 re. 7 Ricar. i. 4. d. i. 7. ar. 3. q
 z. s' an curat' tenet subdito dicēti se cō
 fessū dict' fratrib' seu alteri eucharistiā
 ministrare dic q sic p' Ric. vbi supra: nisi
 forte sacerdos hēret signa. pbabilia q il
 le nō dicet vix: qz tūc nō tenet sibi eu
 charistiā ministrare nisi ille sibi faceret suf
 ficiēter fidē qd ē pfeffus. nō obstat si di
 cat qd sacerdos nō d' dare eucharistiā
 illi: psciētiā ignorat: qz cū eq tuta 7 bo
 na psciētiā imo tutior: i pōt cōicere cū q
 pfeffus ē sine lnia sua bñti prātē a supio
 re sic cū q pfeffus ē sibi vlcio vicario: qz
 cognitio quā pōt habē sacerdos in foro
 pnie d psciētiā sōditi sui dpedet a subditi
 voluntate: 7 d' curat' psumē q meli' cō
 fessus sit q pfitet illi quē papa vlcps ele
 git pfefforē p totū mūdū vlcioecis: vt
 sūt dci frēs: cū sit vñile qd nō elegerit ni
 si idoneos vita 7 doctria cū d' offi. or. inf
 cetera. quā q pfeffus ē sacerdoti electo
 d lnia ipius curati. idē scot'. d. i. 7. q. i. in
 4. 7 tbo. i qdā qlibz cō. pe. 7 hosti. sec' tñ
 si cēt excoīcat' vlnotori' peccator: quia
 tūc nō debēt sibi ministrari nisi pstatet de
 absolutōe. 3lo. sup. 3 bo. pcessa qrit an
 isti frēs sic electi possint absolue a casu
 b' epis resuare: 7 dic qd nō sic nec pñt cu
 rati. 3z p maiori dclaratōe sciēdū q cir
 ca b' varie sūt opiniōes doctoz: aliq po
 nūt plures 7 aliq pauciores in pisa. pfeff
 for. i. ponūt. 9. cē casus epales. s. qttuor
 de iu. 7. 5. d' p'fuetudie 7 addit qd nūlo
 min' pñt cpi i suis epatib' casus alios
 resuare. put eis videbit expedire sicut
 ēt pñt pstitutōes facē: 7 mltō mag' hoc
 pōt pñtū sinodale vlcio puinciale: a q: uiz
 sntijs ēt religiofi h pñt absolue vt iclc.
 Religiofi. d' puilegijs. 3o. an. ex d pe. 7

re. Si epus li. 6. glo. 5. enumerat plures
 s. blaffemiā dei 7 factoz ex d cle. male. c.
 z. 3o. tlegiū ex d fortile. c. z. mrimoni
 um clādestine pñt vlcio tra iterdictū ecclē
 sic ex. de clan. d' pō. 2. 7 ibibitio 7 d ma.
 3rac. 3. inf ec. c. i. 7 fi. 3p'fione filioz
 bōicidiū. falsus testimoniū. falsificatio.
 nē istrumti. piuriū. icestū. corruptionez
 monialiū. 3o. tñ cū brutis: 7 oia cū pu
 blica 7 enomia. Nec ille. host. i. sū. sua
 eo. ti. pōit oēs pdictos casus: 7 addit pec
 catū ptra nām 7 quodlibz enome qd ge
 neral vel pñlar. p'fuetudo resuare epis
 3uil. durātis spe. i rep. suo d dictis ad
 dit alios. s. de florātes 7 gies vi opp'fias
 vlcio seductas. 3o. trahētē p' votū castita
 tis. 3o. trahētē p' sponsalia iuramento fir
 mata. 3o. fornicatē cū iudea vel saracena.
 3o. cipiētē adulteriū 7 vir credit cē sū
 3o. procuratē aborū: vlcio sterilitatē i se vel
 in alio. 3o. cognoscētē carnal' filiā suā spi
 ritualē. 3o. baptizantē vlcio tenētē ad bap
 tismū seu pfirmatōem p'pū filioz ex ca
 sus necessitatē. 3o. usurarios parētes ver
 berantē. Et tādē pcludit. tot casus pone
 re nil aliud ē q sacerdoti prātem restri
 gere q eis plenarie a xpo data ē. Unde
 dico sacerdotes oia posse quo ad forū
 puiale: q nō sūt in iure spēalit' epis resu
 uata vlcio supiorib' 7 q nō sūt ipis sacro
 tib' directe vlcio p aliquā psequētiā interdi
 cta ar. ex de iudi. 2. 7 si. 7 de sen. ex. nup.
 idē idirec. ti. de pe. 7 re. q. 75. 7 sic vlcio qz
 cpi possint sibi resuare certos casus q
 de iure cōpetit inferiorib': nō tñ b' pñt
 simplr pñt pdictos doc. 3uil. 7 i direc.
 nisi in duob' casib'. pmo directe vt cū
 aliqui fuerint legitime deprehēsi q meri
 to fuerint tali prāte puādi. scdo indire
 cte p aliquā psequētiā vt cū aliquis ca
 sus emerferit in quo p vtilitate cōi ex
 pediat q talē casum epus retineat 7 alr
 nō. z. 5. q. z. de ecclasticis. Sed non ex
 pedit vtilitati cōi tot casus resuare: qz
 b' cēt iniicere laqueos 7 viā salutis ipe
 dire. 3o. de tertiū. s. qñ sic cēt p'fuetudo:
 vt. s. 7. Ex dicti pdictoz doc. 7 ex cle. du
 dū 3o. de ligna. pcludit q fratres pñt

atores. et minores pñtati paudiētia cō
fessionū vt supra pñt absoluere ab oib⁹
casib⁹ pñtōz: exceptis pñse que in iure
epīs resuati. Et licz episcopi aliquos
casus de consuetudine sue diōce. vel
ex suo bñplacito vñ pñstitutōes suas si
nodales vñ pñtales sibi resuarēt porē
rāt tñ frēs ab eis absoluere. qđ pbat sic.
papa i cle. dudū. statuit qđ fratres pñta
ti iuxta formā ibi pñtā habeant eadē au
ctoritatē absoluēdi circa pñssiones quā
hñt de iure curati nisi pñtati vellent plus
eis pñferre. Et fm guil. durā. non obstat
qđ doc. ponāt mltos casus epīs reserua
tos: curati tñ pñt fm eū ab oibus ocl
tis absoluere: que in iure nō sunt pñse
epīs reseruata: seu que non sunt ipīs sa
cerdotibus directe vel p aliquā pñsequē
tiam interdicta vt supra. g. et ipi fratres
Sed si quis pur vult defendere plures
casus posse epōs rōabñ reseruare quo
ad sacerdotes pochiales qđ sunt de foro
epōz et eorū pñstitutōibus subiecti: tamē
hoc nō pñt facere epī erga pñdictos frēs:
qđ excepti sūt nec eorū ordinationib⁹ sub
iecti vñ ex de excels. pla. Minimis pñua.
Cum g. nō possint dicti frēs absoluere
a casib⁹ resuatis in iure epīs vt dñ i cle.
illa g. pñt ab oibus alijs vt puta reserua
tis ex pñsuetudine pñticulari loci vel sino
dali pñstitutōe: qđ vnū negādo aliud ta
cēdo cōcessit di. i. s. qualis. nec pñt pñe
lati dictā pñssionē reuocare vel defalca
re: nec directe negādo licētia audiendū:
qđ nihilomin⁹ hñt frēs p cle. dudū. nec
idirecte. pñhibendo pochianos ne pñfite
antur eis ex de pñuñ. quāto. et c. dile. nec
p retētiōne multorū casuū qđ fieret i frau
dē legis qđ fieri nō dñ ex de pñf. pñb. c.
pñstitut⁹. fileat g. bñ. Jo. mo. qđ dicit qđ si
epōs pñt artare ordinariā pñtatem curato
ruz: multo magis pñt artare extra ordia
riā ipōz fratrū: qđ qđ p supiorē cōcedit
pñferiorē artari vñ reuocari nō pñt vt pa
tet. di. zi. Inferior. Ad pñstitutōem aut
cle. religiosi. de pñuñ. vbi dñ qđ casib⁹ or
dinarijs resuatis quēquā absoluē nō pñ
sumāt. rñdetur qđ intelligēda ē de casib⁹

i iure resuati: sicut itendit illa pñstitutō.
dudū. nō at pñsuetudinē vñ statuta ali
orū pñtatoz: qđ illa remouet papa in. d.
cle. dudū. a qđ pñt dicti frēs absoluē: et
pñsequēs vt vñ qđ dñ dicat pñt aliquos vñ
pñmodernos dñ talib⁹ casib⁹ pñepōs res
uatis: totū reuocat pñstitutōes cle. du
dūz simplr quātū ad dictos frēs. Si enī
pñstitutio posterior: lz nō faciat mētōem
de pñt ipōz reuocat. vt in. c. lz dñ pñti. li.
6. multo magis reuocare dñ dñ docto
z si iñ pñuñ. bñ. Jo. de lig. idē no. i
directo. li. i. ti. s. s. 76. pñt pñdicta. s. qđ
frēs nō possint absoluē a casib⁹ pñepōs
resuati: qđ mō determinat glo. vbi. s. idēz
tz guil. ibidē dñmō nō appareat de ma
licia: puta si oēs casus vñ maiorē pñtē nō
resuatiōes sibi resuarēt vñ alis. Idē tenz
Paulus ste. laud. zam. et Jo. dñ Imo. Et
intelligit ista resuatio casuū epālium
de actib⁹ exteriorib⁹ cū effectu et nō de
teriorib⁹: qđ igit nō ē claz vt ex pñdict
pñ. Et varie sūt opinionēs doc. qui sint
casus epīs resuati et an possint de die i
die casus pñdictis fratrib⁹ resuare. Tu
tius ē qđ frēs faciāt sibi ab epō declarari
quos casus sibi vñ resuare: et tñc nō im
pediant se desibi resuatis: dñ alijs vero
faciāt sibi generalit liberā absoluēdi licē
tiam cōcedere. Absolutio ex cōdicationis
maioris: a iure clarū ē qđ pñtinet ad epm
ex. e. c. nup. et cōmutatis quo: alib⁹ vo
toz. ex. e. c. i. exceptis notatio apostoli
ce sedi resuatis. e. ti. notat. Jo. an. i. c.
si epō. de pe. et re. li. 6. itē relaxatio quoz
dam iuramētōz pñtinet ad epuz: vide ple
ne de hoc in spe. titulo de legatis. s. nñc
oñdēdum. s. 4. et tho. scđa scđe. q. 89.
ar. 9. et dñs. Zind. de bu. ex de spōsalib⁹.
preterea an dispositio male ablatoz um
icertorū cōputet in casus epīs de iure
resuatos. Circa hoc pñ maiorī declara
tiōe duo vidēda sūt. pñmū ē qđ dicat ier
ta. et dic qđ oia ea qđ sibi retinere nō po
test: siue qđ p rapinā furtū vsurā fraudē
dñuū illatū: vñ re alienā iuerā nñ bitā pñ
relicta accepit: vñ qđ re aliqđ illicite vsur
pauit: et pñt qđ hñmōi res sūt ignorānt

vñ sciat n̄ iueniūt ip̄i nec heredes eorū
 Sicut dicit icerta ea q̄ accepit iudex pte
 p̄corruptōe iusticie vñt p̄iudicando z
 testis p̄ testificādo. Et breuit̄ vbiunqz
 turpitudine ē ex pte dāt̄ z accipiētis z ex
 eo q̄ p̄hibita ē ip̄a datio z acceptio. z de
 bent h̄mōi icerta erogari paupib⁹ ex de
 vsu. cū tu. Sed ē cū auctate seu dispo
 sitōe habeāt hec erogari. hosti. i. c. cū sit
 ex d̄ iudeis. z i sūma d̄ pe. z re. §. vl. iur. fi.
 sub. §. s. q̄ forma. v. itez z vbi. t̄z q̄ talis
 sp̄satio seu distributio male ablatoz i
 certoz sit vñ d̄ casib⁹ ad ep̄s p̄tinetib⁹ z
 q̄ d̄ licētia z auctate debeat fieri. idēz
 t̄z Jo. an. i. regla p̄ctm̄. d̄ re. iu. li. 6. z i. c.
 si ep̄s d̄ pe. z re. e. li. l̄z alit̄ postea dixerit
 i. c. religiosus ifra allato. archi. i. c. nō sa
 ne. i. 4. q. 5. z i. c. religiosus de testa. li. 6.
 solēnt tractat hūc articulu: z late z clare
 t̄z zcludit q̄ h̄mōi icerta poterūt liber
 distribui z erogari paupib⁹ absqz aucta
 te siue scia ep̄i vñ alteri iudicē ecclesiasti
 ci: nā vbi certa p̄sona a testatore deputa
 ta ē ip̄amet d̄z exēq̄. i. z. q. z. d̄ laet. l̄. de
 ep̄i. z cle. l. nulli. ex d̄ testa. Tua. z. c. Jo.
 immo. credit q̄ ille q̄ recipit male ablata
 ip̄emet p̄t distribui si velit vt ē plan⁹
 tex. i. c. cū tu. d̄ vsur. §. i. ibi paupib⁹ ero
 gare. z hoc ēt clare inuit glo. ex d̄ homi.
 sicut dignū. §. eos. Mō ob. decre. cū sit
 d̄ iude. quā allegat hosti. qm̄ loquit̄ de iu
 deo n̄ xp̄iano cui act⁹ z dispensatio q̄ ad
 paupes xp̄ianos merito hēt suspecta ab
 ecclia. Jo bñ d̄ ibi h̄z p̄udētiā diocesa
 ni ep̄i: q̄ suspitio merito cessare d̄z i fide
 li xp̄iano: z sic inq̄t n̄ debito q̄ ep̄s nō h̄z
 se itromittē d̄ talib⁹ nisi in defectum. s.
 vbi nullus deputatus ē a testatore qui
 hoc exequat̄: nec ip̄emet qui h̄z incerta
 restituere p̄ se vult restituere. z sic h̄z in
 telligi opinio hosti. hoc ille Lapis ab.
 cōcordare nūc opinionēs dī. q̄ in ma
 le ablati incertis in quib⁹ trāstatū ē do
 minū nec cōpetit repetitio vt in. c. Mō
 sane. i. 4. q. 5. h̄z locū opini⁹ Zirchi. i. his
 aūt in q̄bus dñus nō transfert vñ trāf
 fert p̄petit repetitio. vt in. c. trāmissa. d̄
 deci. h̄z locū opi. hosti. Jo. an. in. c. Re

ligiosus de testam̄tis li. 6. i. nouella dī.
 cit q̄ vtrqz opinio h̄z cōtatē opinio ho
 sti. ad tollēdā fraudē: q̄ facile ēēt cuiqz
 asserere z iurare se soluisse: z sic multi
 pliciter paupes defraudare. Opinio Jo
 Zirchi. h̄z cōtatē: q̄ ex q̄ debēs icerta re
 situere fidelit̄ erogat paupib⁹. put di
 sponit dec. Lū tu de vsuris. vñ non ap
 paret quare iste nō deat eē absolut⁹ nō
 a p̄cto s̄z ab onere satisfaciēdi. z subdit z
 ego h̄z vñ pure faciēte bñ habere. p ab
 soluto h̄z ille. Mōc tñ distinctōem lap⁹
 ab. cui vñ iherere Jo. An. destruit. tex.
 c. Sicut dignū ex d̄ homicidio. §. eos
 q̄ loq̄tur in rapina: z sic in casu i quo cō
 petit repetitio. Et tñ dicit textus qd̄ di
 stributio ibi facta paupibus p̄ eos q̄ ex
 to: serūt eis nō p̄dest cū extaret illi q̄b⁹
 debebat fieri restitutio: q̄ si illi nō exta
 rent vñ velle text⁹ qd̄ sibi p̄fuisse talis
 distributō. Idē igit idistincte sūtiā arch.
 eē vñore. z h̄c cōiter tenēt doctores. h̄c
 t̄z Ban. de leaza. i. cle. dudū. de sepul. §.
 h̄mōi sup̄ vbo. a iure. z in. c. Religioso.
 de p̄uilegijs. §. Quib⁹. Jo. de Imo. in
 d. cle. dudū. Idē zāba. idē Jo. cal. idē
 Recuper⁹ d̄ sc̄to gēmi. idē Abathe⁹
 de Roma i. d. cle. religiosi. Idē d̄ istē. i.
 sūma ti. de vsu. ar. 6. §. Eius auctorita
 te. Idē. pisanus. Restitutō. 6. §. fi. Idē
 M̄eric⁹ bouc. i. d. c. Lū sit. Collecta. i. d.
 c. Lū tu. de vsuris. Idē. Ric. i. 4. di. 15.
 ar. 5. q. 4. Scot⁹ ibidē. q. z. Idē Jo. de
 ligna. z Semi. i. d. c. Religiosus. de te
 stam̄tis libro sexto. vbi recitās opi. do
 ctōz concludit hoc idēz quod tenet. Zir
 chidiaconus z eius sequaces. s. q̄ ep̄us
 nullatenus potest sibi reseruare dispen
 sationem male ablatozū incertoꝝ:
 absolutionem vero a peccato sic. Nec
 rep̄itur aliqd̄ ius scriptū exp̄sse. phibēs
 illi q̄ h̄z restituere icerta qui erogare pos
 sit ea libere paupib⁹ p̄ se ip̄m d̄mōdo
 fideliter faciat. Nec p̄desset auctoritas
 ep̄i si male dispēsaretur. Qñ tñ rep̄iret
 ep̄s discretus ac timēs deū qui vere cēt
 p̄ paupz: z qui largiter p̄pos reddit⁹
 eis dispēsaret tūc posset habens icerta

distribue ad tale remitti vt de ei⁹ p⁹lio
distribueret: z b⁹ nō dico de necessitate
sed d⁹ p⁹gruitate. Et fateor: talē caute facē
qñ q⁹s tenet ad aliqd erogadus pro male
ablati⁹ icert⁹: z de b⁹ cōstat aut testō aut
cautione si illud erogaret de p⁹sciētia epi
z lnia qui posset distributiōe facta de ea
rōem exigere. Sed an epus vel quiuis
alius possit remittere seu cōponere cū
eo qui h⁹ restituit male ablata incerta
p⁹ minor⁹ quātitate q̄ sit pecunia resti-
tuenda p⁹ ip⁹s male ablati⁹. Dau. i. cle.
abusioib⁹ de pe. z re. v. Ad hec. super
verbo male ablata icerta. dicit q⁹ non:
q⁹ receptio talis pecunie d⁹ fieri nomi-
ne pauper⁹ z in cor⁹ utilitate conuerti: et
iō recipiēs quicūq⁹s sit ille si poterit trā-
figere de offi. vica. c. fi. li. vi. Saluo nisi
sup⁹ b⁹ foret p⁹uilegiatus a papa s⁹m euz.
Lopus hic. z Archi. i. 4. q. 5. Nō sane.
referunt q⁹ hosti. dicebat q⁹ in his in q̄
bus ē mortale pctm s⁹m legē diuinā: vt
in furto z rapina. i. 4. q. 5. penale: epus
non poterit dispēlare nec ēt papa vt ali
qui dicūt q̄ min⁹ penitentia agat z resti-
tutio fiat ex⁹ de vsuris. cū tu. i. 4. q. 5. si
q⁹s. z. c. multi. z. c. q. 6. c. i. in his vō in
q̄b⁹ ē mortale pctm s⁹z ius positiuū: tūc
si ē epus siue inferiorib⁹ iterdicta dispēsa-
tio nullus dispensare vel patiam p⁹stae
pōt nisi solus papa vel is cui specialiter
cōmissit. Si vō nō ē iterdicta tūc epus
dispensare poterit. z no. in Spec. ti. de
lega. s. Nūc epop. v. dñs me⁹ dixit. Ex
dictis pauli. z lapi elicit. q⁹ cōpositio fa-
cta p⁹ epos cōponētes cū heredit⁹ vsu-
rarior⁹ sup⁹ vsuris z male ablati⁹ nil va-
leat: nec patrocinet quātū ad deū eis q̄
bus talis sit dicta remissio. Optime fa-
cit regla pctm. de reg. in. li. 6. z. i. 4. q. 6.
Si res. z no. Jo. de imo. in. d. cle. Abu-
sionibus. hec vā qñ epus remittit v⁹ cō-
ponit absq⁹ rōnabili cā cuz eo qui h⁹ re-
stituit incerta: z pōt restituere sine no-
tabili detrimento sui z familie sue absq⁹
eo q⁹ cogatur medicare: vt solz fieri cuz
vsurarij vt si obeat ducēta p⁹icertis det⁹
centū v⁹ quinquaginta z residuū remit-

titur eis. Nā tales remissionē seu com-
positiōem nō credo valere in foro dei z
p⁹scientie q⁹ epi sunt positi dispēatores
bonor⁹ pauper⁹ nō dissipatores. Sec⁹ at
si hoc fieret ex cā rōnabili: vt cū q⁹s non
posset totū v⁹ p⁹re eius q⁹ det paupib⁹
erogare sine notabili detrimento sui z fa-
milie sue: z si nō magna icursione mise-
rie tūc eni posset tāquā paup⁹ i toto vel
in pte sibi relaxari seu distribui: ita tam
q⁹ ille sine dissimulatiōe sit patus totuz
q⁹ pōt erogare sicut tenetur.

De sciētia necessaria cuilibz p⁹fessori.

Capitulum. z.

Ecūdo p⁹fessor d⁹z habē clauē sciē-
tie q̄ tñ nō d⁹ p⁹pe clauis s⁹z p⁹as
discernēdi i cāe exaiatiōe in foro
p⁹scientie: z sic clauis sciētie nō ē bit⁹ sci-
ētie nec act⁹ sciēti: quāuis clauis eccle-
recipe nō debeat nisi bñs sciētie bitū cō-
ueniētē seu sufficiētē ad executiōē p⁹at⁹
illius s⁹z nūc. in. 4. di. 18. ar. i. i. q. 5. q⁹ vt
dicit durā. i. sūma li. i. ti. d⁹ p⁹fe. q. z. Lon-
fesso: q⁹tiēs se igerit ad p⁹fessiones audi-
endas totiēs se offert ad rñdēdū de quo
libet: z iterdū de casib⁹ i opinat⁹ z als in
audit⁹ z d⁹ q⁹omb⁹ valde p⁹plexis. Ideo
o⁹ q⁹ sciat cognoscē q⁹quid d⁹z iudicare
de pe. di. 6. c. i. Int ē tñ int cū q̄ sponte
z volūtariē se igerit z offert ad p⁹fessiones
audiēdas: z int cū q̄ iunitus z p⁹ sui obedi-
entiā supioris coact⁹ ad eas p⁹mouetur
Nā multo maior sciētia req⁹rit in p⁹mo
q̄ in scdo. Et p⁹m⁹ tenet ad oēs exactam
diligētiā: z iputabit ei ēt lenissima clpa.
ar. ff. dep. l. i. s. sepe. Scds vō q̄. s. coact⁹
p⁹ obediētiā p⁹fessiones audit nō tenet ni-
si iquātū scit v⁹ pōt p⁹mode scire. ff. d⁹ re.
in. l. Impossibilitū. z sufficit q⁹ beat sciē-
tiā z si ē eminētē saltē cōpetētē vt. s. sciat
discernē int leprā z leprā. i. int pctm et
pctm: z sciat q̄ sint pctā capitalia z q̄ mō-
talia saltē i cōi z q̄ vēalia ex genē d⁹ q⁹b⁹s
h⁹. z s. di. s. cris. d⁹. Elbert⁹ i. 4. addēf
q⁹ hec nesciēs credit q⁹ peccat mortalit⁹
p⁹fessiones audiēdo. Et pl⁹ q̄ ipe peccat
cū i⁹stituēs seu i⁹stitutū miltare p⁹mittēs
si sua i⁹est talē phibē. Adde s⁹z durā. vbi

supra q̄ p̄fessor d̄z. et scire canones p̄i-
tēriales d̄ q̄b̄ iſra pte. 4. nō tñ pp hoc
q̄d ſciat p̄nias inſigere: cū bodie penitē
tie ſint arbitrarie ex de pe. 2 re. c. Queſi-
tū. 2. c. deus d̄. ſz ēt vt p̄ ſciat culpatus
d̄rias agnoſcere: ōz ēt vt ſciat diſcernet
vtrū ea q̄ ſibi penitēs exp̄mit ſint pctā
vel nō: puta ſi bella p̄ncipum ſint iuſta
v̄l iniuſta. Si talie 2 exactōes iuſte exi-
gāt vel nō. Si negocia v̄l p̄ctus merca-
torū liciti ſint v̄l illiciti: an teneāt ad re-
ſtitutōem v̄l nō: vt p̄b̄ ſciat vtrū p̄ſitē-
tez debeat p̄hibere v̄l ſuſpēdere a coſo-
ne aut licētiare. **Mā** cū p̄ceptū ſit cuſi-
bet adulto ſemel iāno cōdicare: ſi p̄fessor
p̄hibeat a coſione illū q̄ nō h̄z peccatum
mortalē: q̄ forte iudicat illicitū eē q̄d eſt
licitum: v̄l ecōtra ſi licētiat ad cōſonem
nō licētiandū: q̄ iudicat licitū q̄d ē illi-
citū ipletur i eis illud. **Matth. 15. ccc.** ſi
ceco ducatū p̄ſter ābo i foueā cadūt: niſi
forte p̄babilis ignoſtātia excuſaret: pu-
ta ſi p̄fessor iudicauerit p̄m opinionem
alicui⁹ doctoris auctētici 2 famoſi cui i-
nitit. **Sec⁹** ſi p̄tra opinionē cōez docto-
rū ſz iudicauerit ſz opinionē alicui⁹ do-
ctoris min⁹ auctētici. Tenetur et ſcire
p̄fessor caſus i q̄b⁹ ōz cōfeſſionē iterari:
de q̄bus pte ſcda. c. i. iſra dicit: bec ille.
Pōt addi q̄d ēt piculoſum ē audire p̄ſeſ-
ſiones nō h̄nti cōpetentē noticiā caſuū
pape 2 ep̄or vt in cle. **Religioſi** de p̄u-
legijs. **Ex** p̄dictis claret q̄d cōfeſſor: que
nec p̄ ſe ſcit nec i p̄dictis caſib⁹ dubita-
re nouit: cū piculo aie ſue 2 ſibi p̄ſitētis
p̄feſſiones audit. **Et** q̄ ſcietur tali ip̄ito
p̄ſitet eius criminis p̄iceps efficitur: 2
ei⁹ p̄feſſio iualida reddit: niſi denuo ho-
mini ſcienti p̄ſiteatur. **P̄oide** Auguſti-
nus de penit. di. i. **Que** penitet. ait. **Qui**
p̄ſiteri vult peccata ſua vt iueniat gr̄az
querat ſacerdotē ſcientes ligare 2 ſolue-
re: ne ſi negligēs circa ſe extiterit negli-
gatur ab eo q̄ eū miſericorditer monet
2 petit tē. **Et** ſi tanta ignoſtātia in cōfeſſo-
re reperiretur q̄ neſciet ſaltem ea que
dicta ſūt ſupra i p̄ncipio: credo q̄d nō ex-
cuſaretur a pctō ſi acceptaret b̄mōi offi-

ciā ſui piculo 2 aliorū: et ſi in iungereſ ei
p̄ obediētā: niſi forte ibi n̄ inuēiret vita
2 ſcientia magis idone⁹ q̄ velle 2 poſſet
b̄ facere: quo caſu ēt min⁹ idone⁹ 2 in p̄-
dictis nō iſtruct⁹: ſi facit ex charitate po-
teſt ſe ingerere. nā q̄d nō ē licitū neceſſi-
tas licitū facit ex de re. iū. **Qd** nō ē. p̄u-
de tñ faceret p̄fessor ip̄itus ſi b̄ caſu de
p̄bēdēs penitētē grauib⁹ iuolūtū p̄ſu-
lat ei q̄d data oportunitate itex d̄ illis cō-
ſiteat p̄ito: v̄l ſaltē ab eo p̄ſiliū poſtuler.
Sed q̄d ſi p̄fessor occurrat aliqd i p̄feſſi-
one d̄ quo dubiter pp varietatē opinio-
nū doctorū: an ſit licitū v̄l illicitū: ſicut ē
in nō ſoluēdo decimas: vbi nō ē p̄ſuetu-
do nec ecclia petit: q̄ aliqui doctores di-
cunt tales excuſari: aliq̄ nō. 2 nō. **Joan.**
2nd. i. c. i. de deci. li. 6. **De** eptōe iuriuz
locoz. **Janue** mōtis florētē. 2 **Impreſſi**
toz **Venetis** q̄ qdā dicit hāc eptiōem
eē licitā qdā illicitā. dic p̄m **23ul.** q̄d in
his caſib⁹ 2 ſilib⁹ p̄fessor nō d̄z p̄cipitare
ſnias de mortali nec p̄denare p̄riū faciē-
tes ſeu p̄riā opinionē tenētes: nec pp b̄
d̄z abſolutiōez denegare ſz terrore icu-
tere exponēdo eis piculū p̄ſulēdo ſemp
q̄d tuti⁹ eſt. ſ. vt ab b̄mōi ſe abſtineant.

Incipit ſcda ps p̄ncipalis b̄ op̄is. de
penitētis ad p̄feſſionem admiſſione.

Irca p̄m notādū q̄d p̄fessor: pec-
catoze veniētē ad p̄feſſionē beni-
gne dulcit 2 charitatiue recipe d̄
bet. 26. q. 7. p totū. 2 vt ſecure prudēter
2 diſcrete p̄cedat: q̄ i p̄ceſſu audiēde
p̄feſſionis penitētis ſepi⁹ occurrūt aliq̄
pp q̄ p̄fessor cognoscat ſe nō debere nec
poſſe de iure ip̄z p̄ſitētē abſoluere: 2 tñc
d̄z aū oia de b̄mōi inueſtigare diligēter:
ne ſi poſt audiētā pctōz p̄ſitentis aliqd
tale ip̄edimētū iueniēs velit eū recuſa-
re ſeu ſibi abſolutiōem denegare mole-
ſte ſerat: 2 merito de ip̄o p̄fessor poſſit
conqueri: q̄ vt qdā ait turpius eiicitur
q̄ nō admittitur hoſpes.

Octo ſunt caſus quos ponit **Th off.**
in ſumma in quibus poteſt quis alteri
couſiteri q̄ prop̄rio ſacerdoti.

Capitulū p̄imum.

¶ Rimo igitur sz ho. i. summa d-
bet p̄fessor: inuestigare a peniten-
te cuius patrie z ep̄atus siue iu-
risdictionis sit: z si nō sue iurisdictionis est
sz aliene remittat eū: nisi in casib⁹ in q̄-
bus lz alteri cōfiteri q̄ pp̄rio sacerdoti
siue eius lnia: quos idē ponit th̄ost. in
summa ti. de pe. z re. §. cui p̄fiteat⁹ z sūt
octo quorū. p̄d̄imus ē qm̄ pp̄rius sacer-
dos ē oīo idiscrētus z ignarus: vt quia
nescit discernere iter peccatū z peccatū.
nā q̄ vult p̄fiteri d̄z q̄rere sacerdotes qui
sciat soluere z ligare de pe. di. 6. qui vlt.
z. c. si sacerdos. z de b̄o satis p̄ arch. z tu li-
cet tuti⁹ sit i b̄o casu petere licetiā a p̄po
sacerdote vlt ab ei⁹ sup̄iore: tñ n̄ vī neces-
sariū: cū rōne ignozāte pp̄rii sacerdotis
ipso iure cōcedatur licetiā p̄fiteat⁹ alteri
vt in. c. placuit de. pe. di. 6. facit ad hoc
glo. e. di. §. qd̄ aūt. z de re. iu. indultus li.
6. cū suis cōcordā. z multo magis siue
licetiā pōt alteri cōfiteri si pp̄rius sacer-
dos ē sollicitator: ad malū vlt. p̄n⁹ ad pec-
catū qd̄ quis d̄z p̄fiteri: vlt ex cōfessione
imineret piculū p̄fiteat⁹ vel p̄fessor: vlt si
eēt reuelator: p̄fessionis: ēt si dormiens
somnia d̄o reuelaret: vt aliquib⁹ accidit
de quo in fili in cle. i. de homic. vel si sit
p̄ctm̄ cōmissus p̄tra ipsum sacerdotē vlt
p̄tra suos p̄iuctos vlt p̄iuctas nō debet
subdictus sibi p̄fiteri sz petere lniā ab
eo ex de pe. z re. oīs cō. pe. tho. alla: In-
no. z guil. z lēz quidā itelligāt hoc verū
solum qm̄ cā pp̄ quā aliquis vult alieno
p̄fiteri nō p̄cedit ex defectu pp̄rii sacer-
dotis: tñ qd̄ p̄us dictū ē melius vī indi-
stincte: siue cā p̄cedat ex defectu pp̄rii
sacerdotis siue nō. Et d̄z sacerdos crede-
re petenti z alleganti saltē i genere iustā
cām: qz nō ē dissimile qd̄ cū fallacijs va-
dat q̄s ad penitentiā vt dicit glo. in. c. pla-
cuit. de pe. di. 6. z si sacerdos maliciose
lniā iusta de cā petitiā dare recusat glo.
in. d. c. oīs. sup̄ verbo obtineat. dicit qd̄
pōt postea ire ad aliū. ar. de reglā. c. licet
vel vadat ad ei⁹ sup̄iore si pōt vt illū cō-
pellat vel ip̄e det lniā. ar. de iure. p̄-
tro. c. nullus. z de pe. z re. c. si. in fi. dicit

tñ hosti. qd̄ si piculū nō ē i mora: tunc
b̄o casu tuti⁹ ē p̄ lniā sup̄iore adire: si aūt
piculū ē i mora statim pōt lib̄e alium sa-
cerdotē adire: z b̄o referūt Jo. An. z dñs
An. de bu. sup̄ dicta glo. c. oīs. Quod si
nō posset i p̄dictis casib⁹ z sibi alius
sacerdotē habere: cui cōfiteat⁹ q̄ pp̄rius: z
necessitas imineat vlt eligat siue p̄fessio-
ne mori z soli deo p̄fiteat⁹. vlt p̄fiteat⁹ p̄-
prio sacerdoti in genere de oīb⁹ alijs
subticēdo oīo peccata z circūstantias ex
q̄bus verifit⁹ posset piculū imminere: vel
ex eis malū aliqd̄ p̄uēire. Deus enī sic
ordinat opa sua qd̄ nō vlt eē cā malū. b̄o
tenēt. Inno. host. Jo. an. dñs An. de bu. z
oīs moderni cōfiter. Si āt pp̄rius sacer-
dos eēt ligatus ecclesiastica censura: puta
qz ē b̄eticus ex cōdicatus scismatic⁹ inter-
dictus vlt suspēsus quo ad se z qd̄ ad ali-
os: cū oīs tales h̄ita noticiā de p̄dictis i
diuini officijs z sacram̄toz p̄ceptiōe sint
regulr̄ euitādī pōt subdit⁹ talē pp̄rium
sacerdotē iuste respuē: nec d̄z sibi p̄fiteri
sz d̄z ad sup̄iore recurrē vt sibi det lniā
alienū adire vlt sibi al̄s p̄uideat d̄ reme-
dio oportū qz si n̄ pōt lniā obtinē nec
sibi al̄s p̄uideat dic̄ tho. i. 4. di. 17. qd̄ idē
ē iudiciū qd̄ d̄ illo q̄ n̄ h̄z copīā sacerdotē
Secūs ē cū q̄s trāstulit dōiciliū d̄ vna
pochia ad aliā: qz statim efficit⁹ pochian⁹
illi⁹ ecclesie ad quā se trāstulit: z b̄iect⁹ il-
li curato i oīb⁹ qd̄ ad ius pochiale ptinet:
p̄ter q̄ i decimis p̄dialibus q̄ regulr̄ illi
ecclesie debēt dari i cui⁹ pochia p̄dia sūt fi-
ta ex d̄ paro. c. si. z. 16. q. i. si q̄s laic⁹. Et b̄
ver⁹ si se trāstulit aio remanēdi z ex toto
qz tūc statim qd̄ explicatis sarcinulis su-
is i dōicilio p̄ducto recept⁹ ē: effect⁹ ē d̄
foro illi⁹ al̄s sola possessio n̄ p̄stituit do-
miciliū vt no. host. i. summa. ti. d̄ po. §. q̄s
itelligat. z arch. 13. q. 2. §. qz ḡ i fi. attamē
si q̄s p̄ anū moraret⁹ in aliq̄ pochia lz nō
se trāstulisset aio remanēdi: bñ efficere t̄
tūc d̄ foro illi⁹ vt no. Inno. in. c. oīs d̄ pe.
z re. si b̄o i diuersis equalr̄ q̄s degit po-
chij⁹ vlt locis vtriusqz pochian⁹ itelligit⁹
z poterit recipē sacram̄ta vtriusqz tpe q̄
ibi moratur: puta si estuali tpe morat⁹

in vna: hremali vo in alia: secus tñ si ap-
pareat qd hoz domiciliu sit pñcipali.
Tuti tñ eēt si talis de lnia sui epi eligat
sibi pñfessorē: z no. host: vbi supia. Terri-
casus ē qñ qñ ē vagabūndus nullibi hñs
nec qñs domiciliu sz hñc ide circuiens
talit. n. pōt vbiqz pñfiteri cuilibz sacerdo-
ti exccutōez ordinis sacerdotalis hñti:
nedū quo ad celebrādū sz et quo ad sol-
uēdū z litigādū. vt notāt ifra ifi. 8. ca-
sus ar. ff. de iudi. l. hñs absens. Itā z va-
gabūndus criminofus vbiqz puniri pōt
L. vbi de cric agi opz. l. i. z extra d rap. c.
i. z monachus vagabundus vbiqz capi
pōt. ig. q. z. libbates. idē qd de vagabū-
dis ē ēt de mercatoribus qñ nūqz hñt do-
miciliu sz sp sequūt nū nūdinās. Nego-
ciatores vo z viatores rōi pete z pegri-
ni si sine licētia pñij curati iter arripiāt
vl pegrinatōis nō pñt penitētiā seu ecclia-
stica sacramēta ab alio sacerdote icipe nī
si i necessitate pñtuti. s. piculi mortis:
vel nisi alicubi morā traxerit p añt seu
paulomin⁹ vt ifra casu. 6. Si vo cū ei⁹
lnia recesserit tñc distigūe: qz i negocia-
torib⁹ z viatoribus requirit lnia expñsa et
explicita ad hoc vl possint pñfiteri z com-
municare als nō poterūt nisi vt supia.
Itō impete vo z pegrinātes ad loca san-
cta si de lnia pñij sacerdotis iter arripu-
erint siue pegrinatōis isignia ab eo acce-
perint: coipo videt eis tacite dedisse li-
centiā cui maluerit pñfēdi de oibus pec-
catis q comilerint in via vl p obliuionē
comiserit pñfiteri añ recessus aut ēt scien-
ter fm gñil. l. 6. Inno. i. c. Dis de pe. z
re. subdēs. Credim⁹ ēt talibus datāz eē
lniam recipiendi eccliaistica sacramēta a
quo maluerit. Zi casib⁹ vo epo reseruati
si pegrinatōis isignia ab eo receperit vl
als de ei⁹ lnia iter arripuerint coipo vt
supia vl eis iplicite data lnia pñfēdi cui
maluerit: z absolvere se faciēdi ēt de ca-
sib⁹ ad epm ptinētib⁹ sicut z de ptinenti-
bus ad pochiale dictū ē. Quart⁹ casus ē
cū qñ pñio domicilio relicto nauigat
vl iter facit qñs quo se trāsserat: qz pōt
vbiqz pñfiteri quousqz alicubi bitat: cus

talit dicatur eē sine domicilio. ff. ad mu-
nici. l. labeo in pñ. z. l. ei⁹. §. celsus. z no.
Ric. i. 4. di. i. 7. ar. 3. q. i. Quis⁹ ē rōe
delicti. s. qñ qñ deliquit i aliena pochia
extra de rap. c. i. z. 6. q. 3. placuit. qd intel-
lige vex in foro iudiciali sz Ric. vbi su-
pia. l. 6. q. i. c. 5. z collec. i. c. Dis. de pe. et
re. puta cū qñ ē exccōicatus i loco delicti
vt fieri solet i furtis z silibus: nā tñc nō
pōt absolui a pñio sacerdote sz ad exccō-
municatōē mittēdus ē absoluedus: vt
i virib⁹ supia allegatis. Secus at in fo-
ro penitēiali qz delinquēs i pochia alte-
rius rōe domicilij poterit bene absolui
a pñio sacerdote nedū a peccatis sed ēt
ab exccōicatione iuris cois seu sinodalis
aut puincialis quā cōtraxerat in aliena
diocesi poterit a pñio epo absolui: nisi
fuerit pape rferuata vt notat collec. i. c.
exccōicatis. d officio. leg. Et hñc lniām tñ
abbas. si. extra ne. cle. vl mo. sup. specla.
z d sen. ex. nup. z i direc. li. i. ti. d pe. z re.
§. 99. fm archidiaconus. Sextus casus
ē rōe studij: nā vt dic Inno. i. d. ca. ois
scholares z alij icole ānales z mercēarij
dbēt pñfiteri sacerdoti pochie quā icolūt
p añt. ar. ff. d iudi. l. si lōgi⁹. §. i. l. 6. q. i. q
sti. vbi dñ qz ibi dbēt solue dēimas pñda-
les: qz ibi recipiūt eccliaistica sacramēta p
añt circuli. Illij dicūt qd idē ē ēt si ad mi-
n⁹ tēp⁹ pducāt domos: ar. extra de dci.
ad aplice. maxime si sine fraude pductō
vl bitatio progaret vltra natiuitatē dñi
vl pasca: qz tñc ex pcepto dñe. Dis sp de
bēt pñfiteri z cōicare. Et l⁹ qd dic Inno. d
scholaribus verū ē de scholarib⁹ laicis:
sec⁹ at de clericis: qz vt dicit lhostiēsis
i sūma ti. d paro. §. Quis itelligat. z no-
tat archidiacon⁹. iz. qñc. z. §. qz g. i. si.
si clic⁹ stare p. 30. ānos i studio sine licē-
tia plati sui nūqz pñt dōiciliuz: sz si d ei⁹
lnia se trāstulerit statī efficit d foro z iu-
risditōe illi⁹ epi ad quē trāsit: z si n perpe-
tua tñ tpali. In oib⁹ igr pmissis tuti⁹ est
fm Inno. qz z viatores z alij semp a pro-
prio sacerdote lniām habeāt specialem.
imo non licz clericis sine laicis pñfisci
sine licētia episcopi. de cō. di. 5. nō opz

2. 2 ibi p glo. 2 arc. 2 ex d vo. 2 vo. redép.
 c. magne. Idē in direc. vbi. s. s. 86. Se
 ptim^o casus ē rōe necessitat^{is}; q^{ui} i articu-
 lo mort^{is} pstitut^{us}: siue occasiōe infirmita-
 t^{is} siue alteri^{us} piculi bellⁱ mar^{is} 2 h^{uius} mōi in
 absentia p^{ro}p^{ri}i sacerdot^{is} cuilib^{et} simplici
 sacerdoti catholico: dñmō cēsura eccl^{esi}a
 stica nō ligato p^{ro}stiteri p^{ot}est 2 ab eo absolui
 ab oī p^{ro}ctō 2 excoicatione: siue a iure siue
 ab hoīe ex d^{ist}o sepl^o pochiao. 2 no. Ric. in
 4. dī. 18. ar. 9. q. 1. nisi sp^{eci}al^{iter} aliō sit statu-
 tū: vt i excoicationib^{us} p^{ro}cessus curie. qñ
 tñ p^{ro}st^{it} ep^{iscop}i copia h^{ab}i nō se simplex sacer-
 dos d^{ist} casib^{us} reseruatis ē i h^{uius} articulo in-
 tromittē s^{ed} 3° Inno. Et h^{oc} ē cāu absolue^{re}
 ab excoicatōe sup^{er}iori resuata iūget ab
 soluto q^{ui} impedimento cessate q^{ui} cito cō-
 mode poterit: se illi res^{er}sentet a q^{ui} fuerat
 absolue^{re}: mādātū ei^{us} bñl^{iter} sup^{er} h^{oc} rece-
 ptur^{us} ex d^{ist}o sen. ex. ca. nōscit. als reicidit i
 eadē sniaz: vt i. c. eos. e. ti. li. 6. Sec^{und}o d^{ist}
 casib^{us} resuatis: ep^{iscop}o: q^{ui} ex q^{ui} semel absolu-
 t^{us} ē nō expedit q^{ui} itex ep^{iscop}o remittat absol-
 uēd^{um} nēccitate s^{ed} d^{ist} bñ cē. Adde q^{ui} ē tal^{is}
 i piculo mort^{is} pstitut^{us} p^{ro}stiteri laico de-
 ficiēte sacerdote s^{ed} nō p^{ot}est ab eo absolui. id
 euaso piculo tenet itex p^{ro}stiteri eadē p^{ro}ctā
 nūero sacerdoti cū eius copiā hñerit vt
 no. Tho. i. 4. dī. 17. Octau^{us} casus ē si sa-
 cerdos nō p^{ro}p^{ri}us ponat sp^{eci}es i ratibabitōe
 p^{ro}p^{ri}i sacerdot^{is}. Idoc tñ cōit nō tenet: q^{ui}
 i talib^{us} nō h^{ab}et locū ratibabitio ff. d^{ist} re. i. l.
 act^{us} legitim^{us}. 2. e. c. act^{us} legitim^{us}. 2. c. ra-
 tibabitōe. li. 6. 2 ibi p^{ro} dī. 2 3o. an. Et
 sic h^{ab}es octo casus i q^{ui} p^{ro}st^{it} q^{ui} p^{ro}stiteri alte-
 ri q^{ui} p^{ro}p^{ri}o sacerdoti. Idō tñ p^{ro}stiteri cui
 lib^{et} sacerdoti s^{ed} bis tñ q^{ui} bñt executiōz
 ordinis sacerdotal^{is}: 2 ad p^{ro}fessiōes s^{ed} h^{ab}i-
 biligati s^{ed} nō sint curati. Idabilitati dico
 a p^{ro}p^{ri}o ep^{iscop}o si sūt sacerdotes seculares: vt
 ab eo d^{ist} p^{ro}fesu sui plati si sūt religiosi. 2 s.
 dī. c. plect^{us}. 2 bi Arch. dō. Tho. vbi su.
 2 durā. i sūma pte p^{ro}ma t^{em} d^{ist} p^{ro}fes. q. x. i ar-
 ticulo tñ necessitatis p^{ot}est absoluere vt su-
 pra dixi casu. 7. q^{ui}libet simplex sacerdos
 ē ad p^{ro}fessiōes nō habilitat^{us} fm Kai. q^{ui}
 q^{ui} ē illicit^{us} necessitas fecit licitum. dō.
 in. 4. dī. 17. ar. 3. q. 1. Et collec. i. c. ois. de

pe. 2 re. dōsulāt ē Kai. 2 hosti. 2 cōmu-
 nit^{as} moderni q^{ui} in oī casu q^{ui} q^{ui} p^{ro}st^{it} audire
 alienū pochianū d^{ist} audies de bñ cē p^{ro}fi-
 tēti inūgere q^{ui} se res^{er}sentet p^{ro}p^{ri}o sacer-
 doti: ar. extra de sen. ex. decet^{er}o. 2. c. ea
 nōscit. 2. c. quod de bis.

Capitulum. 2.

Scūdo d^{ist} p^{ro}fessor penitēte inter-
 rogare si se ad p^{ro}fessionē p^{ro}parauit
 2 p^{ro}ficientiā suā quātū potuit dili-
 gēt^{er} exaiuit. Si reppit ip^{se}: p^{ro}parat^{us} ē nō
 bñ dispositū remittat euz suadēdo vt se
 diligēt^{er} p^{ro}paret: 2 p^{ro}p^{ri}e si o^{mn}is p^{ro}stiteri gene-
 ralit^{as} vt d^{ist} mlt^o tpe 2 nō sit piculū i mora
 i^{ns}truēdo eū q^{ui} ad hoc vt facili^{ter} reminisci
 possit oīuz p^{ro}ctōz suoz. P^{ri}mo discētiat
 vitā suā discurredo diuersas etates su-
 as. s. pueritie. adolescētie virilitatis 2 se-
 nectut^{is}. Scdo cōsidēt diuersos stat^{us}. s.
 s^{ed} ginalē. vidualē 2 mūmonialē. Terti^o
 diuersas fortunas p^{ro}spitat^{us}. aduer^{su} sitat^{is}
 sanitat^{is} 2 infirmitat^{is}. Quarto diuersa of-
 ficia 2 exercitia que plerūq^{ue} exercitauit.
 Quito diuersas societates eū q^{ui} b^{on} p^{ro}ner-
 far^{us} ē. Sexto diuersa loca. ciuitates. ca-
 stra. villas. 2 domos in q^{ui} b^{on} fuit. Septio
 p^{ro}sidet diuersas culpas q^{ui} b^{on} deū offen-
 dit: corde p^{ro}feci^{us}: ore loquēdo: 2 ope ad-
 iplēdo. Si b^{on} p^{ro}parat^{us} 2 bñ dispositū ē
 nerit: vt nō adhit t^{em} ad p^{ro}parandū: ex corde
 tñ doleat de h^{uius} mōi negligētia. p^{ro}cedat in-
 terrogādo de casib^{us} imēdiatē sequētib^{us}
 vt sciat si tenet iterare p^{ro}fessiōes p^{ro}ceden-
 tes vel non.

Sex sūt casus in quibus tenetur q^{ui}
 iterare confessionem: duo ex parte con-
 fessoris 2 quattuor ex pte consentis.

Prim^{us} casus est si p^{ro}fessor defuit
 p^{ro}as absolue^{re}: q^{ui} p^{ro}st^{it} p^{ro}tigē dupli-
 cit^{as} fm durā. i sūma. ti de p^{ro}fes. q.
 26. Quid q^{ui} p^{ro}fessor h^{ab}et p^{ro}atē artatam quo
 ad aliq^{ui} p^{ro}ctū p^{ro}fessū: vt si p^{ro}st^{it} p^{ro}stetur
 aliq^{ui} p^{ro}ctū cui^{us} absolutiōe sibi reserua-
 uit ep^{iscop}us: 2 tñ de facto ip^{se} cōfessor: ab illo
 absoluit. Idoc enī cāu p^{ro}fessus illi sacer-
 doti: cū de hoc sibi p^{ro}stiterit tenebit itex
 p^{ro}stiteri sup^{er}iori: illud idē p^{ro}ctū numero a
 quo nō potuit absolui. Etia at a q^{ui} b^{on} po.

tuit absoluti a ppo sacerdote supiori ite-
rare si tenet. Nec h' cau di pssio diui-
sa: q' ex q' oia pcta sua itegre pssus e p
mo sacerdoti absolues z' pficit qd ince-
ptu erat. vt no. Ric. i. 4. di. 17. ar. z. q.
8. vbi dicit: q' d' pcedit absolutio supio-
ris. Aliq' tñ ecotra. aut q' pssor nullam
bz ptatē absoluedi ordinariā seu delega-
tā puta q' n' erat sacerdos lz reputaret:
vl' irregularis vl' carēs ti' erat itrus' aut
excoīcat' aut suspēsus ab officio z' h' mō i
nā absolut' a tali cū ei pssiterit d' b' tene-
tur itex eadē pcta pssiteri: q' real' n' erat
absolut' q'uis ignorātia pbabili durate
q' ad dēi excuset f'z doc. idē ino. in. c. du-
dū. z. d. elec. Idōt alit' sic distigui. Aut i
pedimētū sacerdoti absolut' ē iuris di-
uini: vt q' n' fuit baptizat' seu nō fuit sa-
cerdos ordinat': z' h' casu absolut' a tali
b' agnito tenet itex pssiteri f'z Ric. vbi
s. articulo. 3. q. 3. nec i b' papa posset di-
spēsare vt dicit pe. d. palu. ibidē. q. 6. aut
ē iuris hūani seu positiui: vt n' ē excoīca-
t' suspēsus z' h' mō i: z' tūc si ipedimētuz ē
notoriū: vt q' publice vberauit clericū:
vl' māsifeste ē itrusus carēs ti' ecclesie cu-
rate: nec ē a supiori cōfirmat': z' psequēt'
n' bz vllā ptatē sup pōbianos illi' ecclesie
Tali pssus tenet itex alteri pssiteri. Si
vō ipedimētū ē occultuz pssitēs tñ scit il-
lud: pssitēdo illi peccat mortali' cōicādo
ei i diuīs: z' itex tenet pssiteri. Si vō ne-
scit illō: q' z' sibi z' alijs ē occultū: puta q'
peussit clericū nullo vidente. hec ē igno-
rātia facti q' excusat: iō h' cau n' tenet ite-
rare q'uis postea illō ipedimētū fuerit d'
tectū. Sec' si h' nesciret ignorātia iuris
puta scit illū excoīcatū z' tñ credit ab illo
posse absolui. hoc. n. cau nō excusat. cō.
Ric. i. 4. di. 18. ar. 7. q. i. vbi dicit q' pma
opi. circa h' nimis dura vī. f. q' absoluti-
ones et ceteri act' legitimi q's aliq' exer-
cēt dū eoz latz excoīcatio sint irriti z' in-
anes iudicādi postq' eoz excoīcatio fue-
rit detecta. Idō f'a opi. mitio: ē z' rōnabi-
lior q' dicit absolutiōz occultū excoīcati
tenē: et si postea detecta fuerit. Z' r. d' snia
serui q' publice putabat' liber q' rata est z'

exō iure patro. Cōsultatōib' z' ex d' ex-
cep. Exceptiōz i glo. z' d' cle. ex. mī. Z' po-
stolice. Mō ob ex d' sen. z' re. iud. ad pbā
dū: q' ibi loq' d' publice excoīcato. Idēz
pe. d' palu. vbi. s. do. an. d' bu. in. d. c. du-
dū. z' dicit q' pma opi. tutior ē z' iō tenē
da f'z cū. Scōs casus ppp ignorantia cō-
fessionis: puta q' nescit ligare nec soluē
seu discernē int' mortale z' veniale: z' pse-
quēt' nec rite absolue: z' sic ille q' scit talez
eē pssorē z' aliq' q're negligit cū possit
tenet eadē pcta nūero itex pssiteri alteri
idoneo pssori. d' pe. di. 6. q' vult. z' no.
Ric. i. 4. vbi. s. ar. z. q. 8. Tertiū ē ex-
pte penitēt' cū trib' se. f. q' n' scit z' aduer-
tēt tacuit vl' omisit pctm aliq' mortale:
vel de q' credidit seu pbabili dubitauit
vtz fuerit mortale: seu et omiserit sciēt'
ei' necessariā circūstātiā: d' q' b' infra pte.
3. ti. z. q' b' casib' sic pssitēdo f'z doc. pec-
cat mortali' z' n' solū si tacuit sciēt' f'z et si
omisit ex obliuioe seu ignorātia affecta-
ta vl' crassa: puta q' de pctis an cogitare
noluit: nec adhibuit debitā diligeriā. p-
ut d' lege cōi humana pmittit fragilitas
Si tñ tal' pssorē nō mutat z' pssor: bz
mēoriā alioz pctōz: sufficit illō idē pec-
catū nūero qd omisit z' fictionē pssiteri ei
z' reliq' i genē. Si vō mutat pssorē: vl'
et si pssitē eidē f'z pssor: n' bz mēoriā alio-
rū pctōz tūc tenet oia iterare: vt no. du-
rā. vbi. s. cō. Ric. i. 4. di. 18. ar. z. q. 6.
Sec' at si ignorātia pbabili aliq' ē mō
tale omisit: q' tūc n' tenet iterare nisi qd
omisit f'm eos. Quart' casus ē q' n' peni-
tēs pniaz sibi iniūctā scient' z' deliberate
absqz legitima cā omisit seu nō ppleuit
q' tūc tenet iterare pssionē si pnie ob-
lit' ē: z' vltra h' peccat mortali' f'm sco. i
4. di. 15. q. i. z' Ric. ibidē di. 18. ar. i. q. 5.
Et h' v' de pnia iniūcta p mortaliibus
sec' at si p venialib' tñ. f'z Tho. z' omit-
tēs pniaz sibi iniūctā ē p mortaliibus si
recoīdat semp p' pficere: z' pficiēdo non
tenet iterare: p'cipue q' n' ē sibi pfixus
termin' quē nō posset trāsgredi: lz forte
ei sit declaratū infra qd tps debeat eam
facere vl' supplē si omiserit. Quit' casus
b

ē cū q̄s fite ad p̄fessionē vadit z sine p̄tri
 tidē: puta q̄: n̄ dolet d̄ p̄ctis oib⁹. v̄l nō i
 tēdit i futurū abstinē ab eis: seu ē n̄ intē
 dit facere id ad qd ex p̄cepto tenet: puta
 cōdicare i pascua. Circa hūc casū tñ sūt va
 rie opiones doc. Tho. i. 4. di. 17. dicit q̄
 h̄ cū n̄ oī iterare p̄fessionē: q̄: sic i bapti
 smo fite accedēs: l̄z tūc n̄ recipiat rē sa
 cramentī tñ recedētē fite dē recipit sic z d̄
 p̄nia cō. pe. z Ric. i. 4. di. 17. ar. 2. q. 8. idē
 Jo. z bar. alij p̄tra d̄ pe. di. 3. sūt plures. z
 q̄. his auctatib⁹. z. c. si. z ibi p̄ arch. q̄ t̄z q̄
 tal' oīo tenet iterare p̄fessionē. z bec opi.
 v̄l v̄io: tutior: z cōio: quā tenet z appo
 bāt Ric. z host. i. sū. ti. d̄ pe. z re. ino. ex i
 c. maior: ef. d̄ bap. durā i sū. e. t. q. 26. idē
 cō. Ric. v̄ic. sco. z bo. i. 4. di. 17. z i di
 rec. li. i. ti. d̄ pe. z re. p̄ d̄t dicit p̄cordia
 q̄ i tñ valz illa p̄fessio fitea nec oī illam
 specialit̄ iterari in quantū durat effect⁹
 illi⁹ exp̄ssiois vocal' q̄ ps sacramētī al' s
 cō. iō distigue vbi sup̄ in tertio cāu. Se
 xt⁹ casus ē v̄l cum tpe q̄ p̄fessus fuit erit
 excōicat⁹: q̄: siue sciret se excōicatū siue
 ignoraret p̄babilis: v̄l ēt oblit⁹ fuisse te
 net iterare p̄fessionē: cūz hoc postea no
 uerit: q̄ ligat⁹ excōicatōe siue maior: si
 ue minor: n̄ potuit absolui a p̄ctis: cum
 excōicat⁹ n̄ sit capax sacramētorū ecclesie
 ex d̄ cle. ex. mi. si celebrat. z sic illa absolu
 tio fuit nulla. Et l̄z ignorātia p̄babilis p̄
 seruet etiā culpa z a pena irregularitatē
 n̄: tñ facit etiā nō cē excōicatū ar. e. ti. ap̄li
 ce. z. 38. di. cū itaqz. Lō. Ric. i. 4. di. 18.
 ar. 9. q. 4. pe. d̄ pal. ibidē. q. 6. z durā in
 sū. vbi sup̄.

Tertio iterogz etiā p̄fessō. v̄l n̄ no
 uerit se ab aliq̄ iudice cē excōica
 tū: v̄l n̄ iciderit i aliquā excōica
 tionē iuris cōis papalē seu epalē: v̄l ēt i
 sinas alicui⁹ p̄stitutionis sinodal' v̄l p̄uici
 alis p̄ricularit̄ iuestigādo de aliq̄b⁹ casib⁹
 excōicatum p̄m p̄ditionem p̄sone: z p̄ci
 pue d̄ p̄ditionib⁹ illi⁹ dioce⁹ v̄l p̄uicie: v̄l
 ēt a legat⁹ fact⁹. Et si reppit etiā excōicatū
 p̄rio zān oīa absoluat cū ab excōicatio
 ne si a uerē bz: sin at̄ reit̄at etiā ad habētē
 v̄l si tal' p̄uicēs foret i articulo mort⁹ pos

s̄ tūc absolui v̄l sup̄ pte fa. c. i. §. pe. z si.
 Quarto d̄z p̄fessō: iterrogare p̄
 nitētē cui⁹ vite sit z scie. Lūi⁹ sta
 r⁹ z p̄uerfatōis: cui⁹ artis v̄l offi
 cij. Si m̄rimonio ligat⁹ v̄l n̄. Si religi
 oni q̄quomō sit obligat⁹ v̄l astrict⁹. Si
 ex suba licite acq̄sita viuat v̄l nō. si alicui
 aliq̄d d̄z ex p̄ctu v̄l maleficio seu ex lega
 to p̄decessorū suorū aut al' s q̄uismō. Si
 sic z trāfactū ē tps solutiōis faciēde n̄ ad
 mitrat etiā ad p̄fessionē nisi p̄us satisfice
 rit si p̄t: v̄l saltē a creditorib⁹ suis d̄natio
 nē obtinuerit cū al' s n̄ possit debite p̄fi
 teri nec p̄ctm̄ remitti v̄t dicit aug. 14.
 q. 6. si res. z d̄ reg. iij. Nō dimittit l. 6.
 z h̄ exp̄sse t̄z Ric. i. 4. di. 15. q. 4. z sco
 ibidē. q. 2. z Tho. fa. p̄e. q. 62. z q̄uis sit
 fidedigna persona in hoc non est ei cre
 denduz z si pur ei credendum esset non
 tñ absolui d̄z donec p̄stet d̄ restitutione
 actu p̄pleta: p̄cipue si al' s p̄misit p̄fessōi
 suo satisfacē z n̄ satisficē. Si v̄o nihil d̄z
 alicui: z si p̄fessū p̄fessiois occurrat ali
 q̄d necessario satisfaciēdū: sit dispositus
 ad p̄siliū siue iudiciū p̄fessoris debite sa
 tisface deo z p̄rio: tā in reb⁹ q̄ in fama z
 morib⁹: admittat etiā faciens genuflecti
 ad pedes ei⁹: z tpe sp̄ sedeat ex trāfuerfo
 nec ei⁹ faciē respiciat: siue sit vir siue mu
 lier: ne plusq̄ oīz erubescēt eis faciat z
 dicat ei q̄ cōfiteat p̄ seipm̄ sua p̄ctā put
 nouit. Ip̄e at̄ p̄fessō: dū peccato: lūa ex
 ponit p̄ctā diligēt attēdat: nec molestet
 etiā iteri iterrogādo nisi necessitas urge
 at: v̄t si aliq̄d dicat ita iuolūte q̄ n̄ bñ in
 telligēt: tūc faciat a p̄fite re bñ declarari
 v̄t sciat qd sit actur⁹. Et si dephēdat casū
 ad se nō p̄tinere: vel confitentes aliquā
 restitutiones obligari: vel sup̄ peccato
 qd exponit aliquas specialē p̄uisionem
 oportere fieri: statim dicat ne in p̄fessū
 obliuiscat. Et similiter iterroget de circū
 stātiis p̄ctōz si a p̄fite re sine eis peccatū
 dicat v̄t ista dicit p̄e. 3. ti. scdō et iuxta
 gravitatē peccatorū z cōditionē cōfite
 ntiū quoad arguendū peccata confessor
 prudēt se habeat z nō pariformiter ad
 oēs: s̄z cū simplicib⁹ se dulciter beat eos dē

liget de mō pñtēdi i struēdo: rudes z ru-
sticos ne cor pñtā enozmia iputēt leuia
duri i crepādo sapiētes z eruditos v: ba-
ni^o corpiēdo: iduratos z isensatos acrit^r
arguēdo z iquātū fieri pñt v: bis z exēplis
ap pñctiōes i ducēdo: z terrore extremi
iudici, eis icutiēdo: mulieres blādis v:
bis z mollib⁹ n alliciēdo: s: pot⁹ seueris
z rigidis corpiēdo: z qñ citi⁹ pñt fieri sup
fluis colloquijs penit⁹ refecat: de iphis
se expediēdo s: qñ dā: qñ tidie i pñssio: no
cū eis pñbulāt: z eis lōgas faciūt pñca-
tiōes: pp qñ z ipi multū tps amittunt: z
alijs sepius occasiōe scādali tribuunt.
Incipit tertia pars huius opusculi d
circūstātiarū peccatorū interrogatiōe
Arca tertius pñcipale sciēdū qñ si
sufficit pñssio: solū audire ea qñ
sibi a pñtōre dicūt: z de alijs ipm
nō interrogare: nisi pñsona pñtēs sit i his
bñ perita z timorata vt sciat se sufficiēt
pñtē: qñ raro pñgit modernis tēpon-
b⁹ cū pauci circa hoc debitā diligētiam
adhibeāt: z multi sūt adeo simplices qñ
nisi i terrore nūqñ de pñtēbāt: z qñ ma-
ius ē mlti qñ s: scilicet faciētes censent ip-
tinentib⁹ ad pñssionē ignorātes penit⁹ re-
piūt: ex qñ pñcludit qñ ostē pñtēs pñssio-
sua ē p seipm ea qñ nouit: dñ pñssio: ipm
interrogare dñ bis qñ omisit aut min⁹ ple-
ne dixit. Cñ Augusti. dñ pe. di. 6. c. i. dic
dñ pñssio: loquēs: si diligēs inqñito: sub-
tili inuestigator: sapiēt z qñ astute interro-
get a pñtōre qñ forsità ignorat vñ pñuericū
dia veller occultare: cognito at crimie
varietates eiñ dubitet inuestigare z lo-
cū z tps zē. ad hñ ex de pe. z re. c. ois. s. sa-
cerdos. z hñ s: mltos pñssio: es ignaros
qñ simplicit audiunt ea qñ pñtō: pñtēri vo-
luerit: z postea s: audita z pñssio: pñiam
inūgūt qñ ē a debito suo velle deficere
z se z pñtēte parit in dñatiōe pñcipitare.
pñssio salubri igit pñssio: is i struēdo qñ
tuor: i hac pte videam⁹ z pñtitulos distin-
guam⁹. pñssio: unū ē dñ mō interrogandi quē
pñssio: dñ tene. Scōm dñ qñb⁹ circūstātijs
necessario bz interrogare. Tertiu sup qñ
b⁹ cōit debeat penitentem examinare.

Quartū ē qñ dñ pñtētib⁹ spālī ad statns
vel officium pñtēntis dñ inquirere.

De modo interrogādi quem pñssio:
debet tenere. Titulus pñmus.

Uo ad pñmū dico qñ pñssio: audī
endo pñtā pñtēntis studē dñ pñssio:
se i pñcipio a pñtēte remouē ve-
recūdiā: n expmēdo statū magnitudines
seu gravitate pñtō: ei⁹: s: dissimulādo
trāseat vsqz ad finē pñssio: is: z tūc expo-
nat ei cor magnitudinē z gñitatē: incipi-
ens a minorib⁹ terrore icutiēdo: z ad cō-
tritiōne pñuocādo: z si penitēs ex ignozā-
tia aliqd omiserit. ipse supleat i terrore
do cñ. vt infra ē capitul⁹ se. ad pñticularia
descēdēdo. plus z min⁹ s: m statū z pñtiti-
onē pñtēntiū. Mā vt dicit Tho. i. 4. in
interrogatiōib⁹ tria dñ pñssio: obseruare
pñmo qñ qñlibet i terrore de peccatis
qñ pñsuerūt i hoib⁹ illius stat⁹ z pñtiti-
onē cōmuniter reperiri vt infra tñ. 4. ha-
bet. ideo multum expedit qñ a pñcipio
confessionis interrogetur penitēs de
eius statu z conditione zē. vt supra par-
te secūda per totum. Secundo qñ inter-
roget a remotis de peccatis z in genere
z nō explicit: ne forte si statim ad speci-
em peccati quam ignorabat descendat
illud peccatū addiscat. z sic quodāmodo
ad illud inducatur. exempli gratia. si cō-
fiteatur se cōmississe peccatū carnale. nō
statim querat si se manib⁹ polluit z hu-
iusmodi. sed solus interroget de modo
seu cū quibus z huiusmodi. Tertio qñ i
peccatis carnalibus non descendat ni-
mis ad particulares circūstantias nō
necessarias. quia hoc posset esse occa-
sio tēptationis in vtroqz. vel saltē scan-
dali ipsius confessionis: si aliquando cōfi-
tens referret alijs qñ interrogasset eum
sic z sic. Si igitur vir confitetur se pollu-
isse mulierem extra vas debitum non
querat confessor in qua parte corporis
z quomodo: sufficit enim qñ habeat vlti-
mam speciem peccati.

De quibus circūstātijs necessario
habet interrogare cōfessor. Titulus
secundus.

b z

Uo ad secundū q: nō solū p̄fessor:
 d̄z interrogare p̄tētē d̄ mortalib⁹
 s̄z ē de circūstātijs vt i. c. ois. de
 pe. 2 re. s. sacerdos. P̄mo vidēdū de nu-
 mero eaz. Scdō q̄ sit necessitas p̄fessio-
 nis. Ad p̄mū dicēdū q̄ circūstantie q̄b⁹
 p̄ctm̄ aggrauat v̄l alleuiat p̄m̄ tūlū sūt
 septē z p̄tinet̄ i b⁹ v̄su. Quis q̄d vbi q̄b⁹
 cur quō q̄n. Ratio aut̄ isti⁹ numeri ē: qz
 septē sūt p̄ditōes singulares v̄l p̄peta-
 tes q̄b⁹ aggrauat v̄l alleuiat p̄ctm̄ vt. s.
 z circūstantie sūt p̄ditōes singulares actu-
 um b̄uanoz. P̄cia circūstantia p̄siderat̄
 ex pte finis: z talis d̄r. Cur. qz int̄ oēs cir-
 cūstātijs ē p̄ncipal̄. vbi nō. qz duplex est
 finis. s. opatiōis z intentiōis. exēpli grā
 forma dom⁹ ē finis opatiōis: dom⁹ et
 bitatio ē finis itētiōis. sic a s̄k finis opa-
 tiōis hoīs n̄ ē finis q̄ d̄r circūstātia: s̄z fi-
 nis itētiōis q̄ q̄nqz ex malo actu bonū i-
 tēdit z ecōtrario: s̄z finis d̄r circūstātia.
 Itā a fine itētiōis i moralib⁹ act⁹ sp̄ez re-
 cipit. vñ am̄. intentio op̄i tuo finē iponit
 Scdō circūstātia p̄siderat̄ ex pte opis. s.
 q̄d. nec p̄siderat̄ quātū ad substantiā facti
 s. q̄ occidit v̄l furat̄ ē v̄l fornicatus: sed
 quātū ad p̄ditionē facti. i. p̄p̄tate q̄lita-
 tē z quātū ad p̄p̄tate p̄fone. puta q̄ occidit p̄m̄
 cognouit v̄ginē v̄l maritatā: z sic hec cir-
 cūstātia n̄ p̄siderat̄. put ē suba act⁹ s̄z. put
 ē p̄ditio act⁹. Itā q̄dā act⁹ sūt idēz in sp̄e
 nāe q̄ differunt i sp̄e moris: sicut fornicā-
 tio z p̄cubit⁹ iugal̄. Tertia circūstātia ē
 q̄s. q̄ p̄siderat̄ ex pte agēt̄ p̄ncipal̄: z n̄ so-
 lū respicit subaz p̄fone agēt̄. s̄z maḡ cō-
 ditiōis v̄l p̄p̄tate p̄fone. s. cui⁹ sit officiū
 p̄tāt̄ v̄l sex⁹ z b̄mōi. Rō ē qz ex p̄ditioi-
 b⁹ p̄fone variat suba act⁹ eo q̄ aliqd̄ p̄pe-
 tit vni q̄d n̄ p̄p̄t̄ aliq̄. Quarta circūstā-
 tia ē. q̄b⁹. s. auxilijs: z p̄siderat̄ ex pte agēt̄
 i instrumentā s̄z p̄b̄m. s. ethico. s̄z loco i-
 strumētū Tuli⁹ p̄onit q̄b⁹ auxilijs eo q̄
 oia auxilijs sūt q̄li instrumenta actiōis q̄bus
 agēs vtit̄ ad finē suū. Quinta circūstan-
 tia p̄siderat̄ ex pte sp̄ei v̄l qualit̄at̄ opis
 tripliciter. p̄mo ex pte mōi. z sic ē q̄nta cir-
 cūstātia quō v̄t. s. leuit̄ v̄l fornicat̄ q̄s per-
 cussit. scdō ex pte loci. z sic est sexta cir-

cūstātia p̄ctm̄ aggrauās: vbi v̄t. s. in lo-
 co secreto v̄l publico v̄l sacrato. Tercio
 ex pte t̄pis z sic ē septima circūstātia: q̄n
 v̄t. s. peccauerit t̄pe orationi dedicato.
 s. t̄pe festoz z ieiunioz. hec Thomas q̄r
 to scripto de sententijs. di. 16. z Ricar.
 ibidē z originalit̄ li. 3. ethicoz. c. 3. S̄z p̄
 maior: i euidētia p̄dictoz sciēdum ē q̄ di-
 cte circūstātie tripliciter se h̄nt ad actum
 peccati. Quandoqz. n. circūstantia nec
 sp̄em peccati variat nec peccatū aggra-
 uet: v̄tputa accipe rē alienā māu dextra
 vel sinistra de mane aut de sero. Q̄nqz
 circūstantia sp̄em peccati variat z aggra-
 uat: siue act⁹ cui circūstantia aduenit ex
 suo genere sit indifferēs: sicut cū aliquis
 leuat festucā e terra i p̄tēptū alteri⁹. Si
 ue act⁹ sit bon⁹ ex genere sicut cū q̄s dat
 elemosynā p̄p̄ glo: iā humanā. siue act⁹
 sit malus ex genere vt cū aliq̄s furat̄ rē
 sacrā: cui⁹ rō ē qz circūstātia addita actui
 bz z addit repugnātiā sp̄alē ad rōnē. exē-
 pli grā p̄ctm̄ fornicatiōis in b⁹ p̄sistit q̄
 hō accedit ad n̄ suū. si āt addat̄ hec circū-
 stātia q̄ illa ad quā accedit sit v̄t. z alteri
 us p̄ctm̄ fornicatiōis transfert: aliud ge-
 n⁹ peccati. s. adulteriū: q̄d ē graui⁹ p̄ctm̄
 q̄ sit fornicatio: z ita vbiq̄qz ē alia z alia
 repugnātia act⁹ ad rōnē: z alia z alia de
 fornicitas act⁹ ibi est alia z alia sp̄es p̄cti z
 maior: peccati ḡuitas vt patuit p̄ exēplū
 sup̄positū. Q̄nqz circūstātia n̄ variat spe-
 ciē p̄cti s̄z aggruat p̄ctm̄ c⁹ rō ē: qz nō ipor-
 tat p̄mo z p̄ se repugnātiā ad rōnē: s̄z ex
 suppositiōe illi⁹ q̄d p̄mo z p̄ se i op̄tāt̄ re-
 pugnātiā ad rōnē. exēpli grā. Accipe m̄l-
 tū v̄l paz̄ d̄ se v̄l ex se n̄ dicit nec ipor-
 tat ex se aliquā defor: mitatē nec rōc bo-
 ni v̄l mali s̄z solū ex suppositiōe p̄mi: qz
 s. alienū accepit z sic multū d̄ alieno acci-
 pe ē graui⁹ p̄ctm̄ q̄ paz̄ accipe: nō tñ est
 p̄ctm̄ alteri⁹ sp̄ei a p̄mo: nec ille q̄ furat̄
 mltū facit duo p̄ctā sed vnū graui⁹ tñ q̄
 q̄ furat̄ paz̄ vt. s. Quartū v̄o mēbz nō
 p̄t ēē. s. q̄ circūstātia sp̄ez p̄cti variat z nō
 aggruet p̄ctm̄. hec Tho. vbi. s. c. ti. z. q.
 73. i corpe q̄onis ar. 7. Ad scdm̄ q̄d erat

videtur. s. q. circūstātie sint d. necessitate
p. fessiois. z dico breuit. q. i. p. fessioe circū
stātiar. aliqd. ē impossibilitatis. aliqd. ipse
ctiois. aliqd. p. fectiois. aliqd. necessitatis
aliqd. maioris securitatis. z utilitatis. Pri
mo. n. oēs p. ctōz. circūstātiar. p. fiteri ē i
possibile. cui. rō est. q. cū singulares cir
cūstātie p. ctōz. sint q. si infinite. s. null. ob
ligat. ad p. fite dū ea q. in infinitū p. nt p. cedē
q. d. talib. n. ē ars neq. scia. g. null. tene
tur oēs p. fiteri. Secūdo p. fiteri circūstānti
as q. alleuiat p. ctū ē ip. fectiois. nisi con
fessor. d. eis inq. rat. v. l. p. fites timeat si eas
n. p. fiteat. p. fessorē pp. b. occasionem p. tur
batiois. v. l. scādali accipe. v. l. nisi i. tātū di
minuat p. ctū q. si nō dicat. videt. morta
le q. d. erat veniale. h. ut pp. infirmitatē co
medere carnes i. quadragesima. Tertio
p. fiteri aliquas circūstātiar. q. alias spēm
p. ctō nō tribuit. v. l. si tribuit nō tñ spēs
peccati mortāl. ē p. fectiois. sicut ē p. fessio
venialis. Quarto p. fiteri aliq. circūstā
tiar. q. ad aliā spēs peccati mortāl. trahit
vt coire cū muliere aliena. cōiugata. s. gi
ne. v. l. d. d. d. d. ē necessitatis. Cū q. libz
d. necessitate tenet. dicere z p. fiteri gen.
z spēm peccati mortāl. Quinto p. fiteri
circūstātiar. i. eadē ē spēs p. ctū notabiliter
aggrauātes s. m. Spec. ē maioris securi
tatis. z utilitatis. Rō q. peccati quātitas
sciri nō p. nt nisi scit. illis q. ei. aggrauant
quātitatē. z sic videt. nō sufficere illi q. cē
tū marcas argēti. v. l. gregē oīus furat. fu
it dicē ego feci furtū. cui. b. ita bñ possit
verificari si accepisset vnū solū denariū
Similit. nō videt. sufficere illi q. gladio
primū vulnerauit dicere ego percussit p.
ximū. s. d. p. fiteri quātitatē peccati n. so
lū in spēs s. p. se vt s. m. quantitatē culpe
quātitas pene taret a sacerdote. Tu dic
q. bis nō obstātib. solū circūstāntie tra
bētes i. aliā spēm sūt d. necessitate p. fessi
onis. nec o. p. fessorē scire totā p. ctū quā
titatē. q. nec ipse peccator scire pōt sed
sufficit q. cognoscat quantitatē q. ex spēs
peccati p. surgit. nec o. s. m. totā quātita
tē peccati penā taxare s. z Alex. 4. p. te sū.
q. z 66. z tbo. vbi supra. z Bo. in. 4. di.

17. z pe. de taran. ibidē. ar. 4. q. z. z i. cor.
q. z bec ē cōis opt. theologoz. quā ēt te
nēt multe canoniste vt no. collec. de pe.
z re. ois. z be circūstātie p. tinētes de ne
cessitate ad p. fessorē z alias spēm peccati
trahētes p. nt cē octo. Prima est p. ditio
rei seu p. sone. vt si p. ctū fornicatiois est
cōmissum interroget. v. l. euz religiosa
seu deo dicata. q. si ē sacrilegiū. si cū cō
iugata ē adulteritū. si cū p. sanguinea vel
affine ē incest. Secūda ē modus pec
cādi. q. si cognouit mulierē alienā mō i
naturali ex tali mō vltra p. ncipale pec
catū fornicatiois. v. l. adulterij inducitur
alia spēs p. ctū mortāl. s. sodomia. Ter
tia ē loc. q. n. s. p. ctū p. mittit i. loco sacro
seu diuino cultui deputato. tūc. n. indu
cit alia spēs peccati mortāl. s. sacrilegiū
de q. sup. Quarta ē tps. cū. n. p. mittitur
p. ctū mortāl. i. festo iducit alia species
peccati mortāl. q. vltra. p. p. iā deforma
tē sue mae ex. b. q. p. mittit i. festo bz aliā
deformatē spālē ipugnantē tertio p. ce
pto decalogi d. sanctificatione sabbati. q.
p. hibet oē op. seruile. z op. p. ctū ē opus
seruile magis q. op. manuale. iō d. ei. p.
cepti trāsgressioe o. spālē p. fiteri vt no
tat. Nicolaus d. lra. exo. 20. S. an idē
sit q. n. p. ctū cōmittit i. die ieiunij p. cepti
ab ecclesia. Videt. q. sic d. cō. di. 5. Nihil
n. pōt. Ric. i. 4. di. 15. ar. 3. q. 6. dicit q.
triplex ē ieiuniū. p. mū ē ab inq. tatib. ab
stinere. e. b. p. q. d. h. q. p. ctū mortāl. fran
git. Secūdū ē act. s. vtut. abstinentie z b.
frāgit p. gulā q. ē p. ctū mortāl. Tertius
ē ieiuniū institutū ab ecclesia z b. vt p. di
xit frāgit p. gulā q. ē mortāl. p. ctū iquan
tū nō icludit illd. q. d. ē necessariū ad actū
s. vtut. abstinentie. s. quātū ad illud q. d.
dit ex statuto ecclie frāgit cōidēdo pl.
q. semel. v. l. cibos interdicos ieiunātib.
z ēt pueniēdo numis. notabiliter boz. co
medēdi. vt ifra. q. 8. bec il. Quinta ē nu
mer. q. quoties q. s. cōmittit aliqd. illici
tū puta furtū toties peccat mortāl. cū
sint diuersi act. z in singulis actibus est
p. ctū mortāl. essentialiter. iō d. necessita
te o. explicite p. fiteri circūstātiā nume
b 3

ri. Sexta ē qualitas. i. si pctm ē secretus
vel publicus: et ad quos puenit ei? noticia
q? ex b? iducit alia spēs peccati mortalis
q? ē scādali. Septia ē inductio videlz si i
pctō qd pmissit cū pxiō ipse fuit pncipal'
cā pncipale pctm pmissit homicidius spiritua
le multo graui? q? co:porale. Octaua ē
accedēs: q? sepi? qd pmissit multa pctā
pp aliud pctm qd pmissit qrit: puta inf
mittēdo nūcios vel secū ducēdo socios
et hmōi. Et sic habes circūstātiās pctōz
mortalium necessario pntēdas q. f. trahūt
i aliā spēs seu gen? pcti mortali: et de his
spālū d? pffessor: interrogare n? solus qrit
ad pctā opis sz et cordis seu volūtati: cū
sint diuersa pctā n? solū mālū vēr et for
mālū si pparet volūtas iterio: ad opus
exteri? put sunt sepata: puta q? vn? pec
cat volūate tm ali? voluntate et ope vt
no. Bon. i. 4. di. 4. z. ar. i. q. i. si igit qd
pntet solū mēte mulierē cū deliberatōe
pupuisse interrogād? ē. Vtr? mulierē
solutā v? nuptā v? vginē: q? tpe zē. q? hec
oia faciūt illō pctm eē diuerse spēs. sz qd
boz sit graui? an pctm volūtatis tm an
opis. Bo. vt sup. q. z. dicit q? si vterqz
peccātū ex equali amore mouet: et q? in
vtrōqz sit plena voluntas p? dici q? vnū
pctm d? altero grauius tripl? . Aut rōe
maioris p?rpt? dei. Aut rōe maioris li
bidinis seu delectatiōis. Aut rōe maio
ris dānificatiōis. Quātū ad pmiū nō d?
mat? pctm volūtati: q? opis: q? volūtas
plena ad pctm sic p se adeo aduertit sic
cū ē cū ope pūcta. Quātū v? ad secūdū
d? graui? maxime quantū ad pctm car
nale: q? qdē hō peccat in seipō. Silt? quā
tū ad tertiu. f. ad dānificationē quam ad
dit sup pctm volūtati: et graui? d? maxie
erga pctm quo quis peccat in primuz.

Sup qb? cōit d? pffessor: penitētē in
rogare et fm quē ordinē. Titul? tertius.

Vt ad tertiu? notandū q? postq?
pctōz p seipm exposuit oia pctā
sua q? nouit d? cōfessor: diligent
aduertē qd dixerit et qd suppleri oportet
at: et d? his q? nō dixit v? min? plene dixit

d? ipm interrogare plus et min? i totū v?
in pte fm ordinē infra notatū: et put reā
rit stat? et pditio pntet nec tm fm Bui.
d? cē min? scrupulosus circa interrogati
ones: si forte aliquas omittat aut pp oc
cupatiōes: aut pp obliuionē v? simplici
tate: dū tm crassā ignorātia v? supina nō
laboret aut negligētia dissoluta. Vir. n.
aut nunq? cōtingit q? pffessor: quantūqz
discretus omnia que circa hoc a docto
ribus dicuntur obseruare possit.

Ordo interrogandi. Prio d? articuli fidei
z? d? sacramētū ecclie. Tertio d? decē pec
pti decalogi. Quarto de peccati mortā
lib? . Quinto de misericordie operib? .

De articulis fidei. Capitulu pmi.

Ira articulos fidei interroget cō
fessor: pntentē vtr? sciat symbolū
apostolorū. f. Credo i deū zē. et cō
petēt itelligat adeo q? eis nullū habeat
pceptū erroneū. oz. n. quēlibz adultum
eos credere diuersimode tm. Simplicite
credere oēs articulos ē fidei diminute:
z b? n? sufficit nūc alicui q? bz v? rōis. f. i
gnāli credere redēptōrē et remuneratō
rē. adeo. n. noticia quorundā articuloz
manifesta ē q? null? pñs v? rōis igno
ret nisi oio negligat et pntat dei cultuz
et salutē ppiā. Explicite at et disticte cre
dē oēs articulos n? ē d? gnāli fidei necessi
tate nisi forte illis q? fides alijs explicare
tenet: vt doctorib? p?dicatoribus p?lat? et
curat? . Credē aut qdā iplicite et qdā ex
plicitē ē fidei ad salutē necessarie ē oīuz
simpliciū. Tenent. n. et qdāqz simplices
explicite credē articulos qd manifestat
eīs n? solū p?dicatio sz et ecclastic? vsus et
pntetudo sic ē d? vnitatem et trinitatem quas
pnt cognoscē ab ipō actu p?signationis.
p?signant. n. se. In noie pñs et filij et spūs
sancti. Idē d? nativitate. passiōe. resurre
ctiōe. et pctōz remissiōe. qd cognoscere
pnt ex ipis solēnitatib? quas ecclia cele
brat et ex actib? sacerdotum: id ad boz co
gnitiōe null? rōe v? rēs excipit nec igno
rātia excusat. Articulos v? n? ita mani
festos tenet tm credē iplicite. Simplicite
aut credere voco vt in gnāli credāt vtr?

versant oia q̄ credit sacrasacta mī ecclīa
ita q̄ in pticulari a nullo dissentiat: nec
aliquē articuloꝝ discredat: z in tantū va-
let hec fides iplicita s̄ q̄dā vt refert In
no. eꝝ de sū. tri. z. si. catho. c. i. sup verbo
credim⁹. q̄ si aliq̄s eā bz. s. q̄ credat q̄cqd
credit ecclīa: z rōe nāli mot⁹ aliq̄d d̄ fide
falso opinat: puta q̄ pater sit maior vel
prior: filio: vel q̄ tres p̄sone sint tres res
a se inuicē distātes: q̄ pp b⁹ nō ē hereti-
cus nec peccat dūmō hūc erroꝛē nō de-
fendat b⁹ no. Bon. in. 3. di. 25. Lō. Ric.
ibides. z Tho. fa. se. q. 2. Si p̄sona
p̄stet sit rudis q̄ d̄ dicti articuli paruum
aut nullā hēat noticiā p̄fessor iterroget
eū. Utrū ex corde doleat d̄ p̄terita negli-
gentia z pponat s̄m capacitātē suā illos
addiscere s̄l z p̄ nī. si nesciret ipe expo-
nat ei vulgari dictos articulos si p̄t de
pe. z re. deus qui. Itē iterroget vtrum
ex corde credat omnia que credit sancta
ecclīa: z vtrū doleat si cōtra dictos ar-
ticulos z fidē catholicam hactenus mē-
te vel verbo incidit in aliquē erroꝛem
vt q̄ nō sit alia vita p̄ter istā z hūmōi.

De septem ecclīe sacramentis. Ca-
pitulū secundū.

Primo p̄fessor iterroget. Utrū
sciat sacramēta ecclīe: p̄cipue q̄
sūt cōit necessaria. videlicet Ba-
ptism⁹. p̄firmatio siue crisma. Peniten-
tia. Eucharistia. z extrema vnctio. De
sacramento ordinis z matrimonij alibi
dicet. Pr̄io vtrū sciat z credat baptismū
necessariū fore ad salutē z p̄ ipm debite
suscipiēti remitti oia pctā tā respectu pe-
ne q̄ culpe s̄z doctores in. 4. sen. di. 4.
Secūdo vtrū sciat z credat crisma seu cō-
firmationē ad salutē necessariā: q̄ z si
nō simpliciter in bilomin⁹ p̄tēpt⁹ ei⁹ dāna-
bilis ē s̄m pe. z Tho. in. 4. dist. 7. Con.
Ric. ibidē. ar. 5. q. i. d. q̄ tūc p̄tēptor q̄s
reputari d̄z q̄n habita sufficiēti oportu-
nitate recipiēdi illud tenuit aut notabi-
lit negligit. Idē Sco. ibidem vtrū ipe sit
crismat⁹. Tertio vtrū sciat z credat peni-
tentiā z p̄fessionē pctōꝝ ad salutē necessa-
riā: nec alit̄ posse deo recōciliari post

baptismū existentē in peccato mortali.
vtrū quotiens peccata memorie occur-
rūt habuerit p̄tritionē de eis z p̄positū
p̄stēdi actu vel affectu. Mā ad hoc tene-
tur als peccat mortaliē s̄m Tho. in. 4.
di. 17. cō. ab. si. in. c. ois. de pe. z re. vtrū
exis in peccato mortali statim actualit̄
p̄fessus ē habita copia sacerdot⁹ idonei
q̄ ad hoc tenet saltē in his casibus p̄mo
rōne piculi vt si piculū mortis imineat
puta belli vel maris: vel cu⁹ mulier ē in
ptu: vel cū q̄s ē in alio quouis mortl. ar-
ticulo p̄stitutus. Secūdo rōne sacramē-
ti puta cū quis vult ordinē sacrū recipere
celebrare vel cōicare q̄d nemo d̄z p̄su-
mere non p̄fessus copia sacerdotis ido-
nei ablata z necessitate nō vigente. Ter-
tio rōne stimuli. s. p̄sciētie vt cū p̄sciētia
sibi dicat q̄ statim debeat p̄stēdi. Quar-
to rōe dubij vt si bz casū a quo solus pa-
pa vel ei⁹ penitentiarius p̄t absolvere: z
mō bz copā eoz z dubitat ne illaz in fu-
turū habeat. Mā his q̄ttuoꝝ casib⁹ exis
in mortali statū p̄stēdi tenet: z si differat
peccat mortaliē: vt not. tho. in. 4. di. 17.
Lō. Ric. ibidē. ar. 3. q. 6. vbi addit idē
cē rōne voti vel statuti q̄ q̄q̄ obligant
religiosos. Quarto vtrū sciat z credat sa-
cramētū sacratissime eucharistie oibus
ad salutē necessariū post annos discreti-
onis: q̄ quo ad b⁹ sūt i scia anni. 12. z. in
masculo. 14. Et vtrū credat trāsfo: mari
panē in corp⁹ z vinū in sanguinē diuina
ptate: z q̄ sub vtraq̄ spē sit tot⁹ et iteger
xps essentialit̄ z p̄ntialit̄ quo ad diuini-
tātē z humanitātē: vt habet de cō. di. 2.
panis. z. c. oia. Utrū sumpserit illud sin-
gulis annis semel cu⁹ debita p̄paratiōe
z legitima p̄fessione puta vt tenet cē de
pe. z re. ois. Quīto vtrū credat extrema⁹
vnctionē necessariā ad salutē adultis in
articulo mortl. ex infirmitate seu senio
p̄stitutis. Et si ipse in dicto articulo cō-
stitutus eam petierit. paruulis autem
seu occidendis vel lenit infirmatib⁹ nō
d̄z dari: vt no. Ric. i. 4. di. 23. ar. 7. q. 4.

Circa interrogatiōes. x. p̄ceptoz deca-
logi. Nota p̄ declaratiōe dicēdorum

banc regulā theologicalem q̄ ois transgressio dictorū p̄ceptorū ē peccatū mortale p̄cipue qñ ē cōtra p̄cepta negatiua.

P̄ceptū p̄mū de colendo deum.

Item p̄ceptū ē. Unū cole deū
b. p̄cepto. phibet ois idolatria siue adoratio cuiuscūqz creature siue simulacri v̄l imaginis rei nāl' vt dicit **Thic. d. li. x. 20. ibi.** Non bēbis deos alienos corā me z nō facies zc. **Primo** igit p̄fessor iterroget p̄sitētē si adora uit aliquā creaturā p̄ deo puta diaboll solē lunā v̄l stellas arbozem vel herbā z b̄mōi: qz mortale ē z phibituz. z 6. q. 5. n. 13. Si fecit v̄l fieri fecit seu pcurauit fieri aliq̄ maleficiū seu maleas q̄ sp̄ sunt cū inuocatione demonū occulta v̄l manifesta mortale ē semp z phibituz deuter. 18. z 6. q. 5. n. 13. z c. nec mirū. Si fecit v̄l fieri pcurauit aliquā incātationez cū sacramētū v̄l sacramentalib' ecclesie vt aq̄ baptisimali: oleo sancto z b̄mōi ob sanitatē v̄l aliā eāz mortale ē grauissimuz Si diuinauit v̄l pcurauit fieri diuinatiōē ad inueniendū furta v̄l ad sciendū ali qd sibi v̄l suis euēturū q̄ sit triplici' **fm Tho. 1. 2. fa. 2. q. 95. z habet. xxvi. q. iij. c. i. ē mortale z phibitū. xxvi. q. v. nec mirū idē dico n. b. inuestigauit p inspectionē astrolabij. Si didicit artē notoriā v̄l ea vsus ē ad sciendū aliq̄ de arte nigromantie: qz vtrūqz phibitū ē z mortale. Si ex p̄stellatiōib' z planetis sub q̄b' q̄s nat' ē iudicauit determinate z certitudinaliter futura hoīuz opa pcedere: z ex talib' hoīes cogiad malū v̄l bonū hereticū ē z phibituz. z 6. q. 2. illud. z c. illos. z c. cā q. 5. n. 13. idē **Tho. vbi sup. ar. 5.** Si obseruauit cursus lune aut stellarū p dōmo faciēda v̄l p̄p segetes. v̄l arbores plā tādās v̄l piugia sociādā phibitū ē. vt. 6. q. 5. n. 13. Si tñ v̄tāt p̄sideratiōē astroz ad p̄noscedū futura q̄ ex celestib' co:porib' creat' puta siccitates z pluuias nō ē illicitū s̄z tho. vbi. s. z no. arch. z 6. q. 5. si q̄s cleric'. licet etiaz rusticis p̄v̄tos z dispōnes lune p̄siderare t̄ps seminādi z medicis t̄pa potionū z minutionū. vt**

no. gl. i. d. c. n. 13. Si obfauit t̄pa mēs ses dies egyptioz vel horas ad aliqd in cho adū v̄l n̄ v̄l colligēdo herbas medicinales qz phibitū ē. z 6. q. 7. n. 13. obfue: r. z c. se. **Sec' si vt ligna icidat.** Si in calendis Januarij q̄ p̄ bono augurio ali qd donauit: qz phibitū ē. 57. di. legant. z d. c. n. obfuet'. idē si tali die aliqd pl' nō ui fecit p̄ nouū anū qz phibet. z 9. q. 7. si q̄s. si i calēdis ocij vacauit: lauro aut viriditate arboz domos cinxit. hec enī obfuetio paganorū ē. c. cā. z. q. c. n. 13. Si vanitates sup̄stitiosas obseruauit puta suspēdendo cārbones natiuitatis dñi s̄ gradinē: vel accipiēdo i malū signū limē calcare cū an̄ domū suā trāsit: redire ad lectū si q̄s p̄ se calciat strenuataurit: redire ad domū si exiens pedē offenderit z b̄mōi: q̄ oia tāq̄ sup̄stitiosa z pestifera p̄ bibet. z 6. q. 2. illud. si ex effusioe olei d lucerna v̄l garritu aliq̄z autū v̄l magnitudie z p̄tinuatōe v̄torū extitimat aliqd boni v̄l mali v̄turū sup̄stitiōsū z vanū vt no. tho. 1. fa. 2. q. 95. ar. 7. si obfauit sōnia z ex his q̄ somniat' ē vult d futuris z occultis diuinare z p̄nūtiare: sup̄stitiosū ē z mortale: vt no. tho. ibidē. ar. 6. si sortib' diuinatorijs z p̄sultorij vsus ē: z quō qz mortale ē z phibitū. z 6. q. 5. sortes. z trib'. c. se. ex leuitate at vti talib' v̄l v̄i ale: vti v̄o sorte diuisoria nō v̄i p̄ctm̄ c̄ codē. c. si. si vsus ē breuib' sibi faciēdo v̄l portādo v̄l q̄ fierēt p̄curādo: qz cōit sūt sup̄stitiosa z illicita. nā si ibi est aliqd pri nēs ad iuocatiōz demonū: v̄l si aliqd falsitat' p̄tincāt: v̄l aliqd illicitū sub ignot' noib' seu hebraicis lateat māifeste ibi ē sup̄stitio. phibita. Si v̄o sūt v̄ba diuina z bona canēdū ē ne ibi imisceat cū v̄bis sacris aliq̄ vana: puta aliq̄ characteres p̄ter signū crucis: aut qz sp̄s b̄at i mō legēdi aut scribēdi: puta i charta n̄ nata: l' i vno t̄pe magi q̄ i alio: v̄l i vno loco magi q̄ alio: vel p̄ vnā p̄sonā magi q̄ p̄ aliā puta qz scribāt a ieiunio v̄l t̄pe missē v̄l i ecclia v̄l p̄ v̄ginē. l' si sine dicat' q̄cūqz potauerit sup̄ se istō buē n̄ piclitabit i igne v̄l i aq̄ zc. **Sec. n. oia sup̄stitiosa sunt et**

illicita s'm 2° Guil. 2° Tho. vbi supra. vt et
notat 2° Irch. 26. q. 5. nō 13. Qui at tali-
bus credūt scribūt. portāt. seu docent.
graunter peccāt. 26. q. 7. Mō obſuetis.
niſi adeo fuerint ſimplices qđ ignorantia
debeat eos excuſare: qđ tñ eos nō ex-
cuſat: cū ſup h^o fuerint moniti 2 iſtructi.
Mōtare tñ ſup ſe reliq̄as ſanctorū ſym-
bolū v' orōne dñicā vel verba euāgelij
ex deuotiōe ſeu fiduciā dei 2 ſetōz ſine
p̄dictis ſuſtitutionib⁹ nō ē reprobā-
dū. ſz tñ p̄hibedū pp piculū ſimpliciu⁹
et qđ h^o h̄mōi breuiā ſuperſtitioſa v' li-
bros nigromātie v' artis notorie ſeu i-
cātationū 2 h̄mōi nō abſoluat niſi eos
pburat igni. Si fecit vel fieri pcurauit
aliquā incātationem ſeu maleficiū vt s'
nām pferat ſanitatē: v' iſfirmitatē ſeu ali-
qđ ſile qđ cōuenit ſoli deo: ſiue h^o faciat
v' bis 2 in pcatōib⁹ ſiue pſignatiōibus li-
gaturis aut alijs qbusuis remedijs que
medicorū diſciplina p̄denat: illicitum ē 2
p̄hibitū. deuter. 18. 7. 26. q. 2. illud. et
ſi h^o fecit ſciēs p̄hibitū mortāl⁹ peccauit
2 tales dicūt inimici. xpi. c. cā. q. 5. pue-
nit. ſi h^o ex ſimplicitate ignorat fecit
credēs bonas eſſe orōnes v' ſba v' re-
niale neutro tñ caſu abſoluendus ē niſi
velit i futurū abſtinē: nec iō qđ qñqz ma-
lefici atqz icātatores egris medelā pre-
bēt 2 ſanis egritudinē imittere pñt: ſeu
qđ qñqz qđ dñi p̄dicūt futura eueniūt: cre-
dēdū ē eos i his aliqđ p̄p̄e ſtutis ac po-
teſtat⁹ habē: ſz pmiſſu dei ſit qđ oīa iuſto
iudicio facit: vt ip̄i qđ h^o audiūt v' vident
p̄bētur qđ fide v' deuotiōe ſint erga de-
um. 26. q. 5. nec mirū. 2 deuter. 13. c. ſi
aliqđ fecit v' fieri pcurauit turpe: aut a-
licui comedere v' bibere aliqđ nociuū
dedit: puta m̄r viro v' alteri vt amaret
ab eo. aut e⁹ v' v' aliq̄s odiz vxorē ſuā
qđ nō poſſit eā cognoscē: peccauit mor-
tal⁹ ex de homic. ſi aliq̄s. 2 ſciat qđ dede-
rit v' fecerit: 2 ſi pōt tollē maleficiū tol-
lat: qđ meritorū ē opa diaboli deſtruē i
tētōe curādi maleficiatū ſz hoſt. 2 Sco-
tū. 1. 4. di. 34. ar. 2. q. 1. ſi credidit aliqđ
creaturā i meli⁹ aut deteri⁹ poſſe muta-

ri aut trāſformari i aliquā ſpēm v' ſilium
dinez: puta i gattas: qđ tñz trāſformatō
nē real⁹ fieri ē ipōſſibile niſi a ſolo crea-
tore: 2 qđ al⁹ credit ē iſideli deterior. 26. q.
5. cpi. 2 no. Aug. 18. de ci. dei. c. 18. ſippa-
renter v' h^o pōt fieri ſtute demonūz.
vt p̄ de ſamuele. d. c. nec mix. idē tho.
p̄ma pte. q. 11. 4. ſi credidit qđdā mulieres
ad ludū cū diana v' herodiade: 2 in mira-
militudie mulierū nocturni⁹ bonis ire
v' deſerri ſup baculū vinctū: ſeu ſup qđ
dā beſtias: 2 multa terrarū ſpacia p̄trāſire
2 h̄mōi. nā ſz oīa erronea ſūt 2 oīo falſa: 2
talia fantaſmata a maligno ſpū mētib⁹
fidelitū irrogāt. 26. q. 5. cpi. vbi de h^o ple-
ne. 26. Tho. 1. pte. q. 11. 4. ar. 4. ſi credi-
dūt p̄dictas mulieres ſiue lamiā intrare
hoſtia clauſa 2 ſurgē ſeu iterficē puulos
2 qñqz vulnerari a p̄rib⁹ eorū falſum ē et
erroneū: ſz demon hoc facit ſm Augu-
ſtinū. 2 1° Hiero. ſic filios Job iterfecit.
Job. p̄mo. 2 ſeptē viros ſare. Tob. ſe-
ptio. idē tho. vbi. s. Si blaſſemauit de-
um dicēdo deū nō eē iuſtū v' oīa iuſte
nō diſponē ſz eē acceptatorē p̄ſonarum
v' nō vidē qđ ſiūt aut nō curare de acti-
b⁹ hoīz: v' p̄diorē ſeu imerito p̄ſire:
2 flagellare. aut nō poſſe iſtud v' illud fa-
cere. 2 h̄mōi. Quodlibz hoīz ſemp ē mor-
tale cū aduertit 2 itelligit qđ dīc. Si blaſ-
ſemauit deū v' aliqū ſctm v' maledixit
puta maledict⁹ ſit de⁹ v' ſctūs ei⁹ 2 bu-
iſimōi: ſic qñqz ſit ex ira ſp ē mor- tale cū
aduertit ip̄a ſba. Si nō doluit de offen-
ſionib⁹ dei 2 de ei⁹ p̄ſceptu. Si plus di-
lexit corp⁹ p̄p̄um vel aliā creaturam v'
nūmos qđ deum ſapit idolatriam.

Preceptum ſm de non aſſumendo
nomen dei inuānum.

Ecdūz p̄ceptū ē nō aſſumes no-
mē dei inuānū. Cōtra h^o p̄ceptum
fac oīs qđ falſe iurat v' ſine cauſa.

P̄rio igi p̄ſeſſo: interrogare pōt ſi p̄ſitēs
piurauit ſeu falſe iurauit i iudicio v' ex
ſp peccauit mortal⁹ ſi h^o fecit ſcient ſiue
ſpōte ſiue coacte ſiue iocoſe ſiue ēt ex la-
pſu lingue dñi tñ aduertet. Sec⁹ ſi nō. ad-
uertit vt notat Tho. ſcda ſe. q. 98. ar. 3.

Arch. z. z. q. i. hēn. Si idurū l' exegit
 ab aliq iuramētū quē sciebat l' credebat
 sūm iuraturū z recipiēs iuramētū erat p
 sona puata: peccauit mortalit. z. z. q. 5.
 Ille. Si vō nō credebat ipm iurare fal
 sus l' ēt nesciret eū iurare vōz vī tñ ve
 niale. Sed si exigēs iuramētū sit pōa pu
 blica vt iudex: rōe publice iusticie iux
 ordinē iudiciariū cogebat exigē pī sine
 pctō z tenet fīm Alex. de al. in tertia pte
 di. 32. z Thō. vbi. s. Si iurauit aliquid
 certitudinalit dō dubitabat an vītas sic
 se habēt mortalit peccauit: pīpue in du
 bio: q: pīctoso se exposuit pīurādi: Se
 cūdo iterroget pīfesso: si iocosa leuitate
 l' caute: sic solet fieri i cōi fī mone: qñqz
 iurauit aliqd licitū idifferēs seu nullū in
 portātie vt dēdo cras ad villā vī de co
 medēdo z bibēdo z hōmī veniale est. z. 5.
 di. 5. Tris. Si vō iurauit ēt licitū aliqd
 sī idifcrete z male. i. sine nēcitate l' utili
 tate: z bō deliberate z ex pposito morta
 tale ē vt ibi z ex eo. Tua nos. i. Optime
 circa bō distiguit Bona. 3. sen. di. 39. ar.
 i. q. 3. Mō refer qñcūqz mō iuret siue p
 deū siue p scā dei euāgelia vī p sacras
 reliqas siue iuret p fidē meā vī p mīto
 corā deo q: idē ipōtāt vī pax differunt.
 no. 3m. ex. c. Et si xps. Lō. rap. z arch.
 z. z. q. i. Mō ē. z. c. q. 5. Iuramētū z du
 rā. i. sū. c. ti. q. 69. z se. Et qñēs sic delibe
 rate z exposito iurauit toriēs mortalit
 peccauit nisi vno ipetu z ptextu vborūz
 pīnuato pluries iurauerit: q: tunc vī
 vñū solū pctm. ff. ad. l. aq. l. l. Illud. Et. ff.
 de pua. delict. l. z. z. q. ibi notat. p fac ad
 hoc qd dī de re. iu. i. reglā delictū. p Jo.
 An. i. mercurial. vbi t3 qd pētiēs cleri
 cum plies vno ptextu z ipetu nō icidit
 nisi i vñā excoīcatōis sniam. Si iurauit
 alicui aliqd sic ēē vī nō ēē z hōmī: itēdēs
 talit quā vba sonēt: q: si sī dolo se egit z
 ifraudē mortalit peccauit. z. z. q. 5. Qua
 cūqz arte. Seco si simplr z sine dolo iu
 rauit vī coact? ab eo cui iuramētū pītare
 de iure si tenet tūc. n. nō peccat q: deus
 accipit iuramētū fīm itentōem iurātis si
 ne dolo vt ibi. z. c. b. vī. c. cā. z. q. vbi bō

no. glo. z Arch. Lon. Alex. de al. z Thō.
 vbi s. Si iurauit aliqñ p caput aut cor
 pus xpi aut palia ei? mēmbra z referat
 vba ad dinam nām mortalit peccat: si
 vō ad psonā filij z iuret cū reuerētia per
 ei? mēbra: vt p scām cor? ei? nō vī pec
 catū si p cā licita. s. p nēcitate vī utilita
 te. Si vō p modū opprobriōsū iurauit
 vt p mēbra dñi qñ alijs hōib? turpia cen
 sent z i honesta sicut faciūt mlti ribaldi
 q passim z assidue p calūrāt: mortalit
 peccauit fīm guil. zē blasse. z. z. q. i. qd p
 capillū bō idē no. arch. Si iurauit p circa
 turas referēs ad cas pncipalr aliqd nu
 minis mortl peccauit: si vō p cas ita iu
 rauit vt ad eaz creatorē tñ iuramētū re
 ferat vēialr peccauit. vt no. Arch. vbi. s.
 si iurauit aliqd temē. i. qd sūi nā sit mō
 tale: qd puatū vgat in iteritū salutē eter
 ne peccauit mortalr iurā? z. 5. di. 5. crīs.
 z no. archi. z. z. q. 4. in mal. qñ vō soluz
 iuramētū vergit i pōē exitus qd ptingit.
 sex mōis. Primo cū iurat aliqd qd i se ē
 mortale. Seco cū iurat aliqd qd in se ē
 vēiale. Tertio cū iurat idifferēs aliqd
 qd ex circūstātia efficiē mortale vī vēia
 le. Quarto cū iuramētū excludit opus
 ex charitate faciēdū. Quinto cū excludit
 op? de genē bonoz. Sexto cū excludit
 op? idifferēs pīa itētiōe p deo aut p
 primo faciēdū. In pmiss at trib? qñbet
 sic iurās auctoritate ppa pōt puenire: s
 iponēda ē ei pēnitētia p temerario iu
 ramēto. Reliq vō tria n sūt obligatoria
 nec pītrāgressionē eoz iponēda ē pnia
 tāq p mortali. Ducto: itate tñ ppa non
 expedit puenire. tū pp reuerētiā sacramē
 ti tū pp scādālū simplicitū: nisi pp vrgēte
 necessitatē als d3 haberi absolutio seu
 relaxatio a supioze. s. Arch. vbi. s. c. ce.
 Si iurauit aliqd secretū tenē qd tractatū
 ē i pīlio: vī aliud qd sit piculosū reuelā
 re. nā si aduertēter reuelauerit peccauit
 mortalr ipe z q cū suauit ad reuelādū sci
 ens ēē secretū cō. ric. i. 4. di. 21. ar. 5. q.
 4. Si iurauit pīuare statuta alicui? loci
 l' citat iusta trāsgrediēdo sciēt peccauit
 mortalr: si tñ aliqd statutū ē abrogatū p

Prima consuetudine. quod cotidie per omnes sit primum et multo tempore non videtur per iuramentum si non fuerit illud. dicitur. 4. 6. leges. cō. gūil. si promittit cum iuramento se facturum aliquid licitum ad honorem dei vel sanctorum et non ite debet fuare mortali peccauit: si autem ite debet fuare sed veniente termino quod debeat implere promissum non autem impleuit cum tamen posset et cum incommoditate sua: peccauit mortali. Idem est si iurando aliquid promittit homini quod daret ad certum terminum: quod si non impleuit cum posset elapso termino peccauit mortali: nisi ille cui promittit ante terminum relaxaret iuramentum quod facere potest. et c. i. 2. c. sic. si promissum cedat solū in utilitate eius: secus si talis promissio perueniat honorem dei vel sanctorum seu utilitate eorum. Valterius tertius. et non. ple. dñs. 2. in. d. bu. et d. spō. pterea. 2. Jo. d. imo. icle. ex gūil. d. vsuris. si autem quod promittit non potuit implere excusat. per tunc a peccato quousque implere possit. si aliquid in metu vel causa iurauit fuare tenet per ray. et c. si vero. 2. et. quod metus causa ad audiētiā: vide ibi clari. si iurauit ex metu aliquid super quod si plene deliberasset non iurasset fuare tenet si est licitum sed gūil. ad h. 17. q. 4. sūt quod De dispensatione iuramentorum.

Quis autem possit iuramento absolute dispensare non. do. 2. in. d. bu. vbi. s. 2. specu. ti. de legato. si nunc ostendit. v. 2. 4. 2. durā. i. s. e. ti. q. 66. De adiuratione.

Tertio interrogetur p̄fessor: si adiurauit aliquem per inuocationem domini nominis: per reuerentiā alicui rei facere: quod per the. pa. h. c. q. 90. ar. i. si h. fac alicui non sibi subdito per modum coactionis ite debet eum obligare ad aliquid faciendum si obligaret se ipse iurando illicitum est mortale: quod usurpat potestatem in alium quod non habet. Si vero h. fac erga subditos asstringens eos tali genere adiurationis licita est eo casu quod licet eis precipere aliquid. et tunc adiurat tenet illud dicitur licet aliquid peccaret mortali. adiurare vero aliquem predicto modo per modum deprecationis non necitatur talis adiuratio licita est respectu quousque libet si fiat ex causa. Si adiurauit demones ad aliquid sciendum per obsequium ab eis per modum precis est illicitum et mortale per the. vbi. s. ar. nisi fieret ex familiaris consilio spiritus sancti per quod simplicitate credendo ab obsessis a diabolo. Idem iurare

autem eos per modum coactionis ne nobis noceant licitum est luce. x. Si adiurauit creaturas irrationales ne diabolus eis erat ad nocendum nobis: talis adiuratio per modum compulsionis sicut fit ab exorcistis licita est per the. vbi. s. Si autem ut diabolus operetur aliquid eis non est et mortale est in cātile nis fabulis seu in narratōib⁹ turpibus et amatorijs miscuit scienter deum vel sanctos mortale est. De transgressione votoꝝ

Quarto loco interrogetur p̄fessor: si transgressus est seu omisit implere aliquid votum licitum: et si aduertenter cum posset spiritus est mortale: et toties quoties transgressus est. Secus si ex oblivione vel impossibilitate. Si vouit se aliquid malum facturum vel vindictam vel aliquid bonum non facturum sine maioris perfectus impedimentum: non ingredi religionem et huiusmodi mortale est nec fuare tenet: immo auctoritate propria puenire potest. Si minus tardauit implere quod vouerat per quod oīo ex cedit a memoria vel venit in statum non valēdi implere cum bene prius potuisset mortale videtur. Idem quod si dimisit propositum implendi cum tamen posset. Et per m. d. uil. si vouit absolute et sine temporis p̄fixione: tenetur statim implere cum potest alias si sub condicione vel cum temporis p̄fixione: non tenet nisi extante condicione vel die determinato: nisi ex hoc immineret periculum non valēdi implere: puta si quod vouerat intrare religionem si ex mortali metu impedimentum tenet non deferre per the. in q̄rto. Si vouit aliquid licitum se facturum per malum sine graui peccato et non est votum per m. Ric. i. 4. di. 38. ar. i. q. i. si ex his propeptatis fecit votum abstinentie peregrinationis et dubitat utrum possit implere vel non et sine dispensatione vel commutatione seu consilio sui superioris vel p̄fessoris: cum d. facili possit habere recursum ad alterum ipsorum frangit mortale videtur. De votis subditorum.

Si existens sub alterius potestate puta vxor. impubes pupillus et seruus vouerit abstinentiam vel peregrinationem tributum in omni sine consensu potestatis huius non tenet nisi tacite vel expresse ratificet per eos puta per vxorem patrem tutorem et dominum nec isti peccant reuocando vota subdito: ut

nec subiecti peccant nō implēdo vota. 53.
q. 5. voluit. 2. c. manifestū. 2. c. hec. imago
2. qd dictū ē de votis intelligit et de iura
metis sūm guil. 2. i. talib⁹ vir 2. vxor: nō sūt
ad imparia iudicādi excepto voto vltra
marito de q. ex de vo. 2. vo. redemp. c. ma
gne. imo plus q. votū qd aī mī tūmōnū
2. c. tū emīpat vxor: vlt q. vir sel pscnserat
sine pctō ex ista cā pōt ēt reuocare vt in
iurib⁹ pallegar. cō. ric. vbi. s. ar. 4. q. 1.
2. Inn. ex. e. scripture. vbi dicit id eē de
pūberib⁹ qd dīpūberib⁹: dūmō ipī pū
beres sub patria ptāte sint pstituti: nisi
ptes pscntiāt expse vltacite. cō. p. dicit
do. an. d. bu. i. d. c. scripture cū limitatio
ne tū dīc qd forte nō eēt malū dīc q. pī
vota filij 2. vir vxor: vota 2. ecōuerso ir
ritare pūt iquātū droget patre ptāti vlt
maritali seu pūgalit: id sec⁹ si aliq. p. dī
ctoꝝ voueret dīcē p. salterit vlt aliqd bu
iūsimōi qd posset facē sine lesione 2. pū
dicio iuritū p. dīctoꝝ. Lō. hugo. d. c. d. ba
nifestū. credit tū Inn. q. ēt ipubes si do
licapax sit 2. fecerit votū abstinentie vlt p
egrinatōis vlt aliud h. mōi q. dī illud im
plē postq. p. rias exiuerit ptāte: q. se obli
gauit deo qd potuit sic 2. p. delictum se
obligare pōt diabolo vt ex d. delict. pue.
c. i. Lū talib⁹ tū ē facit dispēsandū vlt cō
mutādū. Lō. Jo. an. 2. dñs an. de bu. in
d. c. scripture. idē dicit arch. 2. 7. q. i. c. nu
ptiaz d. vxore q. d. pceptū viri fregit vo
tū abstinentie. s. q. eo mortuo tenet exeq
votū suū. Et idē de alijs sub alteri⁹ ptā
te pstituti: q. s. cōz vota reuocata seu ir
ritata a supioꝝ cessāte. p. hībītōe tenent
ea sūare ar. 15. q. 6. nos scōz. Lō. hugo.
2. Inn. idē idirec. l. i. z. ti. z. z. s. i. 6. 2. se. si
fecit aliqd votū stultū vt de nō pectinā
do caput i sabbato 2. h. mōi: ēt si p. hono
re scōz fecerit h. mōi vota pōt sūt de
ridēda q. obpūada: q. silitudinē quādas
h. mōi cū idolatria 2. no. Tho. pa. s. c. q. 88.
idē durā. i. sū. e. ti. q. i. 2. Arch. i. z. q. z. qui
bōa. Si fecit votū sub p. dītōe gnālī līpēa
li 2. p. dītōe aduenerit votū sūare tenet:
si vō si aduenerit si tenet nisi talit votū
se obligare oīo itēdebat: ēt si itētū suū nō

consequetur sūm Ric. vbi supra ar. i. q.
2. Lū. Inn. Jo. 2. In. 2. dñs 2. In. de bu. in
c. scripture. e. ti. vbi plene de hoc per
doct. Si exis in aliquo piculo seu āgu
stia emisit aliqd votū: puta mulier i pru
vlt q. s. ali⁹ in mari seu alibi: q. si habuit
deliberatā itentōem obligādi se obliga
tus ē. sūm 2. Guil. ar. 17. q. 4. sūt qui opes
sec⁹ si subito 2. indeliberate ex co. littera
turā. nisi postmodum ratificet p. z durā.
in sum. e. ti. q. i. s. i. igit licitū quis men
te pponat vlt voueat nō tū ppositū vel
votū cōplere tenet nisi deliberatio p. cef
serit. Itā sūm 2. Thomaz scōa scōe. q. 88.
ar. i. ad votū tria de necessitate requirū
tur. p. dīmo deliberatō. Scōo ppositū
voluntatis. Tercio pmissio in qua p. fi
citur rō voti. 2. lbbas in. d. c. Litteratu
ram dicit q. in voto pūt attendi tria. s.
Initiuz. Confirmatio 2. Consumatio.
Initiatur enī votū cum ppositū in mē
te seminatur: 2. cognoscit hō illud eē bo
nus qd pponit nō tū aliquid deliberat
ideo ex hoc nō obligatur quo ad deum
nec quo ad eccliam. Consumatur cū su
per pposito sūgitur 2. firmatur delibera
tio 2. ex b. obligat quo ad deū. Consuma
tur cū ppositū deliberatum ore vel alio
actu extrinseco exprimit: 2. hoc obligat
quo ad deū 2. q. ad eccliam vt notat. Jo.
2. In. 2. dñs 2. In. ibidem. In dubio p. sūlat
cōfessor: qd tutius ē. De voto religiois
vide infra hac eadē pte ti. 4. c. i. 2. ij.

De dispensatione votoꝝ.

Arca dispēsatōem votoꝝ sūm bo
stiensē tene p. regula q. qñcūqz
aliq. vouet vlt pmittit aliqd facē
q. scōo l. aliqd si facē: q. n. scōo cedit i dīrīm
tū salut. aīe vlt corpis vlt p. ctm mortale i
currit si ē sūadū votū nec iuramētū nec
pactum nec consuetudo nec lex nec p. ce
ptum nec aliquod aliud vinculu sū
mitatis. 2. z. q. 4. s. fi. 2. c. inter cetera. 2.
extra de iureiur. c. quanto. Si vero vo
tus est licitū auctoritate supioꝝ 2. ex cā
pōt dispensari seu cōmutari ex. co. c. i.
vbi p. q. ep. s. vel eo supioꝝ pōt oīa vota
ex cā dispēfare vlt p. mutare i meli⁹ p. ca

que sūt ei expisse p̄bita z pape refua-
ta q̄ sūt q̄ttuo: P̄m^o ē votū p̄tinerie
seu castitatis circa qd̄ solus papa pōt di-
spensare ex magna cā z p̄p̄ mai^o bonum
vt dicit host. z alij. d. c. i. pōt tñ ep̄us di-
spensare sup̄ voto d̄ nō petēdo debitū cō-
tugle s̄z al. Scd̄s ē votū vltra marinū
ex. c. ex mlt̄a. Tertiu^o ē votū de visitādo
limia apostolo^z petri z pauli. Quartus
ē votū sci Jacobi. h̄ duo refuant pape
d̄ p̄suetudie curie. Ceteri v̄o plati z con-
fessores ep̄o inferiorēs l̄z a pctō trāgressi-
onis voto^z possint absolue cū nō sit de
casib^o refuat: vota tñ d̄ iure cōi nō p̄nt
dispensare nec cōmutare: z sic de p̄suetu-
die fuit vt dicit host. excepti tñ plati reli-
giosis. Vñ oē votū qd̄s fecerit i seclō
si ingredies religionē actualit̄ seu bituali-
ter itēdit illi apli^o nō teneri cōmutatur
i votū religiōis z ip̄o ingressu liberat̄. ex
eo. scripture. si v̄o actualit̄ seu bitualit̄ i-
tēdit ingrediedo religionē ē obligari ad
illa remāet obligat^o. tñ postq̄ ducenerit
h̄ ad notitiā plati sui ip̄s ab illis absolue
poterit p̄cipue si tpe p̄fessionis ei^o plat^o
h̄ ignorabat. p̄m^o Ric. i. 4. di. 38. ar. 8. q.
z. i. religiōe v̄o religiosus n̄ pōt aliquid
minimū ex q̄ nil mali admirationis v̄l
scādali venire possz puta orōne z h̄mōi.
Et si al̄s vouerit si d̄z sine plati l̄nia ex-
q̄. Qd̄ si d̄ l̄nia plati aliqd̄ vouerit v̄l qui
busdā qd̄ b̄ cāu ip̄e idē plat^o cū eo dispē-
sare n̄ poterit: s̄z ei^o supior: bñ h̄ poterit
p̄m^o Ric. vbi. s̄. ar. 4. q. 3. In his cōiter
l̄d̄. doc. Casu igit̄ q̄ votū dispensari seu
cōmutari deat p̄fessor mlt̄a h̄z p̄sidera-
re. P̄mo cās licit̄: vt cū q̄s vouit absti-
nētiā v̄l pegrinatōez zē senex debil̄ v̄l i-
firm^o: v̄l ei^o absētia ē multū dānosa re-
publice v̄l occasio alic^o magni mali vel
multū verisil̄: redēptio seu cōmutatio
voti melior z deo gratioz videat̄ q̄ voti
adpletio: z q̄ sine cā rōabili dispensat: l̄z q̄
ad eccl̄iaz teneat: tñ q̄ ad deū z i iudicio
aie dispensans sibi dānatōez acq̄rit. 7. q. 3
Zl̄ioz ex. c. n̄ ē. idē i dic. e. ti. Scd̄o cō-
siderare d̄z q̄litate p̄sōe vouēt. Vñ oc iō
dico q̄ si votū ē pegrinatōis z vouēs ē

robust^o p̄mutari pōt i vigiliis z ieiunia
si vouēs ē diues z debilis pōt cōmutari
i elemosynā. Et si vouēs elemosynā ē
paup̄ z fortis pōt p̄mutari i itineratōez
z ieiuniū vt notat dñs Zln. de bu. ex. c.
c. i. Tertio d̄z p̄siderare maiorē vtilitatē
Expedi. n. vtilitates rei publice p̄ferre
vtilitati puate. Vel p̄m^o Jo. An. ibidē l̄z
vouens sit fortis z ieiunare z pegrinari
possit pōt tñ z v̄l edificare eccl̄iaz ho-
spitale: puellas dotare v̄l paupes reficē
z vestire: tal. n. z tāta poterit eē redēptio
q̄ erit maḡ vtil̄ z grata deo. p̄inde dñs.
4. di. pctā tua elemosynis redie. Quar-
to d̄z p̄fessor p̄siderare facultates vouē-
tis: laborē z expēsas itineris. Zl̄d locum
tñ pegrinatōis mittēda ē oblatio quam
vouēs ibi erat factur^o. s̄z Ric. z durā. i.
sū. c. ti. s̄z b̄ p̄telligi de honestate nō d̄
necessitate s̄z Buil. tene p̄mā opi q̄ ve-
rior. ex tali. n. pollicitatōe acq̄sitū iā fue-
rat ius illi loco seu eccl̄ie vt no. Anno.
3ab. zab. si. ex. de cē. ex pte. Tollē at̄ vo-
tū absq̄z cā v̄l vlla cōmutatōe nō v̄l pos-
se fieri nec etiā sine auctoritate supioris
quātūcūq̄z sit cā posse dīferri si haberi
pōt ex eo. nō ē. vbi h̄ notat Bar. z host.
z notāt i direc. li. z. ti. z. z.

Tertiu^o p̄ceptū ē de ob̄suatione festi.

Tertiu^o p̄ceptū ē. Sabbata sanctifi-
ces. d̄b̄. ēt di. exo. 20. Memen-
to vt diē sabbati sanctifices. h̄ le-
gis p̄cepto p̄cipit i p̄s aliqd̄ vacationis
deo d̄putādū z i determinate: z b̄. mō p̄ci-
piūt dies dñica tpe gratie sic dies septia
tpe leḡ. mosaice: q̄ tal̄ vacatio s̄z tps a
liqd̄ ideterminatū ē p̄ceptū morale leḡ.
nāe. s̄z v̄o q̄ p̄cipit aliqd̄ i p̄s vacatiōis
determinatū vacatio dīci tñ tpe gra-
tie ē mora disciplina. i. moralis ex institu-
tione diuina p̄ misterii eccl̄ie. iō circa b̄.
i p̄s eccl̄ia pōt dispensare necessitate vel
pietate exigēte s̄z alex. d̄ak. in tertia pte
sū. dist. 33. ar. vltio. q. z. nota qd̄ feriatio
dīci dñice incipit a vespa vsq̄z ad sequē-
tē vesp̄as. ex. c. Vēs. i. a sero diei nālis
p̄cedēt̄ vsq̄z ad occasū sol̄ i p̄i^o die dñice
vt no. Vico. d. li. exodi. 20. Adē de ali^o

festis ab ecclia pcepti. Est tñ fz qñdā at-
tēdēda p̄suetudo regionū circa festoz i-
uiliū z finē ex. c. Qm̄ ē igr cessādū dieb⁹
festiuis ab oi ope p̄uili qđ duob⁹ mōis
accipit. p̄io mō accipit op⁹ p̄uile p̄pec-
cato. Jo. 8. Qui fac p̄ctm̄ suū ē p̄cti. z lz
oi tpe p̄ctm̄ sit dñabīle eo maxie ē dñā
bile cū sit tpe d̄teriatō vacatōi dīne: qz q
tali tpe peccat duob⁹ p̄ctis peccat vno
actu: n̄ rōe act⁹ sz rōe reat⁹: sic qđ dñōzā-
do iterfic v̄ginē dupl̄ peccat vno actu i
terficiēdo. sz z stuprādo fz Allex. vbi. s.
alio mō. b. p̄cepto phibet op⁹ p̄uile put
d̄teriat ab ecclia ex. c. oēs. pot it igr p̄fes-
sor sup̄ p̄cepto sic formare interrogatio
nes. p̄ si fec dieb⁹ dñicis l alijs festis p̄-
cepti ab ecclia aliqđ op⁹ mechāicū l ma-
nuale l agriculturā z hmōi: qz peccauit
mortalr: excusat tñ a p̄cto tripl̄. p̄io ex
nēitate qđ n̄ possit differri: vt si iacētib⁹
segetib⁹ i agris aut fenis i pratis iminet
tēpestas l pluuia qđ corūpāt l dēriorēt:
seu grā videntiaz v̄l messū ob necessita-
tes hoīuz: l ē piclm̄ hostiū: aut veniūt i-
undatiōes aqz z hmōi ex de fer. c. fi. et
Allex. vbi. s. Idac d̄cā excusat ēt minu-
tores z fabri si p̄ncipalr pp nēitate z nō
pp cupiditatē h̄ faciūt. Idē d̄ carnificib⁹
z picernis qđ i dieb⁹ festis p̄parāt ea qđ de-
bēt vēdē i crastinū i mercato v̄l statōib⁹
suis: z reliqđ qđ p̄parāt victualia dieb⁹ fe-
stiuis qz die p̄cedētī n̄ poterāt p̄mode p̄-
pare. Excusari ēt vident hi qz dñis suis
cōpellūt opari dieb⁹ festis si iusto metu
i ducti i h̄ faciūt. Idē de vectorib⁹ merci-
um ad nundinas v̄l loca remota: qz sine
gūi cōmodo n̄ possēt dieb⁹ festiuis ces-
sare ab itinēdo. De barberijs aut fer-
ratorib⁹ eqz v̄l idē. s. qz excusant opādo
i festis si p̄ncipalr pp necessitatē eoz qđ
bus hmōi opas ip̄dūt faciāt: sec⁹ si p̄-
cipalr pp q̄stū aut cupiditatē. Et illi ēt qđ
de talib⁹ eos req̄rūt excusāt si alr n̄ po-
terāt sibi cōmode puidē. Viatores ēt z
cursores si itinerēt i festis nō credo p̄dē
nādos siue h̄ faciāt p̄pecunia siue n̄ h̄
guil. Idē durā. i sū. e. ti. q. 5. Eūtes at
ad mercata qđ sūt i festis si eunt p̄ aliqua

sua nēitate nō credo qđ peccēt mortalr
fz guil. Sec⁹ si p̄suetudinarie seu lucrādi
cupiditate sic solēt mlti mercatores fa-
cere qđ pp frēqntandas nūdinas z hmōi
mercata ēt a dñis i festis se subtrahūt.
Mercata v̄o qđ p̄uictualib⁹ z q̄tidianis
nēitatib⁹ sūt vt taberne z hospitāia nō
vidēt ēē illicita si pp nēitatē egētū p̄-
cipalr sūt z nō pp lucrū: nec pp h̄ omī-
tāt dīna. idē de aromatorijs si vrgente
nēitate puta infirmoz z alioz qđ sine
scādalo nō subuēiri n̄ possit laborēt seu
vēdāt: n̄ tñ pp h̄ aptas apothecas tenē
debēt. Idē d̄ tingētib⁹ lanā v̄l pānos p̄-
cipue i tictura grādifi i festo laborāt ne
tictura piclifer l d̄teriorēt. Et breuit̄ oia
officia z exercitia qđ būana nēitas exigit
exerceri: vt cōgre panē z alia cibaria p̄e-
par: scribē z hmōi i festis licite fieri p̄nt:
m̄lto magi oia spūalia v̄l no. arch. d̄ cō.
di. 3. c. ieiunia. Secdo excusat pietas. nā
ex pietate lz cās debiliū v̄l misabiliū p̄-
sonaz i die dñico tractare z alia pia opa
facē ex. c. i. fi. vñ diē durā i sū. e. ti. q. 7
qz excepti dieb⁹ dñicis z maiorib⁹ solē
mitatib⁹ xpi p̄nt p̄elemosyna arari agri
paup̄z z alia eoz opa fieri. ex. eo. lz p̄ci-
pue si sic se h̄z cōsuetudo regiōis qđ scit
ēps loci z n̄ reprobāt: z talis sit paup̄tas
paup̄z qđ h̄ erigē videat. Lō. guil. in p̄-
cipuis v̄o festiuitatib⁹ si n̄ sit phibituz
v̄l ēt p̄suetudini loci p̄riū fz durā. ibidē
lz aliqđ circa edificatiōem eccliaz locoz
sacroz hospitaliū: v̄l circa edificatiōem
domoz religiosoz z mistroz eccliarum
paup̄z p̄sertiz eoz qđ reddit⁹ si h̄nt: vt si
opteat portari lapides: p̄duci ligna z bu-
iusmōi qđ alia vix l nūqđ p̄mode fieri pos-
sent: nō tñ pp h̄ omīttāt dīna nec p̄ to-
tā diē laborēt. cō. guil. z Allex. d̄ al. vbi. s.
vbi addit hec licē maxie si iteruēiat dis-
spēsatio illoz qđ creditā ē. Tertio excu-
sat op̄is puitas vt modica itinēratio et
modica opa hōis qđ molēdia ad vētum
seu ad aquā exercēt z mouēt: sec⁹ at de
alijs molēdiniis: sic existēs dñs v̄l pa-
ter fa. seu patron⁹ fec fieri aut p̄misit fi-
eri a subdit⁹ suis aliqđ op⁹ p̄uile dieb⁹

festiuis excepti p̄dictis trib⁹ casib⁹ pec-
cauit mortali ipe ⁊ subditi: nisi iusto me-
tu q̄ cadē posset i p̄stātē virtū fecisset: vel
nisi alr q̄ ab eo victu ⁊ necessaria acq̄re-
re posset p̄sustētatiōe nāc p̄p̄e ac suoz
ex dere. iij. q̄d nō ē. i. q. i. remissione. m.
Si p̄ totū diē festi vacauit venat iōib⁹ ⁊
aucupijs qz lz d se n̄ sint mortalia ex cir-
cōstātia tñ p̄nt fieri mortalia. Si vaca-
uit ludis ⁊ chorēis ⁊ alijs vanitatib⁹ se-
culi i die festo: nā ibi occurrūt sepe mor-
talia vide isra i petō gule. dieb⁹ festiuis
fuit dedit⁹ ebrietatib⁹ ⁊ comessatiōibus
sup̄fluis: qz si ex certa sciētia nimium se
ingurgitauerit vlt̄biberit mortali pecca-
uit. Ut nō. Archid. di. 4. c. Quadrage-
sima si diebus festiuis iuit ad spectacula
illicita puta hastilludū vlt̄ torneamenta
qz vlt̄ peccasse mortali ex quo ea facere
ē mortale ⁊ phibitū fm̄ gūl. quacunqz
itētiōe fiāt ⁊ sobrie fm̄ ric. i. 4. di. 24.
ar. 2. q. 3. ⁊ qz quodlibz mortale dieb⁹ fe-
stiuis commissus duplicat⁹ ⁊ alex. vbi. s.
⁊ nic. de li. exo. 20. iō de h̄mōi ē p̄f̄itēdū
i sp̄e. Si dieb⁹ officiis ⁊ alijs dieb⁹ festi-
uis nō vacauit ofoni: qz ad b⁹ tenet fm̄
doctores ex b⁹ p̄cepto de calogi: memē-
to vt diē sabbati sanctifices. Concordat
raymūdus ⁊ durādus i sūma co. ti. q. 5.
Si i festis p̄ceptis vt supra nō audiuit
missā itegrā sicut tenet de con. di. i oēs
fideles ⁊ c. missas. Mā si ois sit ex com-
temptu vel cupiditate lucrādi vlt̄ alia ra-
tionabili cā: puta eūdi ad solatia vlt̄ con-
mūia: seu ē ex negligētia vel ignorātia
crassa peccauit mortali ter totiens quo-
tiēs omisit audire totā vel ēt notabilem
ptē: sec⁹ si omisit ex cā rōnabili: vel etiā
si ex causa min⁹ iusta quādoqz aī fines
misse discessit vt in. d. c. Missas. Idēz
Archid. in dicto. c. Omnes dummodo
sine scandalo alio: um discedat. Quod
aūt quis audiat missā i pochia sua in fe-
stis nō ē de p̄ceptorz obstat dēre. vt die-
bus ex de poch. qz antiq̄ssima p̄suetudi-
ne illi decretali derogatū ē quā roman⁹
pō. scit ⁊ tollerat. Un̄ audiēs missas ali-
bi q̄ in p̄da parochiali ecclia nō p̄stituit
trāsgressor vt volūt. Inn. 20. f. ⁊ glo. ⁊ i

c. i. d. treu. ⁊ pa. ⁊ alit sentire cēt laquei i
ijcē fere oib⁹ xp̄ianis qd nō ē verisile fo-
re d̄ mēte pape: qz at q̄s audiat missas a
p̄cubinario. simoniacō ⁊ h̄mōi ex q̄ pla-
ti sup̄ b⁹ n̄ puidēt n̄ vidēt p̄f̄itēs stinu-
lādi nūi h̄nt adeo notorij qz nūa possint
t̄guersatiōe celari. aut aliq̄ iuris suffra-
gio excusari. Si ad missā nō prexit ieiū-
n⁹ ⁊ nō studuit audire eā cū deuotiōe re-
uerētia ⁊ attētiōe absqz leuitate ⁊ garru-
latiōe vt tenet. Si cū potuit i festis ad
p̄dicatiōē ire n̄ curauit. qz si ex p̄tēptu
l̄ ignauia accurata ire noluit d̄ facili ibi
mortale cē potuit.

De ieiunijs.
Si obf̄uauit dicta ab ecclia ieiunia
p̄ totū anni circulū. s. q̄dragesimā. q̄ttu-
or: tpa ⁊ vigiliis festiuitatū. Mariuitatē
dñi. p̄t. assūptiōis beate. v. marie. Jo-
hānis bap. oīus apostolorz p̄ter q̄ pbili. ⁊
Jac. ⁊ Jo. euā. oīus sctōz: ⁊ beati laurē.
⁊ ea q̄ epi iducūt i suis ep̄atib⁹ d. cō. 3. di.
c. i. ⁊ di. 5. c. ieiunia. ad h. n. oia ieiunia q̄
libz post anū. xxi. tenet sub p̄cepto iuris
positiui: ⁊ q̄libz omittens ea ieiunare ex
p̄tēptu vel sine rōnabili cā mortali peccat:
sec⁹ si ex cā rōnabili frāgit ieiunium
credēs p̄babilit qz si legislator adesset cū
i tali cāu obligari vellet: nec talis trās-
gressor ē p̄cepti s̄z tho. i. 4. di. 15. ar. 1. q.
4. ⁊ pa s̄e. q. 147. idē archi. 67. di. vt inā
⁊ d. cō. di. 3. c. i. soluit. n. ieiunij tñ tria
p̄ soluit illō p̄lāis comestio. ⁊ carnij
refectō. s̄z nimis nobil̄ hore p̄uētiō fm̄
tho. vbi. s̄. ibi. n. ēt dicit qz n̄ soluit ieiū-
nū vniū aq̄ ⁊ electuaria cō. ric. ibidē ar.
3. q. 6. Ex his p̄z qz mlti excusant a ieiū-
nio iusta d̄ cā q̄ d̄ etas isra anū. 21. infir-
mitas. d̄bilitas. ciboz penuria. paup̄tal
pegriatō ⁊ h̄mōi. d̄ his tñ vide plen⁹ in
direc. c. t. ⁊ tho. vbi. s̄. ⁊ i p̄sa. ⁊ qñ cā nō
ieiunādi ē euidēs p̄t licite q̄libz p̄ seipm
ieiunij omittē: sec⁹ si n̄ sit cā euidēs nisi
cū d̄ facili n̄ p̄t q̄s ad sup̄iorē recurrere p̄
disp̄satiōē. ⁊ icipit dies q̄ ad ieiunij a
media nocte vt habet in p̄sa. p̄municarē
quo h̄o ad esuz carnij post cenā dici-
ionis siue alteri⁹ dici vlt̄qz ad mane ter-
ti⁹ diei p̄p̄dēdo duas noctes ⁊ vñū di-
em de. con. dist. 3. de esu. fm̄ hostien. et

bar. ex. d. fer. qm. s. s. 30. p. s. uetudo h3
 z et lex ciuil. ff. d. fer. l. more. q. sic q ad iu
 dicia dies icipit a media nocte z termina
 tur i alia media nocte: sic q ad esus carni
 uz vt ibi: qd vt veri? vt notat i direc. li.
 4. n. 31. Interroget deinde si plies i die
 ieiunij comedit sine dispensatõe l' cã legi
 tima: fregit. n. ieiunij z peccauit mortu
 alit. n. tñ d. qd plies cõcedit l3 sumat aliq
 qd se n sc pncipalit o: diata ad māducan
 dū seu nutriēdū s3 ad aliū vsus: puta vi
 nū: aqua electuaria: q l3 aliq mō nutriāt
 n tñ h ē cor pncipal vsus: nisi fieret in
 fraudē vt eis qsi alijs cibis viceret i ma
 gna q̄titate ad famē extinguēdā s3 tho.
 vbi. s. cō. 3m. ex. c. s. rubrica vbi dicit
 q circa ieiunia ab ecclia indicta pōt sta
 tuti qd bis i die cōmedat. S3 pax come
 dat i p̄ia vice sic faciūt cisterciēses: nec
 frāgūt ieiunij ecclie. idē d fuito: ibi no
 biliū z religiosoz z lectorib? mēse coruz
 q l3 p̄libēt aliqd modicū añ horā n frau
 gūt ieiunij s3 Guil. z do. an. de bu. l. c.
 p̄siliū. e. ti. plen? ibi. Si i dieb? ieiunij
 abstinent a cibis p̄hibitis. Nā si cōedit il
 lis dieb? p̄hibita cibaria nō ē ieiunij
 s3 thomā vbi. s. vbi dicit q carnes vni
 uersalit iterdicūt i oī ieiunio ecclie. idē
 de ouis caseo z alijs lacticinijs in ieiu
 nio q̄dragesimali: i alijs at ieiunijs de
 ouis z lacticinijs diuerse p̄suetudines
 sūt apud diuersos q̄s qsqz suare d3 s3
 mores corz iter q̄s p̄uersat s3 elidē tho.
 ibidē. Idē arch. de cō. di. 3. rogatōes. in
 fi. si in dieb? ieiunij notablr āticipauit
 horā comedēdi sine legitima cā soluit ie
 iunij s3 tho. vbi. s. z psequēt peccauit
 mortalit. z s. di. s. cris. ad fi. hora enī co
 medēdi p̄grua i diebus ieiunioz ē circa
 horā nonā: si tñ p modicū tps añ come
 dat puta hora. 6. nō pp b? frāgit ieiunij
 marie cū i mult. locis iā iualuerit p̄sue
 tudo q illa hora comedat sec? si hora. 3.
 q̄s cōederet sine legitima cā. fm ric. i. 4.
 di. is. ar. 3. q. 8. tardare at p̄ nonā non ē
 pctm nisi fieret ex supstitiōe: si in die ie
 iunij peccauit mortalit pax profuit ad
 salutē n tñ trāgredus ē pp b? statutū siue

p̄ceptū ecclie vlt legi positie: z qd ius po
 sitiuū n attēdit itēdōez faciēt s3 ip̄s actū
 fm tho. i. 4. di. is. ar. 4. q. i. cō. ric. vbi.
 s. q. 6. Si ieiunā. ex debito voti vlt p̄ce
 pti aliqd de sero comedit nā si comedit
 panē aut fruct? p modū cibi z ad nutriē
 dū: vlt p̄fectiōes i magna q̄titate fre
 git ieiunij: sec? si modicū qd p̄fectionū
 vlt fructuū sūpsit p mōz medicie: ne. s.
 vinū stomachū dilaniet. Bibē ātante
 prādū vlt p? n frāgit ieiunij s3 cōem
 opi. doc. si alicubi exis tpe ieiunij ieiu
 nādū s3 morē z p̄suetudinē citatis vlt lo
 ci vbi erat put tenebat. iz. di. c. illa. vbi
 btūs 2m. btō 2m. cū s b? p̄sulēt ait. tu
 ad quā eccliam vener? ei? morē sua. si
 cuiquā nō vis eē scādalu. nec quā tibi
 Ex q̄tertu inuit q̄ mediolanēses at sūi
 carnis p̄iūi ex eoz territorij se repien
 tes tenēt se ceteri i ieiunio p̄fo: mare a
 q̄rta feria cīnez vltqz ad suam q̄dragesi
 mā: nō obstat qd archi. ibidē s3 hug. di.
 qd. c. illa. ē p̄sili nō p̄cepti nisi cū ex vo
 missione talis p̄suetudis scādalu oriet:
 q: fateor: b? vix qd dicit de ieiunio p̄i
 cularit obfūato i vna ciuitate vel loco
 p̄suetudine i dicto: z nō i alia: sic erat ie
 iunij qd rome tpe bti 2m. obfūabat
 a matronis romāis z nō mediolanī. et
 d tali ieiunio i vno loco p̄ticlari p̄suetu
 dine idēo z nō alio loq̄ dictū. c. illa qd est
 p̄sili qñ pōt sine scādalo fieri. s3 in casu
 nō loq̄mur de ieiunio generalit ab ec
 clia idicto z p̄cepto. s. xl. de cō. di. 5. c. q̄
 dragesima quā q pōt z nō ieiunat totuz
 p? añū. 21. mortali peccat. Et sic p̄cludi
 tur qd mediolanēses ex territorij suoz
 exītes mortalit peccāt si se ceteri n cō
 formāt vt. s. i ieiunio q̄dragesimali cō.
 col. c. i. d obf. ie. i sili cāu. q. iz. qd d sub
 ardis silt peccāt ex p̄suetudie patrie p̄o
 prie cōedētes carnes die sabbati vlt alio
 tpe si alibi p̄medāt vbi n ē tal p̄suetudo.
 q dō i patria sua n p̄sueuerūt cōedere si
 mediolani vlt alibi vbi ē p̄suetū se repiāt
 cōedēdo carnes n peccāt. de cō. di. 5. qz
 dies. z no. guil. i cle. dignū de cel. mis. z
 i direc. vbi. s. e. ti. i fi.

Quartum est de honore parentum.
 Quartū pceptū ē. habeas in hono-
 re parētes. Honor q̄ h̄ p̄cipit fi-
 lijs exhibere parentib⁹ s̄m Alex. 8
 al. in 3. pte sū. di. 34. in pñ. p̄sistit in du-
 ob⁹. s. in reuerētia z subuētiōe. In reue-
 rētia triplicit. s. in effectu et in signo zc.
 In subuētiōe. s. corporali et triplicit⁹ ho-
 nor: p̄sistit. s. in solatio verborū. in fuitio
 op̄e. in exhibitiōe necessariorū. Ideo
 circa hoc pceptū p̄nt sic for̄mari interro-
 gatiōes. Primo si obediuit parentib⁹ in
 oib⁹ q̄ p̄tinet ad necessitatē eorū: z dispo-
 sitionē seu utilitatē rei familiaris. nā ad
 hoc tenet ex pcepto s̄ Alex. vbi. s. al̄s
 mortalit⁹ peccat si p̄tumat inobediens
 fuit. Si obediuit eis in his q̄ p̄tinet ad
 disciplinā bonorū morū. Nā ad hoc tene-
 tur qd̄ intelligat v̄ Alex. vbi. s. de his
 q̄ sunt ad salutē necessaria. In minimis
 tñ ē licit⁹ ex negligētia nō obedire ve-
 niale est. si dilexit eos cordialit. et tenet
 Nam al̄s peccauit et si aliquē deliberate
 optauit eis mortē: quoq̄ respectu mor-
 talit⁹ peccauit. Si verba obp̄: obriosa v̄
 p̄tumulosa eis intulit. irritit. maledixit
 v̄ blasphemauit viuos aut defūctos mor-
 talit⁹ peccauit. Si eos signo v̄ facto no-
 tabilit in honore: aut vel desperit morta-
 lit⁹ peccauit. Si eos sciēt ad irā notabili-
 ter puocauit mortalit⁹ peccauit: secus si
 nō ex pposito: q̄ tñ veniale v̄. Si eos
 nō supportauit v̄ nō subuenit cū possit
 p̄cipue in magnis necessitatib⁹ v̄ infir-
 mitatib⁹: corporalib⁹ mortalit⁹ peccauit. si
 eos voluntarie verberauit et leuit⁹ mor-
 talit⁹ peccauit. Si p̄tēdit v̄ dure locut⁹
 ē z irreuerēt nō tñ ex p̄ceptu veniale v̄.
 Si eos p̄hibuit testari in vita v̄ in mor-
 te disponerēt p̄cia sua seu a reſtitutiōe
 retraxit: z si forte hac de cā. p̄hibuit sacer-
 dotes seu religioſos ad eos accidē mor-
 talit⁹ peccauit: z p̄t ab eorū hereditate re-
 pelli. L. si q̄s aliquē test. p̄bi. l. z. Si nō
 impleuit legata parentū z p̄deceſſorū ſuorū:
 ad p̄cia cās: q̄ si multū diſtulit v̄ tra-
 p̄ua p̄ eos ſtatutū cū poſſet implere l̄ cū
 in cōmoditatē grauiffimū peccatū mor-

tale commiſit. s. rapine furti z ſacrilegij
 iz. q. z. Amico. z qd̄ maius eſt fidē nega-
 uit: z ē infideli deterior. iz. q. z. q̄ ablatio
 nes cl. ij. z. l. tbi. 5. z p̄t cogi p̄ epm z here-
 ditate p̄uari vt in. c. si heredes. z in. c. io
 bānes. de teſta. in ſi. z ibi p̄ doc. si patris
 vota q̄ morte p̄uēt⁹ adimplere nequit ipſe
 poſt ei⁹ mortē adimpleuit. nā q̄libet heres
 tenet adimplere q̄cūq̄ realia vota ei⁹ qui
 eū inſtituit heredē ſicut z debita: al̄s he-
 reditate p̄uabitur c̄ de voto. l̄. Et hec
 vera ſūt et ſi ei pater hoc nō iniūxerit ſi
 intēdit adire hereditatē: z ſi vires heredi-
 tatis hoc patiāt legitima tñ filio reſua-
 ta. Ad vota v̄o p̄ſonalia ſi tenet niſi pat̄
 ea ſibi iniūxerit in vltima volūtatē. tñ
 etiam oio tenet ip̄e filius etiam ſi nō acce-
 ptauit al̄s hereditate p̄uabitur vt ibi z
 d. c. si heredes p̄ do. An. de bu.

Preceptū quintū ē de nō occidēdo.
 Quintū pceptū ē. nō occides. vbi
 nota q̄ trib⁹ mōis p̄mittit hōici-
 diū cor̄pale. s. volūtatē caſu z ne-
 ceſſitate. Homicidiū v̄o voluntariū ē
 quadruplici p̄mittit. s. facto dicto cōſi-
 lio z pcepto. 50. di. si q̄s viduā. z s̄m hoc
 p̄nt ſic for̄mari interrogiōes. Primo
 ſi ſpōte manu. p̄p̄a occidit aliquē: z ſi pa-
 trē v̄ matrē filiū v̄ frat̄ ſeu extraneū:
 z qua de cā: q̄ peccauit mortalit⁹. di. l. si
 q̄s volūtarie. Si p̄ filiā v̄ frat̄ ſororē:
 fornicatē occidit mortalit⁹ peccauit. Si
 vir vxorē p̄ adulteriū vel vxor virū p̄
 odiū ſeu amorē adulteri occidit morta-
 lit⁹ peccauit. Si mulier gūda q̄ſiuit ab
 oſū p̄ medicinas v̄ labores nimios v̄
 ali⁹ q̄: peccauit mortalit⁹ ip̄a z q̄cūq̄ p̄ſo-
 na ei ad hoc p̄ſulēs v̄ coop̄as: et ſi nō ſe
 quat effect⁹. ſi v̄o ſeq̄t effect⁹ et puerpe-
 riū iā erat for̄matū qd̄ ſit in maſculo s̄
 aug. ſup. io. c. z. i. 46. dieb⁹ in ſcīa v̄o i
 80. vt not. 5. di. in pñ. z h̄c ſcdo. ſeu. di.
 31. tñ homicidiū cōmittit p̄ eā p̄ coope-
 ratē vel p̄ſulē. z. q. 5. Coſuluit. z. 32.
 q. z. Quid v̄o ſi mater vel nutrit̄ ſuſci-
 puit filium quē t̄ iuxta ſe in lecto inad-
 uertēt opprimēs eum: mortale v̄ ſi p̄
 ei⁹ culpā vel negligētiā notalē c̄ de his

C

qui si. occi. c. si. ideo monēdi sunt paren-
tes ne filios tenellos secus in vno lecto
colloqēt. z. q. 5. p̄suluisti. in tex. z. glo. cō.
do. 2. in. de bu. d. c. si. ubi dicit q. si casus
p̄cedit culpa grauis: puta q. in medio si
liū posuerūt iponit p̄nia. 7. annoz. 50.
di. si qua. si v̄o p̄cessit culpa leuis: vt q.
in eodē lecto s̄z tñ a lōge p̄t imponi p̄nia
trius annoz vt ibi. si v̄o nulla p̄cessit de
iure nō sūt puniēdi s̄z ad cautelā p̄p am-
biguū p̄t iponi aliq. p̄nia arbitria. hec il-
le. Si p̄curauit venena sterilitatis: aut
aliqd alicui mulieri fecerit v̄l ad potan-
dū dederit vt nō possit generare aut cō-
cipe v̄l nasci soboles peccauit mortalit̄
z d̄r homicidia. c̄x. de homi. si aliquis. z.
do. 2. in. de bu. ibidē. z. z. q. 5. c. d̄suluisti
glo. si. si dedit mala medicamina turpis
amoris cā alicui nō vt occideret et tum
moriē: mortale ē z punit ac si occidisset
q. dedit operā rei illicitē: vt not. do. an.
de bu. in. d. c. si aliq. si occidit aliquez a
casu p̄t intētiōē dādo operā rei illicitē
vt in ludo noxio sicut ad saxa z b̄mōi
v̄l ēt rei licite s̄z nō adhibēdo debitā dili-
gētiā vt p̄iciēdo tegulas de tecto si cla-
mādo nō excusat a mortali extra co. cū
30. z. c. si. z. ibi do. 2. in. de but. 3dē 2. lex.
de al. 3. pte sū. sup hoc p̄cepto. si mulier
grauida dedit cāz abortui ēt p̄t intētiō-
nez: vt q. nimis corizauit vel als nimis
lasciuēdo aut grauib. oneribus se sub-
mittēdo vel indifere laborando nō v̄r
excusari a mortali ex de his q. si. oc. c. de
infantib. si ex necessitate euitabili v̄l ēt
ineuitabili ad quā deuenit ex culpa sua
puta q. adulter p̄phenus a viro occidit
ip̄z vix vt euaderet moriē vterqz: pecca-
uit mortalit̄ vtriqz: z iputat culpa homi-
cidij. c̄x. de testi. sicut. z. de homi. sicut di-
gnū. si nō subuenerit cū potuit existēti
in arti. ex t̄me necessitatis re ē homi.
86. di. pasce. si mutilauit v̄l mēbz aliqd
aliēti iutile reddidit vulnerauit v̄l als
p̄cussit ex iniuria nō h̄ns ex officio mor-
talit̄ peccauit. 3dē si iniuste z sine legiti-
ma cā aliq. incarcerationi vel p̄ violētiā
retinuit z ad restitutionē dāni tenet: vt

in p̄cepto. 7. si verbo. si. mādādo p̄sulen-
do ratificādo vel incitando coopat̄ ē ad
moriē alicui: mutilationē v̄l aliā corpa-
lē lesionē: vel dixit seu fecit aliqd p̄p qd
seq̄ret aliqd p̄dictoz et mala intentione
mortalit̄ peccauit. 2. Ro. i. digni sūt mor-
te zē. z. di. l. si q̄s viduā. z. ibi archi. d̄ offi.
dele. c. i. vbi glo. plene de b̄. z. vltra pec-
catū in oib. p̄dictis tenet quilibet agēs
mādās p̄sules coopans z inducēs ad oē
dāniū z interesse exo. z. i. c̄x. de inu. z.
dā. da. c. i. z. c. null. de reg. iu. li. 6. scien-
ter venenosa z b̄mōi v̄didit ad occiden-
dū mortale ē. si occidit vel mutilauit ali-
quē i loco sacro sacrilegiū p̄misit z eccle-
siā violauit. 17. q. 4. sicut. si p̄ violētiā ēt
officialis malefactorē vel debitorē edu-
xerit de loco sacro v̄l capī fecerit morta-
lit̄ peccauit: et talis punit sicut p̄rimie
lese maiestatis: vt in cle. i. de pe. z. re. du-
ob. casib. exceptis. si fecit vel fieri fecit
to: ne amēta currere ad b̄uuium z b̄mōi
vbi sit periculū vite spiritalis vel cor-
poralis mortalit̄ peccauit. similis oēs
qui b̄mōi spectaculis delectant.

Preceptum sextum ē de p̄hibitione
mechie.

Exist p̄ceptū ē. Nō mechaberis
hoc p̄cepto vt dicunt doctores
nostri. p̄hibet oīs p̄cubū q̄ ē p̄e-
ter legē matrimonij. z q. b̄. sp̄ ē mortali
oib. sp̄ib. suis. 36. q. i. 3dē tanq. neces-
sario p̄stēdis d̄z p̄fesso: de ip̄is oib. int̄
rogare: non tñ oēs de oib. ne q̄s discat
p̄cū qd nescit s̄z a lōge. put puenit cūlit
bet p̄stēti prudēt sp̄ z honeste. Et cū vlti-
mā p̄ti sp̄z habuerit vltēr nō p̄cedat
ad alias p̄culares circūstantias nō ne-
cessarias p̄p piculū euitandū: q. ecclesia
stici. 13. d̄r. qui tetigerit picē coinq̄nabit
ad ea. 2. 2. 1. mo. igit. interroget si solutus
cognouit solutā tunc dicit fornicatio. z
d̄z interrogare si talis soluta ē meretrix
vel serua sua vel alteri vel vidua: z si in-
duxit eā z quo mō: z si tenuit eā p̄ p̄cubi-
na. z si secrete aut publice: q. tūc tibi est
scādaltū. primo. 2. necessario p̄stēdū. Si
deslorauit virgine p̄ter matrimonij di

ut stupraret si ad hoc induxit eam forte p
mittendo ipas in vxore accipe: necesse h
educto: in foro iudiciali de adultere. c.
i. ipas accipe in vxore: aut ea dotare iux
facultatē ipsius et ditionē puelle. Si v
deslorauit eā voluntariā sine aliquo tra
ctatu p^otrahēdo matrimoniū cū ea nō
tenet ad hoc in foro iudiciali s^m Syll.
s^z ab. si. dicit ibidē q^d et hoc cāu tenet vt
s. Si cognouit vxorē alteri: vel existēs
ipse vxor: at^o cognouit solutā. hoc. n. dici
tur adulteriū: et est duplex adulterium si
vterq^s ē coniugatus. Si intulit violētā ali
cui: puta q^d violentē abduxit puellā a do
mo pentū. hoc. n. dicit^r rapt^o siue rapue
rit eā p^otra volūtate suā siue ē p^otra volū
tate pentū. et p^omittit nō solū de virgine
s^z et de vidua et sanctimoniali. 36. q. 2. ra
ptores. nō tū dicit^r raptor s^m canones
qui p^opriā spōsaz rapuerit. vide pisa. c. ra
ptor. 2. Si cognouit p^osanguineā suam
vel p^osanguineā vxoris sue vsq^z ad quar
tū gradū p^osanguinitatis vel affinitatis
inclusiue dicit^r incest^o. Idē dico de mu
liere q^d p^omittit se cognosci a consanguī
neo vel affine viri sui. Si cū moniali rē
habuit agere vel euz ea q^d p^ofessa ē castita
tē hoc dicit^r sacrilegiū. Idē dico si muli
er cū clerico vel religioso thmōi se com
miscuit carnalit^r. Si cognouit cōmatrē
v^ol^o eā quā tenuit ad baptisimū d^r incest^o
v^ol^o sacrilegiū. Idē si epuerso. si peccauit
p^otra naturas volūtariē pollutiones p^ocu
rādo p^o semetipm vocat^r p^octū infidicie
vel mollicie. siue hoc p^ocurauit p^oprijs
manibus vel alijs modis. de mō. n. nō
ē curā d^r. si masculus cū masculo turpi
tudine opatus ē: vel femina cū femina:
vel vir cū muliere extra vas debituz d^r
sodoma vel sodomiticū vicium de quo
Alpost. Ro. i. si euz brutis operatus est
nephas et cū quibus dicit^r bestialitas.

Preceptū septimū est de furto.

Septimū p^oceptū ē. Nō furtū faci
es. Quo p^ocepto phibet^r oīz con
tractatio rei aliene et retentio in
iusta s^m Ric. de li. exo. 20. vel dic^r s^m

Alex. de al. in. 3. pte sū. dl. 37. sup hoc p^o
cepto q^d furtum dicitur dupliciter p^oe
s. et interpretat^r siue. et vtrq^s hoc p^ocepto
phibetur. s^m furtum p^oprie dicitur cōtre
ctatio rei aliene iguozante d^rno p^otra suā
voluntatem: et sic sub phibitione furti p
hibetur etiam rapina et vsura. s^m furtum
interpretatiue dicitur omnis illicita re
rū possessio: et hoc multipliciter cōmit
titur. vt infra. Primo igitur iterroget
si abstulit rem alienam iguozante vel in
uito domino: non soluz ab extraneo s^z
etiam si filius a parentibus: vxora viro
seruus a domino: nam furtum est si fu
erit quid notabile vel etiā licz fuerit q^d
minimū habuit tū volūtate maiora sub
trahēdi. i. 4. q. 6. c. si. et consequēter vtro
q^s casu ē mortale s^m Tho. 2a 2e. q. 66.
Et vltra hoc tenetur ad restitutionē do
minis rerum vel heredibus eorum. al^s
si ipi non supersunt detur pauperib^z de
vsuris. cum tu. si rem sibi mutuata re
tinuit vel al^s rem alienam peruentam
ad manus suas non restituit furtum cō
misit: nisi ille tantundē de suo certitudi
naliter haberet q^d non vult restituere et
ex hoc non sequitur aliquod maluz vel
scandaluz sco. in. 4. di. 15. clari^o. si vsus
est re deposita vel cōmodata ad aliū vsū
q^d fuerit deposita vel cōmodata sine licē
tia deponētis vel cōmodātis: furtū cō
misit: et tenet de omni utilitate quā ide
habuit nisi p^obabilit^r p^osumat d^rim rei cē
ptētū. ff. de cōd. fur. l. Qui furtū. et ff. cō
mo. l. si vt certo. host. et 2° Sof. si vsus est
pignore ad sui utilitatem contra volun
tatem domini furtum commisit et est
mortale. ff. de furt. l. si pignore. Idem
Thomas secunda secunde. q. 78. si ali
quid inuenit quod non credat haberi p
derelicto et animo retinendi tulit fur
tum commisit s^m Alexan. vbi supra. se
cus si inuenit thesaurum qui dicitur pe
cunia ab ignotis dominis vetustiori tē
pore abscondita. cō. glo. i. 4. q. 5. si quid.
et in primo casu si non reperitur cuius
sit facta diligenti inquisitione tenetur
dare pauperibus. De rapina.

c 2

Si rapuit rem alienam violenter mortaliter peccauit et ad restitutionem tenetur: et ultra hoc si commode potest de iniuria illata veniam petere debet. Si purrata fuit de predas per mare quoscunque indifferentem mortaliter peccauit et ad restitutionem tenetur et excommunicationis papali. Idem de eo qui depredatus est romipetas vel necessaria ad usum curie portantes et habet in excommunicationibus premissis curie. Si in bello iniusto aliquid rapuit vel est iniustus sed propter edictum domini: vel etiam de bonis subditorum iniuste bellantium: qui in tali bello non prestantur dominis periculum auxilium vel fauorem: tales non sunt expoliandi: nec religiosi clerici vel conuersi, pegrini, mercatores, rustici cultores, et redeuntes et in agricultura existentes: nec alia quibus arant et semina portant: et propter faciem mortaliter peccat et ad restitutionem tenetur. ex de treu. et pa. in nouam. et 4. q. 3. si quis romipetas. Si aliquid rapuit in bello dubio non exis subditus mouetur bellum: ut sunt amici cognati si peditarii et homini non excusant a mortali et ad restitutionem tenetur. i. 4. q. 5. denique. et ibi est et arch. subditus. pro in dubio excusatur propter bonum obedientie. xi. q. 3. quod g. et 3. q. i. quod culpatur. hoc verum secundum Ray. si fecerit quod potuit ut certificaret. Si abstulit aliquid ex naufragio siue de ipsa nauis vel litore alio retinendi furtum commisit. ff. de acq. re. do. l. qua ratione. c. de fur. l. in eis. et tenetur ad restitutionem. ff. de naufra. l. si quis ex naufra nec nulla consuetudine statuto vel precepto excusatur ab ea et ipso iure excommunicationis. ex de rap. excommunicationis. ut in glo. si mala intentione propria auctoritate perussit villam locum vel segetem alienam mortaliter peccauit et ad restitutionem tenetur cetera de iniu. et da. da. si egressus. Si vero quis casu vel negligentia hoc fecerit sed in foro civili teneatur. ff. ad. l. aqui. l. aquila. in foro tamen penitentie non tenetur nisi ex dolo vel lata culpa hoc fecerit ut notat Inno. in c. sicut dignum. de homi. idem bo. fit. et do. An. de bu. ibidez. Si aliquid recepit a clericis de bonis ecclesie sine causa rationabili vel paliqua turpitudine vel

per fraudes minas vel importunitates nimiam grauer peccauit et restituere tenetur in dolo. Idem de consanguineis clericorum qui recipiunt ab eis de homini bonis: si qui indigent sed ut dicitur. et 2. q. 2. monemur.

De usura. Si mutuauit pecuniam numeratam vel aliquid eorum qui usu presumunt ut frumentum vinum oleum et homini cum intentione aliquid recipiendi vitra sortem mortaliter peccauit et usuram commisit extra de usur. consuluit. ubi dicunt doc. communiter quod et ad restitutionem tenetur: precipue si vero vel signo expressse vel tacite innuit debitori ut sibi ex hoc aliquid daret. Si mutauit super pignus rei mobilis: ut vestis equi et homini hoc pacto ut possit uti tali pignore usque quo pecunia reddat usura et mortale secundum Tho. et ex eo. c. i. Si mutauit super pignus rei immobilis ut domus agri et homini ut interim accipiat usufructum pignoris donec alius pecuniam tenuerit mortale est et usura et ad restitutionem tenetur extra de pigno. illos vos. excipitur casus c. salubriter. de usuris. de quo infra. Si pignus rei mobilis perdidit seu deformauit tenetur debitori de dolo lata culpa et leui. c. de pigno. acti. l. 2. 4. 2. 5. quia hic tractatus celebratur gratia utriusque consue. c. ti. sed queritur. Si mutauit pecuniam principaliter cum spe. persequendi aliquid quod munus a lingua vel obsequio: quod pecunia estimari possit: puta opus bouis iumentum vel psona: vel ut peuret seu aduocet pro eo usura et ad restitutionem tenetur secundum Tho. pa. se. q. 78. l. 4. q. 3. c. putat. et c. plerique. Si deposuit pecuniam penes mercatorem vel artificem sine aliquo pacto intendens tamen percipere aliquid utilitatis ad discretionem eius: et qui in omni casu saluum habeat capitale suum usura est et restituere tenetur. secus si intendit vel etiam paciscitur participare tam de damno quam de lucro. Ric. in. 4. di. 15. ar. 5. q. 5. aliter tamen dicunt. Jo. an. et ab. si. de dona. inter vi. et vxor. c. per vestras. Si in emptione fructuum terre vel aliarum rerum propter prematuram solutionem emit minus iusto pretio usura est. secus

si precium minuit: q: tempore quo res
 empti tradet verisimilit credi q: apli?
 nō valebit z forte minus extra eo. Ma-
 uigati. si vedit ad terminum. pānos.
 merces. armata z hmoi maio: i pccio q:
 valeat ratioe dilatiois vsura ē. si vō nō
 vedit plus iusto pccio lz aliqd plus lu-
 cri velit ab eo q: vult emere ad credētia
 q: ab eo qui statim numerat pecuniam
 nō ē illicitū. si mutuauit alicui pecuniā
 ex pacto z intentioe pncipali vt sibi ipo-
 sterū remutuet vsura ē. i. 4. q. 3. c. i. z in
 cle. ex graui. c. ti. si tutor existens vel cu-
 rato: pupilloz seu pcurator: aut factor:
 cuiuscūq: pecuniā eoz dedit ad vsuras
 ad vtilitatē illor: vltra peccatū mortale
 commissum: si illi non possint vel nolint
 restituere ipi tutor: pcurator: vel curator:
 z hmoi ad restitutionē tenet. fm Tho.
 z Inno. in. c. Michael. ex eo. lz aliqui
 dicāt q: nō tenent nisi qn pncipalis in
 cuius vtilitatē cōuersa ē pecunia nō fue-
 rit soluēdo. Itē idubitat sūt sū de tu-
 tore curatore z pcuratore p eo q: pstant
 auctoritatē talibus. Idē si ipi vel mater
 pupilli exigunt vsuras ex ptractib: vsu-
 rariis factis a pte ipius pupilli: sec: de
 eo qui nō pbet nisi nudū ministeriū vt
 sūt famuli qui de mādato dñor: dāt pe-
 cunias ad vsurā: z a debitorib: postmo-
 dū recipiūt eā cū lucro: tales. n. nō tenē-
 tur restituere fm Buil. si nil ad eos p-
 uenit: psertim si illi dñi als p seipos vel
 p alios: z si nō p istas vsuras exercerēt.
 Idē p. de palu. si vō sint factores stan-
 tes ad dādū mutuū ita q: apud eos resi-
 det quasi pncipalis auctoritas suoz do-
 minoz vel magistroz: tūc si pncipales q:
 habuerūt lucrū vsurariū nil restituunt
 obligāt ipi factores ex eo q: pstant causā
 efficacē: argumētū in. c. eps. de prebē. li.
 6. Si mutuauit alicui cōmunitati vel
 dño cū pacto q: durate debito nō tene-
 at soluere collectas sibi z ceteris legitie
 iponēdas vsura ē vt videtur tenere Jo.
 an. in. c. consuluit. de vsuris. z p. de an-
 cha. c. ti. c. i. z collec. c. t. post miserabilē.
 cō. Jo. de legna. z Jo. cal. Si mutuauit

pecuniam alicui ea intentioe vel pacto
 vt molat ad molēdinū suū: vel coquat
 ad furnū suū: vel vadat ad apotecā snaz
 ad emēdū: vel si ē doctor: vt intret scho-
 las suas z hmoi als nō mutuatur? vsu-
 ras pmittit: z si pp hoc eos dānificauit
 in aliquo tenet eis ad restitutiones. Si
 vō eos nō dānificauit nec grāuauit in
 aliquo: q: nec cari? vedit nec plus ab
 eis q: ab alijs accepit: tūc qd cōmodi
 vel vtilitatis p cōcursu molēdini furni
 apotece z hmoi augmētato cōsecutus
 ē tenet pauperib: erogare. fm Jo. an. i
 reg. pctm. de reg. iu. li. 6. in mercu. z. r.
 cal. in. c. nauiganti. ex de vsuris. Si po-
 suit denarios in inpsitis venetiar: mō-
 te florentie vel locis sūnue: quia si spōte
 posuit z accipit aliqd vltra sortē vsura ē
 fm multos doc. famosos z excellentes
 lz aliq: dicūt hmoi eē ptract? emptionis
 reddituū: s: pma opi. tutior ē z verior vi-
 det: z a plurib: doc. tenet: z ratioes eoz
 quas allegāt difficiliores sūt ad soluē-
 dū. Itē opio dicētū q: sūt ptract? empti-
 onis admitti p: p vera fm formā cōtra-
 ctus extrinsecā: sed nō fm veritatē z na-
 turā ptractus. Idē de eo q: emit pdicta
 iprestita pponēs aliquid accipere vltra
 sortē: q: vsurarius ē z lucris inde habitū
 restituere obligat fm pma opinionem
 q: cū hec ē vera doct. opi. nō ē pceptāda
 snia s: pfulēdū cuilibet vt ab hmoi absti-
 neāt z habita restituāt vel pauperibus
 dent. Si recepit aliquid in pignus pu-
 ta domus p centū mutuatū vsq: ad an-
 nū hoc pacto q: si nō soluit in termino
 statuto cadat in cōmissum z pign? in vē-
 ditionē. Quia si recipit mutuatū in p-
 mo anno vsufructū domus nō cōputā-
 do in sortē illicitū ē z vsura. ex. c. i. z re-
 stituere tenet illā pensionē. s. vsufructū
 nec elapso termino domū sibi retinere
 p: q: ptract? non t: cū vsurarius fuerit
 Sec: aliqb: videt si creditor: nō recipit
 vsufructū dom?: cū tūc supfluitas valo-
 ris cadat in debitoris penaz: supposita
 vtriusq: bona fide qn ptract? mutui ce-
 lebrat? fuit. ar. de arbi. dilecti. nisi credi-

tor: ea intentione mutuauerit q: crede-
 bat debitore penā icurrere: q: hic forte i
 fraude vsuray. *Idē casū ponit sanctus*
Bernardinus in ptractib⁹ suis. f. mōde
42. ar. 2. c. 3. tu dic hmoi pactū in vtro
q3 cāu reprobari vt in. s. sequē. Si enim
pignora a publicis vsurarijs ex lapsu tē
poris pdita: q: nō licuit cū nō sit transla
tū dñiū in vsurariū. imo hoc pactū. s.
q: nisi soluat debiti infra certuz tps pi
gn⁹ pdat reprobat in pignore. L. d pac.
pigno. l. si. in pñiū vī: q: ex hoc nō sit in
iuria dñi pignoris q se volūtariē b⁹ pa
cto cuz vsurario abstrinxit. Nec p hoc
vsurari⁹ efficit nō soluendo: q: pñiū reci
pīt p pignore. Et cōitates z dñi pmittūt
fieri hmoi pacta imo volūt ea firma hī
his nō obstatib⁹ tene qd dixi. s. q: tu
ti⁹ z veri⁹ videt si gener sustinēs onera
matrimonij accepit in pignus a socero
suo p dote filie licitū est ex de vsur. salu
bit. nec tenet fruct⁹ pignoris pputare
in sortē. Sed ad hoc vt liceat nō cōputa
re in sortem absq3 vsura oz q ista onera
matrimonij sint certa: z sic fruct⁹ nō po
terūt excedere quātitatē onerum. Et q
dos sit pmissa simpliciter. Nam si gener
pacisceret de recipiēda dote ad certum
terminū z interi pcepit fruct⁹: dicti fru
ct⁹ pputarēt in sortē: q: interesse nō pōt
deberi aī morā: z morā nō pōt adesse du
rātē termino f. m. do. 2. in. de bu. ibidem
vbi ēt dicit q oz q dicti fruct⁹ subijciāt
fortune. Vñ si gener nō recipit pignus
s3 cautionē de soluēda dote certa die. z i
teriz ex pacto recipit a socero certos de
narios: puta ad rōnē. s. p cētenario est
vsura. Nō obstat. c. salubrit. q: loq̄t de
fructu pignoris submisso diuino iudi
cio. Idē Jo. an. z zāba. l. 3 pau. de laza. s.
riū sentiāt. tñ opi. pma tutio: z verio: ē
p veriori defendi p f. m. Jo. de leg. Jo
tenenda. Idē dicit do. 2. in. ibidē de re pi
gnorata cui⁹ fruct⁹ sūt certi: q: forte illa
res ē locata ad fictū vel pñionē vel talis
res ē dom⁹ quā gener locat z recipit pē
ñionē: q: oēs istos fruc.⁹ gener tenet cō
putare in sortē. Presupposito tñ p ve

ro eo qd dicūt Jo. an. z do. 2. in. de buf.
 de cautioe recepta loco pignoris: muli
 er pōt z d3 alimētarij p patrē quousq3 dos
 soluat. Et cāssimū ē maritū sustinētem
 onera matrimonij debere alimēta reci
 pere a socero: nō vt fructū pecunie do
 tis soluēde s3 vt vxorē nutriet frumēto
 vino vestimētis calciamentis z alijs ne
 cessarijs ad arbitriū boni viri ab vtraq3
 pte electi: z sic abolet hoc cāu oīs vsura
 q̄uis cū hoc etiā cautionē hīe voluerit
 nā dicta alimēta cedūt ei tanq̄ interesse
 z sic pōt saluari opinio pau. Si mulier vi
 dua pñiū vel aliud pign⁹ recipit ab here
 dib⁹ mariti p dote restituēda: q: nō hnt
 vñ soluāt tenet fruct⁹ pputare in sortē
 als vsurā pmittit f. m. host. in sū. e. t. 3. in
 no. z Jo. an. i. c. salubrit. Cessat. n. rō in
 ea q̄ accusabat vīz cuz socero. Sit ergo
 cauta mulier vt nō recipiat pñiū vel rez
 aliā in obligationē: s3 vt faciat eā distri
 bi: vel recipiat insolūtū: alioq̄n fructus
 pputabūt in sortē: et si statutū sit q solu
 to mīmonio q̄diu heres mariti distu
 lerit post aūū tradere dosē vxori relicte
 teneat ei dare alimēta: q: tale statutum
 f. m. Jo. de leg. z Jo. d. imo. sup cle. ex g.
 ui. de vsuris. post mattheū pcludit non
 valere eo q soluto mīmonio cessat cā
 subeundi onera mīmonij: ad hoc facit
 qd nō. Ray. in sū. e. t. z Inno. in. c. salu
 brit. imo pl⁹ dicūt in. d. cle. ex graui. s. q
 talit statuentes incidūt in penā illi⁹ cle.
 q. s. sūt excōicati f. rā. zāba. dicit q tale
 statutū vel pñuetudo pōt tolerari vt de
 beāt alimēta tanq̄ interesse post morā
 heredis in soluēdo als nō. Presupposi
 to igit q violent detineat dos ei⁹ ab he
 redib⁹ mariti nec pōt se luare p viā iusti
 cie pp illoz potētiā vel ipsius inopiā: vt
 forte ēt q: heredes illius nō sine magno
 sui detrimēto restituere possent dosē q
 ē in pecunia: nec possessionē hnt quā ei
 dent insolūtū: z pp h: mulier pietate du
 cta ne nimis eos grauet dimittit penes
 eos ad tps: non credere illicitū fore si in
 teriz nō hnt vñ aliūde honeste viuat q
 recipiat ab eis alimēta nō rōc mutui s3

rone interesse. Sec^o at qñ hoc fieret ob
utilitate hereditatis. s. ut illi magis possent
cū illa pecunia lucrari: vel ob utilitatez
ipsius mulieris ut cū potest dotem re
habere non curat ut ex integro suo capi
tali lucrū habeat vel cōsequatur alimen
ta taxata a statuto salua dote.

Si psonetta seu mediator: vsure exti
tit quoquomō: q: si hoc fecit. i. mutuū
ad vsurā quesivit. p aliq absqz necessita
te seu rōnabili cā: vel et si necessitate co
gēte mutuū ad vsurā tribuere remitten
te iduxit mortali peccauit. ar. de homi.
sicut dignū. z si hoc pncipalit fecit. p lu
cro vsurarij vltra mortale insolidū resti
tuere tenet: si ita coopat^o ē q absqz eo il
la vsuraria pstatio minie facta esset. sec^o
at si pcurauit fieri. p idigēte z ab ill^o q pa
ti sūt dare. s. z. ob. Si dono v^o alio
quocūqz mō lucratiuo habuit aliqd ab
vsurario. q: si tpe quo ill^o habuit vsura
ri^o erat nō soluēdo ad restitutionē tenet
sec^o si tūc erat soluēdo l3 postea ipoten
sit effect^o ad soluēdū. nisi forte talis res
habita p vsurā adhuc extaret eadem spē
tūc. n. qñcūqz vsurari^o effect^o fuerit nō
soluēdo d3 restitui. s. z. op. tenētū q in
vsura nō trāssert dominū. Si vxor sci.
enē comedit bibit vel induit aliqd d vsu
ris viri sui. q: si vir nō ē soluendo h3 tñ
aliqua q nō sūt emptā vel habita de vsu
ris. z dos vxoris fuit ibi prius q p dīcte
vsure tūc p^o z d3 mulieri dos solui. da
to ē q vir ei^o nō habeat sufficiētia ad sol
uēdas vsuras. Si v^o vxor hēat dotē de
vsuris v^o vir nihil h3 nisi ēpta v^o habita
de vsuris. et dīcte vsure p mū ibi fuerit
q ipsius dos tūc vxor: obligat restitue
qēqd p victu suo seu quocūqz alio mō
accepit in s m. z. ob. z. v^o v^o nisi in ca
su dñ cāz expoliator agit vtiliter z quo
usqz vniuersalit credit. pscere. si aut nō
remaneat spēs de correctiōe viri vsura
rij vxor: victū sibi. pcurat aliunde vel ab
amicis vel ab alijs subuentionem vel ele
mosynā postulādo aut manib^o ppijs
laborādo. seu res domus pseruādo z li
cite augmētādo. aut censuēdo bis q. pce

dere possunt ut episcopo qui vix com
pellat eā pascere de iusto. Vel si vir ei^o
hēat plura incerta vltra ea q sufficiūt ad
satisfaciēdū certe pvideat ep^o ipsi mul
eri. Si fili^o vel filia vel q^o alius de fami
lia vsurarij viuit de vsuris v^o alijs resti
tutiōi obligatis. q: s m. z. ob. si vsu
rari^o ē soluēdo z h3 alia vltra ea q satisfi
cere tenet z sūt sepata de illis p^o expen
dere seu viuere. Si v^o ibi sūt aliqua in
ste acq^oita. s. ita mixta cūz ip^o acq^oitis
q discerni nō possūt adhuc d illis viuere
p^o tū tñ in mente habeat viuere d iu
sto. Ld. Rodo. si aut vsurari^o nō ē sol
uēdo qēqd cōsumit fili^o vel familia in vi
ctu z vestitu restituere obligātur: q: red
dāt cū ipotenē ad satisfaciēdū. Idē dico
de familia raptoris. Excusari tñ pnt ta
les. P^oio pp. pcuratiōē. i. cū cāz expo
liator agit ut. s. dictū est de vxore. Se
cūdo pp. recōpensationē: q: si fili^o vel filia
seu famul^o tñ lucrat i aliquo exercitio
v^o laborat in domo vtilit^o q pōt merito
recōpēdari cū expēsis: sicut et ptingit in
emptiōib^o vsurarior^o z mercantijs eor^o.
Tertio pp. restorationē. s. si pponit se
restauraturū: z ad hoc facultate h3e. pba
biliter credat nec aliunde cōmode viuē p^o.
Quarto pp. ignorātiā q: s. nescit rē eē ta
lē videt^o vsurariā z b mōi: nec cāz h3 hoc
sciendi: si tñ postea cognouerit videt^o te
neri nisi fili^o esset ita puul^o q als nutrit^o
nō poterat. ar. de cō. di. 5. discipulos. z
de reg. iu. qd nō ē. Quinto pp. necessitatē
ut cū filij atqz filie i tali etate sunt q alit^o
cōmode viuē nō pnt. h^o sanct^o Bernar
din^o i restitutiōib^o suis s mōe. 35. ar. 3. c.
i. Si gener habuit dotē vxoris a socero
vsurario q nō sufficit ad soluēdas vsuras
nā s3z quil. si sciebat h^o gener v^o ēt si igno
rabat ignorātia crassa nō d3 dotē ab eo re
cipere: z h3 recepit restitue tenet. Secus si
ignorātia nō crassa s3z pbabiliter: q: s. pbabi
liter credebat socer nō ēē vsurariū: aut pter
dotē vxoris h3e sufficiētia ad soluēdas
vsuras: q: tūc reddere nō tenet licz post
modū sciuerit veritatē s m. cū. Tuti^o est
q postea sciens veritatem non recipiat

dotem: aut si recipit restituat illis quibus
 socer tenebat: precipue si certi sunt illi: quod
 nullatenus potuit sed deus de alieno do
 tari. Concordat GERALDUS. ob. si filia pro usu
 rarij quod habuit dotem a patre eo tempore quo
 non erat saluendo sed ipsa hoc ignoraret om
 nino tenet restituere nec potest legiti
 ma retinere. Quod si maritus non patitur illam
 restitui culpa erit viri non uxoris: si tamen il
 la proponat per moriente marito dotem resti
 tuere: sic conuerso si vir vult dotem resti
 tui sed ipsa non patitur peccatum erit uxoris: ita
 tamen quod ipse non precipiat de bonis ipsius do
 tis sed proponat restituere cum poterit. si autem
 vterque in non satisfaciendo concordat ambo
 in statu donationis viuunt. de reg. iur. pec
 catum. li. 6. si pro pater tempore quo dotauit fi
 liam remanebat potestas ad soluendas usuras
 et gener et filia potuerunt secure dotem acci
 pere nec tenent restituere et si postea ipo
 tenses fieret. si coopatus est semper quoquomodo
 causam efficacem usuris prestitit: ita quod sine eo non
 fieret. Nam alij vultus. dicant tale
 non teneri ad restitutionem nisi quantum de
 usuris puenit ad eum: quod quod accipit ex usu
 ra non est omnino inuoluntarius. Alij tamen
 quod plures dicunt quod tenent in solidum etiam si
 nil puenit ad eum. Et hec opinio tutior
 est ideo presumenda. si coopatus est seu causam
 efficacem prestitit rapine furto aut violen
 te usurpationi vel damnificationi. Nam secundum
 omnes doctores talis in solidum ad restituti
 onem tenet ut patinet in verbis imme
 diate sequentibus. Iussio consilium consensus
 palpo recursus. Participans mutus. non
 obstat. non manifestas. Iussio. Si
 iussit alicui sui subdito ut fieret rapina
 furtum et homicidium: et ex hoc ei precepto secutus
 est effectus damni: quod alius non fuisset factus: te
 net in solidum restituere et si nil ad eum per
 uenit. Idem si noie suo homini damnum datus
 est et ipse postmodum ratum habuit. Consilium.
 Si consuluit alicui predicta fieri ita quod ex
 suo consilio est vel probabili creditur damnum da
 tum quod alius non fuisset datum tenetur in soli
 dum etiam si nil peruenit ad eum. si autem
 alius fuisset factum sine illo consilio sed propter
 aliud aliquid plus factum est tenet in so

lidum ad illud plus. Io. an. in regula nul
 lius ex consilio. li. 6. melius distinguit.
 Consensus. Si consensus prebuit. scilicet co
 operationis non metis tantum. Nam si sine ei
 consensu non poterat damnum fieri vel infer
 ri tenet in solidum. exempli gratia. si duo vel
 plures faciunt furtum vel rapinam vel in
 iustum bellum simul ita quod unus non fecit si
 ne altero. et quod. 3. qui consentit. et quod. i. Mo
 tis. ibi faciente et consentiente par pena prestrin
 git: secus si sine eo damnum illatum fuisset
 quod libet sine alio vel plures sine alio fe
 cissent: tunc. n. tenet solus de damno quod ipse
 dedit vel ei causa datus est. Palpo. Si
 adultero laudauit aliquem raptorem vel ma
 lefactorem quasi strenuum: et ex hoc induxit
 eum ad faciendum rapinam vel damnum quod alius non
 fecisset tenet in solidum. Idem si detrahendo
 vel vituperando vel ad hoc inducat: pu
 ta quod dicit ipsum pusillanimum et vilem quod
 non fattagit rapere et male agere: et ex hoc
 ille mouetur ad damnificandum. Recursus.
 Si receperunt fures et raptore
 res et tuetur eos: et ex hoc sequitur damnum:
 vel etiam re raptam cum queritur dolose
 occultat. propter quod non potest reperiri nec
 restitui: tenetur in solidum leso: etiam si
 nil de rapina puenit ad eum: aut per se nil
 damni intulit. Nec theo. al. pe. et Ricca. in
 4. di. 15. Participans. Si partici
 pauit aliquid de rapina vel furto consu
 mendo in victu et vestitu seu alio dono re
 cepit tenetur restituere ut supra. Si pro
 buiusmodi rem scienter et ob sui utili
 tatem emit mortaliter peccauit: et re
 stituere tenetur cum domino cuius est
 quem si non repperit pauperibus ero
 gare tenetur vel precium eius si forte iam
 presumpta esset. Idem si non probabili crede
 bat talem rem iuste posse emere: vel du
 bitabat seu de hoc nihil cogitabat. Nam in
 omnibus his casibus tenet re integre restitu
 ere domino ut. s. nec potest retinere ei precium
 quod dedit venditori pro ea. Idem de om
 nibus qui successiue predicto modo eme
 rent eandem rem ut plene habet in su.
 pisa. Restitutio. 3. et i. resti. sancti Bern.
 uardini sermone. 34. Adutus.

Si vidit furtū fieri z dolose tacuit: vel
scit ubi ē res abscondita z nō reuelat vt i-
fra peccat. Idē si potuit obfistē furto vel
rapine z nō fecit vltiēs rē raptā seu fur-
tiuam nō indicauit cū interrogaret. nā in
his tribus casib⁹ vltimis z mut⁹ q̄ dolo-
se tacet cū posset impedire: z non obfistās q̄
posset obfistere: z nō manifestās cū inter-
rogat⁹ i iudicio: si obfistādo vlt⁹ vītātē dicē-
do nō iminet pīculū sui stat⁹ vlt⁹ ppe per-
sone f m sco. tenet quilibz satisfācere le-
so: siue talis sit officialis siue puata pso-
na ar. ad hoc. z. q. 3. Quisq̄s. z ex de fur.
Qui cū fure. Extra iudiciū vō idē dico
quo ad officialē. Si vō sit psona puata
q̄ ad b⁹ nō tenet ex offō: q̄uis peccet nō
tñ tenet ad aliquā satisfāctionē dānifica-
to. dicit tñ sco. in. 4. q̄ q̄uis ad alicu-
ius offm ptineat obuiare malis z dānis
que sūt: qñ hoc faciēdo vgeret in aliq̄
casu ad malū rei publice puta magnum
scādālū vltiudēs pīculū psonē ppe tñc
nō obuiās nō peccaret nec ad satisfāctō-
nem teneret. ar. di. 50. vt pstitueret. al f
z sec⁹ vt supra. Si hūit seu accepit rē al-
terius quōq̄ mō ptra illius merā volun-
tātē: puta p metū: p oportunitatē. p erro-
rem: vel obreueretiā z hmōi. Mā i oib⁹
pdictis casib⁹ tenet restituere vt hētur i
supplemēto Resti. 7. Si habuit aliqd a
psonis q̄ nō poterāt alienare vt a pupi: a
filiofamilis nō hūte peculiū castreſe vel
quasi. a muliere nō hūte bōa ppa. a cle-
rico religioso z hmōi: qz tenet restituē-
eis ad quos rei bite dñiūm vlt admistra-
tio ptinebat vt cōiter tenet theo. in. 4.
sen. di. 15. De dānificatione re-
rum exteriorum.

Si aliquēz dānificauit de non soluē-
do in termino qd tenebat. Mā rōe mo-
re tenet creditor suo ad oē dānum z in-
teresse extra de fideius. puenit z. c. Con-
stitut⁹. de hoc intere vide in sum. pīsa.
Resti. 1. Si p vsuris sibi solutis debi-
tor notabiliter dānificatus ē z dāna pas-
sus ex solutione vsuraz z carentia ipius
pecunie solute: puta quia oportuit eum
ab alio ad vsuram accipere: vel pp b⁹ res

suas multo miori pīcio q̄ valerent redē-
re z hmōi: tenetur vsurarius vltra resti-
tutionē vsurariū ad oīa dāna que debi-
tor pp illā solutionē vsurariū ptulit f m
Ray. in sū. Ric. Sco. z cal. Tho. fa se
q. 78. distinguit aut res recepta p vsu-
ra nō ē fructificās vt pecunia triticum
z hmōi: z tenet vt supra. Siut ē res frue-
tificās vt ager dom⁹ z hmōi: tenetur re-
stituere rē cū fructib⁹ ex ea pceptis. Si
elect⁹ fuit aliqñ a cōmunitate vt prestā-
tia vel collecta aut aliqd onus iustū ad
rōem vniū libze p cētenario soluēdū i
poneret vnicuiqz de cōmunitate scdm
lux⁹ z quātitatē census ipoz: habita p⁹
informatiōne debita: z ex certa scia plus
alicui imposuit q̄ debuit vt illi noceat:
vlt⁹ vt alios indebite alleuiet min⁹ debi-
to imposuit: peccauit mortalr z tenetur
lesis de oibus damnis inde secutis. ar.
de iniur. si culpa. Si vero assignata fuit
ei cerra z determinata sūma: puta mille
floren. diuidēda cuilibet de ciuitate p: o-
rata sua pportionabilit f m facultates
suas: reliquēdo arbitrio psciētie sue. ita
tñ qd pueniatur ad dictā sūmā mille flo-
re. nā hoc cāu si itēdit alios grauare z se
z suos alleuiare notabilr circa cōdignū
peccauit mortaliter z tenet restituere vt
supra oē dānum lesis inde secutū f m
mal. i sūma: si pōt sciri z discerni ipz dā-
num als tenebit ad arbitriū boni viri.
Idē dico de discussozibus z extimatozibus
bonoz z patrimonioz alioz q̄ do-
lo odio vel inuidia plus vel min⁹ exti-
māt z primū vel rē publicā dānificāt.
Mā z isti peccāt z restituere tenentur vt
supra. L. de discus. l. i. li. x. Idē d mello-
ribus agri edificij frumti vel vini: si do-
lo vel lata culpa iniqz metiāt. ff. si mes-
sor fal. mo. di. l. si messor. §. i. z. z. Et ge-
neralr vbicūqz qd dolose vlt iniqz facit
id ad qd assumptus ē a iudice vlt ptrib⁹
vt cū notari⁹ assūpt⁹ ad cōputatiōē lit-
terarum male cōputat vel medicus p: o-
peram refert de q̄litate mulier⁹ z hmōi
Mā oēs tenet restituē vt supra. Si vō
pdicti collectaz distributores extimato

res et hmoi bita sufficiēti diligētia ad sciē
dū facultates et lucra psonar: et ea q hnt
extimare vel metiri bona fide tarāt vel
extimāt rē. vidēt excusari a pctō et obli
gatiōe satisfactōis lz alicui plus debito
tarauerit. ar. 23. q. 5. de occidēdis. Si i
pediuit fruct? puēturos alicui? agri vl
vīue arbores et semia effodiēdo aut era
dicādo vl alias deuastādo tenet ad qtu
extimāt fruct? i illo dubio valituri. tbo
mas in qrtō. Si offiū vl bñficiū qd qd
iā psecut? erat et possidebat iniuste. p
rauit sibi auferri tenet ad oē dānuz et ad
restitutōem qlem. Sec? si iuste puta
q: ille meret puiari ex defectu suo: q: tñc
i illo tenet f3 tbo. et Ric. in. 4. di. 15. ar.
5. q. 4. Si ipediuit aliquē a psecutione
alicui? officij bñficiij ecclie aut cuiuscun
q3 muneris: puta cuz aliq3 volebat oīa
sua bona vl pte ei legare vl donare et ipe
disuasit et ipediuit ne hoc fieret. Itāz si
h? fecit aīo et itētiōe dānificādi illū lz non
teneret restituere tñ qtu illi valēt bñfi
ciū: eo qd nō ē eq̄lis valoris: hēre bonū
i actu et eē. ppe hēre: tenet tñ ad intereē
ipi dānificato ad arbitriū boni viri. si ve
ro h? fecit vt vtilitati sue vlamici ei? ma
gis pvideret q illi fm Ric. vbi supra et
sco. c. di. q. 2. nō tenet ad aliqd: q: nulli
erat ius acq̄sitū: et nemini facit iniuriā q
vtit iure suo. Quilibet. n. lz poti? pcura
re sibi et amicis suis aliqd dari vl legari
q alijs: pcpue cū indigēt: cō. pe. de pal.
si quoquomō abstulit sacū de sacro: vt
calices pāmīta et hmoi de ecclia: aut rem
sacrā de loco nō sacro: aut rē nō sacram
de loco sacro. sacrilegiū cōmisit et resti
tuere tenet. 17. q. 4. q̄lq3. De bellis iū
stis et vsurpatiōe dñioz. collecti et peda
gijs vide ifra pte. ca. 11. 4. c. 3. De turpi
lucro et pludū aleaz acquisito vide ifra a
uaritia. De cambijs illiciti et societati
b? vide pte. 3. ti. 4. c. xi. De hitis per si
moniā et bōis ecclasticis male p̄suptis
ibidē. c. 16. et se. De dānis et fraudib? in
p̄bēdo multipl? facit ibidē. c. ix. De dā
nis p̄aialia. feras et hmoi illatis ibidem
c. 15. De dānificatiōe corpoz q qdrupl?

ptingē pot. s. Per occasiōē. p mutua
tione in. p vulneratiōem aut sberatiōez
p carceratiōez aut violētā detētiōem.
Ideo circa hoc pot sic interrogari. Si oc
cidit aliquē boiem libez: cū libez corp?
nō recipiat extimatiōem: et dānū illatus
sit ex cōmissiōe fiet extimatiō intereē
et extrinseci. ff. de actio. ep. l. Julian? et
sic homicida tenebit ad mercedes medi
cor et alias expēsas icuratiōe factas. Te
nebitur et alere filios aut p̄p̄inquos et
paupes quos opib? manuū suaz occis?
sustētabat vl alr subueniebat. Ex his eli
citur qd si occisus rei. pub. erat necessa
rius: et ex eius morte res publica dānuz
passa ē: occisor tenetur ei ad p̄dignā satisf
factiōem. si vō occisus erat fū? nō liber
idē dicēdū qd de reb? alijs vt fiat extia
tīo fm valorē fm. ff. ad l. aquil. l. 2. bec
Ric. et sco. in. 4. di. 15. cō. Dñl. l. spe. ti
tu. de iniur. s. sequit. Si dānificauit ali
quē mutilādo ei manu vl pedē et hmoi.
Itā vt dicit. sco. vbi supra. q. 3. p hmoi
nō ē statuta pena in ecclia nisi pecunia
ria que d3 cor̄espōdere nō solū ad expē
sas medicorum i curatione illius sed et
ad satisfactiōē dāni et ipediti lucri. p to
tū tpe quo vsurus erat illo mēbro q ab
scissus ē: hūdo p̄sideratiōem ad artificij
seu exercitiū atq3 industriā bōis mutila
ti. Et vt plus pōderāda mutilatio pau
peris q diuitis si multū indigebat mem
bro absciso ad neciū victū. Tenet etiā
truncator diues alē a se truncatū si ali
monijs eget: et satisfacē p̄sāguineis illi?
qd dānificauit: puta si ille cui ē man? ab
scisa alebat patrē et matrē et filios et alios
qd n̄ sic facē n̄ pot pp carentiam i membri
abscisi. p̄pterea talis abscisor ad equalia
tenetur ad arbitrium boni viri. Loco:
dat Ric. vbi supra. Itō tñ fiet extima
tīo cicatricū nec disformiter corpis ex.
de iniur. c. l. si dānificauit aliquē vulne
rādo vel verberādo tenet ad expensas
medicor et ad opas quas tali p̄cussione
amisit ex de iniur. si rirati. Et originalr
sumit exo. 21. Loco dat Ric. vbi supra
Si aliquē dānificauit iniuste carcerari

do seu ódio. Não tenes a satisfacção
nem iníurias ad iudicium sapiētis. Et
ultra hoc tenet p[er]cussor seu iníuria illa-
tor, p[er] aia occisi orare elemosynas facere
aliquā pegrinatōem assumere quātū po-
test: ceteri p[er]cussis seu lesis p[ro] iníuria
veniam petere et sibi eos reconciliare.

De dāno spūali aīe z mozum.

Circa hoc Seco. vbi supra dicit qđ i bo-
 nis naturalibz aie nec mox pōt qđ dire-
 cte alium dānificare sz bñ indirecte du-
 pliciter. vel in acqñitū virtutibus qđ p vi-
 cia cōspñtū: vñ in acqñendis: quaz ac-
 qñitio multiplz impedit. s. Inducendo
 reuocando scādalizādo z seducendo. Et
 i hoc o: dine pcedatur interrogando.
 Si idurit aliqñ ad pctm suādēdo pñlē-
 do: vñ pñpiendo: hoc est mortale: z qđ sic
 fuit occasio pñtitiōis illius z abstulit vir-
 tutes z grām ab ei? aia iuxta illud 2tu-
 gu. Si fratri tuo male pñsuades occidis
 ē. illum quo ad aīam de pe. di. i. noli. iō
 fm Seco: tenetur restituere dāñm si
 bi possibili iudēdo cū efficaciter ad pe-
 nitētiā z pñuosos mores vñbis oīoibus
 z bñdōi. Si reuocauit aliqñz a meliori
 bono: puta a religione. Nam fm scoti
 vbi supra. q. z. si retraxit aliqñ iam p-
 fessum tenetur agere vt redeat ad religi-
 onē: z si nolit redire tenet aliū eqz idē-
 um religioni pcurare. qđ si nec hoc pōt
 tenetur ipse intrare si sit psona idonea et
 habilis ad intrādū. Si hō retraxit aliqñ
 dispositum ad religionē non intraret nō
 tenet ad tātā restitōez religioni ad quā-
 ram teneret in pño casu: qđ iter est mlti-
 iter hñe z ppe ēē: sed tenet ad aliqualem
 restitutōem alteri? qñalētis ad igressū
 religionis. Et istud itelligo verū qñ ipz
 retraxit intētiōne dāñificadi religionē
 Secus at si intētiōne vtilitati ppe siue
 spūali siue tpali cōsulēdi: non suggerēs
 aliquid falsum nec in fraudem. qđ tunc
 non tenetur ad aliquid religioni sed te-
 netur persone quā retraxit: vt in pñuā
 onibus z alijs bonis spūalibz ad bōā
 equalitētia bonis illis qbus illū retra-
 bendo dāñificauit. Loco: dat. Ric. vbi

supra. q. 4. Idē vi dicēdū de p̄fesso faci
te qđ de exp̄sse. p̄fesso. Mā talis obliga
tur religiōi saltē in genere. Si ſi quis
querteret aliquē a religionis ingreſſu nō
ſimply ſz ab ea vbi diſſolute viuifit ten
dens puidere ſaluti illius i nullo teneat
ar. 23. q. 5. de occidēdis. Si aliquē dāni
ficauit: ei malo. exēplo ſuo ſcādalum p̄
bēdo: ſicut ſepe faciūt mali plātū ſubdi
tos ſuos pōpis laſſiuus z alijs malū mo
ribus ſuis. Mulieres ſuis ſup̄ſiuis et
vanis ornamētis fucis z tripudijs z qui
cunqz alijs publice peccātes. Tales enī
grauit peccāt p̄cipue cū credūt alios in
diuerſa vicia p̄pcoz malū exēmplū rue
re: nec curant aliquid z tūc tenēt ſatis
facere publice bonis exēplis z moribus
quantū p̄nt. Mō tñ pp hoc tenentur ad
aliquā publicā penitētiā ſm 2libertuz.
Si dānificauit aliquē ſeducendo puta
3ainē dñi ſupra dēpro. 6. z cro. 22.

Diceptum octauum est de phibiti
one falsi testimonij.

Et autē pceptū ē. **Nō** falsū testi
moniu dices. Quo pcepto s^m
Aug. pbi^{et} generalit^r oē medaciū pⁿi
ciosum iocōsū siue officiosū ex libidine
mortalit^r dictum. De quo sapientie p^mo
d^r. Qs qd mentis occidit aiam. **Nō** eni
daciū vō officiosum z iocōsū ex libidine
ne venialit^r dictū nō pbi^{et} sicut nec in
alijs pceptis pbi^{et}ur culpa venialis.
Dicit tamē Augustinus qd nullo casu
mētēndū ē: qd difficile est scire an proce
data radice mortalit^r libidinis vel veni
alis. Poterunt ergo sic fieri interroga
tiones circa hoc pceptū. Si dixit fal
sum testimonium contra aliquem in iu
dicio mortalit^r peccauit secundū tho
mam secunda secunde. q. 70. Et ultra
peccatum mortale tenetur lēso d^r omni
damno. i. 4. q. 6. Si res. z. z. q. i. no
tum. Idem h^c certum asseruit illud de
quo dybitauit z est periurus in vtroq;
casu nō tamē tenetur significare se fal
sum dixisse propter periculum ex q^o ille
punit^r ē. Si ex iudicio dixit medatium
pⁿitiosum p^otra honore d^r veritatē fidei

vel in dñbile dññū primi spñale vltipale
puta dixit fornicationē nō ēē pctm vsu-
rā z hmōi: seu negauit qđ ipe vlt alius vlt
alteri dare z ipe nouit mortāl' peccauit
Si in iudicio interrogat' a iudice suo iu-
ridice mēdaciū dixit seu vitatē tacuit
mortalē ē fm Aug. z Alex. de al. sup b.
pcepto. Si i p'dicatōe studiose mētissus
ē mortale ē: sec' si ex surreptiōe. Si sciē-
ter mēdaciū dixit i p'fessione mortale ē.
f. de necessario p'fiteōis. Si dixit mēda-
ciū iocōsū. i. cā solacij vlt officiosū. i. ad
p'sequēdam tñ aliquā vtilitatē spñalem
vltipalē sine alteri' nocumēto veniale ē
tā i vo p'fecto qđ i p'fecto fm Alex. vbi s.
Si testimoniū tulit p' pecunia mortali-
ter peccauit z tenet ei restituere qđ dedit
nisi dederit ad cōsūpendiū eū. i. 4. q. 5. n.
sane. Pōt tñ accipē interesse: vt si p'dit
opam pp hoc. Si auiduitate z mala cō-
suetudine mētiat' ē iocose f'z hosti. i. sū.
ti. de pe. z re. s. Que interrogatōes mor-
tale ē. De d'tractōe p'seqñt' be interrogatōes
pñt fieri. Si iposuit alteri falso ali-
qđ crimē vbo cātēna vlt libello famo-
so p se vlt p' aliū mortāl' peccauit z tene-
tur ad restitutōem fame fm Ray. reco-
gnoscedo erro: ē suū z declarando illa
capla qđ' detrahit z de locis i qđ' sentit
illū ifamatū se false dixisse: nisi ex hoc i-
famat' mag' ifamaret vlt imineret ei in-
gēs piculū vite vlt aliqđ magnū icōueni-
ens seqret: z vltra h' tenet ifamato veni-
am postulare si nouit ifamatū ab eo: z te-
net cū eo cōponē de iniuria: et hoc per
se si audet: vlt p' aliū si nō audet. Si crimē
alteri' vlt p' occulū māifestauit morta-
l' peccauit: z tenet ei ad restitutōem fa-
me i quātū pōt sine piculo vt sup'a: vel
nisi illud crimē p'us occultū postea p' ali-
am viā fuerit publicatū. Si crimē occul-
tū alteri' māifestauit nō i tētiōe diffamā-
di vlt al' nocēdi: f'z ex qđā leuitate vlt lo-
q'itate nō vlt mortale nisi p' accūs ex il-
la māifestatōe seqret ei' ifamatio: vt qz
audiētes ide de eo scādalizati sūt. Con-
tbo. fa. q. 73. Si ad pctm alteri' qđ
narravit addidit aliqđ nōbile vltra pec-

catum tenet ad restitutōem fame si illud
iporat infamiā. si narravit crimē alteri
us corā alijs si exp'sse asserēdo: nec tāq'
certū dicēdo f'z put audiuit referre' nil
addēdo i'z peccet z piculosū fit talia audi-
ta referre: nō tñ tenet ad restitutōem fame
fm sco. in. 4. S'z si b' fieret itētiōe mala.
f. ledēdi primū vlt ifamādi nō vlt posse ex-
cusari a mortali. si accusat' in iudicio vlt
crie qđ cōmisit f'z occulū negauit se illud
cōmisisse z sic indirecte crimē iposuit ac-
cusatori z calūniā: onidēs cū in h' ēē men-
dacē f'z sco. vbi sup'a nō tenet retracta-
re negatōem suā qđ negauit i publico ve-
ruz crimē: tenet tñ restituere famā accu-
santi: dicēs si nō beatis eū p' calūniato-
re: credēdi ē qđ hūerit bonā itētiōem et
hmōi. Si accusauit i iudicio vlt denūcia-
uit plato crimē vlt alteri' nō zelo iusti-
cie f'z odio mortāl' peccauit. Si vo ei vlt
et alijs psonis qđ pñt peccātū p'desse z p-
uidere denūciauit: et si crimē sit occultū
nō peccauit imo meruit. z. q. 5. b. vlt. si
bona facta ab alijs dixit facta mala iten-
tiōe pp odiū peccauit mortāl'. Idē si ta-
cet ea odiū cā cū sit necessariū dicē ad li-
berādū primū: z b' veruz p'sertim i foro
p'sciētie d' sen. excō. quāto. z infra dilecto
li. 6. Si cū d'lectatōe absqz resistētia au-
diuit d'tractatores: vlt idurit eos ad d'tra-
hēduz pp odiū ei' cui detrahit nō minus
peccat qđ detrahēs. Si vo pctm ei nō pla-
cuit f'z ex timore l' negligētia z hmōi nō
p'trahit: veniale tñ vlt nisi ei ex officio in-
cubuit fm thomā fa. q. 73.

Preceptū nonū de nō p'cupiscendo
vxo:em proximi.

Quñ pceptū ē. Non p'cupisces
vxo:ē alienā. Itāc notādū quod
q'uis pctm volūtati z opis vnus
pctm sint i radice. f. i libidie z itētiōe duo
tñ sūt i effectu d'ordiatōis f'z alex. d. al. pte
tertia sup b. pcepto. Idē sic. 6. pcepto de
calogi. phibet act' exterior mechie. Ita
b. phibet act' interior p'cupie put ei p'sesu-
rois: nō at put ē i p'motu. f. suggestiōe l' d'
lectatōe phibet simplr f'z f'z qđ. p' g' sic
interrogari. Sic p'cupiuit aliqñ p'mitt ē

aliquod pctm carnale cū muliere aliā.
Nam si deliberate z cū p̄sensu rōis ad
hoc cōsensit mortaliter peccauit: etiā si
nullus effectus secutus sit. Math. 5.
Qui viderit mulierē ad p̄cupiscēdū eaz
iam mechat? ē eā i corde suo. Itē ē si cō-
cupiuit peccare cū masculo: z quia vt in-
quit. Amb. intētio op̄i nomē ip̄onit: seq̄
tur qd̄ q̄lis ē p̄cupiscētia talis sit species
peccati. exēpli gr̄a. Si p̄cupiuit p̄miske-
ri carnaliter cū soluta v̄gine stuprū cō-
misi. si p̄iugatā adulterū. si monialem
sacriligiū. si p̄anguineā icestū. p̄pterea
de singlis b̄mōi p̄cupiscētis deliberate
z cū p̄sensu rōis factis oīs specificē p̄fite-
ri cū debitis circūstātijs. Nā totiens
peccauit mortalit̄ q̄nēs p̄cupiuit forni-
cari cū aliq̄ vt supra factis aliq̄bus iter-
uallis. S; si v̄setur p̄tinue i talib? desi-
derijs p̄ spaciū t̄pis erit solū vnum pec-
catū mortale: s; tāto graui? quāto diu-
tius i eo p̄seuerat. Idē si mutat cogitati-
onē de vna p̄sona ad aliā vel de vna spe-
cie ad aliam spēm cū eadē p̄sona semp̄
novo peccat mortalit̄. Unde si centum
mulieres videret vnā post aliā z singu-
lati eas deliberate carnalit̄ p̄cupisceret
cēties mortalit̄ peccar;: s; si vna cogitati-
one eas appeteret vnū solū pctm esset
h̄ns i se tot pctōz deformitatē. si p̄stitit
p̄sensū solū i delectatione cogitatōis
carnalis l; nō itēderet vllō pacto pueni-
re ad actū mortalit̄ peccauit s; m̄ oēs the-
ologos cōiter z notat i sūma. li. i. p̄te. 8.
ti. de luxu. q. 20. Si oblectat? ē moio-
se i cogitatōib? carnalib? absq; tñ p̄sen-
su z deliberatiōe rōis. nā i b? ē varia opi-
nio doc. M. d. li. Math. 5. sup̄ illud.
Qui viderit zc. dicit b? eē v̄tale pctm.
Idē tho. Bōa. s̄o s̄o sen. di. z 4. ponēs
duplicē p̄sensū exp̄ssū. s. z interpretatū: dīc-
qd̄ nō solū ē pctm mortale qñ rō p̄sensit
exp̄sse: s; ēt qñ bō p̄sensit nō exp̄sse: duz
negligit rep̄mere delectatōes aduertēs
piculū retēte cogitatōis. nā ipe sibi ē cā-
discriis: qd̄ nō pōt eē absq; p̄ceptu. p̄prie
salutis: z p̄sequēt mortale Lō. pe. Zlēx.
s̄o de al. in scōo. q. z. exp̄sse asserit dele-

ctationē carnalē moiofam esse mortale
peccatum.

Decimū z vltimum p̄ceptum d̄ nō
concupiscendo rē proximā.

Ecimū p̄ceptū ē nō p̄cupiscēs rē
alienā. Hoc p̄cepto p̄hibet oīs
p̄cupiscētia rei aliene p̄riformit vt dēz
ē i p̄cedēti p̄cepto d̄ cōcupiscētia carna-
li: iō sic poterit interrogari. si p̄cupiuit d̄
liberate hēre nō mō licito rē alienam: z
qd̄ z quō: vt hēatur spēs peccati q̄ neces-
saria ē p̄fiteri cū debitis circūstātijs. vt
supra: p̄cipue si ē qd̄ nōbile qd̄ desidera-
uit habē illicite vlp̄ modū illicitū mor-
tale ē z eiusdē spēs pctm: vt si desiderauit
occulte tollē ē furtū: si violēter rapē ra-
pina ē. si rē sacrā ē sacrilegiū: z sic de alijs
nō tñ tenet restituere. si cū aliqñ abstu-
lit aliqd̄ alicui vlp̄ dānificauit i mīmo de-
siderauit tollere qd̄ magnū mortalit̄ pec-
cauit: vt sepe p̄igit mercatorib? z artifi-
cib? q̄ pl? se d̄cipē cupiūt q̄ actu d̄cipiāt.

De vicijs capitalib? z eoz spēs. c. 3.

Itē p̄fudamto nō s; Zlēx. d̄ al.
s; p̄te sume. q. 35. ar. 1. qd̄ circa h̄
vicia pōt hō duob? mōis corde
peccare mortalit̄. Primo mō cū aduertē-
ter z deliberate cō p̄sensu rōis delectat̄
cogitare sup̄ eo qd̄ ē pcti mortalit̄: puta
fornicatōis homicidij rapine furti z hu-
iusmōdi: querēs delectatōem peccati cogi-
tati. Nā hoc ē mortale l; nō itēdat actu
illud cōmittere: z est eiusdē spēs cui? ē il-
lud qd̄ v̄sat i mēte. Scōo mō peccat
q̄s mortalit̄ cū cogitādo id qd̄ ē mortalit̄
culpe illud appetit actu p̄petrare: z si nū-
quā seq̄tur effectus. Nā i hoc volūtas
p̄fecto reputat̄. Poterūt g? sic fieri iter-
rogatōes: z p̄mo circa lūpbiā. quē ē in-
itium oīs peccati: eccl̄astici. x. z s; Bre-
go. b; q̄truo: spēs si bona naturalia spi-
ritualia vlp̄talia q̄ h̄z sibi attribuit z nō
adeo hēre recognoscit. Si bona ipsa a
deo recognoscēs meritis suis p̄ncipali-
ter recepisse existimauit. Si ea bōa q̄ nō
habuit sibi attribuit vlp̄ plus q̄ habuit. si
reputauit vel reputari appetiuit se cete-
ris meliores alios p̄tēnēs. nā i his quat

lucro: sp̄ibus semp̄ ē mortale al̄s ē veniale. Si existimauit se dignum honore v̄l dignitate: z mente deliberata appetiuit ore ptulit seu ope pcurauit p̄ncipalit̄ pp̄ honore vel vtilitatē tēporalē mortali ter peccauit. si appetiuit dignitatem v̄l offi cū eccl̄asticū seuulare ad quod est indign⁹ z ineptus: vt q̄ ē ignorās v̄l cri minosus mortale v̄l. si appetiuit seu q̄si uit ad hm̄i puenire: ēt p̄faciēdo p̄ceptū dei si oportuissz mortale ē. si quodq̄ modo quesiuit honore in aliq̄ re ita inordi nate qd̄ ibi p̄stituerit finē: mortale ē al̄s veniale v̄l. si p̄sumēs de virtute sua z su pra vires suas tētauit ea: que nō pueni unt eius p̄ditiōi arti vel sciētie: q̄ si hoc fecit cū piculo exp̄resso cor̄pali seu sp̄ua li sui v̄l alteri mortali ter peccauit. si al terius facta dubia in malā ptem delibe rate iudicauit sine indicij manifestis: mortali ter peccauit. si deliberate iudica uit de mortali al̄s veniali. si iudicauit de veniali. si p̄tinacit̄ z sciēter p̄tēdit ad uersus alterē p̄tra v̄ritatē: z i rebus alicuius ip̄ortat̄ie: mortale v̄l. si curiose scruta tus est ea que sūt supra capacitatē suā vt de trinitate p̄destinat̄ione: z hm̄i: q̄ qñqz pōt eē mortale pp̄ piculū. si ex p̄tē ptu nō obediuit deo z ceteris sup̄iorib⁹ suis sp̄ualib⁹ z t̄p̄alibus in p̄ceptis iustz que p̄tinēt ad cor̄ iurisdictionē: mortali ter peccauit. si vilipendit p̄cepta dei benefi cia: vel murmurauit de eis: seu in cor̄is p̄tēptū aliq̄d p̄ctū cōmisit: q̄ mortale ē z p̄ctū ingratitudinis. si deuiauit v̄l recessit ab obedientia pape z s̄acte romāe eccl̄ie: adherēs alicui antipape scismati co: v̄l alicui secte reprobate: mortale ē et ex cōicatio. si tñ eēt duo electi z q̄libet eorū credērūt se papā eē: z sic crederēt a suis seq̄cib⁹: neuf cor̄ pōt dici scismati cus: z p̄sequēt excusarēt ppli si dispositi foret illi adherē quē p̄certo scirēt eē verū papā: z valent gesta p̄vtrunqz ī locis vbi tolerāt. z 4. q. l. c. i. in glo. si. z e. q. c. de decimis ī glo. z. si fuit nimis p̄tinax ī sentētijs suis: discrepans a cōi iudicio ceterorū ē piculosū z pōt qñqz eē morta

le: qñqz v̄itale: s̄ si discordauit se ab alijs in his q̄ ordinatur ad dei honore v̄l p̄ri morū vtilitatē p̄ eo qd̄ male afficitur ad eos: v̄l vt p̄ ceteris oñdat se sapientiorē mortale ē. si irreuerēter se habuit ad ec clēsie sacramēta z alia diuina: z derisit ea: mortale ē. si p̄tēptit vel derisit bonos vi ros z simplices v̄l deo s̄uire volentes: vt sic eos retrahēt: mortali ter peccauit. si irrisit aliquē intēdēs ex hoc iniuriam eius vilitatē z notabilē p̄turbatio nē: mortali ter peccauit. secus si ex leuitate aut causa ioci.

De Inanigloria.

Inanigloria ē inordinatus hūane laudis appetit⁹: z ex genere suo est veniale. Pōt tñ esse mortale dupl̄r. s̄. rōe finis pp̄ quē laus appeti tur: z rōe opis ī quo laus q̄ritur. Pōt er go de ea sic interrogari. P̄io si opa sua de genere bonorū vt ieiunia elemo sy nas z orōnes z hm̄i fecit p̄ncipaliter ad laudē humanā v̄l pp̄ lucrū: sic phari sei q̄ deuotabāt domos viduarū simulā tes lōgā orōnē. Abatbei. z. mortale ē si q̄siuit gl̄iam z laudē ex ope p̄cti morta lis: peccauit mortali. si b̄ egit mente de liberata idē. si se laudauit de ope mortali p̄cti. si gloriā q̄siuit de ope indifferenti: vt habere diuitias v̄l vestes p̄ciosas est veniale: dūmodo de se nō sint ita iorda te qd̄ p̄beāt occasionē scandali. Idē si se iactauit de hm̄i ope idifferētī. si ita ior dinate appetiuit laudē z gl̄iam qd̄ pp̄ eā p̄sequēdā pat⁹ extitit ēt p̄tra dei p̄cepta facere: mortali ter peccauit. si adinuenit nouitas vestitū ornatū vanitatum et hm̄i grauit peccauit. Et si fuit cā indu cēdi aliquatūlū malā p̄suetudinem. oia p̄tā idē secutura iputabātur ei. si edifi cia sūptuosa z picturis curiosa vltra cō decētā cū pp̄ijs insignis ad ei⁹ gl̄iam p̄ncipaliter fieri fecit: ibi finē suū consti tuēs: mortale ēt v̄l. si vsus ē vestimētis p̄ciosis: v̄l mulier v̄sa ē vestib⁹ rechama tis z candatis planulis altis: coronis ca pitis: fucis z alijs ornatib⁹ ad ostentari onē z inanē gloriā: mortale ē. si adeo ī

eis oblectata ē vt nō curaret ppter hoc transgredi mandata dei vel ecclie: nec de ruina primi z si sciret es inde scādali zari. Si vō vt placeat viro suo vñ ne cō tēnatur ab alijs: seu ex leuitate talibus vñ ē de se nō vñ mortale nisi sit ibi nota bilis excessus vt vñ sit possit eē occasio ruine alijs. Si adhibuit nimā diligētiā z studiū: z pspicit multū tps ad ornādū se: vñ si excessit in portatura vestis q̄ ad numerū: q̄ ad p̄ciositatē: q̄ ad formā non fm morē p̄rie vltra statutū z p̄ditōez su am pōt ibi defacili eē mortale. Si simu lauit sctitatē habere p opa exteriora: cū malus sit: si h̄ fecit ad p̄scqndā ibi cōsti tuēs finē: vñ itendēs aliqd qd sit ptra ho norē dei seu vtilitatē. primi: vt dissēmi nare errores: adipisci idigne ecclasticā dignitatē: decipe. primi sp̄saliter vñ p̄oat: puta vt citi ei dētur elemosyne q̄ si vō scto. vt faciūt ceretani z multi q̄ stuari: in his oib⁹ mortālī peccauit: et hi restituere tenētur fm Inn. Si lauda uit vñ iactauit se alios cōtēnēdo vt pba riseus publicanū: mortale vñ. Si laudat boiū vñ reuerētē sibi exhibite delibe rate ei placuerat p̄ncipalr ad p̄paz glo riam mortale vñ.

De Inuidia.
Inuidia ex supbia orit: z ē odiūz felicitatis aliene seu tristitia de alienis bōis: z ex suo genē ē pec catum mortale: qz directe p̄nat charita ti q̄ nō emulatur. i. cor. 13. pōt tñ esse ve niale cū p̄sistit i p̄io motu absqz p̄sensu rōis z fm greg. habet. 4. filias q̄ sūt odi um. Exaltatio in aduersus. Tristitia in p̄osperis. Sufurratio z detractio. pōt addi z blasfemia. P̄oterūt ḡ sic p̄ ordi nem iūrogatōis fieri. Si luidet alicui puta plat⁹ de maiori platiōe z dignitate officia l̄x̄nti i digniori z meliori officio Doctor alteri doctore de maiori sciētia vel p̄cursu. Scholaris alteri scholari d̄ acutiori ingenio. mercator alteri merca tori de maiori credito. cuius alteri cui d̄ maiori honore z reputatōne. artifex al teri artificijs de concursu lucro z hu iusmōi. mulier alteri m̄lieri de marito:

pulchritudine: filijs z ornāntis. In his oibus si adest p̄sensus rōis ē mortale. qz ptra charitatē primi cū doleat de ei⁹ bō no: si tñ doliūt de bono tpali alteri⁹: qz vidit illud redidare indetrimentūz aie sue vñ p̄munitatis: talis dolor nō ē pec catū. Si odiuit deū: qz flagellauit eum vel ipediuit mala desideria ei⁹: vñ qz p̄o hibuit pctā carnalia z h̄mōi: mortale est Si odiuit. primi optā: ei aliqd notabi le malū mēte deliberata: mortale ē: siue malū sit sp̄uale corpale vel tpale. Si vō malum ei optauit nō vt malū s; pp bo nū eius: puta infirmitatē paup̄tatē z hu iusmōi: vt. s. bon⁹ efficiat vñ saltē ne pe ior fiat z alijs nocē neqat: hoc nō ē odiū Si odiuit vñ vel plures: z quāto tpe i odio pseuerat. Nam q̄tiēs odiū menti eius de inimico occurrit: z ipe nouo cō sensu rōis i illud cōsensit: toties mor taliter peccauit: nō tñ d; petere ventam ab illo quē odiuit si odiū secretū fuit. si exultauit oīo deliberato de malo z dā no seu de quauis aduersitate. primi ex inuidia: mortale ē. Si p̄tristat⁹ ē ex iui dia d̄ bono z p̄spitate. primi: mortale ē si adest rōis p̄sensus. **De detractōe** vide supra p̄cepto octauo. Si dixit blasfemi am in sp̄m scti de q̄ h̄etur Math. 13 que nō remittit nec in hoc seclō nec in futuro: qz cōmittit ex malicia. Et habet sex sp̄s: quaz p̄ma ē inuidētia fraterne gr̄e. scōa ipugnatio v̄itatis agniti. s. euz q̄s p̄dicat v̄itati fidei quā nouit. tertia p̄ sup̄tio d̄ ip̄itate cū. s. q̄s peccat assidue z tñ p̄sūt dei punitiōez enadē. q̄ta ē ob stinētia mēt̄. s. i peccat cōmissis: q̄nta desp̄atō. s. cū q̄s credit deū nolle l̄n pos se ei p̄cē ēt p̄itētū: l̄nolle saluare eū. sex ta ip̄itētia final̄ cū. s. q̄s firmit̄ p̄pōit n̄ p̄itēre i futurū.

De Ira.
Ira q̄ orit ex inuidia s; Zug. ē vñ ciscēdi libido: z ex suo genē ē mō tale pctm: qz p̄nat charitati q̄ n̄ irritatur nec cogitat malū. i. cor. 13. z hoc verū qñ ē a volūtate deliberata p̄sensu rōis: z ha bet filias sex s; Greg. s. Rixā tumorē mēt̄is. cōtumētia. clamorē. indignatōem

z blasphemā: de qbus p ordinē sic interro-
gari pōt. Si pp aliquā iniuriā dānū illa-
tū vlnocuitū i se vln suos cōmissum
appetiuit deliberate vindictā seu puni-
tiōez offēso:is q quomō: vln p se vln a deo
vln ab alio hac sola itētiōe vln se vindicēz
satisfaciat aio suo irato. mortale est. Si
vō sit sine p̄sensu rōis vln qd mīmū vēia-
le vln q̄tidie accidit curā familie gerēt
b^o. Si ex ira rixā fecē cū al^s quo pcutiē
do iuicē: nā si b sit aio nocēdi vln iniuriā.
di seu vindicādi i adultis mortale ē. Se-
cus si aio se defendēdi tñ cū moderami-
ne iculpare tutele. Si tñore mētis iſlar^o
varios mōs se vindicādi excogitauit: z
his multū mētē ipliauit: pōt eē morta-
le z veniale p̄m p̄cessum. Si dixit alteri
vba p̄tumeliosa aio iniuriādi: dicēdo ei d̄
fectū culpe. s. fur adulter vln homicida et
bimōi: vln defectū pene. s. rustice sue con-
tracte cece z silita: hoc tñ p̄p̄e d̄r cōuitiū
vln defect^o idigētē. s. p̄opando iniurio
se bñficiū qd ei p̄tulit. Nā in his oibus
mortale ē si ex luore odij. s. cā de hono-
rādi z vlciscēdi p̄m thomā p̄a p̄e. q. z 7.
ar. p̄o. Si dixit vba iniuriosa seu contu-
meliosa familie sue: discipul^o vln sibi sub-
ditis cōnectōis cā non ē p̄ctm nisi exce-
dat: vel nisi dicēt aliqd vln sequerēt eis i
famia vln scādālū. vln qd eēt qd nōbile sal-
sum. nā tūc eēt mortale vln veniale scdm
excessum. Verūtamē. si p̄elatus subdi-
to. p̄i filio. vir vxori. magister discipulo
dñs suo. dicit vba cōtumeliosa ex cor-
rectiōe z excedit modū p̄m Aug. non te-
nēt petē veniā a talib^o. 86. di. Qñ. z. ca.
p̄facietis. Si vō odio z luore vindicte
vln mltū iniurio se dicerēt: tenēt veniā pe-
tere z recōciliare lesus p̄uate vln publice
p̄m q cōtumelia illata fuerit p̄m Kay.
Si tñ post cōtumeliā q iniurias recepit
domestice z familiariter p̄uersat cū eo
q sibi p̄tumeliā itulit. cū ex b^o videat re-
misiſse iniuriā z recōsiliatū fore: n̄ tene-
tur iniuriās veniā petē p̄m durā. in sū.
Si ex vocē exaltauit p̄ra aliquā ordia-
te clamādo seu p̄fuse p̄ra eū puicando
peccauit plus z min^o p̄m q̄tūatem ex-

cessus. Si ex indignatiōe quā būit erga
aliquā reputās se ab eo idebite iniuria-
tū: subtraxit ei signa charitatis extrinse-
ca: z offēdit ei signa exp̄ressiua rācoris in-
terioris: mortl^o peccauit q: p̄ra chari-
tatē egit. Nā vt dicūt theologi: ex inu-
rijs illat^o quoquo mō tria solet: ex inu-
rijs p̄mū ē rāco: i effectu p̄m rancoris si-
gnū i effectu. tertio ē actio cōtra iniuriā
tē. Prīmū. s. rācorē q̄libet tenet statī dī-
mittere ēt si nō roget. p̄m tenet dīmit-
tere z veniā p̄cedē vaciter eā petēti. i. pa-
rato emēdare p̄z facultatē suā. tertū at
nō tenet dīmittere nisi facta satisfactiōe
nec tenet de nēcitate salutē ille cui irro-
gata ē iniuria q̄rere amicitiā seu recōcili-
ationē iniuriātis: ne ei sit occasio malī.
puta q: ex hoc iniuriā sup̄biret vln au-
daciā sumeret talia faciēdi: nisi in cāu. s.
cū crederet p̄babiliter qd pp hoc libera-
ret aiam eius a mortali odio: licet ēt in-
iuriato subtrahere se ab eius familiarī-
tate. p̄ maiorī sui pace: s; ei loquelā oīo
tenere: siue obuiando ei alas diuertere:
aut taruo vultu eū respicere z bimōi nū-
quā lz: q: sunt indicia odij mortalis. Si
blasphemauit aliquē aio deliberato non
bono fine: s; vt eueniret illi talis blasse-
mia in manu ei^o mortale ē: si vō ex subi-
to motu ire nō deliberate: veniale est. si
cut cōtingit quotidie parētib^o maledice-
re filijs. Si maledixit creaturas irrōna-
les. nā si fecit indeſtatōnem creatoris
vln dānū dñi eaz mortale ē al^s vēiale.
Si blasphemauit aias parētū suorū defun-
ctorū vel ēt aliorū vln mortale. Idem si ex
ira se ip̄m maledixit. Si blasphemauit dī-
abolū. Si partialis fuit. Quelfus vel
Sibilin^o: z ita obſtiato aio vel p̄tiali qd
appetiuit dānū exiliū vln exterminū cō-
trarie p̄tis: p̄ fas z nephas patus etiā in
hi^o que sunt peccati sequi p̄tē suā: mor-
taliter peccauit z ē in statu damnatiōis
z si vbo signo vln facto p̄tialē se ostendit
mortali^o peccauit.

De accidia.

Accidia que p̄m Damaſcū ē trūti-
cia aggrauās aium hōis vt nihil
ei agere libeat ex ira oritur z f m

genus suū ē mortale sūm tho. si ē ex rōis
psensu i his q pp deū cuilibz iminēt fact
enda: puta cū aliq psentū i fugā bono
rē z detestationē boni diuini: carne ptra
spiritū oio pualēte. si tñ ē absqz rōis cō
sensu: veniale ē z sūm gre. zi. moī. Acci
dia bz sex filias. s. malitiā. rācorē. pusilla
nimitatē. despationē. torporē z mētē va
gationē. Ideo poterit sic interrogari. si
ita pstritat? ē z attēdiat? q habuerit i bo
noīe bona diuina z spūalia: seu opa vtu
osa ad q tenet ex dei pcepto vlcclie sue
z alteri? sui superioris. Itaz hoc ē mortale
si affuerit psensus rōis. si adeo pstritat?
est q nollet cē creat? nec mūdo nat?: vlc
ē sicut aīal irrationale: vlcvellet mori: q
liter cūqz siue bene siue male pur q exi
ret hinc: nā quodlibet boī ē mortale vt
sup. si ita pstritat? ē de aliquo cāu aduer
so puta de morte amici q penitet cū bñ
fecisse: vel pponit āmodo a bono desi
stere: mortale ē. si pstritat? ē ex psiderati
one bonoz q habet aliq qb? ipe puat? est
z pp hoc dona sibi a deo data vilipēdens
deuenit i tediū bñ opandi: mortale ē. si
ē ex psensu rōis al's nō. si ita pstritat? est
de aliq casu aduerso q icurrent pp hoc
iūritatē pdiderit somnū. diuiserit ci
bū vel bñmōi videt mortale si in h? potu
it se iuuare z voluit. In reliqz sō q nō
sūt pcepti vlcēt si sūt pcepti sz absqz con
sensu rōis: veniale est bñmōi tristitia. si
contēpsit seu idignāt sustinuit corrigē
cū: vlcad bona spūalia iducē volētem. vt
pp hoc cū odio bēat mortale ē. si subtra
xit se ab his bonis que de facili poterat
opari: timore deficiendi vt a ieiunijs et
bñmōi cōit est veniale nisi al's teneret. si
stetit ociosus nil boni opās z tps pdēs
veniale vlcē sz se: nisi octo addat aliud vi
ciū qd sepe accidit. si ex vagatiōe mētis
fuit somnolēt? distract? z inqēt? i oīo
ne. pdicatiōe. z officijs diuinis: vlcēt ex
diuisa cogitauit vana z iutilia: b? cōit ve
niale ē: nisi addat aliud spāle pctm. vlcē
volūtarie seu negligētia accurata euage
tur p totā officiū ad qd tenet ex pcepto.
De auaricia.

Claricia q sūm Tuliū ē iordinat?
appetit? bñdi: triplr pmittit. s. i
iuste acqrdō. Tenacitē retinēdo
z iordinate amādo. Et in his trib? auari
cia ē pctm mortale: cum pñat cbaritati
dei vlcprimi: vt si pp amorē diuitiaz qd
nō vereat facere p amorē dei vlcprimi.
vlcū amor z appetit? spūaliū bonoz ē ita
iordinat? vt pstituat in eis vltim? finis
al's ē veniale sz tho. 2a 2e. q. 18. z sz gre
go. zi. more. Ex ca. 7. pctā oīst. s. obdu
ratio. inqētudo. violētia. fallacia. piuri
um. fraus. z pditio. Sz q: plura d pñtē
tib? ad auariciā tacta sūt sup pcepto. 7. z
vltio. ifra. c. se. d opib? mie. Pauca q re
stāt nec alibi posita. b? breuit annotabo.
Illicita acquisitio.

Si ex imoderato appetitu lucri hinc
inde discurrens maiorē sollicitudinē ad
bibuit circa tpalia q saluti ncāria: mor
tale ē. Si ex auaritia. pdidit ciuitatē ca
struz siue terrā: auferēs ab eo cui? sūt et
pditorie alteri tradendo q ibi ius nō bz
mortalit peccauit z tenet de oib? dānis
inde secuti. si tradidit dñm suū vel amī
cū i manib? inimici occidēdū. detinēdū
vlcēdēdū a negotijs suis: mortaliter
peccauit z tenet ad oē interesse. Si pe
cunias vlcalia bona dñi sui vel amici p
curat deuenire ad manus inimicor: vlc
maliciose pducit cū alicui vt spoliatur
mortale ē z tenet vt. s. Si secreta dñi vlc
amici sui iniuste reuelat peccat mortali
ter. 15. di. nerui. sec? si secreta inq? piura
tois vlc tractat? p rē pu. vlc alioz piculū
notabile z nocumētū. pdidit ex charita
te sz 1ki. i. 4. di. zi. tho. 2lex. z sco. ibi
idē. Si nō seruauit fidē. pmissas pacta z
puētiōes licitas mortalit peccauit z te
net ad interesse. Itā ēt hosti. seruāda ē
fides dñi seruāt ab eo. z sz. q. i. noli. si 2a
figilla corripit vlcfigillū lre clausē apien
do fregit mortale ē. ex d fide istru. int di
lectos. z de of. dele. cū olim. ij. Idē vlc si
solū legit lras alteri? clausas: nisi pone
ret spem i ratihabitōe dirigētis vel ei?
cui dirigat. si aliqd illicite z turpit acqsi
uit: vt p ludum taxilloz chartaz z bñmōi

fortune ludos: mortale ē. si ex cupidine
ludit et si nō ducat i p̄suetudinē f̄z guil.
z tenet restituē vt infra. nā tal' lud' p̄hibi
t' ē. ff. de alea. p̄ totū. i. auct. d. san. epi. s.
interdicim'. z ex d. vi. z ho. cle. clerici offi
cia z. z. s. di. eph. si vō nō ludit ex cupidie
s̄z cā recreatiōis p̄culēto z poculento
tūm: nec vltra vnu ducatū ēt si ludēs fue
rit multū diues: nec ludēs sit clericus
nec ludat tpe luct': nec p̄legē ludit. i. cū
dolo nec ludē nolētē puocer. Itē oib'
p̄currētib' tal' lud' alee nō v̄t. p̄hibet' f̄z
durā. i. sū. cū ri. i. 4. di. i. s. ar. 4. q. 8. vbi
dicit hec oīa req̄ri in ludo scachoz ad h'
vt liceat: h' excepto q' lud' scachoz nō ē
et p̄hibet' clericis: si tali ludo aliqd acq̄si
uit ab his q' alienare nō p̄nt. vt sūt furio
si. p̄digi. minores. z. s. anis. z p̄cipue pu
illi mētecapri. surdi. muti. z ceci. z q' p̄
petuo morbo laborāt. serui cūptici: qz
q̄qd habēt ē dñoz. religiosi. q' z si qd ha
beāt ad vsū suū vel p̄ administrationē il
la tñ donare nō p̄nt z multo min' illici
te alienare. ex de dona. c. ceter. l. d. 30.
an. de offi. vic. cū i gnālī. clerici quantū
ad res ecclesie. i. 6. q. i. qm̄. filii. familias
nō emācipati nisi peculū castrēse v̄t q̄si
habeāt. vxores nisi habeāt res. p̄p̄as vt
pascualia. q' igit ab his p̄ ludū acq̄sierit
restituere oīo tenet tutorib' v̄l curatori
b' v̄l p̄latis aut dñis eoz f̄z oēs doc. ni
si forte sit qd minimū. Si ludendo vicit
p̄ fraudes: puta vtēdo falsis taxillis vel
aliis decipiēdo restituere tenet d iure di
uino ei q' amisit v̄l hñti curā ei' f̄z iho.
sa. fe. q. 32. ar. 7. Si ab eo quē attraxit
ad ludū p̄ vum v̄l nimia ipo: tunitatē ali
qd vicit: siue attraxerit eū i p̄ncipio ludi
siue i medio cū ille vellet ludus dimitte
tenet ei restituē f̄z tho. vbi. s. Si acq̄si
uit seu vicit p̄ ludum alee vbi viuūt sub
legib' ip̄ialib' v̄l et municipalib' p̄hibē
tib' hñi ludū z mādātibus q' possit re
peti qd p̄ditū ē vt. s. z fuāt qd ad vtrūqz
tūc i3 circa h' sint varie opi. doc. l. 30. tñ
z glo. z l. archi. i. c. eph. 35. di. z ex de vi. z
ho. cle. clerici officia. dicunt q' tali iure
durāte i suo robore sic acq̄sitū ē simpli

citer restituēdū ei qui p̄didit. l. d. host. i.
sū. de pe. z re. vbi dicit q' fere oēs doct.
sic tenet. Itē ac opi. tenet et tho. z l. i. in
4. di. i. s. Si vō acq̄siuit seu lucrāt' ē in
hñi ludis sine fraude ab eo q' p̄t aliena
re: z q' volūtarie ludit: z i locis vbi hoies
legib' ip̄ialib' nō sūt astricti: nec ibi sint
alie leges municipales. i. statuta p̄iso:
mit talē ludū p̄hibētia: v̄t si sint p̄ dissue
tudinē abrogate: sicut hodie i italia fere
vbiqz abrogate sūt leges ip̄iales. f̄z sco.
in. 4. di. i. s. tñ nō tenet restituē ei nec
p̄t repeti. Itē tñ poterit tale lucrū cum
tuta p̄sciētia retineri: f̄z p̄t z d3 paupib'
erogari. vt no. do. l. in. de bu. i. c. qz plerū
qz. de imu. ec. qd aliq' intelligit eē d ne
cessitate p̄cepti. l. iij. vō de honestate cō
sili: nisi forte quātū ex ludo fact' ē locu
pletior: z sibi remāsit de lucro facta p̄p̄e
satiōe p̄diti z lucrū. Prima opi. ē securi
or: iō semp' p̄sulēda ē: p̄sertim quantū ad
id qd sibi remāsit de lucro: v̄t p̄dixi: z de
inde alia paulatī z p̄terualla tēpōz put
meli' poterit. Itē tñ ad h' cogēd': nec
nollēt h' facē: qz nō credit sibi necessa
riū ad salutē absolutio denegāda ē. et sic
d p̄suetudine obseruat f̄z 30. an. i. d. c.
clerici officia. Si attraxit ad ludū vicit
ab eo q' attraxit eū: z i loco vbi p̄hibet' ē
talis lud' vt. s. nō tenet restituere illi q'
amisit: qz nō ē dign' recipere: nō tñ p̄t lici
te tenere talē iure positio durāte: f̄z te
net illud i elemosynas dare sūm tho. sa
fe. q. 32. idē p̄sulerēt tali iure positio
nō durāte: v̄t si vicit vbi tal' ludus nō
ē p̄hibet'. si sup' aliq' re v̄l facto occurrē
te aliq' opposuit se alteri' op̄inionem af
firmās sic v̄t sic eē: v̄t tale qd v̄tuz fore
infra certos dies: z alio p̄nt asserēte p̄uē
unt iūcē: vt ille c' opi. sa. rep̄et. c. du
catos ab altero lucraret. Tale lucrū ē tur
pe z illicitū p̄cedēs ex avaricia. z v̄t hñe
silitudinē aliquaz ad ludū ex eo q' subij
cūt futuro euētiū nō tñ tenet necessario
restituē: f̄z d3 de p̄silio paupib' erogari.
ar. i. 4. q. 5. nō sane. si q̄siuit lucrū p̄ aliq'
turpitudine: puta meretricio v̄ltra mor
tale p̄ctū lucrū d3 paupib' erogari: nō

in de necessitate s3 de pñlio fm tho. fa
se. q. 32. Idē vñ de acqñito ex adulterio
fm 2° donal. i. sū. l3 qdā dicāt q d3 dari
ei i cui⁹ iniuriā datū est. i. marito si vxor
ei⁹ adulteriū pmisit vl ecōtrario. s3 pñm
veri⁹ credo. si acqñiuit aliqd p torneamē
ta l3 mortali⁹ peccauerit: z debeat acqñi
tū erogare paupib⁹: nñ tñ ad b⁹ d necessi
tate tenet fm 1° Ri. in. 4. di. 24. ar. 2. si
dieb⁹ festiuis lucrāt⁹ ē scribēdo vl aliud
manuale faciendo. Mā vltra petm d3 il
lud lucrū paupib⁹ erogare: vt qdā dicūt
s3 hoc nō vñ poti⁹ de pñlio q de pcepto.
si tpe messū vel vindemiāz emit bladū
vinū vl fruct⁹ vt alio tpe vedat cari⁹: nō
eris tal⁹ rei negociator: nec vlla alia ne
cessitate vl vtilitate pēfata: sed vt cōgre
get: ita q ceteri cogāt ab eo emere z tpe
possit ad libitū vendere mortali⁹ pecca
uit: non tñ tenet bñmōi lucrū restituere
certis psonis s3 d3 paupib⁹ erogari fm
1° Ray: s3 b⁹ vxor ē d pñlio s3 2° uil. nisi ex
tali ēptiōe aliq forēt dānificati. qd pbabi
lit⁹ extimare vñ qñ notabilē quātitatē re
spectu loci emisset. Idē de his q emunt
monetas vl alias res vt caristiā iducāt.
In iusta retentio.

Si sciēt z aio retinēdi retinet ea q re
stituē tenet mortale est. si bñs supflua q
ad sustentationē nāc ipsi⁹ z familie sue et
nō subuenit prio idigēti cui iminēt pba
bilia signa extreme necessitat⁹: mortali⁹
peccauit s3 1° Ri. i. 4. di. 15. si b3 supflui
q ad nāz z decētiā stat⁹ sui z nō subuenit
bñti cōez idigētiā artā z extremā: nec di
spōit al⁹ s3 eq bñ dispēfare bona sua mor
tali⁹ peccauit. z si nō pñt oib⁹ ceteris pari
b⁹ magis idulgētib⁹ subuenire tenet s3
e. dē. 2° sco. ibidē z latius de b⁹ loqēt. si
al⁹ i qb⁹ potuit nō fuit liberal⁹ erga pau
peres z idigētes: vl subuenire tardauit
seu exaspauit eos. vl ēt nimis supfluosa
seu deliciosa sine vigēti cā qñtūatibus z
male vtētib⁹ elemosynas mīstrauit pec
catū veniale ē. si pducēs aliquē opariū i
op⁹ vl mīsteriū quodcūqz notabil⁹ puo
picio pduxit vl mercedē opis ei dare ml
tū dīstulit cū potuit. seu de cōuēto pēio

defalcavit. aut loco pecunie debite sibi
res dedit q s oportuit eū vedē cūz pdita
i oib⁹ his vltra petm tenet ad omne dā
nū quod pertulit.

Inordinata affectio.

Si appetitu ppleto appetiuit al⁹ enfi
ita iordinate q si facultas adesset ope cō
pleret et cū dei offensa: mortale ē. Si iu
ste acqñita ita iordinate diligit vt eis in
bereat vt finit: cui⁹ signū ē sine ea pderet
pat⁹ ē facere ptra dei vel ecclesie pceptū:
mortale est: cū pponat creaturā creatori
al⁹ veniale ē. Si pdigalit expendit sub
stantiā suā in edificijs supfluos. eqtatū
ris. cōuiujs deliciosis. z frequentib⁹ or
natiētis z bñmōi mortale ē si fuerit nota
bilis excessus vltra pditionē status sui
al⁹ in modico est veniale.

Dicto de quinqz peccatis spirituali
bus nūc dicēdū ē de duobus carnalib⁹.

Et pmo de gula.

Vla que fm Aug. est imodera
ta cibi et potus auiditas ex suo
genere veniale est. z fm greg. b3
z. filias. s. seculitātē multiloquiū. In
ceptā leticiā. In ebrietatē mentis. Im
mundiciā. Castimargiā z ebrietatē. z
peccatur per eam quinqz modis in hoc
versu ptentis. Ppere. laute. nimis.
ardenter. studiose. De quibus sic pōt i
terrogari. Pmo si horā comedendi si
ne causa rationabili puenit: veniale ē ex
cepto in diebus ieiunij pcepti: tūc enīz
notabiliter horam preuenire sine causa
mortale est de cō. di. i. solent. 2°. 1° Ric. i
4. di. 15. ar. 3. q. 8. si comedit vel bibit ni
mis laute excedens mēsuram sue pple
xionis in quantitate cibi z potus: nāz si
hoc facit ppter appetitū veniale ē. si vñ
aduertenter z ex certa scientia se nuntiū
ingurgitat: sicut a plerisqz fit i carnis ppi
uio mortale est z notat arch. in. c. Qua
dragesima. di. 4. Si nimis ardentem et
festinanter comedit: si hoc facit solo ap
petitu cibi necessari⁹ licz habeat delecta
tionem et voluptatem in cibo veniale
est. Sed si ex hoc paratus esset trans
gredi pceptum dei vel ecclesie: puta

d z

absq; necessitate soluere ieiunū vel co-
medē carnes tpe phibito vt satisfaceret
gule delectatiōi mortale ē. si. n. vsus cibo-
rū s; pcupiscētia i vicio ē. Si nimis stu-
diose cibaria z vina pēiosa q̄suiit z prepa-
rauit: vt cū varijs saporib; z diuerp mo-
dis. **Mā** si circa hoc posuit finē suū non
pēdo expēsis vltra pditionē suā: nec la-
borib; alioz vt satisfaciāt dilectatiōi gu-
le mortale ē. al; veniale. Si pp gulā sci-
ent vsus ē cibo notabilē nociuo ex quo
verisimilit̄ credidit incurrē magnā lesio-
nē corpis mortale v; si comedit carnes
i q̄dragēsimā v; alijs ecclesie ieiunijs v;
sēntis ferijs aut sabbato p totū annū nō
vigēte cā iſirmitatē: vel de pſilio medici
peccauit mortalit̄. si bibit vsq; ad ebrie-
tatē: aduertēs nimietatē v; potētā vini
sufficiētē ad iebriādū v; de hoc dubitās
pbabilē peccauit mortalit̄ p̄m tho. Pa
pe. q. 150. Idē si ebrietas sit frequēs vel
assidua. z s. di. criminis. si iduxit aduertēt
aliquē vt se iebriaret sollicitādo eū ad bi-
bēdū: vel ponēdo sal in vino ad hūc finē
mortalit̄ peccauit. si ē cā medicie corpa-
lis iebriauit aliquē vel pſuasit ad b; mor-
talit̄ peccauit ex de pe. z re. cū iſirmitas
Si iduxit vel pſuasit aliquē vt absq; rō-
nabili cā frangeret ieiunū ecclesie: mor-
talit̄ peccauit. Si tabernas sine rōnabi-
li cā v; cōiūta dissoluta frequētauit d fa-
cili p̄t ibi ēē mortale. Si ex nimia reple-
tiōe prupit i vba ociosa z scurrilia seu i-
ania: veniale ē. si habuit ineptā leticiā. i.
lasciuā carnis dēmonſtrauit i mēte p ge-
sta corpis extriseca iō: dinata: vt solet fi-
eri in iocis z choreis q̄ sem̄ sūt cū mor-
tali in. s. casib;. **P̄mo** cū sūt ex libidine
scōdo cū sūt i ecclesijs z locis deo dicatis
q; q̄si sacrilegiū ē. **Tertio** cū sūt a cleri-
cis v; religiosi cū mulierib; rōe scāda-
li. **Quarto** cū sūt cū rāta inani gloria q̄
ibi pstituit finis. **Quinto** q̄n tales chori-
zātes nō curāt d scādalo pximi inducti
uo ē ad lasciuiaz mortalis culpe. **Adde**
p̄m Buil. chori: zātē d p̄suetudine l; nō
faciat corrupta intētiōe peccare mortali-
ter. si ex nimia repletiōe accidit ei i som-

nis imūditia seu pollutō p̄ter intētiōē
veniale ē. si v; hac intētiōe p̄ncipaliter
se repleuit. s. haberet pollutionē siue in
somis siue i vigilia mortali peccauit.
et si cā sinitatē fecerit. **P̄dot** tū pollutio
p̄tingere in vigilia absq; mortali si p̄tin-
gat sine pcuratiōe p̄et volūtātē.

De luxuria.

Luxuria q̄ ex gula sepe orit̄ ē iō:
dinat̄ appetit̄ declarationis ve-
nerce: z ex suo genere ē mortale
q; i illō p̄ceptū ē. **Mō** mehaberis exo.
zo. z septē mōis distinguit. **P̄m** mo-
dē cū pcupiscētia carnis cōsistit solū in
p̄mo motu: z hoc ē veniale. **Secū** dū ē
cū sequit̄ cōsensu i dilectatiōe l; nō in
op: et hoc ē mortali. **Terti** cū p̄sentit̄
ēt in op: siue ad actū veniat siue nō: z sic
itē ē mortale. **Quart** cū pcupiscētia
tenet non solū corde sed et pascit̄ visu.
matt. 5. q̄ vident. z de his oib; dictū est
s. p̄ceptis. 6. z 9. z sic hoc restat iterroga-
re solū d duob; vltimis. s. de colloquio
lasciuio z tactu. si quoq̄mō v; bis et col-
loquijs lasciujs pcurauit iducē mulie-
rē ad quodcūq; p̄cū carnal: siue cātiōi
b; siue al; mortali peccauit. si litteras
scripsit misit portauit v; recepit: puocā-
tes ad lasciuā aduertēt: mortalit̄ pecca-
uit. si fecit cātiōes vel sonettas cātauit
v; legit seu audiuit cū delectatiōe b; mōi
vba lasciuia turpia z inhonestā ad puo-
cādū se v; alios ad lasciuā: mortale ē. si
recepit ensemū vel misit ex amore libi-
dinoso mortali peccauit. si associauit
aliquē quē nouit ire ad peccādū vel tur-
pū agēdū: seu ad faciēdū serenatas vel
matutinas: mortalit̄ peccauit. Idē v;
det si associauit aliq; mulieres ad cho-
reas z alia spectacula illicita et phibita.
si fuit mediator inter aliq; ad b; mōi tur-
pia p̄lēda: vel posuit aliquos mediato-
res int̄ se z alios in b; mōi turpib; morta-
lit̄ peccauit. si osculat̄ ē vel āplerat̄ vel
alias tetigit aliquā mulierē nō suā: v; et
masculū cū libidinosa delectatiōe: mor-
talit̄ peccauit: et si nō psequat̄ v; terius
ad actū turpē p̄m tho. Pa pe. q. 154. **Ed.**

in omnibus p̄dictis oēs theologi. nā ex
q̄ p̄sensit in delectationē carnalē ē p̄ctm̄
mortalē: seq̄t q̄ q̄cqd̄ hō agit ex cōsensu
talis delectationis ad hoc vt eā nutriat
vel teneat: vt sūt aspect⁹ tract⁹ p̄plex⁹: li
bidinosa oscula vel q̄cqd̄ ē hmōi. totū ē
p̄ctm̄ mortale: z si vno tpe p̄tingūt babē
tur p̄ vno peccato solū: s; tātō grauius
quātō plura hmōi occurrūt. si vō diuer
sis tēporib⁹ v̄l interuallis sūt sūt diuer
sa p̄ctā: ideo in hmōi interrogandū ē si
gillatim d̄ necessarijs circūstātijs. s. vbi
cōmissum ē p̄ctm̄: qm̄ quotiēs zc.

De septē operibus misericordie spi
ritualibus que in hoc versu p̄tinent.
Cōsule castiga solare re mitte fer ora. si
p̄suluit z docuit ignorantē: p̄cipue ad sa
lutē necessaria: vt p̄cepta dei z ecclesie.
articulos fidei z hmōi. Nā ad hoc vt te
neri saltē quo ad familiā suā quātū pōt
bono mō. si tpe p̄dicta neglexit addiscē
z ad p̄dicationē ire p̄cipue ex t̄s idiota
mortale videt. Nam taliū ignorantia ne
minē excusat. i. q. 4. §. notādū. si fuit ne
gligens ad cōuersionē fraternā cū tene
ret. s. d̄ p̄cto occulto mortali: z sparet in
de emendationē fratris. nā eo cāu omittē
do eā oīo mortali peccauit. sec⁹ at si tar
dauit p̄ maiorī oportunitate. Si nō ser
uauit oīdine euāgelicū in fraterna cōue
rtiōe: aut corrigēdo nimis asperē: vel lo
co z tpe indebito p̄t eē mortale z veniale
iuxta excessum. si tpe infirmitatē negle
xit. p̄curare sibi z familie sue sacramēta
ecclesie: z si q̄s absq; eis ex sua negligen
tia vel dilatiōe defunct⁹ est: p̄cipue p̄les
sine baptismo mortale videt. si fuit du
rus z tard⁹ iniurias remittere qm̄ debu
it. vide sup. Ira. Si quātū licuit tollera
uit malos z p̄sequētes nā z p̄ditione ru
des moribus z cōuersione insolētes.
Nā ib⁹ p̄sistit oīs p̄fectio. Jacobi p̄mo
Si orant p̄ salute oīus put tenet. Nā
q̄libet de necessitate d̄z orare p̄mo p̄ sa
lute. p̄p̄ia s̄m L̄bryso. z. p̄iustis vt in
dei gra p̄seuerent z saluent Jac. v. orate
p̄ inuicē vt saluemini. Tertio p̄ pecca
torib⁹ et inimicis. p̄p̄iys vt pueriāt. nā

q̄libz in cōi saltē tenet orare p̄ inimicis.
Matt. 7. al̄s q̄ excluderet cosa cōi ora
tiōe mortali peccaret s̄m doc. Quarto
p̄ defunctis q̄ sūt in purgatoria vt a pe
nis citius liberēt: z cū beatīs visione di
uina fruant. z. Macha. iz.

De septē opib⁹ misericordie corpalibus q̄ in hoc versu p̄tinent.

Alito. poto. cibo. redimo. tego. colligo
p̄do. Pro horz declaratiōe sciēdū q̄ bec
mie opa sunt oib⁹ tanq̄ obligatoria: z ca
dūt sub p̄cepto de dilectiōe. p̄imi. ad
cui⁹ p̄cepti dilectionē p̄tinet vt nō dili
gam⁹ t̄m v̄bo neq; linguis s; ope z veri
tate p̄ris. Jo. 3. z q̄ vnusq; alteri faci
at qd̄ sibi ab altero vult fieri. Matt. 3. q̄
cūq; vult. zc. s; qm̄ b⁹ p̄ceptū ē affirma
tiuū. id ē obliget sp̄ non t̄m ad sp̄ s; p̄ lo
co z tpe iux qd̄ erigit rō z oīdo charitatē
q̄ vult q̄ exponat corpus. paia. p̄imi z
substantia. p̄ci⁹ salute corporali. Poterit
g⁹ sic interrogari. Nō si exposuit corp⁹
paia. p̄imi essent i piculo dānationis.
exēpli gra. euz seduceret a fide ab hereti
cis seu infidelib⁹: si potuit cū a tali picu
lo liberare sine piculo. p̄p̄io. p̄p̄ue aie. s; cū
piculo. p̄p̄ie v̄ste corporalis z si fecit.
mortali peccauit. s; tho. z alios docto
res. si aliqui sciuerit aliquē in extrema
necessitate positū ab oib⁹ derelictū do
lere sitire clamare anxari auxiliū postu
lare et a nemine subueniri: vt sepe solet
euenire tpe pestis: p̄p̄ qd̄ ip̄e mētō fragil
in tāta anxietate posit⁹ z desp̄at⁹ ipatiēt
tolerat. Nā hoc cāu cū vniuersalit̄ non
t̄m de corpe s; et de ei⁹ aia dubitet q̄libz
talē hominē derelinquens nec subueni
ens: et si talē est suus inimic⁹ capital⁹ bo
micida ē. 86. di. pasce. z mortaliter pec
cat cū nō diligit. p̄ximū suū sicut seip̄m
Si sciuerit v̄l viderit aliquē i extrema i
firmitate corporali degere ab oib⁹ dereli
ctū nō t̄m desp̄atū: z si ei succurrerit ore
dulcit p̄solādo z corpe obsequiū quātū
potuit p̄stādo: mortali peccauit: et si ta
lis fuerit inimicus capital⁹. put iustice
ero. z. p̄ceptū ē. si videris alinū odiētis
te. i. corpus inimici tui iacere sub onere

scilicet infirmitatis non pertransibis sz
subleuabis cum eo.

Quo ad substantiam.

Secundo si cu potuit no visitauit infir-
mos vel tribulatos subueniendo eis te-
poralibz subsidijz: vl puidedo eis d me-
dicis z medicinis cu idigeret. Ma ad h^o
tenet qlibet pposse iux modu b inferi^o
annotatu. Et q de substantia no pt subue-
nire studeat: vel dulcibz s^obis eos psola-
ri. Ma qnqz meli^oe s^obz q datti. ecclesi-
astici. is. si paupi esurieti z sitiati cibuz z
potu ministravit. na ad hoc tenet qlibz cu
pot et si talis paup foret ei^o amic^o. Ro.
iz. si esurit inimic^o tuus ciba illi. si sitit
potu da illi. z Isa. 58. pcpit. frage esuri-
enti pane tuu. z noie panis intelligit ois
cib^o. sz significat dicit tuu no alieni: qz
elemosyna de alteri^o substantia facere nil
aliud e q pcpit pcto addere z de n ad de-
teriora puocare. puer. Quod tn no attē-
dunt multi qui potius sinut res in do-
mo putrescere q velint egenis dispēsa-
re. si nudu cu potuit vestimēto coopuit
na luc. 3. dicit. Qui bz duas tunicas det
vnā no habeti fm Iero. p vna tunica i-
telligit vestimētū qd e habeti z ei^o fami-
lie necessarium. palia vo tunica intelli-
git cetera q sibi z ei^o familie sūt supflua
z de his pcpit Isa. 58. paupere nudum
vestiri ibi. cu vider nudu coopu eu z car-
ne tuā ne despereris: qd pceptum male
seruat q multiplices vestes z multifari-
as sericas pcosas tenet in serineis clau-
sas: nec curat si pauperes laceratis vesti-
bus frigore crucient ptra quos clamat
beat^o Ambro. 47 di. sicuti nudor e ve-
stimentū qd tu recludis z tunica quā in
coclauu pseruas. Si pegrinos in domu
ppria hospitio collegit. Ma ad hoc mlti-
plici^o inducimur ex: sanctor. Benef
19. Job. 31. puid ap^o hebre. is. ait Ho-
spitalitate nolite obliuisci. Quia tn ho-
die multi trutani ceretani z latrūculi di-
scurrūt animaduertēdū e diligēt ne qn
qz recipiat hospitio lupus pro agno z p
pegrino fur vel latro. na vt inquit Iste
roni. no minoris criminis e posse deci-

pi q decipe. si captiuos z p debitis car-
ceratos inopes redemit: magnū e opus
miserico: die. iz. q. z. Lu redēptor. z pcpit
pue cu inuiste z sine culpa retinet. Con-
tra multos crudeles exactores q cu no
pnt pp inopiā debitorū suoz sua debita
exigere: delectant^o eoz cruciatu z corpo-
rali afflictioe: eos et p minimo in carce-
ribz tenētes: z oibz bonis suis spoliātes
qd e valde detestabile z graue pctm. nec
licet quacuqz cā debitori inopi auferre
vestimēta a do: so seu a lecto: z quibz ne-
cessario ipse vtit^o z vxor z filij eius. Exo.
xxij. nec ptra hoc valet vlla lex vel psue-
tudo: qz foret cōtra legē dei. Jfacit adh^o
ex de solutiōibz. Doard^o. z ibi p doct.
Si sepulturā mortuis exhibuit pcpue
cu nemo ali^o adesset: qd hoc faceret vt qn
qz solet ptingere tpe pestis. Ma z b^o nu-
merat int opa mie. Ma aut vt sciat qn
qs ex pcepto teneat subuenire z elimo-
synā facere indigēti duo pfinderanda sūt
s. facultas habeti z mia indigētis. si igit
qs bz aliqd supflūū vltra id qd e necessa-
riū sustētatiōi nāe pprie ac familie sue. z
no subuenit existēti i extrā necessitate
s. qn appent pbabilē signa extrema ne-
cessitat^o future: z hoc ipe nouit mortalit^o
peccat sz tho. Iki. z durā. i. 4. di. is. z bē-
ri. i. qlibz. De necessario vo ad sustētati-
onē nāe pprie z familie sue. s. sine q non
pt viuere ipe z ipsius familia. nō tenet
dare elemosynā sz tho. ri. z durā. vbi. s.
qz eēt p ordinē charitat^o z psequēt pctm
nisi qs daret alicui psonē vltiori ecclie
vl rei publice q se vl familiā suā: z ideo
subtrahit sibi de necessario vite vt illi^o
vitā pseruet. Ad hoc tn no tenet ex pce-
pto. si qs bz aliqd supflūū nāe sustētati-
ōi: necessariū tn decētie stat^o: de tali ne-
cessario tenet ex pcepto dare elemosy-
nā z subuēire prio: n tm existēti i extrā
necessitate: sz et existēti i arta si imineāt
signa pbabilē extreme egestat^o vt v^o in
nuē illd. i. Jo. 3. q habuerit subas hui^o se-
culi z viderit frēm suū necessitatē hē. z
clauserit viscera sua ab eo quō charitas
dei manet i illo q v^o sonare n solū de ex

trema s3 et d notabili z verecūda necessi-
tate pīde luc. xi. dī. qđ sup ē date elemo-
s pias. z h. t3. t3. i. z durā. p3 tho fa fe. q.
32. dicit hoc eē nō de pcepto s3 de pīlio
cui? dictū nō vī bñ tutū sed posset forte
saluari qñ dāf elemosyna d tali necessā-
rio pdecētie pprii stat? q pp ei carētiāz
cederet ei ad magnū dānū z pīculūz cor-
poris z aie. si h3 aliqd supflūū vtriq3 ne-
cessitati. s. nāe z pprii stat? pdecētie. z nō
subuenit magnas necessitates z miseri-
as patientib? z si nō extremas nec mul-
tū artas sibi notas p m durā. pctm ē.

De interrogatiōib? pīnētib? spālī ad
statū officiū vī p ditiōz cuiuslibz pīnēti.

Titulus quart? Et pmo ab ipuberi-
bus z puberibus vtriusq3 sexus.

Capitulum pīmum.

It notādū pītelligētia dicēdoz
in h. caplo q tam puer q puella
pnt peccare mortalit a septēnio
sup: cū tūc sint dolicapaces: vt no. doct.
et de delict. pue. c. i. Si g. interrogari pnt
de iscriptis: nō tñ qlibet de oib? s3 p
ut etas sexus vel pīnēti p ditiō reāfic-
rit. p ditiō si scit formā pīnēti. s. pīteoz
deo omnipotēti zē. Si nī. tūc maria.
Decē pcepta decalogi. z symboloz apo-
stolorz: z credit ea q i eo pīnēti: z si nescit
doceat ea vī saltem inuigat q addiscat.
Deinde dicto pīteoz: vt sup. Cōfessor i
terroget eū a quāto tpe citra nō ē pīf-
sus: z si pīfessus ē integre singulis ānis
sicut tenet qlibet a septēnio. s. z si fecit
pnias sibi iniūctā. Deinde iducat eū ad
pīnēti p seipm oīa pctā sua q recolit se
pīnēti pīfessus pīnēti pīnēti citra: quo fa-
cto pīfessus supplēdo q omisit interroget
si audiuit missā integrā in festis pcepti
sicut tenet. de cō. di. i. oēs. z c. missas. z
si ibi stetit honeste reuerent z sine strepi-
tu sicut decet. si tñ phibit? eēt a supiore
suo vt a patre vel matre: vt sepe pīngit
puellis nobilitate recusar a pctō ex quo p-
eū nō remāsit: s3 q eū vel eā sine rationa-
bili cā phibuit mortalit peccauit. Si ad
pīnētiōes z diuina officia eū potuit li-
bere prexit: z si nō inducat vt in futurū

quātū ē possibile pgar: qz nīl potest tali-
bus vtilibus suaderi. s. i. p3 festi fere to-
tus occupauit in ludis iocis z vanis: qz
pctm ē z ptra doctrinā aplī. col. 3. si pla-
citauit in ecclesijs et locis sacris vel ibi
aliqd inhoneste egit: qz phibitū ē de i-
mu. ec. decet. li. 6. z in cle. grauī. de cele.
mis. si excōicatus fuit: puta quia pīfessus
clericū. Nā si hoc fecit aīo irato vī in iu-
riādi a septēnio sup excōicatus ē ex. co.
c. i. z si iniuria leuis est z modica poterit
absolui ab epō suo ex. e. puenit. Et simi-
liter si fuerit grauīs sed ante pubertatē
et si post pubertatem de hoc postulet ab-
solui extra co. c. si. si vō fuit grauīs vel
enormis z post pubertatē: z qui pīfessus
est masculus absolutio pape reseruatur
si vō femina percussit absolui poterit
ab epō indistincte extra co. mulieres. z
c. ea noscīt. z c. qūis. si scienter pīcipa-
uit cum excōicatis: qz si pīcipauit in cri-
mine vī post q monitus fuit ne pīcipa-
ret vel pīcipauit in sacramētis seu diui-
nis: vel etiam in pīnēti ecclesiastice di-
scipline mortalit peccauit vt notat tho.
z Ricar. i. 4. di. 18. al3 participatio sim-
plex est veniale vel nullum peccatus in
multis casibus. Super his tamen que-
dam innouata sunt per consilium basili-
ense que habētur in supplemento. Cle-
ricus. 3. in si. si fuit aliquando excōi-
nicatus a iudice: puta pro contumacia.
furto. dāno īfecto. z hīdōi. nā regularit
absolui oz ab excōicatore facta pīnēti satis-
factiōe si pnt. si īgressus est aliqd monaste-
riū sciēs eē phibitū: z īgrediētē eē excōi-
catus. nā talis nō poterit absolui nisi d
aucto:itate episcopi si monasterium est
sub eius cura. si vō monasterium est oz-
dinis sancte clare absolutio reseruatur
pape. si est ordinis pīnētiōum requi-
rit auctoritas generalis eiusdē ordinis.
Si vō ignoranter intrauit et non ma-
la intentione videtur excusari: nec fue-
rit ignorantia crassa vel supina. de con-
stitū. Ut animarum. lib. 6. Sed si
intrauit causa male agendi. licz habue-
rit iustam causam ignorandi credo q in

cedit fm pe. de palu. si iuravit piuravit
 vel sciēt mētiri p̄suevit vide sub p̄cepto
 z. z. 8. Si blasphemauit deū sanctos v̄l
 aliā creaturā. Nā hoc ē in ipubere pōt
 eē mortale vt dicit greg. in. 4. dialogor
 Si vōit votū abstinentie z p̄grinatōis
 z h̄mōi. de hoc habet. s. p̄cepto. z. Si
 q̄s vō. ū p̄mētie vel religiōis emisit añ
 annos pubertati. l. si h̄z v̄sū rōis quātū
 ē in se obliget ex voto suo: poterit tñ re-
 uocari a p̄re vel tutore. Si vō ānos pu-
 bertatis excedat obligat. nec poterit re-
 uocari. fm tho. 2a 2e. q. ultia. Idē dico
 si puber spōte intrat monasteriū: q̄ si po-
 terit exire. zo. q. i. sicut q̄ ē. q. z. puella.
 Si vō ipubescit intrat p se z auctoritate. p
 pria: p̄t extrahi a parētib⁹ vel tutore. d. c.
 puella. z si p̄r z m̄r discreparēt i volūtate
 z vñ⁹ vellet reuocare alt nō qd agēdū sit
 vide dñm Zñ. de bu. plene in. c. si q̄s. d
 regula. si vō ab alio ponit i monasterio
 z ipe n̄ p̄stet p̄t egredi qñ voluerit. zo.
 q. i. puella. z. q. 3. c. p̄ns. si vō p̄sentit nec
 ipe p̄t exire nec parētes reuocare añ eta-
 tē legitimā: q̄ qd semel placuit āpli⁹ dis-
 placere nō p̄t. s. quācito puenit ad le-
 gitimā etatē p̄t egredi. d. c. p̄ns. z ex d̄ re-
 gula. cū fm⁹: n̄h faciat p̄fessionē tacitā
 vel exp̄ssā. de regula. c. i. li. 6. Nēc oīa
 no. gl. zo. q. i. in pn. z do. Zñ. de bu. vbi
 s. si al̄s quoquomō sit religiōi obligat⁹
 p̄fessionē tacitā vel exp̄ssā in genere v̄l
 in sp̄e vide l. infra. c. t. c. z. si pentes hono-
 rauit z in eorū necessitatib⁹ seu infirmita-
 tib⁹ seruiuit z subuenit: p̄cipue cū ipe lu-
 crosus foret z ip̄i indigerēt. nā ad hoc te-
 net vide. s. p̄cepto. 4. Si pentib⁹ obedī-
 uit. nā fm alex. de al. in. 3. pte sū. sup. q̄r
 to p̄cepto fili⁹ tenet obedire p̄i in oib⁹
 p̄babilib⁹ p̄tinentib⁹ ad necessitatē vel vti-
 litatē rei familiaris z disciplināz bonorū
 morū. s. ad salutē necessariorū. In ceteris
 vō nō tenet. z sic itelligit illud col. 3. f. i
 lii obedite pentib⁹ vñ p̄ oīa. si fuit iobe
 diēs z p̄tumar p̄ceptorū seu ingro suo v̄l
 al̄s fuit i schol̄ insolēs rixosus z p̄tume-
 liosus erga mḡm vel socios p̄t eē mor-
 tale z veniale fm quantitatē excessus. si

fuit supbus z malitiosus: z ideo p̄tēpfit
 correctiōes mḡi vel maiorū vt hodie fa-
 ciūt multi. si fuit maiorū reportator: p̄tra
 illud ecclesiastici. 19. Audisti verbus ad
 uersus primū tuū. si p̄moriat i te detra-
 xit seu detractores libēter audiuit vide
 z. p̄cepto. 8. si inuidus z gulosus seu in
 victu inordinat⁹ fuit. s. Zula. Si ioco
 se aliqñ ip̄o: tunc molestauit aliquē: lapi-
 des niuē z h̄mōi. p̄ficiendo. Nā tales lu-
 di nō sūt sine culpa z piculo ex de homi-
 exhibitā. si studuit sciētis p̄bitis v̄l li-
 bris illicitis z inhonestis z q̄b⁹. Si ludit ad
 carticellas aleas z h̄mōi fortune ludos
 vide. s. Zuaricia. Si p̄cussit vel vul-
 nerauit aliquem aut quoquomō a casu
 aut volūtate occidit de hoc. s. p̄cepto.
 5. si semetip̄m mortis piculo temere ex-
 posuit: puta notando in locis piculosis
 cū nāe sciret: vel eq̄tādo seu currere faci-
 endo eq̄s p̄auos z h̄mōi mortale videt
 si aliqñ furtū fecit: seu bona pentus aut
 frat̄z suorū occulte distraxit seu al̄s dila-
 pidauit z male p̄sūpfit: nā si ē notabile q̄
 abilitulit mortali⁹ peccauit z eis ad resti-
 tutionē tenet nisi p̄r ei remitteret. si ali-
 qñ abstulit fruct⁹ p̄cipue in magna quā-
 titate in agris vineis seu pomerijs alio-
 rū p̄tra eorū voluntatē: aut al̄s pp h̄mōi
 auferēdos dānū intulit notabile: puta
 sepes frāgēdo z h̄mōi: nā furtū cōmisit
 mortali⁹ peccauit: z ad restitutionē tene-
 tur. sec⁹ si qd modici valoris abstulit nec
 aīo dānificādi fm tho. si venator: extitit
 z exposuit se piculo mortis: vel magnū
 t̄ps festi in hoc expēdit seu sata aliorū de-
 uastauit p̄t eē mortale z tenet ad restitu-
 tionē. si ē qd notabile nisi p̄babiliter crede-
 ret illos p̄missuros. si quoquomō car-
 nalit peccauit p̄ seip̄m aut cū alijs mari-
 b⁹ vel feminis z quo mō. Nā in h⁹ etas
 anticipat ex de despō. ipu. c. de illis. In
 h̄mōi tñ z in sequētib⁹ p̄fessor: pruden-
 ter se habeat ne inocēs qd ignorat addi-
 scat: nec tñ oculis claus⁹ p̄transcat: cū in
 his hec etas soleat multipliciter inuolui. si
 cū meretrice peccauit publica v̄l nō pu-
 blica mortaliter sp̄ peccauit. 3i. q. 4. me

retrices. Si peccinā tenuit vltz: z si publice vlt occulte sp ē in pctō mortali. iō n̄ ē absoluedus nisi pus eā licentiet: penitus ab eo. Si fuit aliqñ philocapt⁹ ali qua muliere nubile iugata aut vidua l' d plurib⁹. z quāto tpe: z si psecut⁹ est eā per plateas sepius hitationē ei⁹ circuitē do. nā sine ei⁹ scādalo z alio: si mortali⁹ peccauit toties quoties hoc fecit. Si i eccl'is p plateas post eā de ambulando impudice resperit: seu als actitauit publice z pcpue tpe missar⁹ z diuinor⁹ officior⁹ qd cedit ad maximū dei contēptus mortali⁹ peccauit vt supra. Si eā verbis litteris aut nūtijs: seu pollicitatōnibus ad eius p̄sensū induxit: mortali⁹ peccauit vt supra. Si nocturnis vel diurnis t'pibus solus vel comitatus sine armis vltū armis cōtra phibitiōez do minor⁹ iuit: z hac intētiōe fecit serenatas cū sono vlt cātu z cū scādalo eius vlt aliorū mortali⁹ peccauit vt supra. Si aliquādo pp hoc cōcepit odiū erga aliquē q eā dē diligeret z sollicitar⁹: quāz ipse: z si q finit ip̄s offendere z q̄liter mortali⁹ peccauit vt supra. Si hac de cā piculo mortis se vel aliū aliqñ exposuit eūdo p loca piculosa: aut vbi si repert⁹ fuisset de facili occisus fuisset. Et forte ē occasio mortis mulieris extitisset: mortali⁹ peccauit vt supra. Si aliqñ cū ea de ipudicis colloquiū hūit: castas: honestas z religiosas psonas de testādo: aut ē ei⁹ vix sibi exosus reddē studēdo: mortali⁹ peccauit vt supra. Si vt eā ad pctm carnis inclinarēt se falso iactauit: vlt ē se aliqz carnali cognouisse vlt aliqd hmōi inhonestū egisse: mortali⁹ peccauit z ad restitutiōem fame tenet. Si psonam noiauit falsas calūniā ei iponēdo vt supra pcepto. 8. Si vt eā ad tact⁹ oscula. z āplexus facili⁹ iducē. vlt se ab eo carnali cognosci pmittēt spōsalia cū ea p̄xit: vel p̄trahē pollicitus ē: vltra mortale pctm tenet vt supra pcepto. 6. z infra. c. se. Et durā. dicit. Dis cōcupia actus affat⁹ vlt aspect⁹ z hmōi hac de cā intētiōe deliberata fact⁹ mortale ē: vt p̄ supra in pctō

luxurie in fine: vbi ē hntur plura de qbus si videbitur poterit h̄iterrogari. et supra pcepto. 6. z 9. Si donaria hac itētiōe corrupta dedit vlt accepit vltra mortale d̄z sic accepta de p̄silio dare pauperibus: qz ē turpe lucrū. Si pp hoc fecit expensas i p̄munijs testis z hmōi mortali⁹ peccauit. Si vt habili⁹ cū mulieribus possit loqui se aliqñ veste trāformauit mortali⁹ peccauit: z pcpue veste muliebriz qz phibitū ē. 30. di. si qua mulier. Si vero veste monachali vlt religiosa p̄betur s̄lir z grauer puniri d̄z ē. de vi. z ho. cleri. Lū decorē. Et si hūit i socium religiosū sub seculari hitu transformatū exōicat⁹ ē ip̄e cū eo ex ne cle. vlt mo. vt piculosa li. 6. Si p̄sueuit giroagari solus vlt comitat⁹ p plateas aliqz lasciuia intētiōe: puta oblectandi se ex aspectu mulier⁹: vlt icitādi l' attrahēdi ad sui p̄cupiscētiā q̄quomō eas nutibus aut v̄bis qz in his oib⁹ z hmōi sp ē mortale vt supra fm durā. Si p̄sueuit intē vanos z lasciuos iuuenes. p̄caci se habē z facili⁹. d' alijs oblectare z als isolēnter se hēre z focijs p̄tumellas iserre z ad malū incitare vel aiare: qz mortale pctm ē si hec intētiōe deliberata vlt ex p̄suetudine fiat. Si puella nubilis fuerit. Ultra multa de p̄dictis q̄t ad eius statū z p̄ditionez ptinent pōt iterrogari. Si aliqñ iuit ad spectacula vel choreas aut ad maiuma. i. cātlenas q̄ solēt fieri i lōbardia in plateis z vijs publicis cū magna isolentia z lasciuia: z qua itētiōe ad hmōi iuit: et si cātlenis nomē dei vlt sctōz intermiscuit: vel aliud turpe seu inhonestū egit. Nā si sit dolicapax z hoc corrupta intētiōe fecerit mortali⁹ peccauit. Si vsa sit fucis aut alijs vanis ornatib⁹ z illicitis. de hoc infra. c. se. Si h̄z p̄maz tonsuras vel quattuor: oz. mi. iterroget qñ ordinatus fuit. nā añ septēmū nō l̄z ex de p̄be. Sup inordinata. z no. 30. 2in. i. c. si. e. de Kap. sup vbo. Etatē. h̄ tñ nō tenet ad horas canonicas vt nota. glo. in cle. Graui de cele. mis. Sed si vult clericali p̄uilegio gaudere oz deferre rasuram

in modū corōe tōsurā z bitū honestum
 ut ibi z in cle. Qm̄ de vi. z ho. cle. Et ge-
 mi. c. ti. Clerici. z. li. 6. di. Nec sufficē
 vī portare vñ sine altero. Si ē bñficiā
 r. Mā si ē septēnis aut maior idone⁹ re-
 putat. p̄moueri: z bñficio simplici intē-
 tulari ut no. in. d. c. Sup̄ inordinata. z
 in. d. c. si eo. z ibi p̄ Joan. 2. in. z p̄ Archi.
 Qd̄ v̄x ē si rite bñficiū hūit z mō debi-
 to nec simoniace z cū intētiōe clericādi.
 als nō. Ante v̄o septēniū nō d̄ p̄moue-
 ri: q̄ tūc ibabilis ē ad ordines minores
 puer. Ad bñficiū v̄o curatū puer ibabil⁹
 reputat. i. q. 5. Pueri. z ad canonici et p̄
 bēdā ex de pben. c. si. z multo magis ad
 p̄sonatū v̄l dignitatē. Ad pensionē v̄o q̄
 dat p̄p̄ patrociniū d̄fessionē puer n̄ ē ido-
 neus ut no. do. 2. in. de bu. in. d. c. super
 inordinata. Altr̄ tñ bñficiat⁹: z si bñficiū
 sit simplex rurale z nō cōpetēs tenet dī-
 cere horas canōicas ex de cele. mis. c. i.
 z ibi p̄ glo. z doc. Idē notat Joā. de lig.
 z Jo. de Imo in cle. i. e. ti. Ubi ē dictū
 qd̄ in minorib⁹ bñficiat⁹ absēs occasiōe
 studii v̄l als ex cā rōnabil⁹ excusat ab ho-
 ris dicēdis: si tñ in ecclia faciat dici per
 aliū. Ab. si. sentit p̄riū in dicto. c. i. z si n̄
 dicit p̄ se horas nec p̄ aliū dici faciat v̄l
 tra p̄ctū tenet ad fructū p̄ceptoz resti-
 tutiōem fm̄ Arch. 4. 4. di. c. i. z notat ge-
 mi. c. si. de rescriptis. li. 6.

Ad piugatis z curam rei familiaris ha-
 bentibus. Lapm̄ scdm̄.

Ho declaratiōe ista dicēdo: um-
 circa piugatos: sciēdū qd̄. i. z. sūt
 q̄ n̄ solū ipediunt: s̄ et dirimunt
 m̄rimoniū iā d̄ctū ut i his v̄sib⁹ p̄tinet.
 Error. Cōditio. Votū. Cognatio. Cri-
 mē. Cult⁹. Dispiras. Vis. Ordo. Liga-
 men. Inonestas. Si sis affinis. si forte
 coire neq̄bis. Nec sociādo vetāt. cō-
 nubia iōcta retrāctāt. Duo v̄o sūt que
 ipediūt s̄ nō dirimūt: d̄q̄b⁹ extāt. Ver-
 sus. Ecclie vetitū: nec n̄ tps feriatū. Im-
 peditū fieri: p̄mittūt scā teneri. Ubi nō
 q̄ ex d̄dict⁹ ipedimētis quorūdā trans-
 gressio obligat ad mortālē ut sūt ea q̄b⁹
 m̄rimoniū p̄bi. phibet. Quedā sūt q̄rū

transgressio n̄ solū obligat ad mortālē scā
 ēt ip̄o scō maioris excōis vinculo ple-
 ctit. ut i cle. eos d̄ p̄sā. z aff. vbi notat qd̄
 sciēt p̄bētes m̄rimoniū i q̄dib⁹ p̄bitis.
 s. p̄sanguinitatē v̄l affinitatē: cū moiali cū
 p̄fessis tacite l'exp̄sse religionēz appro-
 batā. v̄l cū cllico i sacris p̄stituto ip̄o scō
 excōicatiōez icurrūt. nec p̄nt absolui ni-
 si p̄ ab invicē sepeñt. Et oēs p̄ticipes
 p̄sulētes sciēt p̄sentētes auxiliātes vel
 fauētes i b⁹ eandē sniam icurrūt ut ibi.
 Poterūt igr̄ circa b̄ fieri iterrogatiōes
 pl⁹ z min⁹ a q̄b⁹ videbit. Primo si p̄rit
 sciēt m̄rimoniū i aliq̄ cāu p̄bitito: qd̄
 mortle p̄ctū ē ut supra nisi ignorātia fa-
 cti. p̄habilis n̄ affectata excusaret: puta
 qd̄ p̄bētes ignorabāt se p̄sanguinos vel
 affines. sec⁹ de ignorātia iuris: puta qd̄
 sciebāt iter eos q̄dū s̄ nō putabāt qd̄
 eē p̄bititū. Et si alt⁹ eoz tñ b̄ sciebat: ille
 solus erit ligat⁹ ut no. glo. in. d. cle. eos.
 Et v̄ breuit̄ hēatur aliq̄lis noticia de
 dictis ipedimētis aliq̄d dicit de singl'is.
 Error. Mō ois tñ error: ipedit m̄rimoniū
 s̄ error: z p̄sone z p̄ditōis nec isti de sui
 nā dirimūt m̄rimoniū. s̄ ex p̄stitutōe
 ecclastica fm̄ Arch. i. 4. di. 30. Exēplum
 p̄sone: cū. s. q̄s p̄bit cū maria credēs esse
 cāterinā: error v̄o fortune v̄l q̄litat⁹ nō
 impedit. Cōditio. Et itelligit d̄ p̄ditōe
 fm̄li: exēpli grā. cū q̄s p̄bit cū ācilla cre-
 dēs se p̄bere cū libera v̄l ecōuerso. Sec⁹
 si fuus p̄bat cū sua quā credit liberam
 qd̄ m̄rimoniū i: z multo fort⁹ i: z si p̄bit
 fu⁹ cū libera credēs eā eē suā fm̄ ray.
 tho. z Am. Votū. Si solēnit votū emi-
 sit castitatis aut religiōis p̄ p̄fessionēz
 exp̄ssā l' tacitā factā alicui d̄ religionib⁹
 approbat⁹: tale votū solēne ipedit m̄ri-
 moniū p̄bēdū z dirimit p̄ d̄ct. ut i. c. qd̄
 votū de vo. z vo. redēp. li. 6. idē si votūz
 solēnit emisit p̄ susceptiōem sacri ordis.
 Mā z b̄ votū ipedit m̄rimoniū p̄bēdū
 z dirimit p̄ d̄ctū ut i. c. Rursus ex qui
 cle. l' vo. z vlt̄a b̄ in vtroq̄z cāu incurrit
 snia excōicatiōis ut. 3. Si p̄rit m̄rimo-
 niū p̄ votū simplex castitatis l' tirande
 religiōis i: z m̄rimoniū. ut i. c. Qd̄ votū

de regla. li. 6. 2. Idē Semi. ibidez z dñs
 An. de bu. in. c. Ademinim⁹ ex q̄ cle. vel
 vo. fm tñ Ric. i. 4. di. 38. ar. 7. q. i. p̄io
 talis peccat mortali p̄bēdo. z. p̄o p̄ctuz
 m̄imoniū p̄sumādo: q̄ adhuc līcītum
 ē sibi nō p̄sumare si vlt religionē iurare
 Lō. Sco. ibidē addēs q̄ ē peccat mortā
 liter p̄o p̄sumatōem toties q̄tēs obitus
 requirit l̄ reddē teneat exact⁹: siue exiga
 t exp̄sse siue iſtptatīue. Nam alt nimis
 onerosus ēēt vxoī si oportet sp̄ exp̄sse
 petere. Lō. tho. ibidē. z b̄ vā intellige ni
 si fuerit disp̄satū aū p̄ctū m̄imoniū p̄
 papā de p̄bēdo z erigēdo debitu vel p̄o
 iā p̄sumatū p̄ copulā de erigēdo: quā dī
 sp̄satōem pōt ep̄s facere vt no. Jo. an.
 z dñs An. d bu. i. c. Rursus. ex q̄ cleri. l
 vo. Adde ēēt q̄d q̄rit m̄imoniū p̄o vo
 tū simplex de iurāda religionē si vxoī p̄
 mortat tenet itē religionē ingredi fm
 Jo. mo. z no. Jo. An. i. c. q̄d votū d vo.
 redē. li. 6. i. nonē. z i mercu. z Semi. ibi
 dē z no. gl. fi. z 7. q. i. Nuptiaz. z Arch.
 ibi. Si hñs votū simplex iurādi religio
 nē p̄rit m̄imoniū cū alia q̄ ēēt h̄z sile vo
 tū simplex. Nam l̄ mortali peccauerit
 vterqz cū m̄imoniū t̄z: nō obstat quod
 neut possit obitu erigere: q̄ pōt vterqz
 reddē. Immo si q̄s ēēt vouisset aū p̄ctuz
 m̄imoniū nūq̄ reddere: si vxoī p̄tinge
 ret ducē t̄z m̄imoniū: nec tenet fuare.
 vt votū no. glo. z 7. q. i. de viduis. ij. et
 Arch. in. c. Qd votū. Lō. do. An. d bu.
 in. c. dudū. de. puer. cōiu. Cognatio tri
 plex ē. s. sp̄ialis carnalē legal. Quilibz
 horū ipedit m̄imoniū p̄bēdū z dirimit
 iā p̄ctū vt seq̄t. Cognatio sp̄ialis q̄ ē pro
 pinq̄tas pueniēs ex sacramento iſtātōis
 sp̄ialis: z dī cōp̄nitas z p̄bit p̄ cathe
 cismū baptismū z cōfirmatōes q̄ impe
 diūt ac dirimūt m̄imoniū vt imediate
 seq̄t. Cathecism⁹ q̄ ē iſtructio q̄dā susci
 piēde. p̄stēde: obp̄uādoqz fidei catholi
 ce v̄tatis: ad quā fides oēs tenēt: ipedit
 tñ m̄imoniū p̄bēdū l̄z nō dirimit iam
 p̄ctū vt i. c. p̄ cathecismū. de cog. sp̄i. lib.
 6. z ibi p̄ Arch. z Jo. An. Baptismus.
 Per baptismum p̄bit cognatio sp̄ialis

triplici actu. s. baptizando tenēdo z leuā
 do. Primo actu. s. baptizando impedit
 iter baptizantē p̄sbyterū vlt aliū virū et
 baptizatā puellā. In baptizantē mulie
 rem z baptizatum puerū. Inter baptiza
 tē vix z matrē baptizati vel baptizate. in
 ter baptizantē mulierē z patrē baptizati
 vel baptizate. In baptizatū z vxoīem
 viri baptizatī p̄us cognitā. In baptiza
 tā z vix mulieris baptizatīs p̄us cogni
 tum. In baptizatū z p̄cubinā vtri bap
 tizatīs p̄us cognitā. In baptizatum z
 p̄cubinariū mulieris baptizatīs p̄o co
 gnitū. In patrē baptizati z vxoīem vlt
 p̄cubinā baptizatī p̄o cognitā. In ma
 trē baptizati z vix vlt p̄cubinariū mulie
 ris baptizatīs p̄o cognitū. Qd at dixi
 p̄bi paternitatē p̄ actū fornicariū t̄z tho.
 in. 4. di. 4. i. ar. 3. q. 2. Ad hoc. 32. q. 4.
 In eo. vbi dī. Qui adheret meretrici
 vnū cor: p̄o efficit cū ea. z 30. q. 4. si quis
 vn⁹. glo. Augolini h̄o idē t̄z. z In. i. c.
 Martin⁹. ex de cogna. sp̄i. z l̄z alij p̄rius
 sentiāt: p̄ie tñ op̄i. adherēdū ē tāq̄ tuti
 ori vlt p̄sulēd⁹ papa. In baptizatū z fili
 as baptizatīs. In baptizatā z filios ba
 ptizantis indistincte vt supra. Secdo ex
 baptismo p̄bit cōp̄nitas tenēdo. s. i
 ter tenētē vix z tenētā puellā. In tenētē
 mulierē z tētū puerū. In tenētē vix z ma
 trē tētī l̄tēre. In tenētē mulierē z patre
 tētī l̄tēre. In tētū puerū z vxoīem l̄ p̄cubi
 nā tenētīs p̄o cognitā. In tētā puellā
 z virū vlt p̄cubinariū mulieris tenentis
 p̄o cognitū. In patrē tētī z vxoīem vlt cō
 cubinā tenētīs p̄o cognitā. In matre
 tenti z virū vel p̄cubinariū mulieris
 tenentis p̄o cognitū siue masculus si
 ue fēia teneat. Inter tenti z filias tenē
 tis. Inter tētā z filios tenentis indistin
 cte vt supra. Tertio p̄bitur pariformē
 leuando sicut z tenendo z inter easdem
 personas. Et licet alij doctores comp̄
 bendant hos gradus breuius ponendū
 aliqui plures aliqui pauciores. Nam
 dominus An. de bu. in. c. Martinus
 enumerat. 12. z Joannes An. 20. vt ibi
 recitat dñs An. Ego at hoc posui magis

specificce ad clariorē intelligentiā. Et nō
qđ lēuās aut tenēs ad baptisimū nō tā
geret puez de industria sz solū pānos q̄
bus iuolūt⁹ ē nolēs p̄bere cōpaternita-
tē p̄trabit tū vt notat Archi. Jo. And. et
Semi. in. ca. fi. de cognatione spi. li. 6.
Idē de eo qui accedit ad tenēdum sz nō
rūdet nec p̄trabat: q̄ tū p̄bit vt nō. col-
lec. e. ti. Confirmatio. Per sacramentum
enim p̄firmationis duplici actu cogna-
tio spūalis nō solū ipediēs sz et dirimēs
p̄bitur. s. p̄firmādo z tenēdo. Quo ad p̄-
mū actū p̄bit. Inter p̄firmatē p̄firmatū
vl p̄firmatā. Inter p̄firmatē z parentes
p̄firmati vl p̄firmate. Inter p̄firmatum
z filios vel filias confirmantis. Inter
confirmatam z filios filr vel filias con-
firmatis. Inter p̄firmatū z vxorem vel
p̄cubinā p̄firmatis prius cognitā. Int̄
parentes p̄firmati vl p̄firmate z vxores
vel p̄cubinā p̄firmatis prius cognitam
Et in his p̄cludit ad p̄firmatē. de q̄ habe-
tur in. c. Medū. de cogna. spi. li. 6. Quo
ad p̄m actū p̄trabitur. Inter tenētē vix
vl mulierē z tentū puez vl puellam. In-
ter tenētes z parētes tēti vl tente. Int̄
tentū z filiā tenentis. Int̄ tētā z filios te-
nētis. Int̄ tentū z vxorē vl p̄cubinā z te-
nentis p̄ cognitā. Int̄ tentam z vix vl
p̄cubinā mulieris tenētis p̄ cogni-
tum. Int̄ parētes tēti vl tente z vxores
vl p̄cubinā tenentis prius cognitā: dato
qđ tenēs sit vir. Int̄ parētes tēti vl tēte
z vix vl p̄cubinā mulieris tenētis p̄-
us cognitū. Logna: nālis siue carnalis
h̄z tres spēs. s. Consanguinitatē affinita-
tem z publicā hōestātē. Consanguinitas
que ē vinculū duarū p̄sonarū ab eodē sti-
pitate vl stirpe carnali cōpagie d̄scēdētū
h̄z triplicē lineā. Prima ē ascēdētū q̄ sunt
p̄r mī. Au⁹ auia. pau⁹ p̄auia z successi-
ue vsqz ad Adā. Secda ē descēdētū q̄ sūt
fili⁹ filia. nepos neptis. p̄nepos. p̄nepti-
z sic successiue vsqz ad vltimū hōiē. Et
iter istos ascēdētes z descēdētes p̄hibi-
tio de p̄bēdo mīmoniu h̄m saniozem i
tellectū ē p̄petua vt t̄z Jo. And. i. appatu
arboris de p̄san. z affi. Tertia ē collate-

raliū q̄ sūt frater soror. filius vl filia. fra-
tris vl sororis. Et iter hos durat p̄hibi-
tio vsqz ad quartū gradū a stipite inclu-
siue remotū vt in. c. Ad d̄s de cōsan. et
affi. z sufficit qđ vna ex pentib⁹ trāscēde-
rit q̄rtū gđū sz alia nūdū applicuerit ad
illū sz fuerit i p̄rio scdo vl tertio gđū. nā
quoto gradu remotior p̄sona distat a sti-
pitate. i. a cōi pente: toto distat a quolibet
alio p̄aliā lineā descēdētū ab eodē vt i. c.
Qđ dilectio. z. c. fi. e. ti. Et ibi plene per
glo. z doc. de affinitate z publica hōesta-
te dicit̄ i fra suis locis. Cognatio legalis
q̄ ē qđā ciuilib⁹ p̄pinqtas legalis introdu-
cta p̄bit p̄ adoptiōem z arrogatiōem z i-
pedit mīmoniu p̄bēdū z dirimit iam
p̄ctū sz veriorē sniam doc. ex. e. c. i. Tri-
plicit̄. Primo inter patrē adoptantē
seu arrogantē z arrogatū seu adoptatū
filiū l filia. nepotē vel neptē. z h̄ sp̄ impe-
dit z dirimit: qm̄ p̄r adoptato: nō pōt p̄-
bere cū filia adoptia vl nepte: et p̄r emā-
cipatiōem. 30. q. 3. Ita diligē. Scdo iter
collaterales. s. iter filios nāles legitimos
z adoptiuos: z h̄ ipedit durate adoptiōe
z nō vltra ex. e. c. vnico. z. 30. q. 3. p̄r su-
ceptū. Et quis qđā dicāt iter p̄dictos
hodie nullū ē ipediētū: tutior tñ snia
ē qđ supra dixi. Quod etiā tenēt host. et
Sui. in spe. e. ti. s. filij p̄o adoptiui bñ
pnt licite mīmoniu p̄bere inter se vt
notat glo. in. d. c. vnico. Con. dñs An.
de bu. cū glo. z doc. cōiter ibidē. s. quod
adoptati iter se pnt cōtrahere. Tercio i-
ter adoptantē z vxorē adoptati. z iter fili-
um adoptiui z vxorē p̄ris adoptatis: et
hoc oī tpe impedit mīmoniu insti. d̄
nup. s. i. z. z. z notant doc. moderni i. d.
c. vnico. Trimē. Tria sūt etiā que nedū
impediūt mīmoniu p̄bēdum sz et diri-
mūt iam p̄ctum vt in. c. Trāsmisse. ex d̄
eo qui con. p̄san. vxoris sue. Primus ē
machinatio in mortem alterius cū effe-
ctu aīo p̄bēdi mīmoniu cū p̄uge ei⁹: si
ue vir fuerit q̄ occiderit vxorem alicui⁹
vt eā acciperet i vxorē siue mlier vt illū
accipiat i vix. Et itelligit occidē neduz
p̄pō actu sz et p̄silio p̄fesu. auxilio fauo-

re. mandato. ordinatione seu picipatione
quomocūq; mō secuta sit mōs: et talis
machinatio ipedit et dirimit mīmonū
p se l3 nō iteruenerit adulteriū s3 Inn.
et host. Alij dicūt hoc vey qñ ambo ma
chinati sūt i mortē occili: sec3 at qñ alter
tñ machiat3 ē i mortē: qñ tūc nō ipedit si
ne adulterio. et b3 t3 hēri. *Boyc. in. c. si.*
et d3 eo q duxit i ma. quā po. padul. et Jo
annes *2m. i. c. i. d. pueri. i. si. i. nouella. et*
collec. ibidē *Ric. 2. sco. i. 4. di. 35. et b3 vī*
opi. vior: et cōio: s3 ē fides pstita adultē
qñ. s. ligati mīmonio siue vterq; siue alē
sit ligat3 stāte legit. mīmonio pmittūt
sibi mutuo iurādo vlfidē pstitādo qd ma
trimoniū p̄hēt p3 mortē pūgis siue cō
iugū. Nā siue añ p̄dicta. pmissionem si
ue p3 iteruenerit pollutio adulterina in
pedit et dirimit vt. s. 31. q. i. si q3 viuentē
et. c. sup eo. et c. Lū hēret. et de eo q dux.
i ma. Tertium ē si de facto sciēt p̄xerit
mīmonū: et viuentē altero pūge secuta
sit adulterina. p̄mittit iter illos: siue añ
p̄ctū siue p3 vt in. d. c. Lū habēt et in. c. si
gnificasti et c. Veniēs. et c. si. et. De iu
da at pmissione cū adulterina pollutio
ne an ipediat et dirimit varie sūt opi. vi
de *Ric. i. 4. di. 35. ar. 3. q. 4. et Sco. ibi*
Lū dispitas. s. qñ fideles p̄bit cū in fi
deli. vt iudeo vlf pagano nō t3 mīmoni
us. Nā b3 ē p̄bitū de iure dīno. exo.
34. et de utero. 7. et 28. q. i. s. ex his. et ca.
Laue. secus si fidelis cōtrahit cū hereti
co: q3 l3 peccat si sciēt p̄bat nō tñ p̄p b3
ē mīmonū dirimēdū. et d3 diuio. Quā
to. et p *Ric. et theologos i. 4. di. 37. Te*
net tñ fidelis recedē ex p̄cepto ab hereti
co vlf cōuerso si i nō p̄dio crie bēsis per
scuerat vt in. c. i. Quēadmodū. de iure
iurādo. Vis. siue violētia vlf met3 impe
dit mīmonū p̄hendū et dirimit iā p̄ctum
vt in. c. cū locū. et in. c. cōsultationi. et d3
spon. sed nō oīs vis et met3 ipedit et diri
mit. Vbi nō q duplex ē coactio. s. Ab
soluta q fit per vim: et ista excludit totali
ter p̄sensū animi i quē nō cadit coactio
Alia ē coactio cōditionata et ista fit p me
tū: cū. s. timore alicui3 mali ab e3 cōsen

tit et ab intra: et sic nō p̄sentit nec vlt sim
plicit3 p̄cedēte cā ipellēte. Et iux b3 scē
dum qd quedā sūt i qb3 nō exigitur nu
da volūtas alicui3: nec cū q̄litate liber
tatis: et i bñdī met3 ipo iure nō ificit: qā
coacta volūtas volūtas ē. 15. q. i. merito
Quedā sūt i qb3 exigit libera voluntas
cū q̄litate libertatis: et tūc coacta volun
tas cū nō sit libera ific. 15. q. 6. *Flucto: ita*
tē. et 22. q. 4. Inter cetera. et 33. q. 5. signi
ficasti al3 notificasti. et bi p glo. Laus
at in qbus libera et directa voluntas exi
gitur. ponit glo in. c. *Abbas. et de his*
que vi met3 ve cā fiūt. et in. d. c. significa
sti. Quorū p̄mus ē matrimoniū vt in. c.
cū locū. et c. Cōsultationi. et c. *Gēma. et*
c. si. s. de spō. Nā in cā matrimoniali q
liscūq; iustus met3 q pōt cadē i p̄stantē
vīrū iteruenerit: siue culpa p̄hētis siue nō
matrimoniū p̄ctū nō t3: nec obligatus
ē q b3 facit et si iurat. Reliquos casus vī
de ibi. s. i. de. c. *Abbas. Que at habeant*
iducere iustū metū creatē exclamationes:
et p̄sensū excludētē notat glo. i. c. Lū
dilect3. et de his que vi metus ve cā si.
sup. vbo nec metū mortis. *Qdo. s. fa*
cer. nā exīs in sacris vt subdiaconus et
supra ipedit matrimoniū p̄here: et si con
traxit dirimi d3. 32. di. Si quis eorum.
et c. de illo et ex qui cle. vlf vo. c. i. et. et ca.
Rursus. et p totū. qd si de facto p̄bat ex
cōicatus ē vt in cle. cos. de cōsan. et affi.
et sit irregularis vt i. c. et. et ex q cle. vlf vo.
Greco tñ in sacris p̄stituti p̄nt vti matri
monio iā p̄cto: s3 nō p̄nt ap̄lius p̄here.
Ligamē. nā qñ quis alteri cōiugi ē alli
gat3 et si solū p matrimoniū p̄ctum per
vba de p̄nti. cā viuentē aliā accipe nō po
test vt in. c. l3 de sponsa duorū. quāuis li
gatus solū mīmonio p vba de p̄nti cō
tracto ate carnalē copulā possit religio
nē approbatā ingredi. vt i. c. vey. et c. pu
blico de cōuer. cōm. et in iura cōiuge re
manēt in seclō que p3 p̄fessionē tacitā
vlf exp̄ssam ingredi et nō añ poterit cū alte
ro viro p̄here. si p3 p3 p̄ctum matrimo
nium vt supra alē pūgū se absentauit: i
regionē longinquam remanēs: nō pōt

eum alio contrahere nisi prius certifica-
 tus fuerit de morte alteri: vt ex. d. spō
 c. in p'sentia. sec. at ē in sponsalib. de fu-
 turo vt in. c. de illis. c. ti. Q. n. at dicatur
 certificar. no. glo. in. c. qm frequēter. s.
 si at. ex vt lit. nō pre. sup. vbo p'sumatur
 honestas. s. publica ē p'pinqtas ex spō
 salib. pueniēs trabēs robur ab institu-
 tione ecclie pp ei' honestatē. fm Ric i
 4. di. 4. l. Eū enī aliq's p'trahit sponsalia
 cum aliq muliere orit ex illis spōsalib.
 publice honestatis iusticia ipediēs z di-
 rimēs matrimoniu i p'io genē vsqz ad
 quartū gradū: vt. s. nullus p'sanguineus
 spōsi possit hēre illā spōsā i vxorē nec ali-
 qua de p'san. spōse possit habē spōsuz il-
 luz i vix vsqz ad quartū gradū de spō.
 ipu. Et tenebat. z. c. iuuēis. z. c. ad audie-
 tiā ex de spō. Et b. va sūt si spōlia sint pu-
 ra. i. sine p'ditiōe z. c. l. z. als fuerit nulla ra-
 tione p'sanguinitatē z affinitatē. aut alte-
 rius cuiuscūqz ipedimēti: dūmodo nō
 sint nulla rōne p'seūs: nā tūc nullū orit
 ipedimētū vt in. c. vnico. e. ti. li. vi. i glo.
 z. 7. q. z. si q's d'spōsauerit vxorē. z. ibi gl.
 z. Archi. Si vō sit dubiū de p'sensu. s. an
 p'trahētes p'e p'senserint bñ orit publica
 honestas ex de spō. Iuuenis. sup verbo
 dubia. z. notat Ric. vbi supra Inno. ex.
 eo. ad audientia. vbi ēt dīc. idē si frigid.
 p'bat cū aliq: sūt si monach. v' sacerdos
 nā ex eoz spōsalib. orit publica hōestitas
 vt. s. z. 7. q. z. Si q's. Hanc mām bñ tra-
 ctāt do. An. d. bu. in. d. c. Iuuenis. z. Jo.
 an. in. c. i. de despo. pu. li. 6. in nouella.
 Si sis affinis. Affinitas q' ē p'ximitas p
 sonaz ex carnali copula pueniēs omni
 carēs p'ntella fm Sof. p'bitur ex ma-
 trimonialī coitu zēt fornicario. 30. q. 4
 c. Si quis vn. 32. q. 4. c. In eo. 35. q. 3.
 c. Nec eam. z. c. de incestuosis. z. c. extra-
 ordinaria. z. durat vsqz ad quartū g'dū i
 clusīue solūmodo in p'mo genē affinita-
 tis. exēpli grā. Joānes p'xit matrimoni-
 um cū Maria oēs p'sanguinei Joānis
 sūt affines marie in eo gradu i q' sūt con-
 sanguinei ipsi ioāni z oēs p'sanguinei ma-
 rie sūt affines ioānis i eodē gradu i q' sūt

p'sanguinei ipsi marie: Cōsanguinei autē
 vtriusqz p'is int se ipos nullā affinita-
 tē hnt vt infra. c. Q. d. sup. bñ z supra de cō-
 san. z. affi. Si forte coire neq'bis. Impo-
 tētia enī coeūdi ē vicinū aīc v' corpis vel
 vtriusqz q' q's ipedit alij carnali p'misce-
 ri. Et spēs b' ipotētie p'ncipalr sūt due.
 P'ia ē nālis vt ipotētia pueri v' frigiditas
 senis seu ēt frigiditas cōplexiōis v'
 artatio mulier. Et h' si ē p'petua vt in fri-
 gido si solū ipedit mīmoniu p'bētū sed
 et dirimit iā p'ctū. 33. q. i. c. i. z. c. laudabi-
 lē. ex d' frigi. z. male. Si vō ē t'pālis vt in
 puero tā diu ipedit q' diu ē. De nāli tū i
 potētia q' ē in sene dīc glo. i. c. Q. d. sedē.
 q' bñ pōt p'here vt in. l. Sancim. l. de
 nup. z. 27. q. i. nuptiaz. Scda ē accidēta-
 lis vt castratio i viro v' destructō matri-
 cis aut alia lepitudo i muliere: v' cōe i-
 pedimētū p' masculinū: de q' b' i iurib' su-
 pra allegat' hētur. Ecclie vetitū. b' vbo
 p'hibetur matrimonia clādestina de q.
 bus hētur ex d' clāde. despo. c. z. z. c. Lus
 inhibitiō. z. 30. q. 5. alr. z. oia alia mīmo-
 nia p'tra ecclie iterdēm p'cta. Et l' contra
 faciētes huic p'cepto peccēt mortāl' z
 tū mīmoniu nec dirimit. Nec nō t'pō
 feriatū. Vbi nō qd mīmonia p'hibētur
 a p'ma d'nica aduēt' vsqz p' epiphaniā
 fm Ric. in. 4. di. 32. ar. 5. q. i. Et a d'nī-
 ca. lxx. vsqz ad octauā pasce iclusīue. Et
 a trib' dieb' an ascēsiōe vsqz ad octauā
 pent. exclusīue. 33. q. 4. nō oz. z. trib'. c.
 sequētib'. z. ex de feriis. Capellan'. his
 tñ t'pib' nō p'hibet p'seūs mīmonialis
 q' ad p'bendū mīmoniu seu spōsalia. nā
 q'cūqz t'pē p'hi p'nt vt in. d. c. Capellanus
 Sz p'hibet oīs nuptialis solēmitas et
 act' cōplē carnalis i p'nc' z sic traductio
 spōse in domū spōsi. Et trāsgrediēs qd
 cūqz hoz t'riū mortāl' peccat. Deinde i
 terroget si p' nuda spōsalia d' futuro cō-
 tracta p'xit. z' cū alia spōsalia ēt de futur-
 ro. nā peccauit mortāl' n' tñ pp b' soluta
 sūt p'ia ēt si scda fuerint iuramto firma-
 ta: nisi secuta fuerit carnalis copla ex. c.
 Is q. z. c. Si int fm Ric. vbi supra z bo-
 sti. Qdē do. An. de bu. in. c. sic ex l'ris. e.

ti. Si p̄rio ̄xit sp̄salla de futuro cū ali-
qua deinde cum alia ̄xit p̄ vba de p̄nti
Māls p̄ secūda de p̄nti soluta sint p̄ia
de futuro et si fuerit iuramēto firmata
peccauit tñ mortāl: ex. c. si inf. z. c. sicut
z ibi per. d. 2n. de bu. Si post m̄imo-
niū p̄ctū p̄ vba de p̄nti p̄traxit cū alia et
de p̄nti mortāl: peccauit nec t̄z scōz ma-
trimoniū: et si fuerint p̄sumatuz s̄z redi-
re oz ad p̄mū: nisi illa cū q̄ p̄o ̄xerat in
gressa fuerit religione approbatā z ibi p̄
fessa: v̄l nisi papa disp̄saret ex cā rōabi-
lī qd̄ facē pōt: ex de cōuer. cōiu. expu. et
ibi glo. do. 2n. de bu. z doc. cōiter. z. i. c.
ex pte. z. z de diuoz. q̄to. Ric. in. 4. di.
z 7. ar. 4. q. 3. z cōit oēs. Si matrimoniū
̄xit cū debita itētiōe. s̄. p̄creādi. plē. ser-
uādi fidē z p̄bēdi in sepabilē aioz p̄iūcti-
onē. nā sine his bōis m̄imoniū p̄bi nō
pōt. z 7. q. 2. oē. vbi glo. 2n. tñ dīc qd̄
si aliq̄s p̄bit m̄imoniū itētiōe adulteran-
di nīlōm̄ t̄z matri. nisi b̄o deducat in
pactū. 2n. r̄chi. 3o. i. d. c. oē. dīc qd̄ 13 ̄bat
m̄imo. sine itētiōe. plis v̄l sine itētiōe
fidei p̄uade: n̄ tñ cū itētiōe euitādi. plē
nec frāgēdis fidē m̄imo. ē. S̄z si directe
p̄trahitur cū itētiōe euitādi. plē v̄l frāgē-
di fidē tūc n̄ ē m̄imoniū. 3z. q. 2. solū. z
ex de p̄di. ap. c. si. i. bono at̄ sacram̄ti sep-
ariū ē necessariū: q̄z sine mutuo p̄sensu
m̄imoniū cē si pōt: cū p̄sēsus sit de sub-
stātia m̄imoniū. d̄ sp̄o. tua nos. z. c. cūz
ap̄. Ric. vbi. d̄. di. 31. ar. z. q. i. optie di-
stignit. Si sciēs se excōicātū maiori l̄t̄
mio: i excōicātōe ̄xit v̄l mortale. q̄z tale
excōicatio sepat a sacram̄ti. Adē v̄l si exi-
stēs i mōtali ̄xit m̄imoniū i vtroq̄z tñ
cāu ma. t̄z ex de eo q̄ duxit i ma. c. signi-
ficasti zab. sp̄. ibi. Si p̄o p̄ctū ma. p̄ vba
de p̄nti añ v̄l p̄o p̄sumatiōem cognouit
aliq̄uā p̄sāguineā vxoris sue i. 4. gdu l̄
citerior: n̄ pōt absq̄z mortali p̄ctō debi-
tū exigē ex de eo q̄ cognō. p̄sā. vxro. sue.
c. i. z si. nisi cū eo disp̄set v̄l no. 3o. an. i
c. z. z. c. trāsmisse. z. c. tue. c. ti. z. d. 2n. d̄
bu. ibi reddē tñ sp̄t tenet si sponsus ex̄tis
se n̄imū flaxauit cū sp̄sa v̄bis lasciuif
z tactibus ipudicis se inuicē. puocando

q̄z i b̄mōt de facili p̄nt occurrere multa
mortalia: p̄cipue si fuerit volūtas inoz-
dinata: vel si p̄p̄b̄o iteruenerit pollui: al-
tero ip̄o. Si cognouit vxorē añ b̄ndi-
ctiōem nuptialē de qua hēt nr. 33. di. ca.
si. mortale ē s̄z guil. vbi ē p̄suetum b̄ndi-
ctiōem adhiberi: nisi fieret cā disp̄satio-
ne epi ex iusta cā. Adē dīc si omitteret alie
solēnitates circa m̄imoniū p̄sue. cō.
alla. gos. z Ric. z no. col. ex de spon. c. i.
vbi subdit. 2n. ber. tñ dīc qd̄ b̄o dīctū est
nimis dux. z b̄o idē v̄l s̄etire 2nno. z do.
2n. de bu. ibidē: nā p̄sue. v̄m legis v̄l ca-
nonis obtinet: z canō v̄l lex n̄ obligat ad
mortale nisi p̄tineat p̄ceptū l̄. p̄hibet oēs
de elec. gnāl. l. 6. Si vir sponsā adona-
uit vestib̄o z localib̄o p̄ciolis seu al. v̄ais
z sup̄fluis ornamētis. z q̄b̄o: z si traduxit
ad domū cū magnis exp̄sis z appatib̄o
ac p̄p̄is vltra p̄decētiā stat̄ sui nā pec-
cauit s̄z q̄ritatē excessus. Si debita in-
tētiōe sp̄ cognouit piugē. nā si cā suscipi-
ende. plis z dei gl̄iam educāde: aut cau-
sa reddēdi debitū nullū ē p̄ctū imo me-
ritorū s̄m oēs doctores de p̄rio. i. thi. s̄
volo iuniores nubē filios. p̄creare zc. d̄
z. i. cor. 7. dī vxro: i vir debitū reddat. zc.
Si v̄o cā remediū seu vitāde fornicatio-
nis nō solū i se s̄z et i cōiuge v̄iale ē si fi-
stat infra līmites m̄imoniū. s̄. actu v̄l b̄i-
tu videlicet qd̄ cū alia nō facit: sec̄o si ita
exit fines m̄imoniū. qd̄ et si nō cēt vxro:
faceret idē: tūc. n. ē mortale s̄m Ric. in
4. di. 33. ar. 3. q. 3. 2o. 2n. ibidē. s̄z si co-
gnouit cā cā delectatiōis seu saturande
libidis. Tūc si libido p̄ueniat volūtates
ex fragilitate seu infirmitate carnis. pue-
nēs: et ex b̄o q̄ritur piugalīs delectatio
sub deo tñ: v̄l. s̄. dei amor: p̄p̄oatur illi
delectationi: b̄o ē et veniale q̄uis nō fiat
p̄dicti trib̄o cāis. Si v̄o p̄uicit libido a
voluptate: v̄l cū q̄s d̄ industria v̄tīe calidif
z icētius l̄ cū excitat i se ip̄o mort̄ libidif
pp̄ facietatē delectatiōis: b̄o ē p̄hibitū z il-
licitū s̄z alex. d̄ al. 3. pte sūme di. 36. z sic
vident̄ sentire qd̄ hoc sit mortale. Con-
cor. Ray. z hug. Si cognouit cōiugem
applicādo aium z appetitū d̄liberatū ad

altam mulierē mortale ē. Si cognouit
 vxorē pp corpalē sanitatē pncipaliter n̄
 excusatur a pctō fm̄ tho. in. 4. dist. 32.
 Si cognouit vxorē ex vas naturale sp̄ ē
 mortale fm̄ Alex. vbi supra z oēs doct.
 q: si ples generari nō pōt. 32. q. 7. capl.
 Adulterij. Si cognouit piugē in vase p
 p̄io nāli s̄z mō ptra nām: puta lateralit̄
 aut stans erect⁹ vel cū muliere supgre
 ditur vix aut vir ad eā accedit retrozuz
 more iuniorz. nā hoc s̄z Alex. de al. vbi
 supra v̄r eē mortale: z tātō grauius quā
 to plus disceditur a mō naturali: alber.
 ho z tho. in. 4. di. 31. dicūt q: nō semp̄ ē
 mortale fm̄ sc: qñqz tñ pōt eē signū mō
 talis p̄cupiscētie: qñ. si sufficit eis mō
 dus a nā ordinatus pōt dici p cōcordia
 opi. qd̄ si piuges se carnalr cognoscāt s̄z
 mō nō naturali: fuato tñ debito vase: z
 hoc faciāt nulla cā subsistēte s̄z cā solus
 voluptatis āpius sic querēde mortāl
 peccāt: p̄cipue in duob⁹ vltimis mōis.
 Si vō subsit cā aliqua z si nō oīo suffici
 ens: vt q: alr cōmisceri piculum ē abor
 sus: licet hoc cāu melius foret abstinere
 attamē excusari vidētur a mortali: z for
 te ē a veniali in primis duob⁹ mōis ni
 si sciēter ex semē effunderēt: tūc enī eē
 mortale. Cō. Ray. z glo. eius. Si tem
 pore mēstruoz debitū exegit vel reddi
 dit. Mā vtrūqz videtur mortale z p̄bi
 bitū leui. z. Tūc. n. fm̄ hiero. solent ge
 nerari fet⁹ leprosi z morboz z notat Al.
 chī. di. 4. ad eius. Tu dic qd̄ s̄z sup hoc
 varie sunt opi. tamē satis eq v̄r opi. tho.
 in. 4. di. 32. vbi dicit qd̄ si fluxus men
 strualis ē in naturalis iōrdnat⁹ z quasi
 p̄tinuus nō ē p̄bitū erigere: s̄z si ē na
 turalis p̄bitū ē mulieri petere. Si ve
 ro vir petat sciēter d̄z cū p̄tib⁹ auertere:
 s̄z si ignorāter d̄z aliquā occasione p̄ten
 dere v̄l infirmitatē allegare. si tñ n̄lō mō
 vult acq̄scere d̄z reddē. Alex. tñ de al.
 dicit b̄ v̄r qñ tūc p̄babilr de fornicā
 tione viri alr nō. Idē d̄cēdū v̄r si ante
 purificatōem p̄ p̄tū exigit v̄l redditur.
 Si debitū exegit v̄l reddidit tpe p̄gnati
 onis. nā si p̄sumit vebeemēter de piculo

ptus nō s̄z exegi nec reddi fm̄ Alex. cō.
 Buil. si i solēnitatib⁹ z ieiunijs debitū
 exegit p̄reddidit. nā hoc v̄r p̄bitum. i.
 cor. 7. dic qd̄ his t̄pib⁹ exact⁹ nō peccat
 si reddat inuit⁹. Qui vō exigit aliqua i
 firmitate v̄l p̄cupia duct⁹ sine contēptu
 tñ t̄pis seu ecclīastice exhortationis ex
 cusat fm̄ tho. z alios cōiter. glo. tñ sup
 c. i. 32. q. 4. dicit q: his dieb⁹ cā saturan
 de libidinis piugē cognoscere ē mortale
 l̄z alijs t̄pib⁹ sic cognoscere ē mortale
 niale s̄z cā vide ibi plene. Si alt̄ alteri
 exigenti debitū reddidit. nāz vterqz ad
 b̄ tenet. i. cor. 7. S̄z vir nō solū tenetur
 reddere vxori ex p̄s̄e petēti: s̄z et si facite
 v̄l p̄signa b̄ appareat alr q̄ alteri absqz
 legitima cā denegauerit mortāl peccat
 fm̄ doc. Negare tñ pōt licite alter alte
 ri debitū reddē. Primo si añ duos mē
 ses p̄ d̄ctū matrimoniū vir exigit d̄bi
 tū. z. 7. q. 2. Institutū. Itē tho. z al. 20.
 tenet reddere alteri publice i adulterio
 exnti v̄l occulte: q: i vtroqz cāu talis p̄
 didit ius debitū erigēdi. Nec tenet red
 dere in loco sacro pp reuētētiā dei: nec i
 publico pp scādālū p̄m̄i: fm̄ alex. vbi
 supra. nec si p̄babilr tūc nobile nocu
 mentū p̄pe p̄sone v̄l piugis v̄l p̄lis in
 vtero exntis. Negare at̄ debitū ex ira
 idignatōem: vt qñqz p̄git nō v̄r posse
 excusari a mortali. Si q̄ quomō de in
 dustria cognoscēdo cōiugē plein euita
 uit v̄l hac d̄ cā alt̄ alt̄ i d̄bitum negauit
 mortale ē. Si alt̄ piugū ab alio in adul
 terio publice cōmorāte debitū exegit
 reddebat mortale ē s̄z cōez opi. doc. 32.
 q. i. c. i. z seq̄ntib⁹. Si vō adulteriū ē oc
 cultū circa b̄ varie sūt opi. doc. vide ric.
 i. 4. di. 35. ar. 1. q. 2. Eib h̄ntib⁹ curam fa
 miliarē. Si scit quoquomō excoicatus
 a iure v̄l a iudice v̄l alr p̄cipauit cū ex
 coicatis pōt eē mortale z veniale vt i. c.
 p̄cedēti. Si vir viuit de licito exercitio
 z de substātia p se v̄l p̄decessores suos
 licite acq̄sita familiā suā pascit: aut de
 vsuris dotē vxoris h̄nt vide d̄ b̄ s̄ p̄e
 cepto. 7. Si vir vxorē dilexit z debite
 cū ea se h̄nt vt p̄cipit ap⁹. eph. 5. an ecō

trario despectit eas vel de ea nimis zelo
 tip? et suspiciosus fuit: et sic p nimio ac
 rationabili cā vberavit seu ptumeliā in
 tulit. Si se ab ea p multū tps absq? ei?
 libero p sensu et sine vrgēti necessitate ab
 sentavit. Si filios pcreatos et filias ba
 ptizare et pfirmare fecit tēporib? debitis
 et ex dilatiōe nimia aliq? mortu? est sine
 baptismo mortale ē. Si vir non puidit
 magnis necessitatibus vxoris filioz ac
 alioz seruo? ex avaritia: pcpue in infir
 mitate: mortalit? peccauit. i. thi. 5. Qui
 fuoz mar. Si vir bonā diligentia circa
 curam et regimē vxoris filioz ac familie
 adhibuit vt virtuose viuāt: et vt dei mā
 data et ecclesie sciāt et obseruēt: pcpue de
 pfectiōe. cōione. misse auditiōe. vite bo
 nestate et hmoi. Et si filios diligēt edu
 cuit ac bonis morib? et doctrina quantū
 potuit informauit. Qd si circa notabili
 ter defecit mortale ē. Si ad choreas et ad
 alia vana spectacula vxorē v? filias ire p
 misit: seu vanitates et ornatus supfluos
 hīe vel facere p sensu: q? est picipes pec
 catoz eaz. Ro. i. Si dotes et ei? bona p
 pria absq? ei? libera voluntate distrahit
 q? nō p? ē de dona. int vi. et vxor. p vias
 et de empt. et vē. puenit. Si decimas pdi
 ales et psonales soluit. Mā ad hoc tenet
 in duob? casib?. s. vbi ē p?uetudo vel in
 digētia ministroz dei qb? fm legē diu
 nā subueniri d? fm Alex. 3. pte sū. dist.
 55. ar. i. Si mulier dilexit virū suū: et si
 fuit ei subiecta et obediēs in licitis vt te
 net. eph. 5. Mulieres viris suis subdi
 te sint sicut dño: qm vir ē caput mulier
 33. q. 5. ē o:do. et quattuor cap. sequē. Si
 vxor: viro irreuerēs et male rīdēs fuit v?
 ptēdēdo eū puocauit ad iracūdiā: v? ad
 dei et scōz blasphemā: hoc mortale v?
 pcpue cū scit viri pnitātē ad hoc. Si ir
 reuerēs fuit et discōla erga soceros et co
 gnatos et male tractauit eos: seu viro
 reddere studuit exosos: mortale videt:
 pcpue in hoc vltio cāu. Si vix domici
 liū trāsserētē seq? noluit grauit? peccauit
 Mā ad hoc tenet nisi p?abiliter dubita
 ret de morte sua: vel q? vellet eā expone

re ad scōtū: aut ire vagabūdus. de hoc
 plene ē de spō. de illis et de pū. lepro:
 c. i. et ibi do. An. de bu. et alij doc. Si do
 tē ex v?suris habuit v? de bonis viri ma
 le acq?itis p?upit tenet vt. s. pcepto. 7.
 Si exis sterilis illicite operā dedit v?
 cōcipet filios: puta p medicinas et reme
 dia supstitiosa maleficioz et hmoi morta
 lit? peccauit vt. s. pcepto pma. Si ex ad
 ulterio filii genuit: v? alienū partū sibi
 supposuit. Mā in pmo casu vltra mor
 tale peccatū tenet ipi viro satisfacere d
 oib? expēsis factis illi filio putatiuo: vel
 ei? heredit? si vir sit defūct? In secūdo
 v?o casu. si de viri p sensu alienū suppo
 suit absoluta ē mulier: s? si eo ignorante
 fecit tenet vt in pmo casu: non tū tenet
 mulier quoquomō crimē suū reuelare
 viro nec ē filio fm sco. in. 4. di. 15. q. 2.
 Et ibi allegat optimas rōnes. Si volū
 tarie vel culpa sua se dispēdit aut abor
 sū. pcurauit: seu ēt infantulos i lecto te
 nuit qd nō licet: vel ibi culpa sua aut ne
 gligētia oppressit: de hoc vide. s. pcepto
 5. Si cum potuit noluit lactare filios p
 prios et nutrire: peccauit et ecōtraria con
 suetudo praua p?uetudo vocat? di. 5. ad
 ei?. Si se depilauit seu v?a ē fucis et alijs
 figmētis crimib? tortis crispis aut mor
 tuis bōbice nimio circa do: suz odo: ife
 ris planul? altis et hmoi. q? in his p? esse
 mortale aut veniale fm intentionē et ex
 cessū. Si vtit? vestib? ex forma sua illici
 tis v? inhonestis: puta recchamati a pte
 incisis. aptis. scolatis multū caudatis et
 hmoi. Si nimia diligētiā et studiū adhi
 buit ad se omādū et multo tpe se et alios
 pp hoc occupauit: et pcpue in festis illi
 citū ē. circa pdicta vt meli? possit discer
 ni ornat? illicit? a licito distinguēdū est.
 Int? ornatū fucatiōis et ornatū vestiu? et
 hmoi: nā fucatio cū sit spēs fictitiōis seu
 adulterina fictio non p? ē sine pctō fm
 Aug. in. c. fucare. de cō. di. 5. nō tū spēs
 pctm mortale fm tho. 2a 2e. q. 169. qd et
 no. inno. in. c. i. ex ne cle. v? mo. s? solus
 qm sit p lasciniā v? in dei cōtēptū. Mā
 aliud ē fucis faciei pulchritudinē nō ba

bita fingere qd nō lz. Aliud ē aliqua cau-
sa extrinseca pueniēte turpitudine occul-
tare: puta ex infirmitate z hmoi qd licitū
ē: qz hz apostolū. i. cor. 12. Que putam?
ignorabiliora eē mēbra his honorē abū
dātiore circūdam. Qnat? vō vestitiū et
hmoi de se non ē illicitū fm Zilex. de al.
sup. 20. sen. vbi dicit qd licet hz nobilita-
tē psonē z p̄suetudinē terre z dignitatez
officij se ornare vestib? p̄ciosis: ita tñ qd
absit libido in volūtate z scādālū in exte-
riori ope. Itā is p̄suppositis p vero fun-
damēto p̄t dici qd hmoi ornāt? ē nō nu-
ptis mulierib? ē mortale si sit ad cōplacē-
dū vīroz aspectib? z ad p̄cupiscēdū. Vñ
chrysost. inq̄t. Si se mulier decorauerit
z ad se visus hominūz p̄curauerit exte-
riā vindictā sustinebit. si vō sit ex q̄daz
leui vanitate vī iactātia vt qz si bñ indu-
te fuerint nobilio: es forte reputēt saltē
ē veniale p̄ctm. In piugatis aut idē dico
si ex p̄dictis causis se ornēt: qz sūt pecca-
uit. S; si ornēt se hac intētōe vt placeāt
viris suis ne p̄caz p̄tēptū labāt in adul-
teriū nō est p̄ctm. i. cor. 7. Quia tñ circa
hāc mās varie sūt doc. opi. p̄inde Aug.
ad possido. scribēs sic inq̄t. Nolo vt de
ornamētis auri vī vestis. p̄p̄rā habeas
in p̄bibēdo sniaz: nisi in eos qd nec piuga-
ri sūt nec piugari cupiētēs. Logitare. n.
debēt qualiter placeāt deo. Illi at qd sūt
mūdi cogitāt qd sūt mūdi. s. quō placeāt
vī viri vrozib? vī mulieres maritis. Et
hec oia nō. Jo. an. in mercu. in regula et
qd fuit de reg. iur. li. 6. si vroz nimis icul-
ta z negligēs fuit in his qd ad ei? regimē
ptinent. s. circa filioz z familie ac rez do-
m? gubernationē z p̄seruationē. Et si p̄-
uidit eis iuxta merita quoz sūlibz tā in sa-
nitate qd in infirmitate vī ecōtra. si ex cō-
suetudine hz maledicere filios vī eos qd
mediatores fuerūt vt copularet tali vī-
ro p̄ctm ē vt. s. p̄cepto. z. si vir seu muli-
er filios ac familias cū oportuit corrigē-
eis p̄ctā cor. 86. di. inferior. z. c. faciēt
si aliquatit aliqs eoꝝ dedit notabile scā-
dalū vī malū exemplū filijs aut familie

puta inhoneste eis p̄sentibus quoquo-
mō se habēdo: vī filiab? iā adultis secuz
dormiētib? carnalit se cōmiscēdo. Et ut i
his qd sūt peccati mortales eis p̄sentēdo
mortale est. si vroz occulte de pecunijs
seu reb? viri in notabili quātitate dedit
p̄sanguinijs suis vī alijs p̄sonis: aut lu-
dis fucis z vanitatib? expēdidit p̄tra ei?
volūtate: furtū p̄misit ac mortalit pecca-
uit z restituere tenet. si tñ occulte abstu-
lisset viro exīti furi raptorī vī vsurario
vt dñō restituat. Et cū hoc effectū faciat
excusat a furto filz a p̄ctō. ff. depositi. l.
bona fides. vt nō. host. in sū. ti. de pe. et
re. §. qd pena. §. qd ergo. z coll. ex d. vī fur.
si qd. Et mltō magis excusat si ipā vroz
p̄cipauit vī p̄suevit quoquomō in tali
ter acq̄sitis. s. p̄ furtū rapinā vsuras et
hmoi fm Zuil. Idē dico de oibus qd p̄
alijs aliqd male acq̄sierit: qz p̄nt illis in-
uitis vī poti? ignoratib? accipe vsqz ad
quātitatē pecunie male acq̄site z restitu-
ere his qd debet. Qd vōz credo in p̄sci-
entie foro nisi imineret piculū scandali
fratni: vt qz p̄rio inocēti p̄ furto iponi
posz l' piculū p̄p̄e ifamie p̄p̄e p̄sone vī
vite aut piculū p̄p̄e aie: qz si forte erigēt
ab eo iuramētū an rē ablatā vī pecuniāz
habuisset: aut de ea aliqd sciret de facili
piuris incurreret. si qñ recessit a domo
patris furtiue secū asportauit de bonis
ei? ad vīz: qz tenet oia ei restituere. si p̄
dote habuit suā legitimā vī vītra: nisi
obtrineret ab eo liberā remissionē. si vō
post mortē patris itestati nupsit z aliqd
a domo fratris asportauit: d iure cōi nō
tenet restituere nisi p̄putata dote aspor-
tauerit vītra p̄tingētē sibi portionē totū
us paterne hereditatis: vel nisi statutū
aliquid municipale obstat: vel nisi re-
nunciasset cum iuramento paterne he-
reditati: certificata de p̄iudicio: nā tñ
eis restituere teneretur fm iura.

Et viduis. Si caste in viduitate vi-
xit z honeste p̄uersatiōis fuit vt vidual
stat? regrit. si post mortēz viri tutrix vel
curatrix filioz remāsit. Nā si eoꝝ bona
male curauit aut distraxit tenet ad om.

ne dānū qđ pcessit ei? dolo negligentia
seu culpa vt in. l. qđqd. l. arbitriū tutele
Idē si notabiles elemosynas de eorū bo
nis fecit. si fecit vl' exegit. p filiis? vt vsu
rarios seu alios illicitos tenet ad resti
tutionē vt. s. pcepto. 7. si ab hereditib? vi
ri sui. p dote nō soluta alimēta vl' aliud
emolumentū recepit. restituere tenet vt
dī. s. pcepto. 7. si deposuit dotes penes
cāpsorē mercatorē vel artificē: intēdēs p
cipe aliqd vtilitatē ad discretionē ei? sal
uo tñ capitali vsura ē vide. s. pcepto. 7.
si trāsies ad sedas nup. aut alīs recedens
a domo viri asportauit secus furtiue de
bonis ei? vl' hereditū vltra ea qđ ad ipsas d
iure ptinent: tenet ad restitutionē vltra
pctm. si p sepultura exequijs vl' officijs
viri vl' filiorū dedit aliqd tpale limonia ē
pceptue si iterum pactū seu pūctio. i.
q. 2. quaz pio. si tñ psona secularis que
dat pecuniā. p bmdī spūalib? celebrādis
fit simplex et innitēs mori seu cōsuetudi
ni patrie ex simplicitate talit' loquat ac
si vellet ea emere videt pic interpretandū
eius factū. s. qđ dederit p modū ecclesie
erit tñ admonēdus ne amplius sic loq̃t
a pncipibus et rectorib? secularibus.

Grca principes et rectores secula
res de i f r a s c r i p t i s fieri pñt interro
gatiōes magis et min? put statui
et pditioni eorū expedire videbit. P:io si
regimē dignitatē seu dominū ciuitat'
vl' castri lib? vsurpauit vel obtinuit abs
qz vllō ti. nā tal' tanq̃ tyrān? et raptor te
net oēs census. pūctū et lucrū ide pceptū
restituere et salariū qđ inde recipiūt offi
ciales et rectores ei? ab eo rapia ē. Ideo
et ipsi ad restitutionem tenēt: ni forte illi
officiales in oēs euentū erāt necessarij et
vtilēs. p pūctiōe rei pu. illi? ciuitat' vl'
castrū: vt ptātes et alij iusticie admistra
tores. et talis tyrān? carēs ti. dominij sp
ē in mortali: et gesta p eū ipso iure sūt nul
la vt no. Inno. et do. An. de bu. extra de
elec. nihil. et de resti. spo. in lris. et ibi ple
ne p eos de hac mā. Si p se vl' per alios
man? violētās iniecit psonas ecclesiasti
cas seu religiosas: nā pcutiēs si absqz su

perforis obedientia vl' ēt de ei? mādato
et laic? excōicāt? ē. i. 7. q. 4. si qđ suadēte
Lape tñ vl' tenere ēt laico licet de māda
to pīatorū suorū. vl' vt bmdī psonas eccle
siasticas ab aliorū iniuriā i f e r e d a p p e s c a t
in pīatorū absentia: et qđ citi? p t r e h i g n e t d
sen. ex. c. vt fame. 2. c. vniuersitat'. 2. c. cī.
c. si clericos. li. 6. si cogit psonas ecclesiā
sticas bona imobilia seu iura ecclesiasti
ca laicis quoq̃mō submitte seu alienare. ex
cōicāt? ē. si admōit? nō dīstiterit. d reb? ec.
n a l i c. hac cōsultissimo. li. 6. si agguauit
ecclesias seu viros ecclesiasticos talijs seu
collectis et alijs exactionib?: qđ si monit? nō
dīstiterit excōicāt? ē donec satisfecerit ex
d i m u. ec. si min? rē. Et d u e r s u s. Et b? ve
rū ē sic d bonis. p p r i j s clericorū qđ ēt ipi?
ecclesie vt no. gl. ex d vi. et bo. cle. c. si. opti
me circa h? dīstinguit do. an. de bu. ibidē
Si extorūt p vim vl' metū absolutionē
seu reuocationē excōis suspēsiōis vl' in
terdicti: nec valuit absolutio et nouā ex
cōicationē incurrit ex de his qđ vi me. ve
cā si. c. absolutionis. li. 6. Si fecit serua
uit seu seruari fecit leges aut statuta cō
tra imunitatē ecclesiasticā excōicāt? ē cō
d sen. ex. grauē. 2. c. nouerit. si fecit statu
ta qđ soluāt vsure aut solute si restituaūt
seu ea nō delcuerit excōicāt? ē: vt in cle.
g u i. de vsuris. si publicos vsurarios ali
enigenas et nō inde oriūd? ad exercēdū se
n? i terris suis admisit: vl' admissos nō
expulit i f r a t r e s m e s e s excōicāt? ē vt in
c. vsurariū. d vsur. li. 6. si emunitatē eccle
siē nō seruauit extrahēdo p viz pfugietē ad
eā aut ad aliū locū sacroz g u i t p e c c a u i t.
i. 4. q. 4. miro: et d s p u n i r i s i c u t p c r i m i
ne lese maiestāt'. s m Inno. et no. Jo. de
leg. et Jo. de imo. in cle. i. de pe. et re. Si
ecclesias et loca sacra seu religiosa viola
uit vel pphanauit p incēdiū vel e x t r a c t i
onē eorū sacrilegiū p m i s i t: p p qđ excōica
tus est ipso iure extra de sen. ex. tuanos
2. c. conquesti. Lon. Inno. et do. An. de
bu. ibidem et dicūt hoc verum solum in
his duobus casibus. In ceteris vō sa
crilegi non sunt ipso iure excommunicati
sed excōicandi. Lon. Ric. in. 4. di.

18. *Sof. durā. 2 Jo. de leg. si bona vel p
dia ecclesiastica inuasit vsurpauit seu te
nuit absqz p̄sensu ep̄oz seu rector̄ earū
dē ecclesiā excoīcat⁹ ē: nisi ea ecclesiā
restituerit. 12. q. 2. quicūqz. 2. c. se. si ab
stulit aliqd de bonis ecclesie seu de p̄t
nētib⁹ ad ius sacerdotū: vt calices para
mēta 2 h̄mōi dño semel p̄secrata: morta
lit̄ peccauit. 2 vt sacrilegus d̄s excoīcat⁹
12. q. 2. nulli liceat. Si dedit licētā gūā
di v̄l molestādi quoquomō in p̄sona v̄l
reb⁹ iudices ecclesiasticos pp̄ hoc q̄ ab
eis fuerit snia excoīs suspēsiōis v̄l inter
dicti in aliquos dños rectores seu offi
ciales pmulgata excoīcat⁹ ē vt in. c. q̄cū
qz. de sent. ex. li. 6. si fuit heretic⁹ fautoz
aut defensor: eoz excoīcat⁹ ē ip̄o iure.
2 4. q. 1. c. 1. 2. c. ex. co. ad abolēdā. 2. c. ex
coīcat⁹. i. 2. ij. 2. als multiplici pena pu
nit in iure. si misit p̄bita farracenis: seu
de suis portib⁹ vt eis deferat extrahi p̄
misit. aut eis auxiliū vel fauorē p̄stare p̄
sūp̄it ip̄o facto excoīcat⁹ ē ex de iudeis
ita quorūdā. 2. c. ad liberādā. si xp̄ianos
naufragiū patientes reb⁹ suis spoliavit
nisi reddiderit excoīcat⁹ ē ex de rap. Ex
coīcat⁹ iōi vide de hoc ē. s. p̄cepto. 7. si fe
cit v̄l p̄cessit rēp̄salias p̄tra p̄sonas eccle
siasticas gnālī seu spālī nisi infra mēsez
reuocauerit excoīcat⁹ ē vt i. c. 2. si p̄igno
ratiōes. d̄ in iu. 2 dā. da. li. 6. Et in regu
la non d̄z eo. li. in mercu. p̄ Jo. an. si ad
ecclesias in q̄b⁹ patron⁹ fuit idoneos n̄
p̄ntauit s̄z ineptos idiotas vel p̄cubina
rios 2 als malos p̄ntauit: vel subditos
suos ecclesiāz patron⁹ tales eligere ac p̄
sentare p̄suasit: mortalit̄ peccauit. si re
cepit pecuniā vt p̄ntaret aliquē cū esset
patron⁹ vel vt supplicaret pape seu ep̄o
p̄b̄nficio alicui p̄ferendo excoīcat⁹ ē ex
coīcat⁹ iōe papali. vide infra. c. 10. si noua
pedagia 2 h̄mōi posuit seu instituit v̄l ēt
antiq̄ augmētauit: q̄ nō l̄s de ip̄atoris
v̄l regis v̄l lateranēb⁹ p̄cilij snia 2 aucto
ritate. v̄l ex antiqua p̄suetudine cui⁹ in
icij nō extet memoria it̄ducta sunt ex
de p̄. signi. sup̄ q̄busdā. Et p̄tra formā p̄
dictā faciēs excoīcat⁹ est excoīcat⁹ iōe pa*

pali: vt habet in excoīcat⁹ iōib⁹ p̄cessus
curie: 2 tenet ad restitutionē oīuz q̄ ere
git ab illis a q̄b⁹ accepit si sciunt: alio q̄n
eroget in pias cās. si v̄o auctoritate p̄e
dicta ex cā irrationabili noua instituit v̄l
antiq̄ 2 p̄suetā augmētauit: 2 de hac au
ctoritate appareat vt ibi. Tūc si ip̄e fecit
id pp̄ q̄d ip̄osita sūt 2 in futurū intēdit fa
cere: puta reficere p̄otes: tenere strata
publicā securā: manutene re iusticiā 2
h̄mōi. licite p̄t exigere ab adueniētibus
v̄l trāscētib⁹ noua 2 antiq̄ adaucta. als
si pp̄ defectū iusticie: vel q̄ ex negligē
tia seu cupiditate non t̄z securā itinera
nolēs expēdere: viatores in p̄sona offen
dūt v̄l reb⁹ expoliāt aut aliqd dānū pa
tiāt: tenet eis ad plenariā satisfactiōē
s̄m host. 23. q. 2. dñs nr̄. Et q̄d sup̄ dixi
q̄ secure p̄t exigere vectigal intelligit
solū p̄ reb⁹ q̄ negociatiōis grā differunt
nō at̄ p̄ reb⁹ q̄ ad vsū pp̄riū v̄l ad utilita
tē fisci: aut grā ruris exercēdi portāt. 2.
de vecti. 2 cō. l. vniuersali 2 glo. d. c. sup̄
q̄busdā. q̄d v̄ez ē de iure s̄z de p̄suetudie
hoc nō seruatur l̄s host. in sū. eo. t. dicat
q̄ hec p̄suetudo ē irrationabilis nec p̄t fa
cere q̄ debeat vectigal. p̄ p̄dictis reb⁹ q̄d
v̄l v̄ez quo ad forēses s̄z quo ad incolas
forte p̄t tolerari tal̄ cōsuetudo q̄ soluāt
vectigal ēt p̄ reb⁹ ad vsū pp̄riū p̄mētib⁹
saltē de fructib⁹ nouis terraz q̄ suppo
nūt ad suppoīādū onera loci de q̄bus
nullū adhuc foret solutū vectigal ab eis
sec⁹āt de his quas emerēt. p̄ q̄b⁹ semel
solutū fuisset: 2 sic videt̄ sentire Jo. de
imo. in cle. si. de. cē. Si fuit rebellis p̄tu
max 2 inobediēs superio: ib⁹ suis in his
ad q̄ de iure tenet: p̄cipue pape vel ep̄o
nō curādo snias excoīcat⁹ iōis aut iterdi
cti cū excoīcat⁹ seu iterdict⁹ cēt diuinis
se ingerēdo v̄l alios seruare nō p̄mittē.
do: est excoīcat⁹ vt in cle. grauis. de sen.
ex. Si bellū sciēt assūpsit iniustū seu de
quo p̄babilī dubitauit: mortalit̄ pecca
uit illā s̄m host. ex eo q̄ bellū nō appet
clare iustū p̄sumit: iniustū ex p̄te mouē
tis extra de iureiu. sicut. 3. 2 tenet ad re
stitutionē omniū dānoz inde sequētū

l3 subdit⁹ in bello dubio excuset⁹ vt. s. p
cepto. 7. vbi de hoc plene. Si bellum in
stū cū auctoritate supioris mouit: z ea q
in iusto bello de iure seruari dñt serua
uit: z pposse seruari fecit. naz als pecca
uit z tenet ad restitutionē oīus ablatōz
ex de resti. spo. olim z ibi Anno. si fidē p
missaz ēt inimicis violauit vel treugas
nō seruauit mortale ē: nisi ipsi fidez pus
violassent. z5. q. 1. noli. si obfides suos nō
liberauit mortale ē. si a subdit⁹ exegit vlt
extorsit vi vlt metu collectas seu fūicia
indebita i psonis vlt reb⁹ suis: aut als q
quomō granauit idebite: z p pacta ac cō
uēta cū eis rapinā pmisit: vide plene in
pisa. c. talia. Si bona imobilia aut iura
cōitatis vlt subditoz quoq̄mō sibi vsur
pauit: vlt aliqūē iniuste. pscriptit z ei⁹ bo
na psciauit: mortale est z tenet de oī dā
no. Si decedētib⁹ si nō filiis non pmisit
testari vlt legare ad placitū: aut decedēti
b⁹ intestatis noluit succedere eos ad qd
de iure ptinebat hereditas: s3 sibi eā vē
dicauit tenet oīa eis restituē nisi ibi eēt
psuetudo pscripta s3 hosti. si leges statu
ta vlt decreta gūia z iniusta fecit: vlt qd
rēt cā efficax extitit: naz si sint ius nāle
ipo iure nō tenet. di. 8. q. 3. mores. z5. q.
5. flagitia. z bñdōi p ditor: statutoz l⁹ legū
z ei⁹ heredes tenet restituē dānificatis
oē dānū qd eis ptingit s3 durā. si officia
regimīs vēdidit gūit peccauit. naz hoc
strictissime pbibet. C. ad. l. iul. ipe. l. si.
si vō mutūū accepit ab officialib⁹ h⁹ pa
cto seu pūctionē p sibi satisfaciāt dō offi
cio vsura ē: q: p mutuo ipsi officiales ac
cipiūt officij ptatē: vñ z ipsi tenētur refi
gnare officio z restituere qdqd habuerit
vltra fortē: z ipe dñs q dedit eis peccādi
occasione pticeps ē criminis fm tho. et
in pisa. vbi. s. Si officiales tyrannos et
cupidos in terris suis scient posuit: vel
ex quo eos se male hñe in officijs suis i
tellerit nō reimouit seu puidit cū potue
rit sine dāno rei publice. z sine piculo p
prie psonē tenet infolidū restituere oē
dānū qd ipsi officiales intulerūt iniuste
subditis suis s3 sco. in. 4. di. 15. si in offi

cijs publicis posuit iudeos. Inā hoc p
hibet. 54. di. nullo. 17. q. 4. pstituit. nec
l3 eos gūare collectis vltra psuetū fm
tho. nec expellere vt in. c. qd sup bis. ex
de vo. no. Anno. z Jo. an. si nimis dur⁹
z vindicatiuus fuit: seu homicidia mu
tilatiōes z bñdōi sceua iniuste vlt iuste
nō tñ iusticie zelo s3 poti⁹ ex vindicta z
odio pcurauit vlt pmisit: nā vtroq3 casu
ē mortale: z in pmo tenet de oī dāno. si
penas vlt emēdas in pecuniā pp cupidit
atē vlt odiū z nō pp correctiones delin
quentiū extorsit vlt vltra debitiū accepit
vlt penas corporales aut mortis in pecu
niariā pp cupiditatē z auariciā p iusticiā
pmutauit: q: mortale ē et tenet de iusto
dāno. Si iusticiā vēdidit vlt munera vn
q3 accepit vlt ipediuit seu vt debuit mini
strare noluit. aut latrones. fures z bñdōi
malefactores in terris suis inualescere
ex et defectu pmisit aut sustinuit seu si
obuiavit tenet de oī dāno. Si exñs ipe
vasallus alteri⁹ nō seruauit ei fidelitatē
in his q de iure debuit iux for: maz iura
mēt: q: mortale ē. Si in terris dominij
sui sustinuit iniustas mēsuras z ponde
ra: aut iniusta pcta rex venaliū sciēt: q:
mortale z teneri vlt si pmodept obuiare
Si pupillos viduas z paupes nō defen
dit p oppssores suos vt tenet. 83. di. er
ro: z. 87. di. p totū. Si ambitiosus fuit
inordinate aspirās ad dignitates z dñia
vlt sic ad ea afficiat q ne statū pderet seu
vt ampliaret peccare mortalit⁹ patus fo
ret. Vel hāc vitā nūq3 finire vellet mor
talit⁹ peccauit. Si ptialis est aut ptiales
suos fouit et sustinuit mortale ē. Si in
imis sūptuosus z curiosus fuit in edifi
cijs. vestitu z appatu ciboz equoz et fa
milie. in canib⁹. auib⁹. iuiuijs. pōpis z
bñdōi. Si nimis se occupauit z familiā
in venatiōib⁹ z aucupijs: pcpue diebus
festiuis omissis missa diuinis. Et pp h⁹
subditos gūauit vlt eoz sata vlt nemora
vastauit: vltra mortale tenet d illato dā
no. Si duella bastiludia torneamenta
aut alia spectacula aīe vlt corpi piculosa
fieri fecit vlt pmisit: mortaliter peccauit.

Si bistrisib⁹ supflue tribuit z hmoi tur
pes psonas in curia tenuit q: n lz. vide
infra. e. t. c. iz. si o honestate mox z casti
tate familie sue no curauit sz ipudice se
habetes cu mascul' z femis retinuit. nec
cu posset conexit mortalit' peccauit. si e
iugat' interroga vt in pcedenti. c.

¶ In iudicibus ordinarijs seu delegatis
laicis vel ecclesiasticis et alijs psonis q
in iudicijs concurrut assessores: ib' acton
bus reis z testibus.

Capitulu quartu.

¶ Irea iudice seculari ordinariu
seu delegatu pnt sic fieri interroga
tiones. ¶ Ido si iurisdictione seu
ptate iudicadi sibi usurpauit. na sic iudi
cado mortalit' peccauit: cu tal ptas nul
la tribuat auctoritate: z silt mortalit' pec
cauit si fines madatae sue ptatis sciet vel
ignorantia crassa excessit. si tiore. cupidi
tate. odio vlamore. vlamia ca iniuste iu
dicauit: na si h' sciet fecit mortalit' pecca
uit z tenet in foro iudiciali et priali leso
ad oe itersse. si ille. p q sniaz tulit iustas
nolit vln possit satisfaccere ex o iniur. si
culpa. z. q. 6. b' et placuit i gl. Lo. Ray.
hosti. z guil. Si iniuste z male iudicauit
p ignorantia. na siue sit ordinari' siue dele
gat' siue arbit: si ex ignorantia crassa h' se
cit: vt q: p se nesciebat qd coif scire obe
at: nec a pte iuestigare curauit: aut si sci
ebat stude tn z vide mas neglexit: vel as
fessor: assumere noluit: seu min' idoneu
assupfit i foro priali tenet ad oe itersse
pti lese vt in prio casu sz ray. z guil. si vo
ignoranti pbabili z pbita oi debita deli
getia studedo ac pios psulendo: z nil de
ptigetib' ad rei veritate iuestigada omit
tedo male iudicauit excusat' e ab obliga
tione reitutiois: z eo casu si h' de pte as
fessor: is fec ipe assessor: isolidu tenet pti
lese siue male psuluerit scient siue igno
rat' vln negligentia sua. ff. qd qsqz iur. l. 1. z.
Lo. ray. hosti. z guil. si accipit pecunia vt
male iudicaret n solu tenet vt. s. ad oe i
tersse: sz et pecunia sic accepta tenet re
stituere: si ei q dedit cu turpit dederit: sz

ei tenet' iniurias recepit. l. q. i. iudem⁹. z.
c. se. si accepit pecunia vt iudicaret vln vt
no male iudicaret tenet restituere ei q
dedit: nisi dedisset vt animu iudic' coru
pet. z. q. 3. q recte. z ibi gl. z archi. Lo. ho
sti. z ray. si cu tenet iudicare noluit: z pp
h' aliqs amisit ius suu: tenet restituere to
ta litis extimatione ei q pp hoc lesus est
z. q. 2. dñs. z. q. 5. administratores. Lon.
¶ Ul. si exns iudex inferior a pncipe penas
a iure taxata reo totalit' relaxauit seu di
minuit: cu de iure no possit: peccauit z
tenet satisfacc coitati vln accusatori cui
qñqz itereft vt re' puniat pp aliquas in
iuria sibi illatas sz tho. fa fe. q. 67. Lo.
hosti. si iniuste reo auxit pena a iure ta
xata tenet ei restituere si soluit sz tho. z
Ray. si iudicauit fm allegata z pbata
tn veritate qua ipe nouit lz tho. vbi. s. z
fa fe. q. 64. dicat in h' casu iudice excu
sari si no pt alit' innoxia liberare: attñ
riñ sz Alex. dal. in. 3. pte su. di. 4. i. ar. 3.
q. 1. z Mic. de li. ero. z. Lon. hosti. Ul.
guil. gemi. in. c. cu eterni. de sen. z re iu.
li. 6. die q opi. tho. pt pcedē vbi agit de
pena retractabili z in snia q pt retractari
p via appellatiois. Sec' vbi agit de pe
na corporali q est irretractabilis. Et bec
opi. vt fati in mti rōni. Si iudex sine in
digetia i fraude accepit assessorē na tñc
de suo ei puidere tenet vt in. c. statutū.
de rescrip. li. 6. vbi declarat p archi. z io.
an. qñ dicat in fraude assumere assessorē.
¶ Si exns iudex ordinari' accepit ali
qd a pti b' peccauit mortalit' z restituere
tenet vt. s. q. non licet iudici iustu iudi
ciu vde nec aliqd p salario accipe. xi. q.
3. no licet. nec et sup' de delegat' vo m:
hil pter expēsas petere pt: z modica en
senia. i. esculēta z poculēta vt ibi z ex de
vi. z ho. cle. cu ab oi. z p spe. ti. de salar. s.
i. Lo. pisa. iudex. i. s. 4. si exns minister
iudicis execut' e ei sniaz iniusta. Ma si
hoc scit certitudinalit' no excusat a mor
tali nec dz obedire. si vo dubitat tñc. n.
excusat obediedo. xi. q. 3. qd ergo. et. z. q.
1. qd culpa. z no. tho. fa fe. q. 64. Lo.
Ray. ¶ In iudice ecclesiastico ordinario

seu delegato: si officio assumpsit iudicandi
nesciens iura grauiter peccauit. Nam
si laico illitterato dummodo habeat p sue
tudinē et pitiā iudicandi possit cā comit
ti nō tñ ecclesiastico iudici hoc pōt pmit
ti nisi sit pīt mediocri saltem iuris scia
L. de iudi. certi iuris. 2 di. 20. c. i. Si p
iurisditiōe aut pātē ecclesiastica obtinē
da dedit aliquid tpale. naz cū tale ius sit
spūale si ē dubiū q mortaliē peccauit. et
simoniam pmissit cē ne pla. vi. su. c. i. 2. 2
3. Et idē ē p3 host. si puenit de certa quo
ta. puer? seu lucrū: licitū tñ est epō et cuili
bet alteri plato pure et simpliciter pmitte
re vices suas. Et deinde tali ei? vicario
pstituit certū salariū. vt no. gl. in. d. c. i. 2
Abb. si ibi. si exis ordinari? v? delegat?
ptra psciētias et iusticias in grauamē alte
ri? pīs in iudicio qd fecit. p gra vel p
pecunia suspēsus ē p annū ab executiōe
officij extra de sen. 2 re iudi. cū eterni. li.
6. si snias excōis suspēsiōis vel interdi
cti ntmis de facili fulminauit. Nā hoc
nō licet nisi p psumacia et petō mortali.
xi. q. 3. nemo. 2. c. si aut nobis. Et si sine
monitione legitima pmissa vel sine scri
ptis seu alīs cōtra ordinem iuris grauiter
peccauit et ē suspēsus ab ingressu ecclesie
p mēsem vnū ex de sen. ex. sacro. Et iudi
ce tā seculari q ecclesiastico. si ordine iu
diciario non seruato iudicauit grauiter
peccauit. naz nullus est pdenandus nisi
iudicio ordinabiliter habito aut cōuincat
aut rē ipse se piteat: nisi alīs crimen fo
ret manifestū. 2. q. i. §. his omnibus. Si
partē cōtrariam quoquomodo iniuste
grauauit: dilatiōes ptra ius aut questi
ōnes seu inquisitiōes ad quas respōde
re nō tenebat fecit. si dolose locū appel
landi dedit: aut post appellationē legiti
mam in cā pcessit seu allegatiōes friuo
las fecit v? admisit. si dieb? festiuis exer
cuit iudicialia pbitus ē. extra de ser. c.
i. si pauperib? viduis et orfanis non sub
uenit vt tenet. nam si scienter deliquit
in quolibet predictōz videtur esse mor
tale.

Ab accusatore seu actore.

Moniam accusator seu actor re
quiritur in iudicio. nam iudicis
est neminē sine accusatore dam
nare. 2. q. i. multi. ideo ab eo potest sic i
terrogari. Si aliquādo accusauit de cri
mine. nam si calumiose egit imponen
do ei falsum crimen ex malicia vel petē
do aliqua bona tanq sibi debita: que tñ
nouit sibi non deberi in vtroq casu pec
cauit mortaliter. 2 de omni damno inde
secuto tenetur leso modo sibi possibili:
siue lesus fuerit in temporalibus siue i
fama vel in persona. i. 4. q. 5. non sane.
in fine. 2 ca. causa. q. 6. si res. tamē si ma
nifestare potest factum vbi vite imine
ret periculū nunq tenetur si in pgressu
cause criminalis pecunia corruptus aut
rei accusati vel amicorum eius precib?
inductus inordinate destitit a persecu
tione cause inchoate scilicet colludēdo
cum reo et non inducendo legitimas p
bationes quas habet contra eum mor
taliter peccauit: quia impedit bonū rei
pu. quod pcuratur per punitionem cri
minum fm Tho. 2a 2e. q. 68. Secus si
esset in causa civili vbi agitur de tempo
ralibus et de idemnitare siue acquisitio
ne iuris ipsius actoris: nam quilibz po
test renunciari iuri suo. 7. q. i. quam pe
riculosum. Si habens iustam causam
siue criminalem siue civilem per inde
bita media eam prosecutus est: vtendo
mendacijs in iudicio falsis instrumen
tis et testibus ac probationibus alijs: ne
perderet eam: quia licet mortaliter pec
cauerit fm Thomam vbi supra. q. 69. 2
22. q. 2. facit. non tamen tenetur pro
pter hoc ad aliquid alteri parti cum cer
tus foret: vel saltem presumeret habere
causam iustam: et sic in veritate tandem
repperit. Et hoc verum in causa civili:
secus autem in criminali: quia nisi cer
tus sit de crimine et possit legitime pro
bare si accusaret: nō excusaretur a mor
tali. si qñq aliquid optinuit ex iniusta
snia data p eo a iudice: nā p3 oēs doct. si
habuit malā psciētā dñ pēdebat litigiū
restituere obligat: nec snia eū defendit:

vl si p falsos testes vl falsa istrumēta vl
falsas allegatiōes sciēt obtinuit: tenet
vt. s. i. l. i. l. si pp falsas cau. Si vō tpe
late snie fuit boni fidei: s; postea habuit
certā noticiā q p se data fuit iniusta: q
uis snia ex q iā trāsiuit i rē iudicatā. z cō
denat? nō appellauit videat excusare eū
p q data ē s; host. i. sū. de snia. s. z. tñ qz
b: ē ius nāle: z qz nemo d; locupletari
cū alteri iactura vl dāno. d. reg. iiii. Lo
cupletari. li. 6. Ideo s; theolo. tal tenet
restituē sic habita: z sic not. Inno. z do:
Zin. de bu. extra de imu. ec. qz pleriqz. a
reo. Si aliqñ accusat? seu ipetit? sup ali
q re iuridice a suo iudice dixit falsitatez
vl tacuit veritatē: nā siue b: fuerit i cā ci
uili ch ageret de re spali: siue in cā crimi
nali cū accusaret d aliq crimie: z aderāt
semiprobatiōes: vel ch inqrebat sup cri
mine de q erat ifamat? peccauit morta
lit s; tho. fa fe. q. 69. Sec? at si de hoc
requeret a nō legitio iudice vlēt a legiti
mo s; nō iuridice. Si accusat? vl ipetit?
calūntiose se defendit. i. falsitatē dicēdo
vl veritatē tacendo quā dicē tenet vt. s.
aut als fraude z doli adhibēdo mortali
peccauit et si cāz iustā habuisset. Et si in
ramētū calūnie psterat: vt i cā criminali
fieri d; ex de iuramēto calū. Inherētes
piur? est vt no. tho. fa fe. q. 63. Si post
sniaz p eā latā appellauit cā afferēde mo
re ne p eū iustā snia exēq: peccauit mō
talit. qz i iusticiā egit: iō puniēd? ē z lesio
tenet de dānis z expēf. z. q. 6. patuit vt
Lō. tho. sec? at si appellauit credens bre
iustā cāz. Et teste. Si in iudicio reqsit?
sciēt dixit falsitatē mortali peccauit p m
tho. fa fe. q. 70. z ē piur? nā testis sp iu
rat dicē vey als nō crederet ei quātecūqz
religiōis foret ex. e. nuper. 3. q. 9. boita
mur. Pōt tñ i criali cā remitti iuramē
tū d plensu ptiū nisi i cā mrimonialis ex
e. tuis. Tenet isup sciēt flm testificās i
foro ptētioso d oi dāno lesio inde secuto
z. q. i. notū. z. l. 4. q. 6. si res. si rē sibi du
biā testificādo certā assuit mortali pec
cauit z ē piur? si iurauit se scire qd nescit
z tenet ad restitutiōz si exinde qd dāni

cat? ē iniuste. d; igit certū p certo assēz
dubis s; dubio pferre. cō. tho. si tñ ex la
bili mēoria ptigeret qd qd crederet se cer
tudinalit scire qd nescit vt excusari a mor
tali z a restitutiōe s; tho. vbi. s. ar. z. 3. q.
5. d occidēdis. sec? si ex ipmeditatōe z ne
gligētia. si p testimonio ferēdo pecuniā
accepit mortali peccauit. l. 4. q. 5. nō sane
z si b: fuit i cā spūali sic ē mrimonialis d
decimis z hmōi symonias pmisit. p tñ
testie accipe expensas ab eo solū q eū p
ducit: si forte ptingat ex testimonio ferē
do dictā vl opaz suā vl lucrū z hmōi dī
mittē vl pdere. Accipiēdo at illicite pe
cuniā p testimonio ferēdo restituet ei a q
accepit: nisi ille dederit ad corūpēdū te
stē: nā tūc debet ei i cui? iniuriā accepit
vel paupibus. Et aduocatis
iuriscōsultis z pcuratorib? Cap. 5.

Itio inroget pffsoz ab aduoca
to si aduocauit phibit? a iure: nā
si sciēt b? fecit vt peccasse morta
lit. si sciēt defēdit cāz iniustā vl despatā
mortali peccauit z tenet ad restitutiōz
alteri pti s; tho. fa fe. q. 71. s; si ex igno
rātia sua nō cognouit iustā cē cāz z iō eā
dēdit excusat eo mō q ignorātia excusa
re pt. si vō ignorāt ab initio iustā susce
pit z postmodū in pcessu iudicij cogno
uerit eā talē: oio reliquē d; z cliētulo cō
sulē q dñstāt z cedat pponat ch aduer
sario d cōi pcoria sine fraude vt i. l. rē nō
nouā. L. de iudicijs. bec tho. z ray. in cā
vō dubia licite pt patrocinari s; guil. si
fidelit z legalit i qñ iusticia pmittit cāz
sui cliētuli fouit z defēdit nihil d ptigēti
b? omittēdo: nā ad b? tenet: z si pp suaz i
prudētiā l negligētiā nōbilē: qz noluit di
ligēt studē z laborare. put cā exposcebat
amisit eā mortali peccauit z tenet ad re
stitutiōez dāni ide secuti cliētulo suo. ff.
d offi. pñ. l. utilitas. idē ray. z host. si pdē
dit aduersario secreta cliētuli sui vl als
dolo malo fecit ei pdē cāz iustaz: morta
lit peccauit. z tenet vt. s. ff. de iudi. l. liti
usfamilias. Si in aduocādo debito mō
vsus ē: Itaz nō l; pponere vel aduoca
re pccatiter puitiando seu vociferando

et tales peccatores aduocati qui non ratione sed perbris
 verbis putant esse decertandum reddunt infames
 3. q. 7. Item si quis ad hoc. si falsa iura leges vel
 glossas allegauit seu falsa instrumenta aut
 falsos testes corruptos: ac falsas rationes
 seu probatores iuris facti induxit vel produ-
 xit: mortaliter peccauit. Si quomodo ad-
 uersario sui clientuli bonam causam abstu-
 lit: si aliquid cum grauauit: peredo dilatorem
 superfluum: faciendo positum duplicem cau-
 uillosam: per instructionem falsi testis: vel qui
 induxit clientulum suum ut negaret veritatem
 et hominem. In omnibus hiis secundum hostiensem tenet in-
 solidum aduersario quo ad verum iterum. idem
 dicendum de iuriscōsulto et procuratore si sci-
 ent operam vel consilium dederit in causam iniustam: et
 eorum operam consilio obiecta est victoria: causa alius
 non est de reg. iur. Nullus li. 6. Si iniuste vllum
 pactum vel pactum fecit cum colligato-
 re quem in propria recepit fide. nam hoc prohibetur
 est. 3. q. 7. Item si quis adeo. Si salarii imo-
 deratum recepit peccauit: et restituere tenetur
 secundum theoricum. Nam quous licita possit petere
 moderatum et de eo pacisci: siue ab initio si
 uel finita causa. 4. q. 5. c. Item si scilicet non in imo-
 deratum petere potest. et attendit moderamen sa-
 larii per Alex. de al. in tertia parte. di. 44
 secundum quantitatem cause. laboris aduocatis. scienti-
 am et facundiam assessoris aduocati: et con-
 suetudinem regionis. 3. q. 7. apud verbum. co-
 the. Si pactum iniuste cum clientulo de qua p-
 te lit: puta de decima decemima. nam si non licet
 et prohibetur. 3. q. 7. §. arcet. si diebus festiuis
 se occupauit in studio et alijs ad officium ad-
 uocationis pertinentibus: non pella vel intuitu
 pietatis sed lucris causa commodi temporalis: petiti-
 est. Si aduocauit consuluit vel procurauit sci-
 ent in causa usuraria mortaliter peccauit: et si
 eius operam vel consilio alijs sciat ad soluendum
 usuras: vel quod solute non restituatur vel ipse
 teneri. Si in causa pauperum et miserabilium pro-
 narum iusta patrocinium prestat. nam ad hoc te-
 net eo modo quod ad alia opera misericordie dicitur
 b. 86. di. non satis. Nec fere omnia iterro-
 gari possunt a iure consultis et procuratoribus.

et notarijs. Capitulum sextus

Officium tabellionatus exercuit i-
 pit et interpretatus est. Nam si ex nobis

si ignorantia male dictauit instrumenta vel
 testameta: seu debitas solennitates et clau-
 sulas omisit quibus validatur scriptura et instru-
 menta pro quibus exorta sunt litigia et bona perita: mor-
 taliter peccauit et tenetur de omni danno ide secuto.
 Item si si lib. accidit ex eius nobili negli-
 gentia. Si falsificauit aliquod instrumentum: aut
 scripturas suas falsas addendo l' minue-
 do: mortaliter peccauit: et tenetur de omni danno i-
 de secuto. Si rogatus i testis eorum qui non erant
 membris sue copotes: sed a seculo alienati sci-
 enter notauit testameta eorum tamquam verum rationis
 hominum. nam peccauit mortaliter et tenetur ut su-
 pra. Si quomodo fecit contra statuta: quod quando
 creatus fuit non: obsequiare iurauit. nam si
 fecit prius est. si aliquid statuta dictauit vel in-
 scriptis. redegit aut redegit fecit super appro-
 batione usurarum contra ecclesiasticam liberta-
 tem. nam in utroque casu mortaliter peccauit et ex-
 cōem incurrit: ut in cle. ex gū de usuris. et
 ex de sen. ex. nouerit. 2. c. Graue. Si sci-
 ent fecit instrumentum de usuris. l' ifraudē usu-
 rarum secundum hostiensem. prius est: qui cum creatus
 iuratus non facere. et contra infamis effectus est nec
 de cetero poterit testameta nec instru-
 menta perficere ex dictis testibus. Item ex quodam. §. si. si tamen
 tenetur restituere pecuniam bñā pro labore suo
 quantum illicito: sed si per tui feneratio de-
 dit causam efficacem: inducens partes ad tale pactum
 tenetur ut supra dictum est de persone ta prece-
 pto. 7. si maliciose occultauit vel non exhi-
 buit instrumenta seu scripturas publicas
 aut testameta: seu cōes rationum libros de-
 struxit et hominem vel alteri dedit. nam ultra
 pactum tenetur de omni danno legis ex hoc cum p-
 stet causam efficacem. l. de edendo. l. Is apud
 quem. si diebus festiuis absque necessitate sed lu-
 cri cupiditate confecit instrumenta copia-
 uit vel extudit scripturas cum differre pos-
 se: morte vi et prohibetur ex de fer. c. i. si i-
 moderatum preceptum extorsit et ultra consuetum pro
 scripturis vel mercede sua: non sed de hoc in
 spe. plene ti. de salar. §. 2. si ex his notari-
 epi. prescribendis nominibus ordinando vel alijs
 ab eis precepit et salariatus simoniam commi-
 sit ex. c. i. si aut non est salariatus: tunc si id
 quod ei soluit conuenit ei considerato labore
 et qualitate negocij licitum est alius non ut

ibidem notat do. An. de bu. et clarins
 Si doctoribus magistris seu scholaribus. c. 7.
 Officiis docendi seu doctoratus illi-
 cite obtinuit pecuniam promittendo
 vel tributa dando: mortaliter pecca-
 uit et prohibetur ex de magistris prohibemus
 et exigens crimine concussionis committit ex.
 eo. c. 1. et c. quanto. Idem hostiensis et Ros. Si
 gradum vel magistratum non ad utilitatem ani-
 marum et honorem dei sed ad sui ostentationem
 et gloriam quasi principaliter mortale est. Si
 doctor publice docens leges vel physicas
 scientias admittit ad lectionem suam religiosos
 aut sacerdotes seculares vel et clericos
 sed in dignitate constitutos excoecat et ex
 ne cle. vel mo. super specula. Si leges in
 quacunque facultate publice scientiam admi-
 nit ad lectionem religiosum sine prope reli-
 gionis bitum: incurrit excoicationem ut in
 c. piculosa ne cle. vel mo. l. 6. Si schola-
 res retraxit vel subtraxit alijs doctoribus
 vel magistris sub quibus audiebant: nam secundum
 Jo. de leg. si hoc fecit in odium doctorum et
 scholares iam intrabant illorum scholas tene-
 tur eis ad restitutionem salarii et honoris
 sibi subtracti: si autem nudus intrauerat dic-
 ut supra precepto. 7. habetur de eo qui retra-
 xit volentem religionem ingredi. Si mutua-
 uit pecuniam scholaribus ad hoc principaliter ut
 intraret scholas suas usuram promisit: et si
 ex hoc persecutus est aliquam utilitatem quam possit
 pecunia estimari: ut quod accreuit scholis
 suis maioris percursus personarum: et effectus
 est doctor maioris fame tenet erogare omne
 illud lucrum pauperibus ut no. Jo. An. in re-
 gu. pectus de reg. iur. l. 6. in mercu. Jo. de
 legna. et Jo. cal. i. c. nauigati. ex de usuri-
 ris. Si magister ex his scholaribus collectas
 imposuit vel ab eis aliquid exegit. nam si habet
 salarii publicum sufficiens vel beneficium ma-
 gisterio annexum et pro docendo a scholaribus
 exigit promissum symoniam committit secundum hosti-
 quod videtur obsequium spirituale ad quod tenetur ex
 officio ex de simo. c. Memento. i. q. 3. vede-
 tes. et c. si solus. Sponte tamen oblata recipere
 potest. Si vero non habeat salarii sufficiens: nec
 beneficium potest accipere collectas pro laboribus
 suis. 37. di. de quibusdam. in glo. ar. 12. q. 2.

charitate et c. quicquid. et c. se. et vi hosti. inue-
 re quod et possit exigere: non tamen a paupere nec
 ut scholares expellat de schola: aut acci-
 pias libros aut res eorum sed potius inopias
 suas eis exponendo. L. 6. Inno. 2. ib. super de
 magistris. c. pe. aliter et melius distinguit. Si
 didicit vel docuit scientias prohibitas: ut est
 scientia nigromantie: artis notorie: vel li-
 bros continentes turpia vel ibidesta seu poe-
 taria signeta: mortale vel et prohibetur. 37.
 di. 30. prohibet. Si scientiam vel ex ignorantia
 docuit errores nobiles mortale est et tene-
 tur satisfacere modo possibili retractando quod
 docuit. si se iactauit de doctrina vel alijs
 detraxit et invidit se eis preferendo. aut se-
 ctas inter scholares nutrit: seu aliquid ad
 emulationem aliorum magistrorum fecit: et eis
 scholares subtrahit: grauiter peccauit et te-
 netur ut supra dictum est de doc. si non adhibuit
 debitam diligentiam circa perfectum scholarium in
 scientia et morum disciplina. non curas quod futu-
 ose et honeste viuatur. vel non propekos eos
 a vitijs in quantum potuit: vel docens eos non
 utilia sed curiosa. et faciens nimis vacatio-
 nis. In homini nobilis negligetia morta-
 le vel. si fuit nimis rigida et crudel conrige-
 do peccatum est quod leuis tamen castigatio est ei promissa
 de sen. exco. cum voluntate. et ex de homici-
 ad audiendum. Si subtrahit clericum in mio-
 ribus grauit: seu non cum discipline et leuitur:
 aut existentem in sacris exco. munitus est
 dicto. c. cum voluntate. Si studio vacat
 et scientie aliquo fine illicito principaliter
 ut pro ambitione: honore: lucri. cupidita-
 tem: et homini peccatum est. Si scientijs et
 disputationibus superfluis vel etiam pe-
 riculosus se occupauit vel etiam negli-
 gens fuit studere lectionibus necessarijs.
 Si actus suos in ecclesijs fecit. nam
 prohibetur. de imuni. ec. decet. Si iur-
 amenta vel statuta vniuersitatis serua-
 uit. Nam alias mortale est. Si pom-
 pis dissolutionibus conuiuijs et homini se
 inordinate et ultra sui status concedentiam
 dedit: vel alios ad hec: quouomodo idu-
 xit. Si ex secta vel partialitate practicauit
 voces rectoris eligendi vel subtrahit scho-
 lares alterius doctoris ut audiant sub

suo. nam mortaliter peccauit ⁊ tenetur
vt supra. Si obediens fuit p̄ceptorī suo
vel doctorī in his que tenetur: nāz al̄s
peccauit. Si diebus festiuis in studen-
do vel scribendo se occupauit: principa-
liter causa lucri vel temporalis utilita-
tis. Nam non licet nisi vt habetur su-
pra p̄cepto. 3. Si vt interesset actibus
aliquorum omisit missam audire in fe-
stis vel omisit ieiunia ecclesie confessio-
nes ⁊ huiusmodi mortale ē.

A medicis p̄phicis ⁊ cirogicis. ca. 8.

Ue se ad practicandum posuit i
medicina sine sufficienti peritia
nam si propter hoc dedit medici-
nam vel remedium nocuum infirmo
mortaliter peccauit: quia non licuit ei
vsurpare quod alienum ē s̄m. Hostien.
in sum. titu. de homi. ⁊ extra eo. Tua nos
Ubi hoc etiam tenet. Inno. ⁊ do. 2. In.
de bu. 3. facit extra de iur. Si culpa. Si
existens peritus ⁊ sufficiens negligens
se habuit apud infirmos. nāz si ex nota-
bili ei⁹ negligentia omni sit aliquid ne-
cessarium infirmo ex hoc eius infirmitas
inualuit: peccauit vt supra: quia negli-
gentia pariter ⁊ imperitia sunt in culpa
pa. 83. di. c. 1. Si curando infirmum nō
ē secutus artis traditiones sed capitis
sui opinionem. Nam si ex hoc contin-
git infirmo aliquid mali notabilis tene-
tur ⁊ peccauit vt supra s̄m. Hostien. vbi
supra. Si non adhibuit debitam dilige-
tiam circa curam infirmi: personalit̄ cū
visitando. signa interiora. videndo. me-
dicinas dictas ⁊ regimen vite ordinan-
do in culpa est ⁊ peccauit vt notat Hostien.
⁊ domin⁹ 2. In. de bu. in. d. ca. Tua
nos. Si dedit medicinam infirmo: du-
bitans an deberet nocere vel proficere
mortaliter peccauit: quia nullo modo o-
bet dare nisi s̄m artem cōstet sibi ex sci-
entia quod debeat p̄ficere. nam in dubi-
is tutior via est eligenda. ⁊ nota. Inno.
⁊ do. 2. In. de bu. d. c. Tua nos. Si sciens
omisit dare infirmo medicinam oppor-
tunam. Nam peccauit vt supra. ⁊ si stu-
diose quoquo modo aggrauauit infir-

mitatem gratia maioris lucri percipien-
di: vel fecit infirmum recidiuare ultra
mortale grauiter est puniendus secundū
Inno. Hostien. ⁊ domin⁹ 2. In. de bu.
vbi supra. Si adhibuit debitam dilige-
tiam inordinando medicinam infirmo
Nam si propter defectum corruptiōis
vel vetustatem specierum. vel rerum in
medicina positarum infirmi incurrit
periculum: ⁊ ipse diligentiam omnem
quam debuit non adhibuit in reb⁹ me-
dicinalibus eligendis non excusatur se-
cundū Inno. Hostien. ⁊ domin⁹ 2. In.
de bu. Vbi supra: secus si adhibuit. Si
habens apotecam aromatatum coegit di-
recte vel indirecte infirmos quos ha-
buit in cura sua emere ab eo medicina-
lia vel ab alio cui⁹ quo conuenit partici-
pare partem lucri. nam si propter hoc se-
cutum est infirmis aliquod damnum cor-
porale: vt quia alibi emissent res melio-
res ⁊ vtiliores: vel temporale vt quia ha-
buisset minori p̄cio tenetur de omni
damno. si seruauit p̄ceptum ecclesie
qđ precipitur medicis. s. vt cū eos ad in-
firmos vocari p̄tulerit ipsos añ oīa mo-
neāt ⁊ ad p̄fessionē inducāt. s. cui⁹ effectu
anteqđ ad curā manū apponāt: nec suffi-
cit suadere nisi cū effectu infirm⁹ obediat
vt no. host. 30. an. ⁊ do. an. de bu. i. c. cū
infirmitas. ex de pe. ⁊ re. vbi dicit hostien.
qđ medic⁹ h̄mōi p̄stitutionis trāsgressor
peccat mortalit̄. si dedit p̄siliū vl̄ medici-
nā vl̄ al̄s suasit aliqd p̄ salute corporis qđ
v̄tat in piculū aīar: puta qđ q̄s fornicet:
vt euadat cessas infirmitates l̄ medicinā
dedit p̄gnāti ad occidēdū puerperii p̄cō
p̄uatōe m̄tis l̄ potū ihebrantēz h̄mōi.
nā mortale ē ⁊ p̄hibitū vt i. d. c. cū infirmi-
tas i. si. si extorhit salariū immoderatū a di-
uitib⁹ l̄t curare renuit infirmos paupes
Nam ad h̄ tenet al̄s mortit̄ peccat. s3 di.
c. i. tibi dic̄ glo. qđ medic⁹ tenet curare
gr̄tis si solū paupes s3 ēt diuītē qđ nollet a-
liqd dare ⁊ siue pualuerit diues siue mo-
riat poterit medic⁹ expēsas repetere vt
ibi ⁊ plene in spe. titu. de salar. §. postre-
mo. Si paupib⁹ l̄ religiosis l̄ qbuscūqz

alijs aliqd dolose ad expiētā cū pieto
ddit. nā mortali peccauit. si nimis d' faci
li psuasit infirmis l' d' bilib' frāgē ieiunius
l' cōcedē carnes i dieb' p'hibet' absqz rō
nabili cā p'ctū ē: si v'o h' psuasit sanis. p
pseruāda sanitatē l' alia cā n' rōabili: mor
tale v'. Si emulatōe d' traxit alijs medi
cis l' alia dānū itulit tēnt'. Si statuta sue
vniuersitat' p' uare iurauit: z postea trās
gresso: cor' fuit: nā toties piurus fuit et
mortali peccauit. Si visitādo m' l' ieres
infirmas z cā infirmitat' t' agēdo eas d' idu
stria z itētiōe libidinosa. p'cessit ad aliqd
ihonestū: ē mortale. Si ex n' cūgic' p'ci
dit aliqd. Nā si h'z artē clare cognoscit
vtilē eē illū icidi i aliq' pte cor' p' h' pecca
uit icidēdo. 55. di. si q's absiderit z capl' s'
se. Sec' si dubitat de icisione l' ē de ic
sore qd' nesciat bñ facē: q' tūc abstine' d's
z poti' dimittere infirmū sine icisione in
māu dei q' cū dubio icidere f'm Inno. z
do. 2m. de bu. vbi. 5. Ab offi. p'liarijs z
aulicis p'ncipū. **Caplm. Monū.**

Ex n' officialis p'ncipis seu cōi
tatis iuste z fidei i officio suo se
hūit neminē p'cutiendo. Nāz si
erat sufficiēt salariat' qd' extorsit p' i
pbitatē p'textu officij sui tenet' restituere
seu paupib' erogare. si v'o n' erat sala
riat' z f'm mo: ē l' p'suetudinē officij sui
aliqd accepit v' excusari. i. 4. q. 5. Nō sa
ne. z ibi glo. z archi. Si d' ipositōe p'nci
pis ab ei' subdit' aliqd p' d'bito sciētē
exegit l' extorsit ad restitutiōez tenet': ē t'
si ad eū nil puenit. 23. q. i. vilitare. cō.
Inn. i. c. q' pleriqz d' imu. ec. Si quatū
potuit obuiat malis z p'rior dānis.
nā qñ alicui p'stat d' iuria seu dāno al'i
illato z obuiare pōt sine p'cto p'pe p'sde:
z sibi h' ex officio icubir: si n' obuiat mor
tali peccat: nisi obuiare v'gerz ad rei pu
mat' malū: z tenet' ifolidū d' oī damno.
86. di. p'aciētis. Lō. sco. i. 4. di. i5. si ca
strū trā l' villā fidei ei' p'missam abstulit
dño suo legitimo possessori z p'ditorie
tradidit al'i nullū ibi ius habēti. Nā te
net' ei d' oib' dānis ide secut' ex d' i inre.
si culpa. si ex n' official' seu vicari' p'tat'

capitanei l' alteri' rectoris iniustū aliqd
p'mittētis in offi' suo non restitit vel d'
dixit ei p'posse: v' vltra p'ctū teneri de
oī dāno l'esis. L. de appella. l. qñ. ij. Et
hoc ibi tenet' Bal. si ex n' cōsiliari' con
siliū dedit fraudulentū principi cōitari
seu alteri p'sde puate. nā si fuit circa ma
lesiciū vel qñ z ex tali p'silio secutū ē dā
nū ē al's secutūz tenet' l'esis p'tra q's da
tū ē p'siliū plene satisfaccere. ff. de reg. iu.
l. cōsiliij. z. c. null'. de reg. iu. li. 6. Et ibi
p' d' inū z Jo. 2m. i nouella. si v'o fraudu
lēter p'suluit circa p'ctuz vel qñ tenet' ei
cui p'siliū dedit. vt. in. l. Quod si cum sci
res. Et notat' in dicta reg. nullus sec' at
si nō fraudulentē p'sertim si al's nō erat
secutū vt ibi. si cum p'poneret aliqñ a
p'ncipe vel cōitate i cor' p'silijs qbus ipe
habuit interesse aliqd statuēdū seu deli
berādū: qd' cederet in dānū rei publice l'
ē alteri' p'sone puate: vt de imponēdo
collectas aut alia onera indebita cleri
cis vel laicis. Nā si exp'sse p'sertit tenet' d'
oī dāno ide secuto l'esis. si v'o n' p'sertit l'
tū n' p'dixit exp'sse z publice exp'usillani
mitate: v' n' ceteri reputēt eū ifidelē p'nci
pi v' illi statui: h' cāu l'z mortali peccet
nō tñ f'm q'sdā satisfaccere tenet' nisi p'di
cēdo obuiare potuisset illi malo seu gra
uamini: v' nisi ad eū p'ueuerit p'modū p
ticulare seu bursale: q' tūc v' efficacit' p'se
tire: imo ē t'acēs sic ex q' vocat' ad hoc vt
p'sulat inuoluit pena p'cto cum his q' ex
p'sse p'senserūt vt no. Inn. c. i. d' his q' fi
a ma. p're capl'i. si quoq'mō in l'ris vel fa
uorib' p'ncipis alicui bōa sua l' iura vsur
pauit aut al'i p'ediuuit: puta ne creditor' f'
potuerit suos d'bitores p'uenire l' cāz suā
p'seq' z h'mōi. Nā vltia p'ctū tenet' d' oī
dāno l'esis inde secuto. Si adulat' ē p'nci
pi laudādo eū de bono qd' in eo non ē
aut si ē malo sine laudauit v' laudauit d'
malo. Nā grauit' peccauit: z si laudādo
eū de malo vt de rapina de vindicatiōe
z h'mōi ille mot' ē ad aliqd malū facien
dum pp' illā laudē qd' al's p'babil' non fe
cisset: tenetur d' oī nocumēto cū ipse de
derit ad hoc cām efficacē que vim h'z cō

sensus. Ad b. 95. di. Si inimic⁹. si pos-
 sessiões locoꝝ pioꝝ vel eccliaꝝ malicijs
 seu astucijs circūueniēdo conduxit puo
 precio i grauamen ecclie vꝫ pauperū vꝫ
 tra pctm tenet d oī dāno satisfacere. Si
 possessiones vicinas vꝫ suis cōtinguas
 vsurpauit āpliādo terminos suaz vꝫ al's
 quoquo mō occasionez adinuēit vt dñi
 eaz cogerēt sibi eas vēdē vꝫ locare puta
 molestādo eos directe vel indirecte: vꝫ
 eis cōminādo: seu apud pncipē calūniā
 do. Ultra mortale tenet leſis de dāno.
 Si petijt a pncipe bona dānatoꝝ. Itaz
 phibet vide i. c. fi. de Rescrip. li. 6. Si
 p pecunia data intercessit apud pncipē p
 accusatis vꝫ carcerat⁹ vt liberet. nā si ta
 les sūt culpabiles z merito puniēdi gra
 uiter peccauit iusticiā ipediendo: z tene
 tur pecuniā paupib⁹ erogare. ar. 14. q.
 5. Qui bētis. Si vō sūt innocētes z ipe
 intercessor nō ē salariat⁹ pōt eā retinere
 sz si salariat⁹ ē dꝫ eis a qb⁹ pecuniā hūit
 restitū: nisi foret ei liberalit data z dōa
 ta precipue post liberationem z absqz
 pacto precedente.

A ciuib⁹. Laplm decimū.

Lue pio qredū ē vꝫ ociose vi
 uat: z si solū de ppis pūetib⁹: an
 ēt eliciu exercitio infēdat licito.
 nā ociosus. Pu⁹ pūcti i tenebras exteri
 oꝝ. Adatta. 25. Si locādo possessio
 nem pecuniā rustico mutuauit vt cam
 colat. Itā si pp mutuū aliqd emolumē
 ti plus iusto pꝫ ab eo recipiat vsura ē
 sec⁹ at si pp mutuū in nullo grauet ru
 sticus lz talis psta⁹ fiat ei adiuto: itū vꝫ
 queqz possessionē laborauerit. Si mutu
 auit frumentū vel aliud granū rustico:
 qñ erat vile: receptur⁹ tātū dē alio tpe: z
 cū reddit ē car⁹. nā si mutuauit itētiōe
 vt lucret⁹ vsura ē. Sec⁹ si rustici necessi
 tati subueiat. Idē si ddit ei certā pecuni
 a z tpe q frumitū erat carissimū: b⁹ pacto
 q certo tpe reddat ei tñ frumitū: qñ po
 terit tñc bēri pilla pecūia: qz lz tñc ma
 iore quantitatē frumitū hēret pilla q ha
 buisset tpe date pecunie nō ē tñ ibi vsu
 ra nec pēim: nisi itētiō praua fuerit. i. 4.

q. 4. Si qd cleric⁹ z ibi Archi. Si colo
 nos suos grauauit idebite dcepit l'carce
 raui vide. s. ti. 3. Si decias soluit itegre
 vt tenet vide. s. tit. 4. c. 2. Si deposuit
 pecūias apud cāpsorē l'artificē vide su
 pra pcepto. 7. Si dedit aīalia i socidā vi
 de infra. c. se. Si absqz necessitate rōabili
 mutuo accepit sub vsur⁹. ēt si ab eo qui
 erat pat⁹ n lz tho. Si isidelr se habuit in
 fidei cōmissis tutela seu admistratōne
 pauperū vꝫ pupilloꝝ tenet ēt de leui cul
 pa. Si exis patron⁹ p pecunia aliqūē
 pſentauit simonia ē. vt i. c. de iure cꝫ de
 iure pa. z in. ca. Querelam. de simonia.

Si mercatorib⁹ cāpsorib⁹ z psonetis
 Laplz vndecimū.

Itca hē sciendū qd negociatoꝝ
 dñ q rē cōpat vt integrā imutatā
 qz vēdēdo lucret⁹: z b⁹ phibet cle
 ricis z religiosis eꝫ ne. cle. l' mo. p totuz.
 Laicis vō mercari lz cū debitis circun
 stātijs: vñ pñt sic interrogari. Si ferrū
 lignamina arma z alia quecunqz merci
 mōia detulit i Zilexādriā vꝫ ad alia loca
 sarracenoꝝ terre egypti: l' ad aliā terram
 soldāo subiectū sine lnia pape: qz lniām
 veneti solū quo ad victualia dicūt gñā
 liter hēre: vt fert qdā pūlegio Marti
 ni qñti: iurrit excoicationē papalē cꝫ d
 iudeis. c. ita quozūdā. z. c. ad liberādā
 Si negociat sine debito z hōesto. nā dꝫ
 alex. de al. 3. pte. sū. ēt laico mercari non
 lz nisi pp duo. Pꝫo pp necessitatē. vt. f
 possit satisfacē sibi z sue familie p m pde
 cētiā pp i stat⁹. z⁹ pp pietatē vt. f. lucret⁹
 ad subueniēdū paupib⁹ l' distribuēdū in
 alias pias cās: puta ad puidēdū rei pu
 ne. f. res necessarie ad vsū z vitā ciuiū l'
 patrie desinit: z lucrū inde expetit: nō q
 si finē sz qñ stipēdiū laboris. Ad aliū vō
 finē mercari mortale ē: pꝫpue vbi mer
 cādi finis pncipalr i lucro ponit. Lon
 tho. pa se. q. 77. Si puenit seu pactū fe
 cit cū alijs mercatoribus qd oēs vēdāt
 certo pꝫio tales merces: l' qd ipe sol⁹ vē
 dat z nō alij certā rex spēm seu mercan
 tiā illicitū ē pactū p m hosti. z a tūre pꝫo
 bibitū. L. de monopol. l. vnica. vbi dñ

q̄ talis exercens monopolium bonis
proprijs spoliatus exilio perpetuo dā-
netur et tenetur ad interesse si quis ex
h̄ dampnificat⁹ ē. Si qñqz euz p̄scuerit
naues pducētes aromata. aut als mer-
cātias fore ib̄merfas iarrauit leu emit
oēm mercātia ciuitatis illi⁹ speciei sub
merse n̄ l̄s. **Mā** h̄ d̄ monopolij et iō ta-
lis icidit i penā p̄dicte legis. i. Si exer-
cuit mercātia q̄ d̄ sui nā illicita ē. et mala-
fic ē facē vsurā et h̄mōi. l̄ q̄ vt plurimum
hoies vtāt ad mortē: vt ē mercātia alea-
rū taxilloz et chartaz seu naiboꝝ l̄ frapa-
toꝝ pānoꝝ n̄ vī posse excusari a mortē.
p̄faciēdo tenēdo vēdēdo vī q̄quomō ea
alienādo. et oia p̄ctā q̄ eoz occasiōe ppe-
trāt ei tāq̄ copatoꝝ iputāt. z. q. i. no.
tū. et iō tal n̄ ē absoluēd⁹. nisi illā dimi-
tat mercātia. de pe. di. 5. f̄las. et duobus
c. se. l̄o. tho. fa. fe. q. 169. ar. z. in fi. Si
mercātia exercuit dieb⁹ festiuis nisi p
reb⁹ n̄cījs mortē ē: q̄ exo. z. i. p̄hibet
oē op⁹ huile sic ē negociari. vide de hoc
s. p̄cep. 3. Si exercuit mercātia i ecclia
l̄ loco sacro. p̄hibitū ē. et p̄ctm. 4. z. di. n̄
os. z. 16. q. 7. et h̄ b̄c ē qd̄ dñs eiecit de tē
plo oēs vēdētes et em̄tes. **Mā** z. i. si ne-
gociā. vī q̄ p̄iurij m̄datijs l̄ iuram̄t. et
h̄mōi. **Mā** h̄ ē p̄ctm̄ qñqz veniale qñqz
mortale vide. s. p̄cepto. z. z. 8. Si mer-
cātia suā sciēt plus iusto p̄cio vēdidit vī
alteri⁹ miori emit. **Mā** si p̄ctū illi⁹ mer-
cātie ē p̄rectores citatis statutū et taratū
n̄ l̄s augere vēdēdo nec minuire emēdo
Si v̄b̄ n̄ ē sic taratū l̄s cuiqz vēdē l̄ emē
rē sic cōit vēdit i loco vbi vēdit tpe p̄ct⁹
et illud ē iustū p̄ctū vt no. glo. in. c. In ci-
uitate ex de vsur. et ibi do. **In** de bu. si
l̄gi sciēt vt p̄dixi plus iusto p̄cio vēdi-
dit l̄miori emit: mortāl̄ peccauit: et tēn-
tur ille q̄ plus h̄uit restituere ei q̄ dāmi-
catus ē si sit qd̄ nōbile f̄m̄ tho. fa. fe. q. 77. et
sco. in. 4. di. 15. idē ē si ignorāter
et ex errorē extimās rē tñ valē: q̄ l̄s n̄ pec-
cet tenet tñ satisfacē leso cū aduerterit
de errore als tūc peccaret mortalit̄: et h̄
vex̄ itellige nisi ēptoz l̄ vēditoꝝ lesus sit
p̄sona sagacissima: nec ad h̄ n̄citate vel
paup̄tate coacta: q̄ tūc v̄sile n̄ ē qd̄ sit d̄

cept⁹ ex q̄ aduerterit d̄ p̄cti excessu: et tñ vo-
luntarie p̄fēsit. Et sciēt et p̄fēciēt nō sit i-
iuria neqz dol⁹ de reg. iu. Sciēt. li. 6. si
āt excessus sit qd̄ m̄mū. et p̄bēs bōa fide
credit illd̄ cē iustū p̄ctū l̄s rigidū: nec pec-
cat nec tenet ad restitutōes. **Sz** si p̄sci-
entiā l̄s i modico sciēt excesserit nō pōt
excusari a p̄ctō saltē venial̄: cū ois de-
ceptio et fraus sit p̄ctm̄: et d̄ illud paup̄-
b⁹ erogare. 14. q. 5. Qui bētis. et sic d̄cla-
rat Jo. d̄ ripol. Et **Sz** eral. odo. **Mā** ob.
p̄dict. c. cū dilecti. ex d̄ ep̄. z. v̄. vbi d̄ qd̄
l̄s p̄bētib⁹ se iuicē decipe vsqz ad dimi-
diā iustū p̄cti: q̄ illa decretal̄ h̄z locū iur̄
fori: tñ ad vitāda litigia n̄ āt iure poli. s.
dei et lex. dīna nil iustū reliq̄t ipunitus
et iputat illicitū si i p̄ctib⁹ iustie eqlitas
n̄ fūct. l̄o. p̄dictis. **In** ex de vsuris.
In ciuitate do. **In** de bu. i. c. Quia ple-
riqz d̄imu. ec. glo. et archi. x. q. z. b̄ ius. si
solū rōe termini rē vēdidit pluri q̄ vale-
at l̄miori emit rōe p̄mature solutōis.
nā vtroqz cāu vsura ē. **Vide** s. p̄cepto
7. Si vēdidit rē pl⁹ q̄ valeat: q̄ ēptoz ex
re quā emit mltū iuuat. **Mā** h̄ ē iustū
et illicitū: nisi cū res q̄ vēdit i detrimētū
cedēt vēditoꝝ: q̄ multū illa re idiget et
sibi ē putilis: tūc. n. poterit vēdere licite
plus q̄ valeat: s̄z se q̄tū ē dāni qd̄ icur-
rit exei⁹ vēditōe f̄m̄ tho. fa. fe. q. 77. et
sco. in. 4. di. 15. q. z. vbi addit q̄ idē ē in
p̄ctu p̄mutatiōis accōmodati p̄ductōis
et locati. Si tñ emptoz h̄ casu libere vo-
luerit aliqd̄ pl⁹ q̄ valeat res dare: q̄ in
de multū iuuat seu lucrat pōt recipi. si
aliqñ rē emit vt itegrā imutatāqz vēdē-
do lucret. **Mā** f̄m̄ **A**bryso. si l̄s sic lucra-
ri carius eā vēdēdo q̄ emerit. nisi eā cū
labore de vna regiōe ad aliā trāstulerit:
l̄cū piculo f̄uauerit aut idustria sua me-
liorata fuerit. s̄z mō emē vt statim lucre-
tur cū p̄posito sine oib⁹ p̄dict. p̄ditōni
b⁹ nec certificādo ēptoz de valoe ipi⁹
rei vēdēde: oio illicitū ē et tales negocia-
tores a re publica eiiciēdi et exulādi sunt
f̄m̄ sco. et alexā. vbi supra. l̄o. host. i. l̄i.
si in suis mercātijis dolū cōmisi l̄ frau-
dē rē vitiosā exponēda venialē. nā cū ex
h̄ det ēptoz dāni et picli occasione. dāni i

q̄dē si p̄p̄ci⁹ viciū seu defectū res. sit mī
 noris p̄ci⁹ ⁊ ipe nil d̄ p̄cio minuit: piculū
 v̄o si p̄p̄ci⁹ viciū vsus rei reddat ipe dī-
 tus l' hōri⁹. puta cū q̄s vēdit equū clau-
 dicātē. p̄ veloci. domū ruinosa. p̄ firma-
 cibū corruptū aut venenosū. p̄ bono. si
 vēdito: n̄ detegit i sp̄e ⁊ clare h̄mōi defe-
 ct⁹ ⁊ vicia occulta: vēditio ē illicita ⁊ dolo-
 sa ⁊ p̄p̄ci⁹ null⁹. i. z. q. z. c. Quisq̄s i si. ⁊ te-
 net ad restitutōem p̄ci⁹ i p̄tori equū sibi
 i stituēt i vt no. tbo. fa. fe. q. 67. ⁊ spe. ti.
 d̄ ep. ⁊ v̄e. s. an. pe. Si vēdidit aurū l' argē-
 tū alchīmīcū p̄ v̄o. vide i fra. c. se. si p̄mī-
 sit fraudē i ip̄a re seu sp̄e rei: vt vendēdo
 auricalcū. pauro. lapidē n̄ p̄ciosū. p̄ p̄ci-
 oso: vinū l' p̄batū. p̄ puro. carnes birci-
 nas. p̄ castratū. vinū aroma mixtū cum
 alio. p̄ puro. cerā mixtā cū raxia. l' alio. p̄
 pura. vinū medicale. p̄ alio. ⁊ h̄mōi. nā q̄
 b̄ sciēt fac i d̄cipit l' d̄cipe itēdit. p̄mū
 peccat mortl'r: ⁊ tenet ad restitutōem si
 ē nōbile q̄d h̄z tbo. ibi. s. Si v̄o ignorāt
 vēdēt vnā rē. p̄ alia n̄ peccat q̄dē: s̄ cū de-
 erroi suo p̄p̄dēt satisfaccē tenet: ⁊ q̄d d̄ez
 ē d̄ vēditōi idē ē ⁊ de p̄ptore q̄ sciēt emit
 rē p̄ciosā quā vēditō: credit cēvile l' mo-
 dici valoris: q̄ ⁊ ipe iuste agit ēt ad i sti-
 tutōez tenet. S̄z aduerte. p̄clarior i tel-
 ligētia p̄dictorū q̄ vbi n̄ l' piculū i min⁹
 ip̄i p̄ptori: nec i vēdēdo iustū p̄ciū mltū
 excedit: ⁊ p̄ptor: cēset i cūdo fati. industri-
 osus: ⁊ res venial' p̄ libito sibi exaianda
 expōit tūc vēditō: n̄ tenet d̄fect⁹ rei v̄eal'
 sibi manifestare: p̄cipue cū eos n̄ celat ni-
 si solū vt d̄ re sua h̄eat iustū p̄ciū. si frau-
 dē adhibuit vēdēdo l' em̄do circa q̄titatē
 rei. si p̄dē nūero l' m̄sura. Utēs p̄dē-
 rib⁹ l' m̄surā p̄ supiorē l' ātiquā p̄fuetu-
 dinē n̄ approbat i al'r. exēpli grā. De
 p̄dē si d̄dit. xi. vncias. p̄ vna libra carni-
 us aromātū pisciū lane lini ⁊ h̄mōi. exē-
 plū d̄ nūero vt si res q̄s dare d̄z in certo
 nūero tribuit diminutas. Exēplū d̄ mē-
 sura vt si dedit d̄cē brachia p̄āni l' l'nei v̄l
 lancei. p̄ vndeci: l' sextariū gni diminutū
 seu metretā vini olei l' alteri⁹ liq̄is nō
 plenā. Inq̄oib⁹ his si em̄tes a iusto p̄cio
 fraudāt: oēs q̄ sciēt sic d̄cipiūt mortali-
 ter peccāt ⁊ tenet ad satisfactōem dānifica-

tis l' si pax ē dānū paupib⁹. si tñ h̄mōi cō-
 ruptio p̄dēz l' m̄surā ē cōis ⁊ p̄scant
 oib⁹ nō si v̄l ibi. p̄p̄e cē fraus nec mortā-
 le. Tenē āt vnā m̄surā ad em̄dū ⁊ alte-
 rā ad vēdēdū sp̄e mortle: nisi illis cū q̄-
 b⁹ mercator: h̄m̄otescat deuterio. z. s. si
 negociādo fec̄ pmutatiōem rei ad rē q̄d
 vlgarit d̄r barato: puta exīne lanifex vel
 trapetita d̄dit p̄ānū vnū laneū extima-
 tū ab eo flore. c. alt'i mercatori q̄ dat. p̄ il-
 lo balā vnā lane āglie extiatā ab eo flo-
 re. c. Itā i b̄ p̄ctū pmutatiōis p̄t iterue-
 nire fraus duob⁹ mōis i q̄litate rez cō-
 mutata: ⁊ tūc si ē fraus ex pte vni tñ q̄z
 l' sciēt dat alteri rē d̄fectuosā i p̄o igno-
 rātē cū tñ recipiāt ab eo rē bonā: mortā-
 lit' peccat ⁊ tenet ei satisfaccē si nōbilit' le-
 sit ex d̄ i iur. si cl'pa sit āt vterqz itēdit al-
 ter d̄cipe ⁊ abutroqz dat alteri res defe-
 ctuosa. p̄ bōa vtroqz ignorātē fraudē al-
 teri⁹ vterqz mortl'r peccat p̄ malā itēsi-
 onē. z. z. q. s. Qui piurare. Quo v̄o ad-
 satisfactōez p̄t fieri recōp̄satio vt vn⁹
 alt'i si teneat si d̄ceptio fuerit eqlis. si tñ
 vtriqz vt practici scirēt sic p̄fuetū fieri n̄
 v̄l ibi fraus nec alt' alt'i teneri d̄ reg. iur.
 sciēt. li. 6. Aut d̄ceptō itēuit i p̄cio. qz. f.
 vnusqzqz eoz excedit i extiatōe rei sue:
 ⁊ tūc v̄l fili mō posse distingui vt. s. si p̄
 se fraudauit l' p̄ aliū defraudari fec̄ pedā-
 gia l' gabellas iuste ⁊ licite ip̄ositas: puta
 occ̄lte mercimōia itroducēdo i ciuitatē:
 l' asserēdo vnū aliō cē aut mioris q̄tita-
 tis vt sic l' n̄bil l' min⁹ soluēt. Itā sic ra-
 pinā p̄mīsit seu furtū h̄z ray. ⁊ tenet i sti-
 tuere ill' q̄b⁹ talia d̄bēt. Ro. 13. Reddi-
 te oib⁹ d̄bita: cui vectigal. vectigal. v̄ez
 ad p̄as q̄ iustice s̄t a iure cōi l' m̄unicipali
 h̄mōi d̄ceptores si tenet i foro p̄scie n̄
 si p̄ d̄enat⁹ fuerit. i. z. q. z. finitas i si.
 cō. tbo. fa. fe. si soluit creditoribus p̄o
 mercimonijs emptis in termino p̄stitu-
 to. nā si sec⁹ fecit tenet eis ad oē itereē
 ex d̄ pigno. significātē. si distulit merce-
 dē reddē oparijs seu laboratorib⁹ i op⁹
 suū p̄duct' vltra tps p̄uētū cū eis l' aliq̄d
 de p̄ccio cōuento subtraxit: seu falsas
 monetas pro bonis dedit grauit' pec-
 cauit ⁊ tenetur eis satisfaccere de omni

dāno z incōmodo qđ ppeſſi fuerint. Si
pducto p certo p̄cio nō ſoluit in p̄miſ
ſa ſz dedit p̄nū vinum z h̄mōi loco p̄ci
nā illicite egit niſi h̄ fecerit cū eorū libe
ra volūtate. ſz h̄ cāu ſi illi nō idigēt vſu
rei illis dare z neceſſe habuerit cā v̄dē
miori p̄cio: tūc pducto: tenet eis reſarci
ri qđ min⁹ habuerūt. Sec⁹ at ſi a p̄ncip⁹
opis h̄ pacto pduxit eos vt ō labore ſuo
p̄tim daret pecuniā p̄tim p̄nū z alia vi
ctualia. Mā tūc ſi p̄nū v̄l alia ſibi det p
pte ſolutiōis ſz p̄uētiōem z v̄dat iuſto
p̄cio. ſ. p̄m qđ alijs cōiter v̄dit l̄z pderēt
reuēdēdo nō tenet pducto: Idē eēt ſi v̄
deret ſibi plus iuſto p̄cio: qz ſic cōit ſo
let fieri: z pducti a p̄ncipio h̄ ſciebāt z al.
expti erāt. Mā ſciētī z p̄ſentiētī nulla ſit
iniuria de reg. iū. ſciētī. li. 6. Si fideiuf
ſor fuit p̄ aliq̄ ſoluēdo ei⁹ creditori. nā
ſi ex hac fideiuffione aliquid accepit niſi
it̄erē ſuū ſi ptulit vſura ē ex. e. Perue
nit. Aſſecurare tñ p mare v̄l p terrā mer
ces: ſuſcipiēdo i ſe piculū eaz z rōe picu
li p̄uēire cū mercator ſibi tradat certum
qđ p quolibz cētenario valoris ipſarūz
mercium licitum ē p̄m Lau. d. Ridol.

De ſocietate.

ſi ſit ſocietate cū aliquo ad cōe
lucrū z dānū z iſideſt ſe habuit i
ea ſubtrahēdo: v̄l retinēdo aliqđ
occulte de cōi pecuniā ſeu lucro ſocieta
tis peccauit mortālī z reſtituē tenet ſi ſ
xit ſocietate h̄ mō. ſ. dādo pecuniā mer
catori ad mercādū p̄artificij ad exercen
dū. Mā ſi ſit cū pacto l̄t ſine pacto ſz
tñ hac it̄ētiōe p̄ncipali qđ capitale ſit ſal
uum z p̄tē lucrī b̄eat: p̄ctus ē vſurari⁹ vt
nō. glo. in. c. pleriqz. l. 4. q. 3. Lon. a. 30. z
acur. ff. p. ſo. l. Si nō fuerit. Si p̄cta ſo
cietate fuit diligēs i reb⁹ ſocietat: Mā
i ſocietate iputāt ē culpa leuiſ q. ſ. p̄fide
rat qñ qđ nō ē ſic diligēs in reb⁹ ſocieta
tis ſic erat diligēs i reb⁹ p̄p̄ijs tpe inite
ſocietat. ff. p. ſo. l. Soci⁹ ſocio. z ſic re
ſtituere tenet. vide ō mā plene i ſū. piſ.
c. ſocietas. i. z. z.

De ſocidis.

ſi dedit aīalia i ſocidā z quomō
vel quo pacto. Mā h̄mōi aīalia

v̄l pecora ſimp̄lītr tradi ſolent. ſi g⁹ h⁹ mō
tradit ad cuſtodīā. ſ. alicui dādo. xx. capi
ta paſcēda ſub certa mercede v̄l ēt certa
portiōe p̄uēti⁹ eorū: tūc ſi dñs ſibi retinēz
piculū aīaliū. p̄m p̄ſuil. ē p̄ctus locatio
nis z de ſe licit⁹: ſec⁹ ſi nō retinet piculū
ſibi excepto tñ eo qđ p̄tingeret ex mera
neglia cuſtodis qđ ſp̄ p̄tinet ad cuſtodīē
tē ſi tradidit p mōz mutui dā alicui ru
ſtico. xx. capita cū pacto qđ ſint firma in
nūero l̄i p̄cio eorū ē oēs euēti: tūc ſi acci
pit aliqđ de luc⁹ vſura ē: qz cederet ei ſo
lū rōe mutui qđ p̄hibet. l. 4. q. 3. vſura
ſi tradidit p mōz ſocietatis. z h̄ p̄ct⁹ pōt
ē fieri mltip̄lītr iuſte et iuſte. Juſte qđ
ſit qñ i ſocietate v̄triuſqz cōis ē z eq̄ p̄di.
ad iudiciū h̄ōi z p̄actici viri vt. ſ. equalītr
p̄ticipēt lucrū z dānū p̄portionablī: exē
pli grā: vn⁹ h̄z. xx. capita ali⁹ totidē vel
ē ſolū. x. z cōicāt ea ad inuicē: z piculūz
z emolūmētū z ēt exp̄ſas equalītr cōicant
ea ad inuicē: ſi eq̄lītr ponūt in ſocietate
v̄l p̄rata p̄m qđ q̄libet pōit al⁹ p̄ct⁹ ē illi
cit⁹ z iuſticiā qñ. ſ. melior: ē p̄ditio vni
us qđ alſi. vide de hac mā plene in ſū. piſ.
ſa. vſura. z. de cambijs licitis z illicitis.

Arca cābia notandū qđ ad h̄: vt
qđ ex cis lucrū repo: z licitū. oz
qđ tale lucrū p̄uēiat aut rōe cu
ſtodie aut rōe patrie aut rōe monete. iō
pōt circa h̄ ſic it̄errogari. P̄rio ſi cāpſoz
cābiē? florenos i monetā v̄l econuerſo:
qđ dñ cābiū minutū recipit vnū denari
um p floreno. nā vt dicit Jo d̄le. i. c. ſi de
vſuris. h̄ cāus ſi v̄l bñ excuſabil ab vſu
ra niſi attēto it̄erē. Et ſinālītr pcludit q
vbi qđ plus accipiat ſi ē bñ tut⁹ in p̄ſcia
niſi ēt illo pl⁹ rōe it̄erē vt ſup̄a recipia
tur. ſ. laboris itineris opaz p̄ſionū ſala
riorū z factorū q p h̄mōi arte exercenda
ſubiit. Si in h̄mōi cābijs minutis ſciēſ
imileuit mōetas falſas icīſas v̄l diminū
tas peccauit mortālī z leſis reſtituē te
net ſi ē qđ nōbile alſ ē paupibz errogā
dū. Si fecit cābiū h̄ mō exñs aliqđ indi
get pecunia venetijs z dat Albediolani
flo. cētū cāpſoz q h̄z ēt cābiū venetijs vt
p̄ſignet ſeu reddat ei venetijs p̄ſaos. c.

ducatos indēnes: et pp hoc cāpso: acci-
pit docatū vnū: p̄m quosdā videt turpe
lucrū. Dñō q: cāpso: absqz piculo labo-
re z expensis facit sibi rñderi venetijs.
Sec̄do q: anteq̄ reddat eos p̄t ex sibi tra-
ditis ducatis in multo mercari z lucra-
ri. s̄z saluo meliori iudicio q̄n tali cābiē-
ti q̄ de hoc facit artē iminēt expēse vt in
casu p̄cedēti: p̄t accipe moderatū lucrū p̄
cipue rōe interesse sui. sec̄o at̄ de eo qui
hāc n̄ exercet artē. si cābiū fecit hoc mō
puta in ciuitate mediolani exiis cū mil-
le ducatos venetos venetias vellet fer-
re z ibi cābire seu eos expēdere inuenit in
mediolano cāpso: habētē tabulā cābiū
in ciuitate venetiā: cui tradidit eos tā-
q̄ cābiēs in venetijs z p̄sequēs ad for-
cābiū venetiā. Itā s̄z p̄dicti ducati ve-
neti plus valeāt venetijs q̄ mediolani
vbi tradidit eos: nō est tñ ibi vsura nisi
tradēs aliqd̄ infēdat: q: in cambijs p̄t in-
teruenire lucrū rōe patrie. si fecit cābiū
alio p̄uerso mō z dicit cābiūz p̄lras. In
florētia exiis idiget pecuniā in venetijs
z dat florētie cāpso: 106. v. 107. flor. vt
p̄ litteras suas faciat p̄gnari ei vel alte-
ri. p̄co. c. ducatos venetos. nā si cāpso:
inde lucret tñ talis ēct̄ illicit̄ ē. tñ q: rōe
patrie supuenit lucrū. tñ q: cedit ad vti-
litatē vtriusqz. tñ rōe interesse. s. expen-
saz. Et dī cābiū p̄ litteras. si fecit cābiūz
p̄ venetias siue cābiū sicū siue cābiūz a
libre di grossoni. i. ducatoz q̄d sit h̄ mō
ego egēs s̄ mediolani. x. libris grossoz
i. cētū ducatoz recipio a te cāpso: me-
diolanēsi. ibidē. 106. v. 107. p̄l v. 107. sicut
tñc mediolani cābia currūt z valēt decē
libre grossoz z inde ad vnū mēse teneor
tibi ad restitutionē tāq̄ quātū ifra. x. di-
es p̄putādo a die celebrati ēct̄ valebūt
x. libris grossoz i ciuitate venetiā: q̄ ali-
qñ valent p̄l aliqñ min⁹: z sic aliqñ p̄dit
aliqñ lucrat cābiēs s̄z i plurib⁹ lucret: nā
s̄ ēct̄ v̄suriari⁹: q: cāpso: i h̄ casu p̄uci-
palit̄ infēdit lucrū z sperat illas. x. libras
grossoz recipe in maiori valore q̄ dede-
rit: q: vt plurimū sic p̄tingit als nō mu-
tuaret: s̄z qñqz ēct̄ p̄tingat illas in mino-

ri recipe: et sic sibi ē vsura cū interueniat
mutuū cūz infētiōe lucri. i. 4. q. 3. c. i. ar.
eo. ti. i ciuitate. l. d. laur. de ridol. si exiis
thesaurari⁹ seu depositari⁹ alicuius dñi
v̄l cōitatis aut officij v̄l gabelle: habuit
recipe eoz pecunias seu intratas vt p̄lo-
co z tpe distribuāt alijs officialib⁹ et sti-
pēdarijs seu als salariat⁹ iux̄ eoz dispo-
sitionē: nā si tal̄ recipiēdo h̄mōi pecuni-
as v̄l numerando a q̄z erigit aliqd̄ puta
vnū denariū p̄ flor. z ē sufficiens p̄ labo-
re suo salariat⁹ tenet sic acq̄sita v̄l extor-
ta paupib⁹ erogare. i. 4. q. 5. nō sane nec
i h̄o excusaret p̄suetudo cū foret irratio-
nabil⁹ z ex nimia cupiditate introducta.
sec̄o at̄ si n̄ ēct̄ sufficiens salariat⁹ s̄ labore
suo. si exiis depositari⁹. vt. s. negociat⁹
ē cū p̄dictis pecunijs z cū eis lucrat⁹ nā
si tal̄ stet piculo cōitatis v̄l dñi lucrū inde
p̄ceptū p̄tinet ad eos: deducta tñ merce
de laboris ipsi⁹. aut si et h̄o exercitio dā
nificauit creditores ipsi⁹ dñi v̄l cōitatis
nō soluēdo eis salaria sua tpe statuto v̄l
nō integre tenet eis de oī dāno et gñif
peccauit. si s̄o pecunia stat ei⁹ piculo vt
cōit̄ p̄tingit: q: tales solēt dare fideiussō-
rē nec dñs seu cōitatis nec eoz creditores
ledāt: illud lucrū erit suū rōe industrie.
si qñqz p̄tingit cū h̄re pecuniā spālē quā
timēs minozari volūtatē p̄ncipis futu-
ro tpe mutuauit cā alicui h̄o pacto vt re-
stituāt sibi in eq̄li p̄cio in quo erat cum
ab eo mutuo dare. Itā si facto mutuo
minozata ē p̄t recipe i illo eq̄ualēti i quo
erat qñ mutuauit nec ēct̄ est illicit⁹ p̄m
alex. d. alexā. z no. i ēct̄ b⁹ sancti bernar-
dini p̄mōe. 40. ar. 3. c. i. si fecit ēct̄ v̄su-
rarios v̄l als fraudulētos z illicitos z q̄
nā si sciēt fecit mortali⁹ peccauit z tenet
satisfacē les. si sensal⁹ p̄soneta mediator
fuit sciēt ēct̄ nū fraudulētoz mortali⁹
peccauit z restitutē tenet. Idē si fuit me-
diator: ēct̄ v̄suriari⁹ cū diffictōe tñ q̄ h̄et
s̄. p̄cepto. z si mediator exiit in alijs ē-
ct̄ b⁹ licit⁹ puta v̄ditōis eq̄z domoz z
h̄mōi: z sciēt male p̄suluit ep̄iori i ei⁹ dā-
nū z fuit ac v̄ditōis vtilitatis: mortali⁹
peccauit z tenet ei satisfacē d̄ reg. iu. nul

in arte sua l'fraude qmō omisit: facit: pānos lane min⁹ pōiose z bōitati. vēdē: p pānis lane maioris pēij z bonitati. v^l min⁹ ticture. p alia nil minuēdo d pōio vltra pētū tenet restituē lesis. si pmitit fraude faciēdo trabē pānos ad tiratōnū vltra modū debitū art. Mā cū h⁹ cedat ad dānū emēt: qz pān⁹ deficit a mēsurā si postea inadidat z tondit et moris ē te net vēdē vltra pētū ēptōi satisfacē. idē dico d his q vēdūt caligas factas ex pan no min⁹ dōbito balneato q postea cū eis ēptōi vti⁹ restrigūt z durtāt z cito lace rāt. si tradēdo lānā ad silādū ddit vntiā is. p libra fraudulēt: nolēs tñ solūē nisi p filatura vnt⁹ libe peccat z tenet satis facē: nisi ibi eēt d more prie. si vēdidit pā nos laceratos ad tiratōnū: l3 remēdatos aut male tertos l' tictos l' cardatos. p bo nis. nā h⁹ n l3 nisi demat d pōio quātū i portat ille d fecit⁹ als fraude z dolū pmit tit z tenet satisfacē v^l. s. e. t. c. i. z. l3 idē tenet mediatōres q scientes tales defe ct⁹ faciūt vēdere. p bonis. Si distulit sol uere creditōribus suis vel mercedē red dere opariis vide vbi sup.

De aurifice z monetario.

J fecit l' vēdidit aur⁹ v^l argētū al chumicūz. p bo vltra pētū tenet ēptōi satisfacē d dāno l3. d. tho. fa pē. q. 77. si tñ expēderet tñ p tātō z tale. p tali sine aliq⁹ falsitate forme l' mēae si v^l illici tū f3. d. ol. i cō. suo. si emit p se calices fa cros si pflatos. pbitū ē. io. q. z. h⁹ ius. si cudit monetā l' munismata sine p sensu pncipis. nā sine auctate ei⁹ nō l3 f3 bar. l3 d falsa mone. l. z. z. 3. l' t auctate regē dñi seu vniuersitat⁹ supiorē si recogno scēt: l' q h⁹ tātō tpe pscriptit q mntij nō extat mēoria. ex dē v. sig. sup qbusdā. l' t q d fecit qñt peccat: z mltiplic⁹ punit. Si cūdēdo l' fabricādo monetā fraudē q qmō omisit i mā forma pōdē v^l valore. Mā si i vnoq3 horū qtuor: defect⁹ repit iusta pecunia defraudat vñ no. gl. z In no. i. c. quanto. d iureiur. Si monetā fa bricatā falsificauit tōdēdo l' rigēdo. s. mo netā enēā targētādo seu deaurādo: aut

monetas gues eligendo z pflando z als trāfire. pmittēdo sicut facit campfores Mā bi oēs sūt ifames et falsarij z multū plic⁹ punit. l3. d. fal. mo. l. i. z. d. c. quā to. l3. ibi host. si alicui emit monetas dimiuiti ponderis. put ibi currūt vt ad aliū locū portaret cū lucro vēditur: nā si vbi eas vēdidit idifferēt sic expēdūt si cut itegre monete nō v^l ib⁹ peccare. cū nulli iferat dānus: z sibi ex industria sua z labore qrat lucz: sicut pigit et de alijs mercimonijs q pl⁹ min⁹ ve valēt in vno loco q in alio.

De Tabernarijs.

J vēdidit vñā spēs vini. palia: v^l postq⁹ exposuit vinū venale. z at traxit hoies miscuit illud aq⁹ vel min⁹ bono vino gñit⁹ peccauit nisi sub traxerit d pōio quātū debuit. si ad clarifi cādū vinū aliqd co: porib⁹ nociuum mi scuit. Si vēdidit vinū mēsur⁹ iniustis l' min⁹ plenas dedit: vltra pētū tenet re stituē: v^l paupib⁹ erogare v^l. s. e. t. c. i. z. Si postq⁹ vēdidit vinū aut alia comesti bilia occulte subtraxit ea z comedit vel bibit ad hoc vt etiam alia emant: vltra peccatum restituere tenetur. Si die bus festiuis vendidit principalit⁹ ppter lucrū sūmo mane: et in qualibet maiori solēnitare apien⁹ tabernā: mortalit⁹ pec canit. Si sciēt vēdidit vinū se inebuare volētib⁹: nō curans d pōio dūmō lucre tur: mortale ē. Et idē si pp lucruz pcpue dieb⁹ festiuis. pcurat q ibi vēdant qdaz ad potū pccantia vt magis bibat. Si in domo sua tenuit meretrices latrones ribaldos z aleaz lusoies: pītādo eis nay bos carticellas z taxillos: z exigendo p eis pecunias mortale est. Et etiam parti ceps omnium peccatorum talia. z. q. i. notū. Si carius z plus debito vendidit simplicib⁹ vel ignotis aut transentibus q alijs: quia. pbitū est extra de emp. z ven. c. i. Si fidelis fuit in seruando res suas hospitibus: nam ad hoc tenet: et si amisse fuerint satisfacere obligatur pñ War. in. l. i. ff. de iur. aduer. nau. cau. et nota collec. extra de loca. c. i.

De iutore.

f z

Si retinuit seu occulte subtraxit dñm pā-
no vel serico tela bōbice z hñdñ. Nam
furtū pmissit. Et si sit qđ notabile restitu-
ere tenet: nisi p̄bilit p̄sona cuius est:
mercedē laboris ei⁹ vel omnino non de-
disset vel diminuit. Si aliquādo p̄mi-
sit aliquid facere: cum sciret nō posse at-
tendere peccatū ē. si diebus festiuis et
noctib⁹ p̄cedentib⁹ laborauit vel labora-
re fecit aut p̄mittit: seu toto mane maio-
rū solēnitatū se occupauit in vestiēdo
nouas vestes: tā viros q̄ mulieres non
videt e recusari a pctō: z si p̄pter h⁹ omit-
tit missa ē mortale. si sic vestiēdo mulie-
res vel aliquid circa eas faciēdo se ha-
buit inhoneste: vñ alicui scandalū dedit
mortalit⁹ peccauit. si in arte sua aliqđ illi-
citū p se fecit vel p alios: puta vestes ni-
mū caudatas scolas ipudicas z hñdñ
nō excusat a pctō. si famulos seu opera-
rios quos mercede cōduxit bene z fide-
lit⁹ tractauit: z eis pacta seruauit. nā al-
ter tenet illis satisfacere. si puerū quem p̄du-
xit grauiter percussit vñ vulnerauit tenet dñ
damno: q̄ leuis tñ castigatio talibus p̄-
missa ē. ff. eo. Itē querit. Si per erro-
re vñ alicui⁹ dedit alteri: tenet et ibidem.

De locatore z Conductore.

Sciens locauit aliquas rē vicio-
sam: puta domū ruinofas equū
claudicantē vel al̄s defectuosus
hoc ignorāte p̄ductore: peccauit morta-
lit⁹ si inde secutū ē vel verisimilit⁹ seq̄ po-
terat notabile dñm p̄ductori: z tenet ei
oī dāno inde secuso. Et similiter tenetur
si locauit rē viciosas ignorāte l̄z nō pecca-
uerit. ff. de locca. z p̄duc. l. si addes. c. i. z
no. host. z durā. in sū. suis. e. ti. z Jo. an.
ex eo. c. i. si notabiliter cari⁹ q̄ debuit rem-
suā locauit p̄siderauit p̄ditōib⁹ occurrē-
tib⁹ peccauit pl⁹ z min⁹ p̄m q̄ p̄ductore
grauauit. si locauit opas suas in facien-
do aliquā rē z dñm intulit dño rei rem-
i p̄as destruēdo in totū vel in p̄te: nā si b⁹
p̄tingit culpa sua ē leui aut illoz quoz
ope vel opa vñ tenet de dāno dato p̄z
host. sec⁹ si diligētia adhibuit quam dili-
gens paterfamilias adhibuisset. ff. eo. si

merces. c. q̄ calūnā. De casu sō furtui-
to non tenet nisi p̄ pactū exp̄ssus fuerit
vel aliq̄b⁹ casib⁹ exp̄ssis cū clausula gnā-
li. vt no. Jo. an. vbi. s. si locauit opas su-
as tñ: vel locauit rē z operā sū: vel acce-
pit sp̄m ex innoiato p̄tractu vt aliqđ fa-
ciat in ea l̄z postea casu furtuito ipedit⁹
fuerit totā tñ mercedē accipiet: nisi mo-
ra vel culpa sibi possit imputari. vel nisi
tpe quo nō potuit in ea opari alteri opa-
t⁹ ē a quo mercedē habuit. vt no. Anno.
z Jo. an. vbi. s. z host. in sū. e. ti. si condi-
tor male tractauit rē sibi locatā vt equū
z boues: nō pascēdo z nimio fatigādo z
hñdñ: tenet ad arbitrium boni viri p̄m
Ray. in sū. si p̄duct⁹ ad op⁹ alicui⁹ ex fe-
stinātia vel negligētia nō fidelit⁹ z dilige-
ter opat⁹: sepe paulādo vel moram tra-
hēdo tenet satisfacere de dāno. si seruic⁹
seu liberato: exis alicui⁹ m̄grī fidelit⁹ se
habuit in oē sibi p̄missio: nā si aliqđ ei oc-
culte subtraxit vñ in aliquo decept⁹ pec-
cauit mortalit⁹ si ē qđ notabile z restitue-
re tenet: vel et si sit qđ minimū et fecit
aīo dānificandi p̄z tho. pa. se. q. 61. z 14.
q. 6. c. ultio. **De p̄store.**

Si fecit panē nimis pōderosū: ita q̄
emētes sint decepti: vñ minoris pōder⁹
q̄ debuit: vñ alteri⁹ farinā bonā accepit
illis q̄b⁹ faciebat panē z posuit min⁹ bo-
nam: vel cū nimio fursure: q̄ peccauit
z tenet ad restitutionē. **De macellario.**

Si macellari⁹ vēdidit carnes corruptas
p̄sanis ē mortale. si vēdidit vnā sp̄z p̄
alia vt caprā p̄ castrato z hñdñ: aut dimi-
nutū pōdus vt. xi. viuitas. p̄libra pecca-
uit z tenet de dānis. **De cerdone.** Si
vēdidit sp̄z corij. p̄ alia min⁹ bona in so-
tularib⁹ peccauit z tenet de eo qđ pl⁹ ac-
cepit rōne bñi⁹ deceptiōis. si vēdidit so-
tulares maiori p̄cio p̄p solutiōis dilati-
onē. **De bistrione.** Si fecit rep̄sen-
tatiōes seu iocos cū vñbis turpibus vel
actib⁹ turpia rep̄sentatib⁹: vñ cū inēta-
tiōib⁹: nā hoc illicitū ē z mortale. Et ta-
lia exercētes nō sūt absoluedi nec cōicā-
di nisi oīo destiterint. Et de his loq̄. c.
p̄ dilectiōe de p̄di. z. 7. di. 86. q̄ donant

z illicitū. z rusticū z agricol. c. 13.

do aliqd d terra vicini lul agro azado vl

De maledictiōib⁹ iniurijs riris etc.

Et publicāis seu daciarijs. c. i4.

f 3

ex longa consuetudine cuius in iuribus non extat
memoria debeant ut. s. c. t. c. 3. plene habet
et aliter erigens sciens mortaliter peccat et resti-
tutionem tenet. Si erigit vel extorsit vectigal
per se vel per alium non debet: vel si de eis
per alium solui exegit plusquam debuit: nam si
ultra data statuta seu consuetudines rationa-
biles eiusdem pedagii aliquid sciens exegit
mortaliter peccauit et restitutionem legis tenet.
Si falso et mendaciter adinuentiões fecit: i
ponendo alicui quod pedagius defraudauit
rit: nam ultra partem tenet ei satisfacere de o-
mnino inde secuto et de calumnia sibi imposi-
ta. Si vero exegit penam et emendam in qua quis
iuste incurrit per eo quod decepit seu decipe
voluit pedagium occulte deferendo re: ob
noxiam pedagium non est illicitum: dummodo non
exigat vel extorqueat ultra quam ei iure permit-
titur sed datum rationabile tantum eiusdem. Si exegit
per se vel per alios pedagium a clericis et p-
monec fure tantum: vel a religiosi seu personis ec-
clesiasticis per personam vel rebus propriis seu
ecclesiarum suarum quibuslibet: quod non causa negoci-
ationis deferunt vel deferre faciunt: exco-
municatio incurrit. ut i. c. quod quod. de c. li. 6. Et qui ex-
co-
municatio absolui non poterit. sub episcopo nisi
prius facta restitutione per magister ibidem si nec
sufficeret cautio sed requiritur actualis restitu-
tio ut no. gl. i. cle. present. e. t. l. d. ste. Jo.
de leg. et Jo. d. imo. si vero prebendarius homo
personae ecclesiasticae causa negotiationis defer-
runt noie suo vel alieno vel deferri facit ex-
igat vectigal seu pedagium licet si est: tantum sta-
bit iuramento eorum vel est nuntiorum suorum: nisi
personarum quantitas homo dissuadeat: si quantitas sit de
clericatu. si autem deferres sit clericus vel non vel
quod res portet causa negotiationis vel non l. d.
predicti doc. si exegit per se vel per alios peda-
gium prebendarius possit laici per usum proprio de
b. vide. s. c. t. c. 3. Si ex his depositarius
seu canepari pecuniarum exactarum per peda-
gium infideliter se habuit. Nam si occulte
aliquid exegit a socijs vel subtrahit aut re-
tinuit se aliter quoquomodo defraudauit vel
trahebat: tenetur omnia restituere.

Et rectoribus seu administratoribus
hospitalem et aliorum locorum et priorum ac domo-
rum religiosorum. Cap. 15.

Si nouit se non idoneum regimini
hominum locorum priorum. nam eorum guber-
natio non potest sine dei offensa committi:
nisi iuris prouident idoneis et boni testimo-
nij: qui sciatis velint et valeant loca ipsa ac bona
eorum et iura utiliter regere: et eorum prouident reddi-
tione personarum miserabilium versus fideliter dispo-
sare: ut habet i. cle. quod contingit. de reli. do. Si
ex his rector seu administrator aliter hospitalis
seu loci proprii profecit inuentariorum bonorum o-
mnium eiusdem loci et iuramentum prestitit. nam ad hoc
tenet ut ibi et iurabit iuxta formam quas po-
nit species. i. ti. de tutore. in fin. Si bona et pro-
prietatem hospitalis seu loci proprii quoquomodo in usus
proprios pervertit. nam hoc nullatenus et ut in
d. c. quod contingit. s. ultra victum et restituitur: nec
fructus et a solo separatos facit suos talis re-
ctor: ut no. gl. ibidem. Et sic ibi: hoc in minorē
partem quam plures quod hominibus fructus facit suos ut
plene dicitur infra. c. 17. Et si sciens eorum peruer-
terit in usus proprios aliter quam predictum mortaliter
peccat et ad restitutionem tenet. ut not.
in. d. c. quod contingit. et ibi per Jo. d. imo. et ali-
os doc. si fuit negligens recuperare bona
res et iura ipsorum locorum a manibus occupan-
tium seu usurpantium. Nam ad hoc tenet: et si non
facit peccat: et cum negligens acquirere quod potest
teneat. i. z. q. 4. de quibus. l. d. Jo. de uno.
ubi. s. Si ex negligentia sua permisit colla-
bi et dissipari domos. aut edificia ruinis de-
formari tenet ad emendam. Nam hoc est signum
euidens male administratiois. et dicitur hominibus
reparari de redditibus locorum quod sunt ut no. glo.
ubi. s. Si ea quod ad certum usum sunt oblata
seu relicta in vita vel in morte ad alium usum
peruerterit est peccatum. Nam hoc non licet nisi au-
toritate sedis apostolice: precipue quando potest
perverti ad usum deperatatum secundum lupum. Si
vero non potest ad illum usum perverti poterunt
ad alium perverti et per inferiorē a papa sed quod
dicitur. vide no. per Jo. d. imo. ubi. s. et do. an. de
bu. i. c. significatum. de preb. Et clericis
et in sacris ordinibus constitutis. Cap. 16.

Inter clericos et in sacris ordinibus
constitutos potest sic interrogari de
peccatis et iniquis per additionem eorum vide
bit expedire. Prius si rite ordinatur. nam si
ex his irregulari putamus. bigamus. homici-

alia mutilato: illegittim? et hmoi et absqz
dispensatōe ordinē recepit mortali peccauit: nec hz executionē ordiis nisi dispē
set euz eo. als si exēret peccaret adhuc
mortali. si fuit ordiat? an etatē legitimā
mortali peccauit: et suspēdi ab executi
one h? ordiis vsqz ad etatē legitimā ex d
tēp. or. l. si ē. l. d. gl. i. ele. gnālē. d. eta. z. q.
vide ibi. si fuit ordinat? ex tpa pgrua dō
deponi ex. c. sane. si fuit ordinat? p sal
tū i vno ordie ptermisso: aliu supiorē re
cepit vltra pctm dō poni. sz ex dispēsa
tōe epi si h ex malicia h fecerit p ad ordi
nē omittū pmoueri. di. sz. sollicitudo z
ex d. ele. p. sal. p. c. vnico. gl. ray. dīc q b
cāu ē ad supiores ordies p. pmoueri p
epm. sec? v? si ex malicia. si p simoniā or
dinē recepit aliqd tpale dādo v? pmittē
do. p ipā ordinatiōe ordinatōi v? alteri
cuiusqz siue sit mun? a māu siue ab obse
qo l' a ligua: nā sic excoicatioz z suspēso
nē icurrit: a q? si p absoluti l' dispēfari ni
fi a ro. pō. pter q? i mort? articulo vt pz i
exuagati martini qnti q icipit. dānabil
z alia Eugeni) pape. 4. q. icipit. cū drestu
bile. si sciēt ordinat? fuit ab epō simonia
co lz n simoniace. nā mortali peccauit z
n recepit executiōz ordiis: sz ē ipō iure su
spēsus z irregulari. sz ray. nec p. p epm
dispēfari. i. q. i. si qd a simoniace. secus si
ignorāt: q? tūc poterit ab epō sz n ab eo
dē l. d. host. si exns excoit? maior: excoi
catōe ordinē sacz l' ē n sacri sciēt susce
pit mortali peccauit: nec ordiis executio
nē icēpit. si vō ignorāt ignorātia pbabi
li tūc si ē cleric? secular? sol? papa dispē
fat. si vō filigiosus abbas l' plat? ei? ex d
sen. ex. cū illoz. z ibi gl. z doc. z ric. in. 4.
di. 18. ar. 3. q. i. si exns in mortali pctō ē
occulto ordinē icēpit: nā mortali pecca
uit sz ray. sic icēpit? ordines sic z alia sa
crāmēta. 4 o. di. mltē. 65. di. illō. cō. tho.
z pe. in. 4. sen. dist. i. 4. si sciens se excoi
catuz vel in peccato mortali exhibuit se
i aliq actu seu officio ordiis: vt faciēdo ac
colitātū sbdiaconatū diaconatū: aut so
lēmī aliqd sacramētū mīstrā: puta baptis
mū sacra eucharistiaz seu pniaz z hmoi:

mortaliter peccauit: et totiens quoties
hmoi actū fecit sz tho. z alex. si excoica
t? maior: excoicatioe solēmī celebrauit
nā ex hoc efficit irregulari. xi. q. 3. si qd
epō. i. z. z. nec p. dispēfari nisi p papā de
sen. ex. 18. q. li. 6. pūitut? tū i miorib? so
lū mīstrat seu exercet offiū suū ē cum
solēmīate sz qdā si efficit irregulari: qz
illa duo capitula n loquūt dē eis: sz host.
sentit q? si tal se igerat diuis tāq in suo
ordie l' officio: n tāq accolit? l' excoicita
irregulari: efficit vt. c. cū medicinal. de
sen. ex. li. 6. ar. 23. di. accolit? et trib? ca
pitul? sequē. Idē coll. ex d. ele. ex. mi. gl
lud. z archi. xi. q. 3. si qd a suo. z h opt. ve
rior vt habet i spe. ti. d. lega. si vsus ē ordi
ne a quo erat suspēsus: nā siue suspēsus
erat a iudice siue a iure z mīstrauit in or
dine a q? erat suspēsus irregularitatē in
currit. xi. q. 3. si qd epō. z p solū papā dis
pēfari p. vt i. d. c. cū medicinal. Si exns
iterdict? vsus ē ordine: nā irregularitatē
p. traxit: siue ei sunt iterdicta diuina siue
ecclie igressus vt i. c. 18. cui. d. sen. ex. li. 6.
si celebrat sciēt i loco iterdicto n exns
sup h? pūilegiat? nec i cāu a iure pcelso
irregularitatē icurrit a q? nisi p ro. pō. di
spēfari poterit ex d. sen. ex. 18. qui li. 6. si
vsus ē ordie quē n habebat. nā sz ray. q
nullū hns ordinē l' aliqū hns exercuit
officiū alteri? quē n hnt. In pmo cāu si
n vellet cessare dō excoicari z nūq? ordina
ri ex d. n. or. mi. c. 1. In scdo cāu dō pōni
ab ecclastico ordie quē habebat. c. 1. z. z.
z ē irregulari. vt no. sco. i. 4. di. 13. q. z. si
vsus ē ordie i irregularitate. nā toties i
currit nouū irregularitatē vinculū l' sal
tē trāsgredit? qtiēs dēi z ecclie pēnit pce
ptū ex d. tēp. or. sepe. li. 6. z d. sen. ex. 18. q.
z. c. 18. cui. eo. li. si extitit notori? fornicato:
altero d. trib? mōis. vt q? pcellus ē i
iudicio p seipm. v? pūit? v? erunē adeo
māifestu ē q? n p. vlla tergiversatiōe ce
larū: nā tal ipō iure suspēsus ē qd ad se z
quo rd alios. 3 z. dist. c. p. ter bec. et. 18.
dist. si qui sunt. Et hoc verum siue talis
fuerit in sacris siue i imiorib? ordinib?
pstitutus vt no. archi. xxii. di. c. ad bec.

Et ē suspens⁹ ab oib⁹ actib⁹ ordinis q̄dū i vicio pseuerauerit: et si interis officia sua exequi efficit irregularis et necesse erit p ro. pō. dispensari et si a vicio cessasset f m Inno. et host. et no. archi. et d. an. de bu. vñ lza vicio cessauerit si añ dispositiōs vñ officio suo mortali peccat: si aut sur spēsus nō ē execut⁹ officia sua indiget tñ absolutiōe quā poterit tñc ep̄s facē f m Inno. et ē tal' ab alijs euitari i missa et diuis officijs di. 3. null⁹. et c. pter. bec ē ante q̄ sit admonit⁹ f m cōez opi. doc. quā tenet tbo. ray. guil. Inno. host. 3o. cal. et d. an. d bu. et b⁹ vex f3 ea q̄ ptinēt i corpe iuri. f. q̄ a tali nō hñt audiri diuina nec recipi sacramenta nisi baptism⁹ et eu charistia in ex rēa nēcitate. 3. di. 8. vex Circa bec tñ aliq̄ inouata sūt p philiū ba fileñ. vide i pisa. cleric⁹. 3. §. i. i additōe. si cōsurā nō portauit vñ nimis breuē: pec cauit si intēdit vñ pūlegio clericali f m ric. i. 4. di. et 4. ar. et q. i. si exercuit offi cia vel pmercia secularia maxie clericali honestati idecētia: vt mīstrare i taberna vñ publice stare ad macellū aut se tyrāni di imiscuit seu arma portauit: ad aleas lusi: comā nutriuit: vel tē nimis breuez l' d pāno rubeo aut viridi detulit. Mā l3 oia clericis phibita sūt ex d vi. et bo. cle. p totū. si nimis familiaris vñ domestic⁹ fuit cū mulierib⁹ pēpue et neis vñ babi tauit fil' cū eis. Mā b⁹ ē phibitū ex de co ba. cle. a nobis. si exercuit officiū alicui⁹ ordi⁹ sacri sine debitis ornamētis: vt faciē do subdiaconatū sine manipulo. diacono natū sine stola vñ celebrādo missam sine vestib⁹ ab ep̄o bñdicti. f. sine amictu. al ba. cingulo. stola. manipulo. et planeta. nā sine his celebrās gñit peccat f3 ric. et sco. an. 4. di. 3. Vbi tñ p̄suetū ē cingulū nō bñdicti nō credit ric. q̄ celebrās cū ci gulo nō bñdicto peccat. 2o. archi. de cō. di. i. c. pcedim⁹. et genu. d pe. c. de gdatō li. 6. si celebrauit sciens sine lapide sacra to aut sine licētia aut sine adiutore vel si ne missali vñ bñditi. nā i q̄libz box vñ mō tale. q̄ phibitū ē de cō. di. i. c. i. et c. pcedi m⁹. et d cō. di. 3. b⁹ q̄s. nec excusat igno:ā

tia iuri. Si exis in sacris omisit horas dicē canonicas. nā toties peccauit mor talr q̄tēs sciēt et ex industria seu malicio sa negligētia omisit vnā horā vñ plures n q̄ sint tot mortalia q̄t sūt hore omisse i die: f3 si vnā omisit ē vnū mortale: si du as vñ plures eodē die ē et vnū tm p̄tm mortale: f3 tāto gñi⁹ quāto pluries omi sit: q̄ totū officiū vñi⁹ dici cadit sū vno pcepto: et sic omittēs officiū vñi⁹ dici si ue i toto siue i pte trāsgredit solū vnū p ceptū f3 3l. sec⁹ si omisit ex obliuioē vñ infirmitate: imo f3 ino. infirmu excusant a dicēdo officiū. fēt ab audiēdo si directe l' occasionalr eis possit obesse. si dicē officiū diuinū alijs exercitijs extrinsec⁹ seu māualib⁹ se occupauit: aut mētē euagar n curauit trāsgressor: ē pcepti ecclīastici ex d cele. mi. dolēt. vbi districte p̄cipit clericū i vtute obediētie vt diuinū offm p̄f et nocturnū q̄tū eis de⁹ dederit studi ose celebrēt et deuote. si fecit offm f m ordi nē ecclīe romane l' metropolitane. Mā ab b⁹ tenēt clericū seculares f m Guil. et no. 3o. de imo. in cle. guil. de cele. mis.

Et sacerdotibus simplicibus.

Si celebrauit missā i loci ab ep̄o n cōsecrat⁹. nā b⁹ si l3 nisi p sūma nēcitate pu ta vbi ecclīe p̄buste sūt: l' i tñnē cū dñue rit ecclīa: q̄ tñc l3 celebrare sub aere seu i tēto:ijs cū tabula tñ p̄secrata d cō. di. i. c. sic. et c. pcedim⁹. al' 3o in domib⁹ ora torijs p̄uat: n l3 nisi ex pūlegio pape vñ ex rōnabili cā d lnia ep̄i. 2o. ric. i. 4. di. 13. ar. 3. q. i. si celebrauit i mortali exis nī si pus d eo p̄fessus l3 p̄trit⁹ peccauit mō talr nisi i cāu d q̄. d. pre. 3. ti. i. c. et c. si cele brauit nōdū dictis matutinis: peccauit mortali f3 guil. et host. an 3o p̄maz cele brai nī ē mortale nisi sit p̄ceptū vñstitu tū l' p̄suetudinē loci f3. c. guil. si celebra uit ad faciēdū bñficia l' maleficia mōtale ē et phitū. et 6. q. 5. q̄cūqz. si celebrai n p̄se crauit: aut si p̄secrauit sacramtū nō assū p̄sit l' solū sūp̄sit hostiā absqz sāguie. nā b⁹ phitū ē et mōtale gñissimū d cō. di. et c. relatiū et c. se. si nō exis ieiun⁹ celebrauit mortali peccauit. 7. q. i. nihil. et de cō. di.

z. liqdo. si n̄ i azio psecrauit s̄ i fermēta
to ḡuit peccauit agēs p̄statutū z p̄suetu
dinē ecclie s̄ m̄ tho. Si cū hostia q̄si cor
rupta p̄ vino accetoso scient celebrauit
grauit peccauit s̄ m̄ tho. i. 4. d̄isti. z. Si
omisit aquā cū vino i calice ponere ex
ignorātia p̄ certa sciētia grauē peccauit.
de cō. di. z. c. i. z. se. Si euomuit sacra m̄
tū ex voracitate lebricitate mortale ē de
cō. di. z. si q̄s p̄ ebrietatē. si stilla sanguis
cecidit sup̄ terrā salibi extra calicē pōt d̄
facili ēē mortale de cō. di. z. si p̄ negligē
tiam. Si p̄ pollutōez nocturnā pcedē
tē ex cā mortali imediate celebrauit sine
necitate v̄ mortale ēt si p̄fessus fuit de
ea s̄ m̄ tho. Si nimis raro celebrauit: p̄
cipue si in solēnitatib⁹ magnis sine cau
sa rōabili celebrare noluit v̄ mortale p̄
tho. si p̄les missas i die dixit in casu nō
p̄cesso mortale ē. Casus p̄cessos pōt bo
sti. in s̄a. c. ti. z. d. An. de bu. i. c. p̄suluisti
si missas celebrauit tard⁹ q̄ debuit mō
tale v̄: p̄cipue si nō b̄it excessit tps̄ sta
tutū de cō. di. i. Mocte. z. c. solēt. Si cor
poralia vestes sacras z vasa ministerij z
hmōi mūda tenuit z nitida. Mā ad b̄ ex
p̄cepto tenet ex̄ d̄ eu. eucha. c. relinqui.
Si s̄el dedicata cultui d̄ino aliqñ puer.
tit ad alios vsus. nā b̄ p̄hibiti ē. is. q. 3.
q̄ semel. si p̄sueuit mēsa b̄ndicere z post
refectionem gratiarum actōnes redde
re vt debet. 44. di. non liceat.

Et b̄nficiatis canonicis z curati. c. 17.
Ira canonicos z b̄nficiatos vl.
tra multa i p̄cedēti caplo dicta. q̄
ēt eos tāgūt p̄nt de isra scriptis p
ordinē interrogari. P̄tio si p̄ b̄nficio sim
plici p̄curato officio l' dignitate eccliaſti
ca obtinēda simoniā p̄misit. Mā q̄ p̄ ta
lib⁹ q̄uolibet pecuniā l' aliud qd̄ p̄cio ex
timari possit dederit l' p̄cepit aut i hoc
mediator extiterit suspēsiōē ip̄o facto
z ex cōicātōez icurrit: si n̄ simonia fuerit
oculta siue māifesta: nec ab eis p̄ter q̄ i
mort. arclo ab alio q̄ per sū. pō. absolui
poterit z sic p̄mor⁹ elect⁹ vl' p̄firmatus
p̄ simoniā nihil iur. acq̄rit i eis: s̄ ip̄o iu
re tal' electio seu collatio nulla ē: nec fac

fruct⁹ suos: s̄ ad illoz oīuz q̄ p̄cepit re
stitutōez sub aie sue piculo ē abſtrict⁹ vt
p̄ i exuagātū Martini q̄nti. q̄ icipit. m̄
te. z in alia eiusdē q̄ icipit. dānabile. z in
alia Eugeni. 4. i. q̄ icipit. cū de testabile
si b̄nficiū offm̄ l' dignitatē eccliaſtica ob
t̄nuit oblata ab alio pecunia p̄ eo. Mā
si ip̄o sciēte l' ēt ignorāte simoniā p̄missa
ē cū ep̄o seu collatore b̄nficij: cū ex b̄ col
lator ex cōicātōez icurrit vt supra colla
tio nulla ē. si v̄o pecunia data ē l' p̄missa
alſi q̄ collatori z p̄mor⁹ exp̄sse p̄dixit si
obest et. ex̄ eo sic iuris. Qd̄ v̄ex vt q̄n pe
cunia data ē p̄firmatiōe p̄ electionez
Ab si. is qd̄ si sit simonia. sec⁹ si p̄ electō
ne l' p̄dicat: nisi b̄ fieret ab inimico vo
lētē p̄motiōem ip̄edire vt ibi. Lō. bo. si
v̄o pechia data fuerit ab amico vl' p̄mis
sa eo ignorāte z hmōi. p̄missiōe intueni
ente: postmodū elect⁹ fuerit l' p̄mor⁹ l' z
ip̄e p̄mor⁹ n̄ sit simoniac⁹ ex q̄ b̄ ignora
uit tñ renūciare tenet b̄nficio ex̄ eo. de
simōiace z. c. nobis. Lō. Ri. i. 4. di. z. 5.
ar. z. q. 3. z q̄n simōia ē p̄missa p̄ ip̄m vel
p̄ alſū eo sciēte z si p̄dicēte tenet restitu
re oēs fruct⁹ p̄ceptos. i. 4. q. 6. Si res. z
ex̄ de resti. spo. Grauis. Generalit. n.
possidēs s̄i tñ. tenet ad oīa dāna z lucra
p̄cepta l' p̄cipiēda. ff. d̄ rei. v̄e. si mai⁹ d̄du
ctis tñ exp̄p̄ q̄ s̄iut grā fructus q̄redoz
z p̄uādoz. q̄ d̄ducat tñ a bōe fidei quā a
male fidei possessore: z d̄ducat et exp̄p̄ i
fuitit l' vtilitatē ecclie fact⁹. Lō. ray. et
tho. z idē iur. ē d̄ illo q̄ z si p̄ nesciuit iñ
postq̄ sciuit n̄ stati renūciat ex̄ eo. d̄ si
moniac. si q̄ quomō emit l' v̄didit ali
qd̄ offm̄ eccliaſticū: vt vicariā. p̄positu
rā. siue p̄conatū. p̄curatōnez. s̄. rez
eccliaſticaz admistratōez aduocatā l' ca
stoldionatū z hmōi. Mā i his oīb⁹ dic̄t
l' aug. z Bar. b̄it. sp̄ p̄mitti simoniā si
emāt: z b̄ q̄ p̄hibiti ē ex̄ eo. Tid n̄iaz. i.
q. i. Si q̄s ep̄s. z dic̄. d. An. d̄ bu. i. c. tua
nos. ex̄ eo. qd̄ dare pecuniā l' aliud tpa
le ad causādū dictōnez iur. sp̄balis siue
cū pacto siue sine pacto. siue añ siue p̄ si
moniā iduc̄. i. q. i. l' m̄dari. dic̄ tñ i. c. ve
niēs. e. ti. qd̄ datōe pecunie sine p̄uētiō

ne nō pmitit nisi simonia mētalis: fm
boft. q p penitētiā abolet: z sufficit sola
puētio ad iducēdū simoniā: dato qd nō
fuer. pmissū h ille. si obrinuit bñficiū p
pces carnales nā fm doc. si qd porrigit
pces. p se p obtinēda dignitate bñficio
seu ecclia bñte curā aiaz tales pces idu.
cāt simoniā. et si al. erat dign? qd eo ipo
qd se i b igerit abtiosus z psequit idign?
reputat. z h opinio ē cōior. z securior: q
tenēt bug. boft. gōf. tho. fa fe. q. 100. z i
directorio iur. li. 3. c. t. si at porrigēs pre
ces. p bñficio simplici idigeat nec indi
gn? ē eo pp aliqd crimē l ipeditū nō ē
simoniac? nec peccat: p eos ex eo. tua
nos. si tō n idigeat l sit idign? peccat p
Ray. z tho. i. q. z. clericos. 12. q. i. Illi at
satis cō. ab si. d iurepa. p vias. si alteri? p
cib? bñficiū obtinuit z pces sūt carnales
vt q: ille q pcat attēdit pncipalr ad pen
telā tūc fm oēs doc. si pces porrigant. p
idigno simonia ē. i. q. i. sāt si nulli z. c. de
ordiatōib?. si tō porrigāt p digno z ele
cto: siue collato: bz pncipalr respectum
nā ad pces carnales sz ad merita z digni
tate. pmouēdi nō ē simonia ex dcta. z qli.
Tuā. i. q. i. lato: ē. sec? si pncipalr facit fa
uore pch l tiore rogātis: expectans ex h
pseq laudē l fauore ab eo cui? pch? satis
fac: q: tūc ē simonia cōit p3 tho. fa fe. q.
100. n tñ ex h bñficio renūciare tenet ex
eo. c. fi. In directorio iur. li. 3. c. ti. dī
qd siue qd. p se siue p alio ē idigno rog3
siue electionariū siue qsciqz alios: siue
p dignitate siue p bñficio nō dī bñficiū
simoniace bēre l3 iniustas funderet pces:
nisi itēderet ex pch? se obligare collato
ri bñficij l p exauditiōem pch ipm quez
rogat exonerare ab obligatiōe alicuius
fuicij ei p? exhibiti: z sic vī pclusiue dī
certe qd simonia p pces iducta nō punit
ab ecclia l cēsura ecclastica de iure nisi
pp h fiat aliq pacto l puētio ē si pccūia
daret fm Inn. Si obtinuit bñficiū pp
obseqū alicui puta plato pstitū: nā scōz
doc. si obseqū fuit illicitū z inhonestum
vt q: fuit plato i mercātis seu ad vti
litate pūmonij sui seu p sūguineoz suo

rū hac itētiōe pncipali vt bñficiū obtine
at: z plat? pp h pncipalr p?ert: vterqz si
monia cōmittit. i. q. i. ordinatiōes. z. i.
q. 3. saluator. Lō. tho. z Ric. i. 4. n tñ te
net bñficio renūciare nisi vt supra dēm
ē d pch? iteruenerit pactio l puētio: vel
nisi eo als idign? fuerit: puta q: illittera
t? l notori? fornicator: z h mōi. si tō obse
qū sit licitū z ex nō dign? fuit sine pa
cto nō ē simonia nisi hēret respect? pnci
palr ad obseqū vt nō. glo. i. c. cū cent. e.
ti. 3. aba. ibi clari? z ab. si. Si elect? a pa
tron? vā collegio nō petijt pfirmatiōes
ab eo ad quē spectat: nā si aū pfirmatiōes
admisit: vltima tres mēses p? pscn
sum electōi de se celebrare pstitū ipfius
electiōis pfirmatiōem nō petijt: eo ipo ca
dit ab oī iure ex ipa electiōe sibi qfiso de
elec. auaritie. z. c. Quā sit. li. vi. nec post
tps trimestre poterit apli? pfirmari. suf
ficit tñ petere pfirmatiōem l3 nō obtine
at ex q p ch n stat vt ibi nō. glo. z gēi. d h
pleni? ibidē. Si de māu dñi tpalis vī p
potētiā ecclasticā bñficiū obtinuit. nā
tal? i? intrusus: z cū n intrauerit p hostiū
fur ē z latro nec pōt aliqd de tpalib? vel
spūalib? disponē nec absolue: aut sacra
mēta pchianis illius ecclie ministrare: z
necesse bz resignare l dispēfatiōes ab eo
q pōt obtinē ex d elec. nihil. z d rest. spo.
In lris. z ibi plene p Inn. z. d. An. d bu.
Si ex nō illegittim? absqz dispēlacione
bñficiū recepit. nā h ē iura ex d elec. in
notuit. iō illud tenē n pōt. In bñficio tñ
simplici ep̄s cū tali pōt dispēfare. sz d cu
rato l dignitate sol? papa vt i. c. is q. de
fili. pby. li. 6. Lō. ric. i. 4. q. 25. ar. 4. di.
3. Si bñficiū l ecclias pmutauit cū bñfi
cio l ecclia alteri? nā h h fit solo tracta
tu z puētiōe pti? siue auctate supioris.
ad quē spectat collatio illoz bñficioz si
mōia reputat ex d rex pmuta. cū vniuer
soz. z. c. Quēstū pcpue qñ cēt diuer
se dignitates l pbede diuersaz eccliaruz
lēt vni? ecclie: sz vna bz on? ānerū vt i
decre. significatū. de pbe. sec? si cēt pre
bēde vni? ecclie pchial? l uniformis cō
ditiōis z solū cēt diuersitas tpaliū: quia

tūc fm pan. posset vn⁹ canonicus cum
alio canonico eiusdē ecclie pmutare sū
auctoritate supioris sicut tpale cū tpali.
Mā aliud ē canonica aliud ē pbēda d⁹ pbē.
relatū. Idē Inn. i. c. q⁹ sitū tuti⁹ tū v⁹ fm
boit. i. sū. c. ti. z. d. An. de bu. i. d. c. q⁹ sitū.
qd nō fiat talis pmutatio sine auctori-
tate supioris. Et an factū h⁹ cēt tenēdū: p⁹
factū vō satis forte posset pcedere opti-
nō Inn. vt notat Jo. d. Innio. in cle. ne
pcessionē. c. ti. vbi plene de h⁹. Si aliq⁹
officiū. p⁹ bñficiū eccliaſticūz bñs renūcia-
uit illi eo pacto vt det alteri: puta nepo-
ti suo aliq⁹ sibi dato l⁹ p⁹ nullo: simonia ē
fm gof. z boit. g. q. 3. Talia. Et si nō p⁹ces-
serit ad actū inūciatū: s⁹ solū ad actū pa-
ciſcēdi: z vterq⁹ peccauit mortali: nec il-
le cui sic collatū ē bñficiū illud retinere
pōt tale. Mā renūciatio bñficiū l⁹ officii
eccliaſtici d⁹ fieri i manib⁹ ei⁹ q⁹ bz illud
pferre l⁹ pfirmare ex eo. Admonet. z d⁹ si
cripure z absolute. i. sine pacto z puēdōe
ex de offi. de le. ex pte p⁹. Si bñs lras a
ſede apoſtolica ſup⁹ pñſione ſibi ſienda
de aliq⁹ bñficio renūciauit lris. p aliquo
tpali pecunia l⁹ pñſiōe iteruēte pacto:
simoniā pñſiit fm Inn. z boit. z tal⁹ pua-
tur lris apñſione ſi quā recepit. S⁹ si ex
officio iudicis l⁹ bñs vtr⁹ mediātib⁹ pui-
renūctet: z ex alia pte aliq⁹ tpale dat ei
nō ē simoniā ex d⁹ renū. ſāc. z. c. veniēs et
ex d⁹ pac. cū pde. ſi plat⁹ exñs pñſiit ali-
cui vices ſuas ſeu iuriſdictionē ſuā ſub
ānuo cēſu. nā cū tale ius ſpñale ſit: p eo
aliq⁹ dare l⁹ recipē simoniā ē ex ne pla. vi.
ſu. c. i. z ſe. z vt dic⁹ boit. ſic p tali pñſiōe
ne iuriſdictionē ſi l⁹ recipē certā q⁹ritates
pecūie: multo min⁹ l⁹ recipē certā q⁹ritates
i. certā pte puē⁹. Qd. d. an. d. bu. ibidē. c.
z. ſi exñs clle⁹ vlcandōe⁹ pbēdari⁹ loca-
uit pbēdā ſeu fruct⁹ bñficiū ſui vltra tps
vite ſue: nā h⁹ nō l⁹ ei niſi fuerit rector vel
plat⁹ ecclie vt nō. Inn. i. c. Querelā ex
ne pla. vi. ſuas. z ibi p doc. Si bñficiū
ſeu ecclia male tractauit pmitrēs eā ru-
ere aut edificia elabi l⁹ poſſeſſiōes culpa
l⁹ negligētia ſua deteriorari. Mā vltra
petm tenet ſatisfacē ſi leſio grauis fue-

rit vt notatur i directorio. li. i. t. 17. Idē
boit. i. sū. ti. de pe. z re. s. Que pena. Si
male pſupſit v⁹ diſtraxit fruct⁹ ſui bñfi-
cij. nā ſz doc. fruct⁹ tales aut erāt ad mē-
ſa ſeu p⁹u⁹ vſu deputati z tunc l⁹ peccet
male vſedo l⁹ pſumēdo eos: tñ ad reſti-
tutōem ſi tenēt nec ipe nec illi q⁹ ab eo re-
ceperūt vt i cle. i. d. excef. pla. ſup⁹ t⁹bo ad
mēſa. z iuites tñ z potētes q⁹ p extorſio-
nē fraude ſeu violētā z h⁹ mōi de eis re-
ciperēt bñ tenēt fm Ali. z iho. ſa ſe. q. i.
85. Aut erāt fruct⁹ ſiue puētus bñficiū
z de his ois plat⁹ z quilibet cleric⁹ bñs
bñficiū cū admīſtratione quādiu viuit
z ſanus ē donare pōt: ſic ille de tā pcep-
tis z recōditis: moderate tñ ex de dona-
cetex. l⁹ boit. ſo i ſū. c. ti. s. Et qd. z d⁹ pe.
z re. dicit q⁹ pſuetudo general⁹ t⁹ qd⁹ pla-
ti ſi ſanſ ſūt z ſui cōpotes pñt dōare pe-
cuniā fruct⁹ z h⁹ mōi p ſuo libito volun-
tatis: cū at icipit iſfirmari nihil iuris bēt
i eis: nec de iure cōi de ipſis ſeſtari pōt l⁹
poſſit elimoſynā facē ex de teſta. ad bec.
Si tñ pſuetudo ſpēialis l⁹ ſtatutū ecclie
q⁹ nō nimis granaret eccliam diſponēt q⁹
poſſet teſtari ſec⁹ pēet q⁹ tūc poſſet teſta-
ri ex d⁹ teſta. Relatū. ij. z d⁹ p⁹ces. pbē. ex p-
te. z no. gemi. i. c. pñti. de offi. o. li. 6. et
Jo. an. ibidē i mercu. L⁹ l⁹ c⁹ vō ſi bñs ad
miniſtratōez ſz ſimplr⁹ z pſonali bñſicta-
tus pōt de fructib⁹ l⁹ ſtipēdiō qd⁹ ei ex ta-
li bñficio aduēit i vita donare z i morte
teſtari ad libitū: z general⁹ pſuetudo q⁹ ſi
vbiq⁹ h⁹ approbat vt no. glo. i. d. c. pñti.
ecclia tñ ei ſuccedit i eiſdē fructib⁹ ſi de-
cedat ab inſtato ex de teſta. Relatū. ij.
z ibi plene p do. an. d. bu. de hac mate-
ria. Aut erāt reddit⁹ caplo ſeu clericis
v⁹ miſtris diſtribuedi: z hos ſi plat⁹ ſibi
retinet ſaltem dōat mortali peccat. z iſti
tuē tenet q⁹ nec dāda ē elēoſyna d⁹ aliēo.
i. q. 5. neq⁹ aut erāt reddit⁹ ad dñi cul-
tū ſpñl⁹ deputati ſeu paupib⁹ erogadi aut
ēt ſidei ſiue vt ſidelr⁹ diſtribuerz ſimplr⁹ p-
miſit z d⁹ eis ſi dat eā nēcitati ſeu ei eoſ-
l⁹ pſoſ honeſt⁹ p recōpſatōe pñcimiū
z labor⁹ quē ipēdūt eccliaſ ſz q⁹ritatē la-
bor⁹ z iuſtrie ſue: bñ z laudabl⁹ facit. z

q. 2. Quicūq. 2. Si pō dat p̄sanguine
suis nō idigetib⁹ vlt̄ cā turpitudinis: aut
fauoris hūmāi z b̄mōi: vlt̄ra p̄ctū tene-
tur restituere de bonis patrimonialib⁹
p̄ industriā acq̄sitis si h̄z: nisi i vltio ca-
sū daret vt redimeret verationem suā
z nisi sic ipse satisfeceret tenet illi q̄ talia
ab eo male acceperūt. cō. tbo. vbi. supra
Si canōic⁹ seu b̄nficiatus exis i cathe-
drali l' alia collegiata ecclia recepit q̄tidi-
anas distributōes q̄ loco p̄bēde dātur
iteressētib⁹ bonis canōicis: cū ipse absēs
fuerit l' ēt p̄sens s̄z bonis n̄ interfuerit. nā
talif illicite recipit eas nec fac̄ suas imo
ad oīum restitutōem tenet nec valet cō-
suetudo i p̄riū nisi iūritas z rōnabilis
corp̄alis nēcitas aut iusta z euidēs ecclie
vtilitas excusaret eē de cle. n̄ refi. c. p̄sue-
tudinē. li. 6. z ibi plene p̄. B̄ei. Si p̄nci-
palit̄ vadit ad horas p̄ lucro. q̄ tñ hēbit
grauit̄ peccat: z v̄ simonia mētal' vt no-
tat glo. ibidē i f. si d̄p̄uuit ecclie sue cele-
brādo z offiū suū dicēdo sic d̄buit. nā si n̄
fec̄ fruct⁹ b̄nficij illicite p̄cepit: z ad eorū
restitutōem tenet vt nō. Jo. cal. ex̄ de ce-
le. m. c. i. z B̄ei. i. c. si. d̄ rescrip. li. 6. Ar-
chi. 4. 4. di. c. i. z B̄z eū tal' peccat mort̄
cō. ric. si d̄p̄uuit ecclie s̄z si debito mō-
cū. f. i. mortali culpa foret: nā talis s̄z Ar-
chi. vbi supra tenet restituē fruct⁹ q̄s p̄-
cepit q̄druplici rōne. vide ibi z idē dicit
cal. de cel. m. c. i. do. An. z car. ibi tenet
p̄riū. Ar. si. di. q̄ l̄z p̄ia opinio sit rigi-
da tñ tutior: ē i fōro aie. si i b̄nficio fec̄ re-
sidētā p̄sonalē: nā vt dicit An. ex̄ de cle.
n̄ re. c. Eleric⁹ dē b̄nficiū residētā req̄rit
nisi p̄riū p̄stet. vt tñ s̄z host. z Jo. an. p̄
eti q̄d sufficiat d̄p̄uire p̄ substitutū ido-
neū si sic se hēat p̄suetudo: q̄d v̄z itelli-
git Ar. chi. 31. di. Sacerdotib⁹. i p̄bēdis
n̄ i dignitatib⁹ vlt̄ curat. Et no. gēi. in. c.
si. de rescrip. li. 6. Ex cā tñ rōnabili pōt
ēps ad t̄ps disp̄sare vt in. c. l̄z canon de
elec. li. 6. Si plura b̄nficia cū cura h̄z. nā
de iure cōi b̄ns dignitatē seu p̄sonatuz
q̄ idē sūt l' b̄nficiū curatū si p̄m tale reci-
piat absq̄z disp̄satione pape ip̄o iur. va-
cat p̄mū ex̄ de p̄bē. De multa z d̄ cōsue.

c. i. li. vi. S̄z si p̄mū retinē p̄tēderit scōo
expoliari poterit vt in. d. c. De multa.
vbi dicit. do. An. de bu. l̄z v̄z eē postq̄
p̄secut⁹ ē b̄nficiū z ei⁹ pacificā possessio
nē cū fructib⁹ z b̄t i. c. si tibi p̄cesso. cūz
glo. sua. li. 6. l̄z tñ hēre p̄sonatuz curā
seu b̄nficiū curatū z p̄bēdā cui ānexa est
pochialis ecclia l' aliud b̄nficiū curatuz
nec ē p̄dicta ēt si sint i ea dē ecclia dum
imō d̄p̄uire faciat ecclie ānere p̄ idone-
uz v̄z. ar. p̄petuū vt in. c. sup̄ eo. de p̄e
bē. li. 6. z ibi gl. z B̄emi. Si b̄ns b̄nficiū
curatuz v̄z occupat p̄m ēt curatuz: seu
scient̄ iniuste intrudit in eo p̄uat⁹ ē p̄rio
Sec⁹ si b̄ns eccliam curatā z postea vi-
olent̄ occupet p̄bēdā vlt̄ simplex b̄nficiū
ē si ei ē annexa alia ecclia curata vt in. c.
Lū qui. de p̄ebēdis li. vi. z ibi. Si duas
l' plures ecclias seu p̄bēdas h̄z. Mā d̄ iu-
re cōi absq̄z dispensatione nō l̄z nisi i. 5.
casib⁹. P̄m⁹ ē qñ ecclie sūt ita tenues
q̄ neutra sufficit ad sustentatōez: Scōs
ē si vna depēdet ab altera. Terti⁹ ē p̄p̄ra-
ritatē clico. Quartus ē si ecclia ānexa
ē dignitati p̄bēde. h̄ ē si h̄z vnā intitula-
tam z aliā p̄mēdatā. Vide plen⁹ i p̄ifa.
B̄nficiū. i. 8. 3. Ep̄s tñ sup̄ pluralitate p̄-
bēdaz seu b̄nficioz simpliciu: vlt̄ ē q̄ d̄s
hēat b̄nficiū curatuz z simplex disp̄sare
pōt vt no. glo. i. c. l̄ris. ex̄ de p̄bēdis q̄d
v̄t ēt s̄ctire ibidē. do. An. de bu. qñ b̄nficia
sunt in diuersis ecclijs. sec⁹ si in eadem
ecclia. Glo. in. d. c. i. de cōsue. sup̄ d̄bo
nisi vnicū. dicit q̄ ep̄s pōt disp̄sare. q̄d
quis hēat vnū p̄sonatū vlt̄ offiū cum ca-
nouicatu z p̄bēda etiā i eadē ecclia. Qd̄
āt hēat duas canonias eiusdē ecclie di-
sp̄sare nō pōt: quāquāz in diuersis pos-
sit: z sic videtur debere intelligi opinio.
Anno. extra de cle. non re. c. si. Si plu-
ra beneficia etiam simplicia habet cum
non indigeat: z vnum vel pauciora sibi
sufficerent scōm statum suum non licet
nec talis v̄t i bono statu s̄z Ray. z tbo.
etiam si babeat cū dispensatōe ep̄i vel
pape: q̄ dispensatio ē p̄ papā facta sine
iusta causa non excusat quo ad dē c̄ d̄
voto non ē. z ibi glo. z do. An. d̄ bu. Si

beneficiū curatū aut pochiālis ecclie re-
gimē recepit añ tps a canōe p̄fū. nā q̄
hmōi curā suscepit. anteq̄ z s. añ. attit-
gerit ipso iure puat? ē: nec pōt ep̄us dis-
spensare qdāñ p̄dictā etatē curā talē ba-
beat sed solus papa v̄t i. c. licet canō de
elec. li. 6. sup. v̄bo carere. si ad pochiālis
ecclie regimē assūpt? ē n̄ ex hīs sacerdos
Mā si se iſtra annū cōputando a die assi-
gnatū sibi regiminis ad sacerdotiū se pro-
moueri nō fecerit. a lapso āno puatus ē
nisi foret ecclia collegiata v̄t in. c. statu-
tū. z. c. ex eo. de elec. li. 6. P̄nt tñ ep̄i
dispensare cū talib? cā studiū qd nō p̄mo-
ueat vsq̄ ad septēniū nisi ad ordinē sub
diaconatus: z illo intermedio tpe d̄s de
sufficienti vicario ecclie. p̄videri q̄ curā
exerceat diligēt v̄t in. d. c. ex eo. si sel-
entia z morib? se sentit idoneū ad hmōi
curam z regimē: nā si n̄ ē cōpetent. lite-
rat? z vita z morib? cōmendād? v̄t d̄r i
c. cū incūctis. de elec. z. c. l. canon. e. ti. li.
6. nō v̄t in statu salutis nisi renūciat: v̄t
in. c. nisi cūz p̄vidē. 8. p̄ defectu. ex de re
nun. si p̄ baptismo v̄t crismate pecuniā
erexit: nā simonia ē z p̄bitū. i. q. i. c. a.
dictū ē. z. c. Baptizādis z ibi glo. z d̄r
archi. de hoc plene Ric. z. sco. in. 4. d. 5. si
p̄ eucharistie collatione aliqd̄ erexit si-
monia ē z p̄bitū. i. q. i. Null? z. c. d̄s ē.
Si p̄ celebratōe misse aliqd̄ ex pacto ac-
cepit. nā p̄m Ric. si hīs b̄nificium v̄lec-
cliaz intitulū quā tenet officiare. z aliqd̄
exigat ēt p̄textu laboris v̄l sūptuum si
monia cōmittit. i. q. i. Iudices. z ibi glo
sa z archi. i. q. 3. Uēdētes. si tñ talis sacer-
dos paup̄ ē cogi p̄nt pochiāni z offerre
vel assignare nō se sustētari possit. i. 6. q.
i. Statuim? z. d̄. p̄ter hec. Si v̄o ad
hoc nō tenet z desit ei sūpt? pōt accipe-
re. i. q. i. Iudices. z de p̄bē. significatum
vbi h̄ idē notat. 30. an. z. d̄. 2. in. de bu. z
13 hoc casu possit aliqd̄ recipi supponi-
tur tñ sp̄ qd p̄sbyr̄ d̄beat gr̄is celebrare.
i. q. 2. sic ep̄m. Qd si sūpt? h̄z nec ad h̄ te-
net. aut d̄s celebrare gratis aut cessare:
q̄ l̄z forte qñ nō teneret ad istā aliqd̄ re-
cipere non ēt simonia: eo qd non tenet

q̄s suis stipēdijs militare: ē tñ turpe lu-
crū. Con. tho. fa se. q. 100. z Ric. in. 4.
Si p̄ annuuario celebrādo ex pacto cō-
uenit d̄ aliqd̄ dādo simonia ē z illicitū. si
tñ ex deuotiōe aliqd̄ ecclie def ecclia te-
netur. p̄ illis celebrare p̄ q̄bus dātū fue-
rit p̄m Ric. i. 4. d. 15. ar. 5. vide de h̄ ple-
ne ex de p̄bē. c. significatū. p̄ 30. 2. in. z. d̄.
2. in. de bu. excusari tñ vidēt a simonia se-
culares q̄ iuxta morē patrie p̄ annuuar-
sarijs seu missis celebrandis dant certā
pecunie q̄ritatē. quāvis dādo ex simpli-
citate p̄ferat v̄ba ac si hmōi emere vel-
lēt: nā v̄t i h̄ potius eoꝝ itētio pie posse i-
terptari qd dēt p̄ mōm elemosyne q̄ qd
velit emere sicut v̄ba. piata sonāt. si ere-
git aliqd̄ p̄ p̄fessione audiēda als nō au-
ditur? nā talis simonia cōstitit ēt ab ec-
clesia puniēdā. i. q. 4. quā pio. Si at nō
petierit aliqd̄ s̄z tñ p̄ncipalr p̄ lucrū au-
diuit simonia mētalē cōstitit. si liniaz alte-
ri p̄stēdo suo pochiāno dare noluit nisi
p̄ pecunia simonia cōmisit s̄z Ric. si ta-
mē pecunia exigat i absolutiōe ab excōi-
catōe suspēsiōe v̄l interdicto q̄ si p̄ pena
culpe p̄cedēt. p̄ q̄ fuit excōicāt? suspen-
sus v̄l interdict? n̄ ē simonia nisi itētio fu-
rit corrupta s̄z tho. fa se. pe. z. bo. Si p̄
sepultura q̄q̄ erexit simonia cōstitit: sed
nō qd qñq̄ accipit noīe sepulture offi-
eccliaſticū qd ipedit sepeliēdis z h̄ q̄ est
qd sp̄iale v̄dē nō pōt. i. q. i. dictū. i. 3. q.
2. Precipiēdū qñq̄ sepultura accipit p̄
loco z terra ab ep̄o p̄secrata seu cimeteri-
ata: z talis loc? nō pōt v̄dē siue ibi sit se-
pult? aliq̄s siue nō q̄ sacer ē. i. 3. q. 2. que-
sta qñq̄ sepultura d̄r tūba marmorea l̄
lapidea: z h̄ v̄dē n̄ pōt si ibi sit sepult? ali-
quis q̄ ex h̄ fact? ē loc? religiosus. i. 3. q.
2. Quēsta. z. c. Postq̄. sec? si ibi nullus
sit sepult? z sic b̄s qd p̄ exeq̄is mortuo-
ruz nihil pōt exigī nec p̄cis de aliqd̄ dā-
do pacisci. Si tñ sit p̄suetu? qd aliqd̄ de-
tur p̄ sepultura p̄nt laici p̄ sepultura a cle-
ricis libē exhibita cōpelli p̄ ep̄m ad suā
dā laudabilē p̄suetudinē ex de si. ad apl̄ i
cā. idē no. 30. an. z do. an. de bu. ex de se-
pul. 2. ibolēde. Qd si clerici aliqd̄ co: pus

sepelire nolent nisi fieret eis cautio ab
beredib⁹ defuncti de redimendo ea q⁹ veni
unt cu⁹ fune⁹ simonia⁹ committunt: et multo
magis q⁹ pecunias exigunt nolentes alios
sepelire. d. ca. q⁹ sita. p⁹ face⁹ at⁹ pactu⁹ de re
dimo⁹ lectu⁹ panos equu⁹ et h⁹ m⁹ et ate
portatid⁹ defuncti ad ecclesias licitu⁹ e⁹ s⁹
host. q⁹ b⁹ spalia sunt d⁹ m⁹ non neget se
pultura⁹ v⁹ simiscat⁹ ius sepulture. si h⁹ b⁹
diuersa cimiteria apud ecclesiam sua⁹ ta
xauit. p⁹ quanta pecunia q⁹ s⁹ ponat⁹ i⁹ tali ci
miterio. na⁹ s⁹ m⁹ host. simonia⁹ e⁹ e⁹ eode⁹
Indium⁹. z. c. sicut. Et eode⁹ m⁹ si. p⁹ pe
cunia crux sp⁹alis portet⁹ ad fun⁹. d. ca.
Indium⁹ si solert⁹ et diliget⁹ cura⁹ sibi co
missa exerceat: et quomodo se h⁹ i⁹ sacra
to⁹ admistrat⁹ in i⁹ infirmo⁹ visitatio
ne et h⁹ m⁹. Et p⁹ si eucharistia⁹ et chrisma
sub fide⁹ custodia clauib⁹ adhibitis co
seruauit vt p⁹ciuitur e⁹ de custo. eucha
ristie. c. i. Si sepe eucharistia⁹ renoua
uit vt o⁹bit. Na⁹ si ex b⁹ q⁹ multu⁹ distu
lerit renouare aliqd⁹ e⁹ corruptu⁹ v⁹ p⁹ditu⁹
mortal⁹ peccauit. si cu⁹ debita reuerentia
eucharistia⁹ ministrat⁹ ac i⁹firmis detu
lit cu⁹ oportuit apte et cu⁹ lumine vt o⁹bit
na⁹ si fec⁹ fecit. aut ex eius defectu absq⁹
coione et ceteris sacramentis aliq⁹ obijt
grauit⁹ peccauit. Si sci⁹ exiit i⁹ mortali
aut sensu deficiet⁹: v⁹ i⁹firmo vomitu⁹ pa
ti⁹ cu⁹ p⁹abili piculo euomendi eucharis
tia⁹ dedit mortal⁹ peccauit. si audiuit co
fessionem alicui⁹ nulla sup⁹ eo iurisdic⁹o⁹
h⁹is seu auctoritate a iure l⁹ ab ei⁹ sup⁹ior⁹ e⁹
eti⁹ absoluit mortal⁹ peccauit. Ide⁹ e⁹ si
absoluit subditu⁹ suu⁹ a casib⁹ sup⁹ior⁹ re
fuerat⁹ siue b⁹ faciat sci⁹et siue ignorat⁹ s⁹ m⁹
Ri. i. 4. nec valz absolutio. et tenet⁹ i⁹ q⁹tu⁹
p⁹ot siue scadalo errore⁹ suu⁹ tal⁹ absolu
to significare. si sci⁹et absoluit a pctis eius
que⁹ seiebat exco⁹icatu⁹ maior⁹ exco⁹icatio⁹
mortal⁹ peccauit: nec absolutio valuit
s⁹ doc. co⁹it. si scienter absoluit nolente⁹ a
mortali discende⁹ nec q⁹ alijs d⁹ satisfacc⁹
mortal⁹ peccauit. Si audiendo p⁹essio
ne nimis festinauit nec p⁹ut o⁹ potuit
seu o⁹ q⁹ b⁹ debuit i⁹terrogauit: aut p⁹ple
ris casib⁹ p⁹itiores si p⁹suluit. na⁹ i⁹ bis de

facili mortal⁹ peccare potuit. Si in i⁹ge
dis penitentijs idicrete se h⁹uit: vt q⁹ ni
mis puas seu magnas v⁹ scadalosas de
dit. si pctm⁹ i⁹ p⁹essi de auditu sine l⁹nia p⁹
t⁹etis quoq⁹ m⁹ reuelauit mortal⁹ pecca
uit. si o⁹s subditos suos p⁹ anos discre
tiois p⁹iteri et coicare fec⁹: et nolentes q⁹tu⁹
potuit suasis iduxit et cogit: v⁹ salt⁹ e⁹po d⁹
n⁹tiauit. Na⁹ ad b⁹ ex officio tenet⁹ als
grauit⁹ peccat: si sine auctoritate e⁹pi vo
ta disp⁹sauit v⁹ co⁹mutauit: mortal⁹ pec
cauit nec valuit tal⁹ disp⁹satio e⁹ d⁹ voto
c. i. Si nimis facit⁹ fuit ad disp⁹sandu⁹ in
ieiunijs ecclesie: peccauit. si m⁹imonijs
clade⁹stinis i⁹terfuit. Na⁹ b⁹ e⁹ p⁹hibit⁹ et ex
b⁹ talis sacerdos trienio susp⁹dit⁹ ab offi
cio sacerdotij vt i. c. cu⁹ in⁹hibitio. c. titu.
Si sci⁹et scdas nuptias l⁹clade⁹stinas b⁹
dixit. na⁹ b⁹ e⁹ p⁹hibit⁹ vt i. c. i. z. i. c. Vir
e⁹ d. z. nup. Et sacerdos b⁹ndic⁹es scdas
nuptias d⁹ susp⁹dit⁹ ab e⁹po et sic susp⁹sus
n⁹ p⁹ot absolui citra sede⁹ aplic⁹. vt notat
host. i. d. c. i. cui co. Trchi. 35. q. 3. i⁹ co⁹pu
latioe. Si rite baptizat⁹ e⁹ a muliere sci
ent⁹ ite⁹ rebaptizauit mortal⁹ peccauit.
de co. di. 4. Rebaptizare. et b⁹ ag⁹es si est
cleric⁹ d⁹ depom. ca. di. c. eos z. ca. Qui
bis. et si e⁹ public⁹ efficit irregularis e⁹ de
apo. c. Et l⁹raz. Lo. Ric. i. 4. di. 5. ar. 4
q. 2. Si baptizauit cu⁹ crismate si nouo
i. n⁹ eiusde⁹ ani. Na⁹ b⁹ fieri. p⁹hibet p⁹ter
q⁹ in mortis articulo: et h⁹ facies d⁹ puniri.
e. di. si quis. Si cognouit carnali⁹ filiaz
sp⁹ale qua⁹ baptizauit v⁹ in p⁹essione au
diuit aut ei⁹ co⁹matre⁹ grauissimu⁹ scelus
p⁹misit. Si honeste et modeste i⁹ puerfati
one sua se habuit s⁹bo p⁹ter et exemplo: i⁹
fide et morib⁹ subditos suos i⁹struendo
admonedo et co⁹pellendo iuxta posse ad
benemend⁹z: et vt p⁹rias salutis abulent
sicut tenet⁹ et h⁹etur e⁹ de reg. iuris. q⁹uis
Si co⁹tumaces p⁹ubinaros v⁹surarios
et h⁹ m⁹ notorios peccatores no⁹ co⁹rexit
et arguit publice et p⁹uate qua⁹u⁹ eor⁹ salu
ti expedire cognouit grauit⁹ peccauit.
Na⁹ ad b⁹ ex p⁹cepto tenet⁹ s⁹ m⁹ doctores.
Si qua⁹tu⁹ bono m⁹o potuit ludos illicitos
et malas corruptelas in p⁹ebia sua n⁹

et irruit grauer peccauit. Si sortile-
gas diuinas et hmoi in pochia sua susti-
nuit et non corerit grauit peccauit. et 6.
q. 5. Peruenit. et c. Contra. Si mulieres
christianas i domo iudeor fuisse vel co-
rum filios lacte nutrire pmisit. Nam h
phibetur ex de iude. c. Iudei. Si indul-
gentias dedit cu no posset. vel ob qstus
ecclesiam sua maiore indulgetia q heret
scieter. pnunciavit mortaliter peccauit.
Si questores falsas indulgentias in ec-
clesia sua pnunciavit. aut reliquias no ve-
ras seu ab ecclesia no approbatas vene-
randas populo exhibere scieter pmisit
et hmoi. Et si cum eis de quota elemosy
narum picipavit. Et de picipando pactu
fecit. In oib his mortaliter peccauit et re-
stituere tenet. 23. q. vltima. c. preterea.
Si bndictioem mese et graz actoes dice-
re puenit vt d3. si usurarijs alienigenis
et alijs de ipius terre si onidus publice
vsura exercetib ad h domu sua locauit
vltio titulo cessit. nam ex h ipso facto
excoicatus fuit vt in. c. usurariu de usuris
li. 6. Si idurit aliquem cu effectu ad voue-
du iuradu seu pmittedu vt sepulturaz
apud eius ecclesiam eligi vel ia electa vl-
terius no iminet ipo facto sniam excoi-
cationis incurrit a q ab alio q a papa pre-
ter q in mort. articulo absolutu poterit.
vt i cle. Lupietes. de penis. si scieter et
sponte picipavit cu excoicatis a papa:
et ipos ad officia diuina recepit excoica-
tus e et absolutio pape refuat ex de sen-
ex. significauit. Si falsauit lras pape vl
falsis vsus e scieter vel remouit et vnaz
solam lram ab eis excoicatus e ex de crie
falsi. Ad falsarioz. Si scieter in cimite-
rijs sepeliuit tpe iterdicti i casib no co-
cessis a inre: vel excoicatos publice aut
noiatim iterdictos vel vsurarios mani-
festos excoicatus e vt in cle. i. de sepul.
sepelientes aut occidentes se vel morta-
li decedentes mortaliter peccant.

Ab epis et ceteris prelatiis supioribus
Lapls decimuoctauu.

Ab epis et alijs prelatiis secularibus
pnt queri fere oia que dicta sunt

supra de clericis bnficiatis et curatis. de
inde queri pot. Si se cognoscit idoneu
scia moue et vita: na epm oz sacraz litte-
raz bere pita et scire crudimenta fidei: cu
ex officio teneatur docere pplm sibi co-
missum et idem reddere oiposcenti cu
de fide et alijs ad salute ptinetibus: nec
sufficit prelati bona puerfatio et moruz
honestas: nisi addatur doctrine sciencia.
36. di. 8. ecce. et 38. di. c. oes. et si no e sal-
tem competeter litteratus eps pot ab of-
ficio remoueri. ex de eta. et quali. q. ius.
Si legitime assecut e dignitate seu p-
latione an ipo exite irregulari. bigamo
illegittimo. excoicato. suspeso. homici-
da. aut notorio pcurinario. Nam in his
oibus scieter exis si ad plationem est
assumptus. nec prius dispensatus vel
absolutus. assidue in mortali manet. si
electionem pfirmationem dignitatem
seu cōsecrationem simoniacce obtinuit vl
als iniusto titulo. Nam talis no e pastor
sed aiaz deceptor et excoicatus excoicati-
one papali et enetur resignare et oia que
pcepit restituere vt supra. c. 17. Si ante
pfirmationem epat vel alterius dignita-
tis administrationi se ingessit p se vel p
alium. Nam talis si quid ei per electio-
ne ius erat qlitu eo ipo pnat e. vt in. c.
auaritie de elec. li. 6. Si de religione ab
episcopatu assuptus e na talis ad bucte-
net voto ptinente et paupertatis lz fact e
dispensator bonoz ecclesie nec a voto obe-
dientie absolut e: sz p accides no tenet
obedire cu supiore si heat sic et abbas mo-
nasterij vt dic tho. fa se. q. 88. Tenet
et portare hitu sacre religionis et ad als
obfuatias reglares q no ipedit pntifi-
cale offm fm eude tho. ibide. q. 185. et bo-
sti. Si monachum vel alium religiosum
de monasterio ad offm ecclesiasticu tra-
xit contra voluntatem abbatis vel alte-
rius prelati sui. nam hoc e phibitum et
grau peccm. 58. di. ca. i. et 2. et 18. q. 2. q.
fit et c. se. Si ptulit ordinem vl beneficiuz
simoniacce excoicationem papale incurrit
et tenet ad restitutioem oium pceptoruz
vt. 5. c. 17. in principio et ex de iniuri. ca. si

Si contulit bñficiū retētis sibi fructi-
bus vel aliq̄ pte eorū. Mā hoc ē phibitū
z simonia si fiat ex pacto vlt̄ p̄suetudie ex
vt eccl̄astica bñfi. si. dimi. cō. c. vt n̄m:
z ex de cēsi. Subem. i. q. 3. si q̄s p̄bedas.
Si vni ptulit plura bñficia. nā hoc ē cō-
tra iura. 85. di. c. singla. nisi in aliq̄b̄ ca-
sib̄ de q̄bus supra in. c. p̄cedēti. si aliq̄s
sciēter ordinauit infra etatē legitimā mō-
tale ē z d̄s suspēdi a collatione ordinum
ex de tēpo. or. c. Vel nō ē. nec i etate po-
test ep̄s disp̄sare vt no. glo. in cle. Be-
nerale de eta. z q̄li. Si ptulit sciēter ordi-
nes p̄ saltū: aut duos seu q̄tuor: mino-
res sūt cū subdiaconatu mortale ē z phī-
bitū z debet deponi. 77. di. c. i. z ex d̄ eo
qui fur. or. su. c. cū hoc. si cōtulit ordinē
sacros ex tpa p̄stituta mortale ē z d̄s pu-
uari auctoritate ordinādi ex de tēpo. or.
fane. si ordinauit alteri? p̄obianū sciē-
ter sine l̄tia sui superioris: suspēsus est p̄
ānū a collatione ordinū vt i. c. eos. de tē-
po. or. li. 6. si in ordinatione aliq̄d omi-
sit de subst̄ntialibus p̄cipue i q̄b̄ impri-
mis character mortali peccauit z tenet
iterū totū iterare in alia ordinatione. si
vō q̄d omisit nō ē subst̄ntiale nō d̄s rite
factū iterari: s̄s quod omissū fuit supple-
ri in alia ordinatione nec p̄usq̄ sit supple-
tus d̄s ordinat̄ exercere offm̄. Et de the-
ologos i. 4. d. z 4. z i. c. presbyter de sa-
crāntis non iterā. z ibi p̄ doc. si fecit or-
dinādos diligēter exāiari de etate sciē-
tia z morib̄. Nam ad hoc tenetur alias
peccat mortaliter. z 4. di. q̄n ep̄s. si sciē-
ter vel p̄ignorātiā inexcusabilē indignus
admisit ad ordinē vel bñficiū: mortali
peccauit s̄m t̄ho. z alber. Si p̄mouit a-
liq̄s sine titulo ad ordinē sacra. nā hoc
phibitū ē ex de p̄bē. ep̄s. z. c. cū p̄z. si sin-
gulis ānis renouauit i die cene dñi. sa-
cr̄uz crisma q̄d p̄ficiat ex oleo z balsamo.
Nam ad hoc tenet de cō. di. 4. si q̄s de
alio. nec debz cōferre h̄ sacra. nisi i te-
m̄ de cō. d. 5. vt ep̄s: nec d̄s iterari ibi-
dē. c. dictū. z. c. se. si nō visitauit vt debu-
it dioceſim suā singlis annis sed substi-
tuit clericos i delictis suis absq̄s correcti-

one pecunia corruptus: vel obtēt? obse-
qui sibi p̄stiti seu fauore carnali: quif
peccauit. 85. d. si quis ep̄s. z. c. Error. et
c. Consentire. z ex de offi. or. Irrefraga-
bili z. c. Nihil. z. 84. di. peruenit. z. c. se.
Si aliquis accepit vt correctionē faceret
vel vt ab ea cessaret aut min⁹ p̄ceptū pu-
niret vel vt vices suas cōmiseret seu su-
per aliquo dispensationē faceret. Māz
in his z h̄mōi simoniā cōmittit si p̄ pe-
cunia p̄cib̄ vel obsequiis fecerit s̄s t̄ho
mā fa. se. z ex de fi. Nemo. z idem si ac-
cepit aliq̄d vt fuet iusticiā. si erga pau-
peres fuit auarus. Mā erga eos tenet
ē liberalis z ip̄is quod sibi sup̄ ē erogā-
er. 86. di. jf̄ratrem n̄m z. c. non satis.
Si fuit pater refugii z defensor vidua-
rum z orphanorū z pauperū z aliarū perso-
narū misabiliū. nā si non fecit sic grauit
peccauit. 87. di. per totū. Si visitatōes
sue dioceſis fecit vel fieri fecit palum z
aliq̄d exegit p̄ter p̄urationē que exigi
d̄s solū in victualib̄ phibitū ē vt in. ca.
exigit. de cen. li. 6. si delicta clericorū z
aliorū subditorū laicorū puniuit ex auari-
cia pena pecuniaria z non potius ad re-
p̄mēdūz z p̄pescendū eorū delicta mor-
taliter peccauit. Si in visitatōe sua nō
diligēter queſiuit de quib̄ debuit: p̄ci-
pue de vita z honestate sacerdotū z offi-
ciantū. si quomō se h̄nt in officiis suis
in cōfectionē z adm̄stratōe sacra. m̄-
rum: z si ritū z formā ab eccl̄ia traditam
fuerit: z mō se h̄nt in audientia p̄fessio-
nū z cura aiarū suarū sibi cōmissarū. Et si
tenet eccl̄iam mūdā z vestimēta sacerdo-
talīa z altaris ornamenta sicut tenentur
vt supra. c. 16. Mā si in h̄mōi inuenit eos
notabilr deliq̄sse z nō puniuit vel p̄iudit
q̄ aut illi se emēdēt aut de alijs loco eo-
rum si illi sūt incorrigibiles grauit pecca-
uit z oīa mala z d̄na aiarū q̄ inde sequūt
ei imputāt ex de in iur. c. si si sustinuit i
officiis z beneficiis notorios cōcubina-
rios vel alijs scelerib̄ manifestis isector
vt vsurariis: ludis: tabernis negocijs se-
cularib̄. Denatiōibus z h̄mōi vacantes
Mā in his oib̄ nō pōt excusari a mor-

salu ficos nō punit cū p̄t sine p̄culo scilicet
surre p̄ maioris scādali. 44. di. puerfatio
nes. i. gl. 23. q. 4. cū q̄sqz. si laicos subdi-
tos notorios p̄ctōres q̄s p̄ se p̄ ex aliorz
dnūtatīōe mouit adulteros v̄suriarios i
inimicitias p̄uātes n̄ corrigi p̄ cēsuras z p̄
alios modos q̄b̄ meli⁹ p̄t gūit peccat: n̄
si omittat: qz n̄ sp̄at emēdatio s̄z poti⁹
terio:atio z timēt d̄ scādalo vt in. d. c. cū
q̄sqz. 2. 83. di. nēo. z caplis seq. Si malas
p̄suetudines q̄s nouit in sua diocefi n̄itit
q̄tū p̄t auferre: vt vēdē z laborare dieb⁹
festiuis: n̄ p̄fiteri nec cōicare sel⁹ in āno.
tripudiarē seu alia secularia i ecclesijs z
loci sacri fieri. violat ecclesijs libertatē vt
emūtatē vt q̄ clerici pueniāt in iudicio
seculari: p̄ q̄ obitores z malefactores d̄ loci
sacri violēt exbāt i casib⁹ n̄ p̄cess z b̄mōi
nā s̄ b̄ oia tenet iūgilat z obuiat ne fiat
z post admōitiōz nolētes d̄stē excoīcar
z punit als gūit peccat si tiorē p̄ negligē-
tia omittit. 43. di. sit rector. si iūgilauit
p̄ hereticos sortitēgos z diuinos eos ad
fidē verā i ducē: aut si se cūdat noluerit
acrit p̄uniēdo nā ad b̄ tenet ex officio.
26. q. 5. c. 5. z. c. se. z ex d̄ber. ad obolēdā
z i cle. ex gūi. d̄ vsu. si aliquē p̄p̄iys māi-
b⁹ p̄berant. naz b̄. cū 13. 4. 5. di. c̄pm. si
bona eccleie male gubnauit p̄ illa n̄ idigē-
tib⁹ tradidit seu als iūtilit expēdit. nā ḡ
uit peccauit. 10. q. 2. c̄ps. z tenet iūtituē
vt. s̄. c. d̄curat. Si res p̄ bona eccleie vt
c̄pat alienauit sine nēcitate z d̄bita iurē
solēnitare gūit peccauit. 10. q. 2. c. i. z si.
si iura aliarz eccleiarz n̄ fuauit: sibi oia vē-
dicādo z paulati ius pochtale subtrahē.
nā b̄ ē oio illicitū z p̄bitū. 16. q. i. p̄stitu-
tū. Si bona aliarz eccleiarz vacantiuz sibi
vsurpauit. nā gūit peccauit cū d̄buerit i
vtilitatē eccleie expēdit p̄ futurū successori
b̄ fidelit resuarz: z ē suspēsus donec ple-
ne reitituerit c̄ de elec. qz sepe. li. 6. Si
vltia morē atiqnā a pochtanis p̄sbyter
sue diocefi aliqd̄ exegit p̄ eos gūauit: ḡ-
uit peccauit. 10. q. 3. qz. z. c. se. z ex de ex-
ces. pla. c. i. vbi idē no. 2. li. 1. z plene d̄ te-
sti. reāfisti. si hūit konomū clericū q̄ p̄st
reb⁹ eccleie: sub c̄ testimonio res eccleie

gubernē: nā ad b̄ tenet p̄s iura. 89. di.
volum⁹. z. c. qz i q̄busdā. z. c. iudicatū. alt
suspēdi d̄z vt i. c. indecēf. ea. di. si aduoca-
tos p̄ sibi p̄uētes n̄ debite remunerauit
i iura fecē. 12. q. 2. q̄cūqz. z. c. se. si debita
sua p̄ a p̄decessore suo relicta occasiōe ec-
clesie sue n̄ soluit. nā ad b̄ tenet p̄s iura.
ex ne pla. vi. su. c. q̄relam. z idē ab. si. ibi.
Si exēptos vt q̄truoz o: dies mēdicatēf
z alios h̄ites p̄uilegiū exēptiōis iniuste
molestauit: vt eoz p̄uilegia n̄ fuauit: ad
sū iudiciū traxit vt als eos q̄dmō ipu-
gnauit. gūauit. vt male tractauit. gūit
peccauit nā i iura fecē. districte. n. p̄cipit
plat⁹ vt p̄dictoz exēptoz p̄uilegia p̄uē:
z eos affectu beniuolo habeant p̄mēda-
tos: nec se ip̄s difficilēf gues duos aut
asperos s̄z poti⁹ fauorabiles p̄p̄tios be-
nignos z liberales studeāt exhibē. c̄ de
exces. pla. c. nimis. i. z. z. c̄ ex d̄p̄uul. dile-
cti. z. c. quāto. z. c. i. h̄il. z. e. t. c. volētes li.
6. z in. c. dudū. d̄ sepul. z. c. religiosi. de p̄-
uil. s̄. sane. in cle. Si monasteria monia-
liū diligēt v̄sitaui. nam ad c̄i p̄offm̄ p̄ti-
net: ea singul⁹ ānis v̄sitare: ēt si sint exē-
pta vt i cle. attēdētes. d̄ sta. mo. si q̄stozes
p̄ alios p̄misit mēdacit p̄dicat seu falsas
idulgētiās p̄nūciat: p̄ ip̄met p̄cessit aut
p̄nūciat idulgētiās q̄s n̄ potuit gūit
peccauit ex de pe. z re. c̄i ex eo. Si nō te-
nuit vicariū p̄stū z bonū ad tractandū z
diuicādū cās i foro p̄tētiōso: nā ad b̄
tenet p̄cipue qn̄ n̄ ē sufficiēt doct⁹ i iure
Si fuit p̄sonaz acceptor: z p̄p̄ b̄ iusticiā
poscēti n̄ exhibuit distulit p̄negauit aut
q̄d̄ mai⁹ ē s̄nias iniquā ptulit. nā in oib⁹
his mortali peccauit z ad satisfactiōz te-
net vt. s̄. e. t. c. 4. Si sine iusta cā vt cāe
cognitiōe: aut ordine iuris iudiciario p̄-
termisid aliquē excoīcauit p̄ als iniuste
gūauit mortali peccauit. z gūit puniri
d̄z z ad interessē tenet gūato. z 4. q. 3. d̄
illicita. ex d̄ sen. ex. c. sacro. si p̄ minimis
culpīs z damnis z patos corrigi excoīca-
uit. naz b̄. p̄bitū c̄. xi. q. 3. c̄pi. z. c. nemo.
Si cās difficilēf min⁹ diligēt p̄ seipm̄
examinauit p̄dērauit z iudicauit: vt est
in iurimōij diuortij: vt alijs delegauit p̄

cupue idioti z lembi. nā hmoi nō debu-
it cōmittē nisi iusta cā z necessaria ipedi-
t^r z tūc psonis i iur piti z expti ex dō. z
affi. ex lris. Si p^pas iniurias dure vidi
cauit nā h^o ē dēstabile. 46. di. sediciari-
os. Si testamēta z vltias volūtates pēi-
pue i legat^r ad pias cās si fec^r exēq^r nā ad
h^o tenet ex dō testa. si hēdes. si dispēlauit
i vot^r l iuramēt^r i q^b nō potuit: l si potu-
it idiscrete tñ z sine rōnabili cā gūit pec-
cauit. vide. s. pcepto. z. si icerta male di-
spēlauit l sine rōnabili cā p minor: quā
titate cū vsurarij raptorib^z z hmoi ppo-
sunt: gūit peccauit vt. s. pte. i. c. i. in fi. si
pape z alijs suis supiorib^z ac sacri canōi
b^o obediuit. nā ad h^o tenet. 92. di. obediē-
tiaz. z. 25. q. i. p totū. Et d^r faciēs gūit pu-
niri d^r ex dō exces. pla. nimis. z duob^z ca-
pitul^r se. Si habitu vita z morib^z exēpla-
r^r fuit i vita sobri^z. si supellectilib^z p^oio-
his vtit^r. si i appatu z ornatu dom^z z eq^z.
aut familie nimis sumptuosus fuit z ni-
mis curiosus. si eccl^zas suas visitauit z i
solēnitatib^z missas cātavit: diuis officiij
iterfuit z duote exoluit: z ab alijs debite
celebrari z cātari fec^r vt tenet. Si oroni-
puate z lectiōi sacre scriptur^r vacauit vt
d^r. 36. di. p totū. Si exñs erudit^r p^odica-
uit ppl^o. l saltē ei d^r vtilib^z p^odicatorib^z
p^ofessorib^z puidit. nā ad h^o tenet ex dō of-
f. int^r cetera. Si exñs in mortali vsue ē
ordie suo: q^r toties mortali peccauit q^ri
ens hmoi actū fec^r: vt tāg^o res sacras q^r
si officio suo fruges z hmoi f^z tbo z alb.
si mulier familiaritate q^ri pestē vitauit
z raro de domo exiuit. si adulator ab-
horuit z hmoi. Si i puiuis mltū se oc-
cupauit. nā h^o ē p^o dēstabile z p^obitū: z
ex h^o ē acrit^r coriplend^r. 44. di. mult^r z
captis se. si d^rtractores susurrone z h^oi
male loquētes libet audiuit l tacuit. nec
correxit vt debuit z potuit. nā h^o morta-
le vt f^z tbo. Pa. se. q. 73. si ad mēsa sua sa-
cras lectiōes legi fec^r. naz b^o epis z sacer-
dotib^z p^ocipit. 44. di. c. p reuerētia. Si
familiā honestā hūit z eas vbo z exēplo
salubrit^r gubnauit z erudiuit. nā de his
rōnē reddē oportebit deo in die iudicij

hebre. vl. z. 47. di. s. necesse. Si exercu-
it offm inq^usitionis p hereticos vt teneb^r
nā si carnali amore odio vl^r tior^r aut cu-
iulib^z p^omodi t^opal affectiōe vl^r obentu
maliciose z fraudulēt labē heretice p^ou-
tat^r: seu q^r ip^z i executiōe officiij inq^usitio-
nis ipediat falso alicui p^osupserit iponer^r
vl^r quoq^mo vexare: vl^r p iusticia z p^oscia^r
suā omiserit p^o quēquā pcedē vbi fuerit
pcedēdū suspēsus ē ab officio p^o triētiū
vt i cle. mltor. d^r here. z circa fi. 211. q. o i
q^usitores ep^o iseriores in h^o. vt. s. delin-
quētes eo ip^o excoicatiois suam incur-
rūt. a q^r nisi p^o l^ro. p^o. p^oter q^r in mort^r ar-
ticulo absolui nō poterūt. Si locauit ali-
quā domū vsurarijs alienigenis ad fe-
n^o exercēdū. nā ip^o iure suspēsus ē ex dō
vsur. quāq^r. li. 6. Idēz si p^omisit q^r hmoi
vsurarij i terris suis z ei iurisdictiōi sub-
iecti: fen^o exerceāt nisi infra tres mēses
eos expulerit vt ibi. Si cōsecratiōes al-
tariū vl^r eccl^zaz calicū z patenaz aut bñ-
dictiōes corporaliū z vestitū sacraz: seu cō-
secratiōes abbatū vl^r abbatissaz nō p^om
formā z eccl^zie ritū vel p^opecunia fecit.
Nā mortalit^r peccauit z simoniā p^omisit
i. q. 3. si q^rs p^obēdas. Si palic^r iusticia vel
grā spūali aliqd^r accepit mortale ē z simo-
niacum.

De p^olatis religiosoz.

Capitulum. 19.

Relati religiosoz p^ont de mult^r
interrogari q^r dicta sūt. s. c. 18. vl^r
eor^z p^oditū i statui meli^r videbi-
tur expedire. Deinde si simoniace reli-
gionē ingressus ē vl^r ad cā aliū simonia-
ce recepit: nā p^o religiois igressu siue vi-
roz siue mulier^z nō licet aliqd^r dare vl^r re-
cipe q^ri p^ociū ē paup^rat^r p^otertu ex dō si-
mo. qm^r simoniaca. si tñ monasteriū sit
tenue dicūt An. tācre. ray. Jo. z host.
q^r recipiētes volēt i intrare p^ont dicē nos
libet z g^r te recipim^r ad p^ofortiū nō strū
spūale s^z cū bona n^ra nō sufficiāt nobis
z tibi porta tecū vñ possis viuē: vl^r sic p^o
uideas tibi vñ viuas. Tūc. n. si igrediēs
monasteriū aliq^r bona p^oferat nō p^omittit^r
simoniā dūmō pure fiat b^o i fraudē nō

dicat et sine aliquo pacto. ar. i. q. 2. §. l. 2. c. si
 q. s. pp. s. Bernar. Inno. Bar. b. i. r. 2. ar.
 ebi. dicunt q. nec an nec post p. aliqd. pe-
 ti. i. q. i. cos. q. 2. q. 2. si q. p. b. edas. 2. sic di-
 cedo simoniā p. mittit tam recipiētes q.
 recepti. et si ignorent. i. q. 2. §. 2. 2. ex eo.
 qm. 2. hec opt. tutior ē 2. quātū ad mulie-
 res app. obata ex d. statu regu. p. cūloso
 li. 6. ibi. Districti i. bibem. vide ibi gl.
 sup. s. bo absq. penuria. p. d. d. d. d. d. d. d.
 fat i. dire. li. 3. ti. 16. §. q. d. h. monasteriū.
 vbi hec oia referūt. Q. d. si monasteriū ē
 ita tenue q. absq. penuria n. possint ibi
 plures viuere: pnt recipiētes dicere vt
 s. Et hoc casu vera ē opt. pma: nec est si-
 monia dūmō nihil vltra addant. si autē
 possint absq. penuria sustentari 2. nō cō-
 mode: nō possent p. dicta s. ba dicere ex
 eo. qm. 2. c. nō fat. hec ibi do. An. d. bu.
 in. d. c. qm. recitat opt. vide ibi. sp. d. t. at
 oblata sp. licet recipi: 2. si pmo grat. sit re-
 cepta puella 2. monasteriū tenue sit. dic
 host. q. pnt moniales agere p. patrē p. ali-
 mētis filie: vt si p. decessit agere pnt ad
 p. sue hereditatē vt in auct. de sanctissi-
 mis epis. §. nullaz. col. 9. Si illegitime
 nat. ē. Mā talis si dignitatē vt prioratū
 q. creat in religione p. electionē obtinet
 nō p. sine pape dispēsatōe retinere. de
 filijs p. bp. c. si. Si trāsiuit d. ordine men-
 dicatū ad nō mēdicatū: nā talis nō p.
 in eo p. oratū nec aliquas admistratiōē
 aut regimē aīaz hīe. ex de regu. vt p. f. s.
 fores in cle. Si recepit aliq. ad religio-
 nē nō pncipalitē pp. deū s. pp. tpalē utili-
 tatē: aut alia sinistra intētiōe vel sine d.
 bita exaiatiōe: vel si recepit nō recipien-
 duz vel repulit sine cā ex sua idoneitate
 recipiēdū grauit peccat. Si in ordie mē-
 dicatū aliq. infra annū p. batiōis ad p.
 fessionē recepit. Mā talis mortalitē pec-
 cauit 2. ipso facto suspēsus ē a receptiōe
 cuiuslibet ad p. fessionē i. eodē ordine ex
 de regu. nō solū. li. 6. si n. tali suspēsiōe
 durāte aliq. recipiat nō irregularis fit
 vt nō. 3o. an. ibidē. si ex n. d. ordine mē-
 dicatū locū seu domū ad habitādū rece-
 pit seu dimisit sine licētā pape. Mā talē

exco. nē incurrit vt in. c. ch. ex eo. d. excess.
 pla. li. 6. 2. in cle. cupiētes. de penis. Si
 abbas ex n. s. p. fuit diuersis monasterijs
 nā hoc ē p. b. b. i. tū ex de relig. do. c. si. Si
 sollicite 2. fidelit. quo ad spūalia 2. tpalia
 administrauit pp. deū solū sine ambitio-
 ne 2. alia sinistra intētiōe. abs cū p. cūlo
 aīe sue administrauit. si sciēter crimino-
 sos indignos 2. nō idoneos scia vt p. scia
 ad p. fessiones audiēdas vt ad orācia regi-
 minis vel p. dicationis p. mouit vel susti-
 nult cuz possit illos iuridice remouere
 nō videtur posse excusari a mortali. 83.
 vi. error. 2. capitul. se. si in vilitatiōe sub-
 ditoz iuris ordinē seruauit. naz ad hoc
 tenet ex de accus. qualif. 2. qm. i. 2. 2. ex
 de simo. l. 3. vbi dicit q. si p. latus errauit
 2. excessit tenet erroē suū corrigere: iō
 cauendū est diligenter p. elato ne in cor-
 rigendo sit nimis remissus vt nimis ri-
 gidus. 45. di. disciplina. 2. non facit p. ce-
 pta indiscreta: 2. nisi p. re ardua. Mā si
 cogeret per p. ceptū vel sententiāz sub-
 ditū ad aliquid in quo subdit nō tenet
 ei obedire mortalitē peccaret. Nec fit nē-
 mis credulus in p. cessu accusatiōis inq.
 sitionis vel denūtiatiōis criminū: nec
 p. cept in p. latiōe sentētie exco. nis vel al-
 teri cēsure abs grauit peccat. si curā ha-
 bēs monialiū diligētē 2. honeste eas vi-
 sitauit 2. ad ear. regulā seruandā efficacit
 induxit p. uidēdo eis de p. fessore idoneo
 scia 2. p. scia quantum potuit 2. q. penitus
 abstineat a familiaritate suspecta quo-
 rūcūq. viroz laicoz clericoz 2. et religi-
 osoz ne exeant clausuram: vel et admit-
 tant aliquos intra monasteriū nisi ex
 rationabili causa vt p. cipit i. capitulo pe-
 riculoso de sta. regula. li. 6. si in dispē-
 sando in ieiunijs in esu carnis. in habē-
 do superflua ad vsum. in penitentijs ta-
 xatis p. regulaz 2. constitutiones 2. h. mōi
 indiscrete se habuit. Mā si sine ratio-
 nabili causa dispensauit sic inducendo
 regularis disciplinē relaxationem 2. re-
 ligionis enervādo rigore: grauit pecca-
 uit 2. ipse de hoc reddet deo rationē. si ni-
 mis se secularibus negocijs 2. tpalibus

implicauit p curias pncipū discurre, vt
 p minimis cū aliorū scādalo litigādo: et
 pp b^o a cura sūditōz dñstēdo. 2 ipe spūa:
 lib^o orōni 2 lectiōi min^o vocādo. Nā in
 his oib^o gūi^o 2 leui^o peccauit p^o quātita
 tē excessus. Si nimis curiosus 2 sūptu
 osus fuit i edifijs monasterij 2 ecclesie
 ornamēt^o 2 hmōi. nā ē dñstabile 2 pbitū
 iz. q. z. auz. 2. c. glā epi. ex hmōi autē ex
 baurit sepi^o i plato ois spūs. 2 deuotio.
 Si morib^o 2 vita fuit exēplar: i cessu ha
 bitu 2 gestu modest^o: i locutione gūis 2
 fructuos^o: cauēs discordias: pacē nutriel
 oia patiet audies 2 tollerās. singularita
 tes euitās. cōcz vitā sequēs cū pt. nemi
 ni blādies. cūcti affabil. suffragatiōes. dī
 tractiōes. irrisiōes. pfabulatiōes. male
 dictiōes 2 pētōes i se 2 i sūdit^o eliminās
 si malas pūetudies seu corruptelas p re
 gulā 2 rligiōis decētā iduxit: aut pus i
 ductas si extirpauit quātū potuit: vt p
 petat^o viciū. frat^o discursū ad placitū sa
 miliaritates mulier. esus carnū vbi ē p
 bitū 2 alia hmōi: pcpue ptra tria essenti
 alia vota rligiōis: gūit peccauit. naz ni
 bil apō deū ē dñabili^o officio platōis si
 pfūctiōe exerceat. 40. di. añ oia. d^o igit
 tur plat^o oī circūspectiōe diligētia solli
 citudie 2 timore sic de sibi pmissis curaz
 gerē q sit irrepēibil^o apō deū 2 boies: q
 si n pt hmōi corruptelas 2 relaxatiōes ex
 tirpare nec posse sperat i futurū pp ptina
 ciā 2 ptumaciā seu rebellione sūditōz
 ooz curam dimittat. z. q. i. s. qñ vero.

Et religios.

Religiosis pnt qñ ea q bñt. s. c.
 is. d. eler. 2. c. se. si bñt bñficiū cu
 ratū. si sūt pdicatores pt ab eis q
 ri: si pdicauit ex his i mortali. nā mortali
 peccauit totiē qñes sic pdicauit p^o tbo.
 idē vt qñtēscūqz scandalosa pdicauit: aut
 scādalu l seditiōz i plebe pccauit. si sine
 lnia suoz supioz officiū pdicatiōis exer
 cē pūpñt: mortale vt. Si pdicauit pnci
 palit hac intē: iōe vt recipet pecuniā vel
 laudē seu fauorē populare mortali^o pec
 cauit 2 simoniam mētalē pmissit. l. q. 3. c.
 nō solū. l. o. tbo. 2 Ri. in. 4. di. 15. ar. 3.

q. z si sup h paciscat^o simoniā iurrit ē q
 ad ecclā. si pdicauit numis curiosa pnci
 palit ad sui ostētatiōem 2 manē gliaz. ubi
 pstituedo finē suū mortale ē. Si bñt gra
 tiā pdicādi a pdicatiōe se subtrahit pci
 pue cū a supioib^o sibi iūgeret peccauit
 Si pdicādo aliq ad retrahēdi psonas a
 solutiōe deciaz dixit ipso facto excoica
 tus ē vt i cle. Lupieres. de pēis. 2 idē de
 oī religioso ē n pdicatore vt ibi: s. vt ba
 beat locū h excoicatio reārit q falsa ver
 ba pferāt intētiōe retrahēdi a solutiōe
 vt supia: 2 obligat^o ad decias ecclīz p
 soluendas. Sec^o si h hac intētiōe retrahē
 di vñ nō obligatis ad decias vt ē obligā
 tis s. nō ecclīz vt ibi no. Jo. de legna.
 Jo. de imo. 2 pau. Si rēqñtus fuit a re
 ctōib^o ecclīaz vt vicariis aut loca tenē
 tib^o: vt i pdicatiōe vt pfessione psciaz fa
 ceret pdicatiōem audierit^o 2 sibi pñtēti
 bus q decias soluāt: nā si nō fecit morta
 lit^o peccauit si pmode facē potuit: 2 alijs
 pēis grauib^o puniit vt puniri d^o vt in di
 cta cle. cupētes. Si religionē igressus ē
 simōiace sciens vt ignoat. Nā talis nō
 pōt in illo mōalterio remanere ex de si
 monia: qm simōiaca. 2. c. Et insinuatōe
 vide ibi 2 pleni^o d h pīsa. simonia. 6. in
 pnci: 2 h itelligit de simonia cōmissa ex
 pacto vt pñtētiōe 2 hmōi: ēt si ceteris pre
 terq cōtētūb^o sit ocltra p^o ray. ar. dicti
 c. qm. Si religionē igressus ē n intētiōe
 pura deo fūit: s. q: paup erat vt labo
 rare tēdebat: l si puella erat q: nubē nō
 poterat: l coacta a pentib^o iuita igressa.
 nā si volūtate n mutauerit vt i mortali 2
 n i bono statu. Si igressu rligiōis mē
 dacia dixit l aliqd dolose tacuit pñt nō
 bilē ifimitatē l obita seu ifamiā fals scā
 dalosa peccauit grauē: si fec. pfessionē
 cū intētiōe n pñadi eā: mortali^o peccauit. si
 pfess^o ē i mōasterio dissoluto vbi regla
 rit n viuit: si pōt mutet locū 2 si op^o fue
 rit cū dispēfatōe: qd si n pōt: 2 alios ad re
 gle obfūatiā 2 ordīs reformatōes redu
 cere neq ipe sol^o pūare studeat. 2 si ibi n
 viuit i cōi 2 necesse hēat sibi d necessarijs
 puidē caueat ne pecuniā l aliqd recipiat

teneat expendat vñ alijs tribuat sine bo-
na licetia pñati sui gnali vñ spñali z ei bñ
placito. z sit ipe sp par oia ponē i cōi z in
manib⁹ pñati ordiis. nec thesaurizet aut
supflua vel deliciosa bñe qrat seu sollici-
ter: nec ad hmōi affectū beat inordinatū
z sic forte poterit cū salute ptrāfire si i ce-
ter bñ se beat. Tuti⁹ tñ eēt vt pñati locū
mutare. si bñs votū religiōis artiorē ad
aliā latioē igrēssus ē. nā si adhuc pñess⁹
fi ē n̄ pñt ibi licite remanē sine dispēsatio-
ne. si vñ tā pñessus est in latiori lē pecca-
uerit z p voto nō ppleto sit ei pñia ipo-
nēda: pñt tñ i eadē licite remanē f⁹ arch. i.
c. q post votū. d reg. li. 6. si pñessus i aliq
religiōe approbata vult trāfire ad alias
eqle vñ latioē nō pñt sine dispēsatiōe vt
no. 30. an. z gemi. i. c. cū singula. d pñbē.
li. 6. z do. 2. in. d bu. ex d reg. significatū.
d ordie vñ medicatū ad n̄ medicatū vñ
monachalē n̄ pñt sine dispēsatiōe pape ni-
si ad ordinē cartuficū. al⁹s taz igrēdiēs q
recipiēs incurrit excōnē papalē vt i exua-
gati martini. 5. si ad refōnē Aliquē indu-
xit simōiace l⁹ dolose: puta asserē q ibi
regla f⁹uat z ē sñm: l⁹ dicē q regula sua nō
obligat ad mortale: l⁹ iticē austeritates
religiōis q̄s ille si sciret nullo pacto ad
eas se obligaret. peccauit mortāl. si vo-
lēte ingredi religiōē seu mōasterij obp-
uātne regulari auertit z traheret ad suas
alterā ifamādo suā vñ vsqz ad tertiu ce-
lū extollēdo. nā tal⁹ dānatiōz eternā nō
euadet cū p charitatē iusticiā z sacra scri-
pturā fecerit. si sufficiēt nouit z itelligit
subalia sue regule z ad eaz pñinētia. Et si
pñ illā aliqd egit: pñcipue p obediētia: casti-
tatē z paupratē. nā boz transgressio sp ē
mortale. In alijs at nō ois regule trans-
gressio f⁹z tbo. f⁹a f⁹e. q. 186. est mortale.
ideo ēt circa b⁹ pñt sic interrogatiōes for-
mari. Pñio si fecit pñ aliqd pñceptū a pla-
to o: cten⁹ factū: puta cū dicit pñcipio vel
mādo i vñtute obediētie l⁹ spūs sancti. vñ
sub pena excōis: vñ lp alia vñba hmōi vt
fiat istud l⁹ illud: itē dēf subditū sub pctō
mortali obligare ad illud faciēdū. Illaz
bmōi trāsgressio sp ē mortale f⁹z tbo. f⁹a

f⁹e. q. 86. nñi qd pñcipitur eēt tale qd in q
subdit⁹ nō tēatur ei obedire vñ eēt pctm
xi. q. 3. non sp. Si dolose seu p oportuni-
tate: pñati volūtate traxit ad suas idē vt.
Si pñ aliqd pñceptū regule. vt cū aliqd in
ea pñceptiōe mādat vñ sub pena excōis
aut carceri: vñ pene gutoris z hmōi. nā
talia vñba cōit cēsēt obligare ad mortā-
le. z idē d pñcepti i pñstitutiōib⁹ ordiis pñen-
t. Si trāsgressus ē alia i regula pñtēta q
n̄ sūt pñcepti: vt ceremonialia ordiis vñ si
lētiū z hmōi: b⁹ ē nñ vñiale nisi fieret ex
pñceptu f⁹z tbo. vbi. 5. nam q pñtēt n̄ vo-
uet f⁹uare oia q sūt i regula sub obligati-
one pcti. Si aliqd bz vñ hñt: dedit vñ ac-
cepit p volūtate pñator tacitā vñ expñā.
p votū paupratē fecit z mortāl peccauit.
Idē vt si f⁹as scripsit vel recepit occulte
sine licetia pñati. iz. q. i. nō dicat. Si vo-
tū castitatē violauit quoquomō ope vñ
tactu venereo: locutiōe turpi z amato-
ria: vñt cogitatiōe carnali z imūda deli-
berata seu dlectatiōe morosa. nā i boz
q̄libz ē mortale vt dictū ē. 5. pñcepto. 6. z
9. Si pñerfatiōz scādaloſaz seu nimias
familiaritatē hñt cū mulierib⁹: nā si sic
repit eē ex casū necessitatē phibēd⁹ ēt si
sūt affines pp. pbabile piculū. 32. di. bo
spitiolū. z di. 81. p totū al⁹s n̄ soluend⁹. si
sine manifesta cā z rōnabili mōasteria
monialiū frequētant: nāz cū b⁹ sit oīno
cleric⁹. phitū ex d vi. z bo. cle. mōasteria
mōto mag⁹ religiosi: z si igrēssus ē mōa-
steria monialiū sancte clare sine licetia:
z i cāu si pñess⁹ excōicat⁹ ē z absolut⁹ pa-
pe refuat. Idē ē si igrēssus ē mōasteria
monialiū ordiis pñicator: q: nō pñ absol-
ui nisi a papa vñ mōto eiusdē ordiis. In-
grediēs vñ alia mōasteria d iure cōi n̄ i-
currit excōicatiōz: f⁹z i mōto loc⁹ ē excōi-
catio synodal. b⁹ tñ n̄ ligat ignorātes ex
d pñti. vt aiay li. 6. si dixit horas canoni-
cas. nā q̄libz regulari pñcipue pñessus te-
net ex pñcepto ad eas: ēt si n̄ bz ordinē sa-
crā al⁹s peccat mortāl vt. 5. e. t. c. i. 6. z f⁹z
guil. tenet dicē illas f⁹z ordinē sue regulē
vñ pñator statutoz vt no. 30. d i mo. in
cle. guil. de cele. mis. si absqz rōnabili cā

officiū dixit ex ecclesiā: p̄cipue in dieb⁹
solēnib⁹ v^l stetit somnolēt⁹ aut dormi-
uit: nā si ex b⁹ n̄ dixit integre illud idē re-
dicat v^l aliqd loco ei⁹ suppleat: et si p̄ ma-
iori pte omisit illud iteret. si i choro scō-
posu⁹ corpe fuit ocul⁹ vag⁹ et mēte distra-
ct⁹: p̄cipue aduertēt. si risit v^l alios ridē
fecit pp ei⁹ leuitatē aut v̄bū dissolutus. si
cerimōia officij v^l negligētia nō fuauit
male legit v^l cātauit: i oib⁹ his veniale
ē nisi fiat ex p̄ceptu: tūc. n. mortale ē. Si
penas v^l p̄nias taxatas a regula l^a p̄sti-
tutōib⁹ aut p̄lati n̄ fecit: nā si ex negligē-
tia v^l obliuione omisit veniale v^l. si v̄o
ex p̄ceptu mortale ē. si vltra officij diui-
nū p̄uati p se et p̄ alijs sibi p̄iact⁹ b̄nfacto-
rib⁹ tribulat: p̄cipue recōmēdat⁹ viuif
seu d̄fact⁹ aut meditatiōi deuotiōi et sa-
cre lectiōi q̄tū d̄buit n̄ vacauit: s̄ pot⁹
legit curiosā et inutilia vt doctores gētū
et fictiōes poetarū qd ē p̄bitū. 37. di. iō. si
q̄nqz sciēt elegit idignū i p̄latū v^l nō ele-
git illū quē iudicauit meliorē ad illd̄ offi-
ciū s̄z aliū rōe amicitie aut alia n̄ recta i-
tentiōe mortali peccauit. Si accusauit
calūniōse p̄latū v^l p̄fres d̄ aliq̄ crimie v^l
testificat⁹ ē aut iniuste ab accusatiōe de-
stitit: v^l al⁹ p̄latū subditū v^l p̄sotiū fal-
so ifamauit: v^l ēt vera dicēdo itētiōe in-
famādi fecit. i his oib⁹ mortali peccauit
Si fecit v^l coopat⁹ ē ad aliquā p̄spirati-
onē p̄ p̄latos: v^l adinuenit tenuit v^l nu-
triu⁹ i mōasterio v^l p̄uētū sectas. p̄tiali-
tates: et diuisiōes: mortale ē et detestabi-
le crimē. si f̄res deliquētē iux̄ formā enā-
gelicā n̄ admonuit: v^l i visitatiōe iux̄ p̄-
ceptū p̄lati i cōi vel i p̄ticulari factū dicē-
da et correctiōe digna nō reuelauit: nā si
sciēt dicēda tacuit: mortali peccauit. Et
idē dico si i dicēdo ordinē sine correctio-
nis n̄ fuauit. d̄z. n. accusatiōz legitimaz
p̄cedē i scriptio: et inq̄sitiōes clamorosa in si-
nuatio: denūciatiōes at̄ charitatiua cor-
rectio ex de simo. l̄z. z. i. q. z. c. si peccane-
rit. Pōt tñ crimē f̄ris ēt occultū denūci-
ari ecclesie v^l p̄lato absqz secreta admoni-
tiōe p̄uia i plerisqz casib⁹ vt no. 78. ac. in
4. di. l̄z. ar. 3. q. i. Si inutilē tps expēdit

et ocio vacauit qd ē omniū sentina victo-
riū. si fuit obstinat⁹ curial⁹ vel claudic⁹
si vsus ē p̄anis p̄ciosis et cibis exq̄sitis. si i
habitu curiosus: si i claustro v^l capitulo
fuit religiosus irreuerēs ad maiores v^l
circa altare: v^l iurās i cōi f̄mōe. nā i his
oib⁹ ē mortale v^l veniale s̄z interiōs et q̄-
litate facti. Si comedit carnes qn̄ ē p̄bi-
tū ex i firmitatē. si vsus ē lineis ad carnē
v^l lectis plumeis. Si omisit ieiunia ec-
clesie regule v^l p̄stitutionū ordinis pec-
cauit v^l. s̄. si egre cū indignatiōe rep̄bē-
liōes maiorū sustinuit v^l eoz obediētiā
nō affectuose s̄z tarde q̄ruloſe dissolute
fecit peccauit vt. s̄. si alioz mores p̄diti-
ones et i firmitates in charitate n̄ suppo-
tauit: vel alijs se grauē reddidit aut eos
irrisit peccauit vt. s̄. Si minus leuis v^l
dissolut⁹ fuit: v̄bis gestib⁹ vel iocis ali-
os ad risus induxit: nā l̄z recreatiōis cā-
q̄nqz fiat et raro: ad subleuandū tediū sit
tolerabile: laudabili⁹ tñ ē ab h̄mōi cessa-
re. si singularitates i cibo potu vestitu et
h̄mōi quiescit: vel pp̄ hec murmurauit
peccauit: nā ex his sepius ouit scandalū
murmuratio et indignatio inter fratres.
Si nimis tenax fuit in retinēdo v^l p̄di-
gus i dādo aut personarū acceptor: dādo
v^l distribuēdo de reb⁹ cōib⁹ vni magis
q̄ alteri iuxta affectiōes suas: peccauit
magis et min⁹ p̄m quātitatem excessus.
Si p̄fessionē et cōmunionē f̄m regulaz
more v^l p̄suetudinem religiōis nō fre-
quētauit. Nā h̄ aliq̄b⁹ p̄ceptū ē semel i
mēse. v^l i u. cle. ne in agro de sta. mona.
Aliq̄b⁹ sepi⁹: aliq̄b⁹ rarius. Si fuit tepi-
dus i dilectiōe dei et primi nō dolēs de
eoz offensa: et nō arde nter affectans bo-
norē dei et animarū salutē vt decet. si ni-
mis carnalit⁹ dilexit p̄sanguineos suos
et affines: nimis dolēs de eoz aduersita-
te et gaudens de p̄speritate vel eam sibi
affectās. si nimis eos visitauit et q̄rit vel
gaudet ab eis visitari. si euz eis vel cum
alijs secularibus loquit⁹ vel interrogat
q̄ nō expēdit⁹ vt de gueris et h̄mōi. vel
p̄ eis p̄curet b̄nificia ecclesiastica vel tpa-
lia officia. nā hoc ē valde p̄iculosum: p̄ci

pue si tales sint inepti vel indigni. si arti
 ficis aliqd vel exercitiu fecit illicitu aut
 honestati religionis indeces: vt burfas
 vel vestes rechamatas vel linea reticu-
 lata z bmo: qd sepe reperit in monialib?
 modernis, phibeda sunt. Si pscire no
 curat sed inuitus facit q fuit: z se male
 pntu esse in religioe repit: nec recogno-
 scit se p hoc bnificio z ceteris ad recopē-
 sandu deo obligatus. Talis hypocrita ē
 z in statu dānationis p m tbo, si qñqz di-
 misit habitū. **M**a religiosus seu religio-
 sa sp dz tenere habitū sue religiois siue i-
 lecto qscēs siue alibi pñstet: nisi sit adeo
 ergēs ncēitas l guis infirmitas q habitū
 n patet. zo. q. i. vidua. als vt peccat mō-
 tafr. Et si temē sine habitu appeat i ppe-
 ctu sclaru ipo facto, excōne incurrit vt in
 c. vt piculosa. ne cle. v. mo. li. 6. Et idē ē
 si apparuerit corā eis i habitu suo: sz co-
 opta habitu clericali sine rōnabili cā vt
 no. Jo. an. i. cle. qñ. d. vi. z ho. cle. d. reg.
 iu. certū i nouella. si ad studia lraz iuit n
 lniat a plato suo z cū pñlio maio: is pñ-
 sui pñt. **M**a tal ipo facto excōne incur-
 rit vt bēt i. d. c. vt piculosa. si ad audiēdū
 leges l phiaz iuit. nā si ifra duoz mēsiū
 spaciū n redierit ad claustrū ipo facto ex-
 cōne incurrit eē ne cle. v. mo. c. sup spe-
 cu. si religioe z bitū sue religiois aio n re-
 uertēdi aliqn dñuit nā tal apostata iudi-
 cat. ff. d. re. mi. l. de pñto: ē. z ē excōicat? vt
 s. pp temetariā habitū dimissionē qd est
 spale i religioso apostata. nā als apostata
 n ē excōicat? sz excōicad? vt no. gl. i. d. c.
 vt piculosa sup vbo ipo facto. si induxit
 aliquē ad nouēdū iurādū l fide intposi-
 ta seu als pñtē: vt sepulturā apud ci?
 eccliaz eligat: l iā electā vltē? n mutet
 Tal sniaz excōnis incurrit ipo facto d se-
 pul. c. i. li. 6. z in cle. cupiētes. de pe. Si
 clericū l sclarū sacramētū eucharistie l
 extreme vnctiois mstrauit aut mīmo-
 niū solēntizant. i. publice z solēnti spon-
 sos bñdixit nō habita sup his pochialis
 pñ: i licentia spālī nā excōne incurrit
 papalē: vt i cle. religiosi. d. pñl. Si excōi-
 catos a canone sine spālī pcessioe absol-

uere pñstet pter q in casib? a sui pñstet
 l pp puilegia sedis apost. ei pcessa eādē
 excōem incurrit vt ibi: z b. itelligit iditū
 cte d excōicat? a qñqz canone z papa. p
 mulgato: et si tal religiosus absoluerit
 excōicatos a canone mīnor excōne pp
 picipatiōz. z sic sentit gl. ibidē sup vbo
 a canōe. d. o. guil. pau. Jo. d. leg. z Jo. de
 imo. i. d. cle. religiosi. si a sentētijs p sta-
 tuta puicilia l synodalia pñulgat? seu
 a pena z a culpa absoluere quēq? pñstet
 eādē sniaz excōis incurrit ipo facto: et si
 religiosū l pñstet ab hmoī absolue pñstet
 rit vt ibidē no. gl. sup vbo quāquaz. Si
 exñs mōach? l canonic? regular? n hñs
 admistratiōz absqz lñia platoz suoz ad
 curias pñcipū se transferre pñstet: vt p
 lat. l mōasterio aliqd dñū infert: talis
 ipo facto excōis sentētiā incurrit. vt in
 cle. ne in agro. d. sta. mo. Si monachus
 exñs sine licētia sui abbati intra scepta
 monasterij arma tenuit excōez incurrit
 vt ibi. Si d facto pñxit mīmonū excō-
 icat? ē ex de plan. z a. n. eos in cle. Si
 nō pñuit infēdū qd fuit cathedralis
 seu matris ecclia loci illi? excōicationis
 sentētiā incurrit nō obstātib? puilegijs
 seu indult? statut? seu pñtudinib? qui-
 busqz ei pcessis vt in cle. ex frequentē
 b. d. sen. ex. si exñs d ordine minoz tpe
 infēdū recepit ad diuina fies l so: oies
 tertij ordinis excōicationes incurrit ex
 de sen. ex. cū ex eo in clemētinis.

Incipit quarta ps hui? opusculi de
 penitētie inunctioe z pctōz absolutioe.

Xpedit? trib? hui? opusculi pñci-
 palib? pñtib? restat vidē vltimaz
 q in duob? pñstet. s. in penitētie
 inunctioe z pctōz ab olutioe. sz qñ nō
 pñt debita forma p mīnistrū apponi nisi
 pmo mā obita sit integre pparata. Et cū
 mā pñie sit pñtio pñssio z satisfactio si
 ne qb? nō pñit b? sacramētū: merito in
 b? sacramēto sacerdos b? ordine pcedet
 Ut pmo diligēt pctōz pñssionē audī-
 at z deb? s. secūdo vt penitētiā mīgat
 Tertio absolutiōz impēdat. z no. guil. z
 Jo. an. in cle. dudū. de sepul.

Intendēs igitur et ego hunc ordinem
suare declarabim⁹ p^omo quōd p^ofessor se
hic debeat in p^onie ipositioe: deinde in
p^octōz absolutioe. Cap. p^om^o.

Arca p^om^o. s. p^onie ipositioz p^oma
iori d^oclaratōe sciēdūz ē q^o triplez
ē p^onia. s. solēnis publica et puata.

Solēnis ē illa q^o sit i capite q^odragelime
cū solēnitatē q^o bē i. d. l. i capite. et iponit
solā ab epō l^o d^oci^o mādato s^oz host. i. s^oz. d^o
offi. archiep^o. Publica s^oz p^onia p^op^oe d^o il
la q^o sit i publico si tñ cū p^odicta solēnitatē
et cū inūgit^o pegrino ire p^o mādū cū ba
culo et pera bñdicti et bñd^oz: hāc p^ot iponē
q^olibz sacerdos p^oebiano suo nisi adit i
p^oriū p^ouetudo i aliq^o ecclia. Puata at
p^onia d^o illa q^o cotidie sit saltē s^ol i āno cū
q^os secrete et soli sacerdoti p^octā sua p^ostet
ut d^o pe. di. 3. iust^o. et c. rep^ost. et c. ois. de
pe. et re. et hāc p^ot iponere et q^olibz sacerdos
s^oz q^om regularit^o p^o quolibz mortali p^octō
d^oz septēnis imponi p^onia. 33. q. 2. b^o. ipm
et c. se. et c. 22. q. 1. p^odicandū nisi mator vel
minor inueniat^o p^o canones exp^ossa: ideo
eos ut maturi^o p^ocedat: et ne alicui igno
rātia sit occasio deliquēdi b^o iserē volui.

Incipiūt canones p^oniales.

Item canō d^oic q^o si p^ob^oz fornicā
tionē fecerit. x. annoz p^oniaz agat
s^oz formā traditā. 82. di. p^ob^oz si fornicatō
nē. Secōs canō d^oic q^o sacerdos cogno
scēs filiā suā spūalē. s. quā baptizauit v^o
ad p^ofirmatōz tenuit l^o i p^osessioe audiuit
xij. ānoz d^oz p^oniaz agē: et si publicū sit de
ponēd^o ē. Itē at q^o talia p^omisit. i5. annis
peniteat. et p^ob^oz et mulier religiōi tradant^o
reb^o suis paupib^o erogat. 30. q. 1. si q^os sa
cerdos. et c. n^o d^oz. Si q^os peccauerit p^o nāz
et cleric^o d^oponat et religiōi tradat. si lai
c^o excoicet et a cetu fiat vsq^o ad satisfacti
onē p^odignā fidelit^o alien^o. s. d^o excoic. pla.
c. clerici. si q^os cū brutis colerit plus q^o p^o
septē ānos peniteat. 33. q. 2. b^o. ipm. et c. s^o
se. si q^os p^omisit icesitū eadē p^oea puniat^o
ut i iurib^o. s. p^orie allegat^o. adde q^o vici
us p^o nāz q^ontē q^o cū m^ore p^opa peccat. 32.
q. 7. c. adulteri^o malū. Si sacerdos clan
destinu nuptijs uer fuerit triēnio suspē

dat: et si culpa b^o exegerit q^ontē puniat^o. ut
s. d^o clā. de spō. c. cū ibibitio. s. penul. Si
q^os votū simplex violauerit trib^o annis
penitē d^oz. 27. di. si vir. Si q^os excoicat^o
celebrant^o triēnio penitē d^oz et a vino et a
carnib^o astinē. 4. 2. 6. feria. et c. 3. s. illis
Qui aliū iniuste accusat ad mortē. xl. di
es in pane et aq^o cum. 7. annis peniteat si
mors secuta fuerit. Si v^o debilitat^o mē
bro fuerit accusat^o p^o tres q^odragelimas
peniteat accusator ut ex^o accusa. accusa
sti. Quicūq^o filiā suā spūalē vel p^omatrē
cognouit p^o. 7. annos peniteat: et similis
p^osentientes. s. mulieres. 30. q. 3. nō d^oz. si
q^os despōsatā alij duxerit eā dimittat et
p^o. xl. dies in pane et aq^o. et p^o. 7. annos peni
teat ex^o de spō. du. t. accepisti. Et intelli
ge despōsatam. s. p^o vba de p^onti. Qui co
gnouerit duae p^omatres v^o s^oz oref: siue
sit vxoriat^o siue nō admitt^o. 7. annis peni
teat l^oz pl^o deberet ut. 30. q. 4. si p^o. Itē o
micidia volūtari^o sine sp^oe restitutiois d^o
ponit. et c. 7. ānis penitē d^oz. 50. di. mior.
Vel si cā subit ut magis casuale homici
diū q^o volūtariū p^osumat. 5. ānis penite
at. 50. dist. eos v^o. et c. si q^o femina. et c. si
q^os volūtātē. Matricida p^o. x. annos pe
niteat p^om formā sat^o. asperā traditā. 33.
q. 2. lato^oz. Uxoricide toto tpe vite sue
peniteat et sat^o durio: ibi p^onia iponit q^o
matricide. 33. q. 2. admonere. et c. q^ontē
Si q^os p^op^oriū filius interfecerit et ex^o p^opo
sito iduci d^oz ut toto tpe vite sue penite
at i monasterio ut i. c. i. d^o bis q^o filios oc
ciderūt. et si nō poss^o ad b^o induci annoz
triū p^onia indicat q^o v^ont i pane et aq^o pa
gat et si opp^oserit in lecto d^oz m^oies ut in
c. si. ex^o d^o bis q^o si. oc. Si q^os p^ourauit. xl. di
es i pane et aq^o et c. 7. ānis peniteat et n^o q^o sit
sine p^onia. s. interiori. b^o ē ut sp^o doceat d^o
p^octō. 16. q. 1. q^ontē facit. 50. di. clerico. p^o
falsa mēsurā. 50. d^oic i pane et aq^o iponat
p^onia ut ex^o d^o emp. et c. c. 2. d^oic ut ibi. si q^o
solēnit penituit et postmodū ad vomitū
rediit. x. ānis peniteat. d^o pe. di. 5. si q^o v^o
Qui deuotā v^o monialē cognouerit. x.
ānis peniteat. 27. q. 1. deuotā. et c. p^ocedēt
Qui cāsat missā et n^o cōicat āno penitē d^oz

et iterum a celebratioe et coione cessare. d. cō.
 di. z. Relatū. nec alia ibi expmit pēitē-
 tia. si sacerdos clicū mortuū i palla alta
 ris involuerit. x. ānis z. 5. mēib⁹ pēiteat
 diacon⁹ ho triēmo z dimidio de cō. di.
 i. nēo clic⁹ pignoriātiā. Qui pmitit sa-
 crilegiū violādo eccēlias fērisima siue ca-
 licē sacz pollut⁹ māib⁹ accipit l' iha cō-
 mittit. 7. ānis pēiteat z i duob⁹ pnis si
 itret eccēliam z vsqz ad qrtū n oīerat. et
 trib⁹ dieb⁹ i ebdoada a vino z carnibus
 abstineat ieiunādo s alia plderāda sūt
 q habēt. iz. q. z. de viro nēfado. Si q pa-
 rētes frāgunt spōsalia filioz triēnio se-
 parēt a cōione z filij sūt si i cōpa sint. 31. q.
 3. si q parētē. ar. dpe. di. i. sic. Qui ducit
 i mīmonū quā polluit p adulteris. 5.
 ānis pēiteat. 31. q. i. si q i vidua. Baledi-
 ctus p dēf l' aliqūē scōz. p. 7. hebdoma-
 das pēit dē eo mō q tradit ex dcle. ma-
 le. c. z. Si sacerdos reuelat pūllionē de
 iure ātiq deponi dbebat z toto tpe vite
 sue ignominios⁹ pegrinari p mūdū de
 pe. di. 6. Laueat sacerdos. postmodū d
 fmiatū fuit q deposit⁹ ad agēdā pniām
 ppetuā i artū mōalteris dtrudat i fra. c.
 c. ois i si. Qui pplius pditōalr piurat si
 liber ē. 11. dieb⁹ i pane z aq pēiteat cū. 7.
 ānis seqntib⁹ i pniū pniā. Si ho fuul
 eiusdē ē p tres qdragēsimas z legitimas
 ferias. s. scōz qrtā z sextā peniteat. 32. q.
 5. q plus. Qui piurat i māib⁹ epi aut in
 cruce psecrata tres ānos pēiteat. si ho i
 cruce si psecrata vñ āns pēiteat q at co-
 act⁹ z ignorans piurauerit si postea co-
 gnouerit tres qdragēsimas pēiteat. 22.
 q. 5. c. q piurat. Qui sciēt falsū iurat l' ali-
 bz iurare cōpellit vl' iducit: qdraginta.
 dieb⁹ i pane z aq cū. 7. seqntib⁹ ānis pe-
 niteat z nūq sit sine pēitētia: z alij si cō-
 scij fuerit filr peniteat. 22. q. 5. Si q p
 iurauerit z. c. si q puer⁹. Si q coact⁹
 p vita i dūda l' alia nēitate piurat tres
 qdragēsimas l' 3 aliqz tres ānos pēite-
 at. 22. q. 5. si q coact⁹. Qui i dicēdis ho-
 ris canōicis z alijs dnis officijs a con-
 suetudie metropolitane ppe ecclie di-
 screpat. 6. mēib⁹ cōione puat si b ex cō

tēptu fecerit. iz. di. de his. Ep⁹ q con-
 ersionē subditoz p veditioe misterioz
 dissimulat duob⁹ mīlib⁹ excōicationi
 subiacet ceteri ho clerici eadē pēa l' alia
 ppetēti plectāt. i. q. i. q. q. d. Soritileg⁹ di-
 uin⁹ z malefic⁹ seclāris. 11. dieb⁹ penite-
 at si perit ē occitū ex de fort. c. i. si ho est
 notoriū cōione fidelis puer de cō. di. z.
 p electōe. Sacerdos q videt i astrolabio
 duob⁹ ānis peniteat ex d sortil. c. ex tu-
 aris. L' sic q sciēt z maliciose magicis
 artib⁹ icātātōib⁹ z b i vsus fuerit vel ta-
 les alij cōsuluerit honore dignitat⁹ sue
 puat i artum monasteriū dtrudat ad
 ppetuā pniām pagendā. 26. q. 5. nō opz
 z. c. si q ep⁹. z. c. aliquāt. si qz stillauerit
 i terrā sine tabulā de sanguie psecrato q
 dragita dieb⁹ pēiteat: si sup altare tribus
 dieb⁹ si sup linteū altari z ad aliud stilla-
 puenerit qtuor dieb⁹: si vsqz ad tertis
 nouē dieb⁹. si vsqz ad qrtū. 30. dieb⁹ pe-
 niteat de pse. di. z. si p negligētiā. Si qz
 laic⁹ p ebrietatē l' voracitate eucharistiā
 euomuerit qdragita dieb⁹ pēiteat clic⁹
 ho l' mōach⁹. 70. dieb⁹. ep⁹ aut. 9. dieb⁹
 peniteat. Sz si p pīrimitatē b acciderit
 7. dieb⁹ peniteat de cō. di. z. si qz p ebri-
 etatē. Qui p b ytex iter fecerit. iz. ānis
 peniteat. ex. c. c. z. Si qz domū v' areā
 cuiuscūqz volūtarie icēderit sublatā v'
 icēsa oia restituat. z. 3. ānis pēiteat ex de
 iniur. si qz domū. Qui cōicat cū bētico
 sciēt. 5. ānis peniteat. z 4. q. i. si qz de-
 derit z. c. se. Qui ignorat cognoscat du-
 as sorores l' matrē z filiā l' amitā z neptē
 7. ānis peniteat: si sciēt ppetuo careat
 piugio. 34. q. vl. si qz cum duab⁹ z. c. se.
 Patron⁹ res ecclie dilapidās āno peni-
 teat. 17. q. vltima filijs. Qui lustrat do-
 mū suā cū magicis incātātōib⁹. 5. ānis
 peniteat. 26. q. 5. si qz ariolos z duabus
 cāis seq. Qui iurat nō facere pacē cū p-
 ximo suo āno peniteat z ad pacē redeat
 22. q. 4. q sacramto. Dertur adult bo-
 micida regl. 7. ānis peniat z idē p forni-
 catione l' nō ita aspera penitētia ipona-
 tur. 22. q. i. p dīcādū cū glo. z. 33. q. z. b.
 ipsum. z. 5. se.

Quandoq[ue] hos canōes pñiales hic
 i fueri n[on] tñ h[ic] iō feci q[ui] p[ro]fessor de
 beat aut teneat sp[irit]u pñias put i eis
 p[ro]tinet i ponere: cu[ia]z hodie oēs pñie arbi-
 trarie sint z p[ro]fessor: es arbitrio p[ro]mittant[ur]
 z 6. q. 7. t[er]p[er]a. z de pe. di. 1. **A**denfurā. z ex
 eo. c. **Q**uestitū. z. c. de his qui. Sed vt ex
 h[ic] sciat meli[us] differētias p[ro]f[ess]o[rum] cognoscē
 z p[ro]m cor[por]u grauitatē cuilibet penitenti p[ro]
 ut p[ro]gruit pñiaz inuigere: p[ro]siderat[ur] tñ cō
 ditioe z p[ro]f[ess]o dignitate sexu officio pau-
 ptate cōplerione societate ac dispositio
 ne vt dicit host. in sū. c. ti. §. q[ui] pñia. **D**e
 bet eni pñia p[ro]f[ess]o cōrespōdere. vt. f. sup
 bo. humil[is] inuigat o[ra]tio. auaro z cupido.
 elemosynaz elargitio: luxurioso z gulo
 so abstinentia z carnis maceratio. **Q**uod
 v[er]o ē n[on] de n[ec]c[ess]o l[icet] de p[ro]gruo i sp[irit]u sed
 de p[ro]gruo tñ i generali vt dicit **S**co. i. 4.
 di. 15. q. 1. nā sepe p[ro]tingē p[ro]t q[ui] aliq[ui]s pec-
 cet p[ro]f[ess]o supbie auaritie luxurie z gule
 cui de p[ro]gruo deberet cōrespōdē aliq[ui]d p[ro]
 dicto[rum] op[er]u penaliū: z tñ talis pñia vel
 satisfactio n[on] poterit ei p[ro]petē. exēpli g[ra]tia
 Paupi q[ui] furat[ur] ē n[on] p[ro]petit ei dare pñia
 vt elemosynas faciat q[ui] n[on] h[ab]et vñ facē nec
 vt oret l[icet] ieiunet aut cor[por]u maceret l[icet] pec-
 cauerit p[ro]f[ess]o supbie l[icet] luxurie q[ui] cū op[er]o
 feat cū p[ro]tinue laborare p[ro] victu necessa-
 rio n[on] possit postea sustinē laborē. **S**ed si
 p[ro]t p[ro]tingere q[ui] diues q[ui] peccauit p[ro]f[ess]o car-
 nis sit adeo delicat[us] q[ui] n[on] vult ieiunare
 nec cor[por]u macerare: l[icet] p[ro]sumit q[ui] si sibi ta-
 lis pñia i poneret cito eaz abijceret z sic
 nouo p[ro]f[ess]o peccaret. vñ i his casib[us] z sibi
 b[us] d[is]cret[us] p[ro]f[ess]o: i ponet aliā pñiam q[ui]
 cognoscit penitētē libet[ur] recipe z credit
 q[ui] debeat meli[us] adimplere: cauēs sp[irit]u ne in-
 iugat pñiam q[ui] alteri faciat p[ro]iudiciū. **P**er
 q[ui] seq[ui]t[ur] aliq[ui]d scādālū seu piculū. Et si pec-
 cator o[ra]tio nullaz pñiam velit accipere a sa-
 cerdote sibi iposita dicit tñ se h[ab]ere disp[os]i-
 cētā al[ia] p[ro]t[ro]t[us] o[ra]tio p[ro]f[ess]o p[ro]missio z firmū
 p[ro]positū n[on] recidiuād[ur]: absolued[ur] ē ne ca-
 dat i despatioe[rum] p[ro]m **S**co. vbi. §. **I**dem
 guil. **E**st tñ h[ic] casu z q[ui]tenscuq[ue] i ponit
 pñia minor debito p[ro]f[ess]o n[on] nūciāda pñia
 q[ui] sibi p[ro]p[ri]etis suis eēt i ponēda: z inducē-

do q[ui] eā i se l[icet] equalēti absq[ue] ipositoe v[er]o
 lit adimplē: **A**llioq[ue] oportebit eū in pur-
 gatorio soluē z cōplere. **S**ed. tho. i. 4. di.
 19. nullo tñ casu p[ro]f[ess]o: d[icitur] exigē p[ro]missi
 onē a p[ro]f[ess]o l[icet] credat q[ui] n[on] faciat pñiam.
 aut aliud q[ui] p[ro]mittit. Sufficit. n. si dicat
 se h[ab]ere p[ro]positū faciēdi p[ro]f[ess]o guil. Salubre
 ē p[ro]f[ess]o docto[rum] ē q[ui] cuilib[us] p[ro]f[ess]o ad v[er]i-
 tādū abiguitatē d[icitur] iteranda pñia facta in
 p[ro]f[ess]o mortali p[ro]f[ess]o: vñ p[ro]f[ess]o n[on] p[ro]f[ess]o aliā
 breuē satisfactioem quā statim in statu p[ro]f[ess]o
 exe[cut]i inuigat. z deinde ei d[icitur] elaret si p[ro]f[ess]o
 gat reliq[ui] satisfactioem sibi p[ro]f[ess]o inuigat
 agē in p[ro]f[ess]o mortali an debeat illā itare
 vñ n[on] tñ d[icitur] in mortali q[ui] contrit[us] ē.

De commutatione penitentie.

Crit an sacerdos possit pmuta-
 re pñiam quā iuxerit: z dico bre-
 uē s[ed] host. i sū. t. d[icitur] remiss[us]. §. z an
 sacerdos q[ui] sic d[icitur] tñ d[is]crete z ex eā rōa
 bili z circa subditos suos. di. 8. z p[ro]f[ess]o.
 al[ia] n[on]. **S**ed. ray. Tu dic[is] p[ro]f[ess]o guil. **S**ed aut
 p[ro]f[ess]o: a q[ui] pmutatio peti[ur] iste idē ē q[ui] iux-
 rit eā siue s[ec]c[ess]o: ei[us] l[icet] p[ro]f[ess]o: ordinari
 us iudex penitentie: z bi oēs p[ro]f[ess]o pñiaz cō-
 mutare l[icet] relaxare. aut ē ali[us] p[ro]f[ess]o: a p[ro]f[ess]o
 dict[us] z tñ si tal[is] pñia ē secreta z i tali casu
 inuigat i q[ui] ipe scō[rum] p[ro]f[ess]o: poterat ab in-
 itio absolueret z pñiam inuigere poterit
 ēt eo cāu relaxare z pmutare. **S**ed[ur] ar ē
 si i casu a q[ui] ipe an n[on] poterat absolue[re]: aut
 si tal[is] pñia inuigat fuit a supio[rum] q[ui] sibi ta-
 le pmutatōez l[icet] relaxatōem resuauerit.
Arch. ad h[ic]. 50. di. accedēs. 33. q. 2. lato[rum]
 z ibi glo. idē i direc. t. c. §. i. 40. h[ic] tñ ē cāu
 cū pñia inuigat ē a supio[rum] l[icet] casu sibi re-
 suato poterit iferio: p[ro]f[ess]o guil. eā pmuta-
 re l[icet] relaxare si urgeat n[ec]c[ess]itas aut suade-
 at utilitas ēt si sit publica. **P**ñ ē. n. int[er]
 tari i his casib[us] q[ui] supio[rum] p[ro]f[ess]o: p[ro]f[ess]o: ifer to-
 rib[us] p[ro]f[ess]o p[ro]mut ad i relaxatōem. h[ic] ille. nec
 vñ necesse ex h[ic] iterare p[ro]f[ess]o: n[on] vt dicit
 exp[re]sse pe. d[icitur] palu. l[icet] aliq[ui] p[ro]f[ess]o d[icitur].

Quomodo cōfessor: circa i[stos] se
 habere debeat.

Quoniam periculosum sit pñiam
 vsq[ue] ad extremū vite differre d[icitur]
 pe. di. 6. **S**i quis attē q[ui] nemo ē.

despandus dñi h̄ co:pe p̄stitut⁹ ē ea. dñi.
nēo. p̄sbyter q̄ morientib⁹ l̄ in mortē p̄i-
culo p̄stitut⁹ p̄niam negauerit eoꝝ aiaꝝ
re⁹ erit. z. 6. q. 6. Si p̄sbyter. z. c. se. dñs igit
p̄fessor: cū ad infirmū p̄ p̄fessione voca-
tur cū oī sollicitudine cū adire z oī dili-
gētia ei⁹ saluti intēdere. p̄facile ē. n. p̄u-
dēt p̄fessor: i tali casu aium ē cuiuslibet
magis peccatoris ad deū p̄uercere: z ad
oē bonū p̄suadere z disponere ac tandē
eius aiam de infernī baratro liberare.
Studeat igit p̄: z aī oīa si sue mentē cō-
pos ē infirm⁹: p̄ posse eū ad p̄ritōez cū
spe venie iducē: deinde ab eo q̄rat a q̄to
tpe citra h̄ ē p̄fess⁹: totū illi⁹ tps quo h̄
ē p̄fessus oīum p̄ctōꝝ suoz ab eo exigat
purā p̄fessionē: cū interrogādo in ḡiali l̄
sp̄ali plus z min⁹ put ei⁹ discretōi z cō-
fētētis p̄ditōi expedire videbit⁹: z infirmū
tāt⁹ grauitas sine m̄lto detrimento patie-
tur: z p̄cipue de his interrogāduz ē. si cō-
tētat de oī eo qd deo placuerit circa tps
disponē: siue de sanitate l̄ infirmitate. si
ue de vita siue de morte: z si dñs de om-
ni offēsa dei z p̄mit⁹ ei iniurias retri-
bit. nā als saluari n̄ pōt. si ad curā sue in-
firmitat⁹ vocauit medicū iudeū l̄ infide-
lē: aut ab eo recepit medicinā. nā h̄ ē p̄-
bībitū z mortale: z ex h̄ dñs exōdicari h̄ ē
laic⁹: Si cleric⁹ ē dñs deponi. 38. q. i. c. ul-
lus. z. c. oēs. z no. collec. c. de iude. ad h̄
zareb. in. d. c. nullus. vbi tñ dīc q̄ si quis
moriat⁹: nisi iuuē a medico iudeo z aliū
inuēire n̄ possit. credit bug. q̄ in tāta ne-
cessitate l̄ ei vocare eū. Si venificoruz
l̄ incātātū remedijs aut medicaminē p̄
sanitate sua recuperanda vsus ē p̄bībituz
ē z mortale. z. 6. q. z. c. illud. z. c. Qui sñ
saluatore ea. cā. q. 7. admoncat. z c. de
pe. z re. Lū infirmitas in fine. Si debet
aliquid alicui cā maleficij p̄ctus deposi-
ti. l̄ p̄decessor⁹ suoz legatī nō soluti. aut
alio quontis respectu. Itā nō remittit
p̄ctm nisi restituatur male ablatum. Itō
si pōt sine mora restituat: ne euz alieno
discēdens dānet i eternū. sed si p̄o tūc
nō pōt sufficēter ordinet z disponat. v̄l
talem cautionē faciat q̄ creditores sint

securi z executores sui si decesserit quā
p̄mū fieri poterit satisfacere cogāt. Qd
si alienum noluerit restituere: v̄l v̄l p̄di-
xi per testamētū v̄l als sufficēter dispo-
neret nullatenus absoluat. si āt v̄l cō-
tritus z ad oīa bene dispositus satisfacti-
one v̄l cautione p̄missis v̄l p̄dicat tñc
si nō ē multuz grauatus infirmitate im-
ponat ei p̄nia. put p̄fessor videbit confi-
deratis p̄ctōꝝ grauitate z persone cōdi-
tione v̄l supra. quam faciat cum sanat⁹
fuerit. Melius ē tamen errare in mise-
ricordia remittēdi q̄ i seueritate vlciscē-
di. z. 6. q. 7. alligāt. Si h̄o fuerit infir-
mitate grauatus seu in periculo mortis
p̄stitut⁹ nō ē ei p̄nia in iungēda l̄ tñ ino-
tescendo. q̄ntitas z q̄litas ea. cā. z. q. c. ab
infirmis. Declarare tñ dñs ei sacerdos si
tu eēs san⁹ talē p̄niam tibi dāre: z vsqz ad
tale tps: q̄uis ē m̄lto maiore facē dñs
h̄z canōes. z si voluerit facias h̄ l̄ illud.
si h̄o ad deū migrauerit facias p̄ p̄nia talē
elemosynā. l̄ in iūgas bēdib⁹ tuis l̄ ami-
cis v̄l p̄te faciat: z si h̄ acceptat securi eū
absoluat. Talē erit viatico reficiēduz z
aī mortē oleo in iūgēd⁹ z amicor⁹ orōnī
b⁹ z elēosynis adiuuād⁹ v̄l i. d. c. l̄ i infir-
mis: si h̄o talis infirm⁹ infirmitate oppres-
sus loq̄lā amisit l̄ in frenetis p̄uer⁹ fu-
erit distigat: q̄ aut tal⁹ bñ viuebat z v̄l
fidel⁹ christian⁹ singlis ānis p̄fitebat z se
p̄mūcabat z bñ. l̄ sacramēta n̄ petierit.
q̄ talia ex īspato acciderūt: l̄ ē si mal⁹ z
obstiat⁹ diu in petis p̄seuerauerit z a lō
go tpe n̄ ē p̄fess⁹: petijt tñ sacerdotē. p̄ cō-
fessione z ostēdit se oīa velle facē q̄ dñs
z dñs dēt testimoniū q̄ eū audierūt. z p̄i-
culū ē in mora: q̄ tñuo credit mortu-
ris. In v̄troqz casu tal⁹ p̄sumit p̄ritus.
Itō aliq̄ d̄ circūstātib⁹ faciēte p̄co p̄fessi-
onē ḡnalē: sacerdos absoluat eū ab oīb⁹
cēsuris casib⁹ z peccat⁹ in iūgēs aliq̄d cir-
cūstātib⁹ l̄ p̄saguineis aut bēdib⁹ p̄aia
ei⁹ faciēda si voluerit acceptat. Deinde p̄
p̄ sacerdos m̄strabit ei sacramētū eucha-
ristie: l̄ si sit p̄fess⁹ eo q̄ n̄ potuit. z. 6. q.
6. is q̄. v̄l alius. fm̄ Zareb. ca. q. c. si p̄e-
sbyter. nisi timeret de eius expunitione

promittit. Idē vñ si q̄s a natiuitatē amēs
fuerit. nā tal pōt baptizari z eī nēcitate
s. i. mort. articlo p̄stituto. corp⁹ xpi dari
vt no. glo. z 6. q. 6. c. q̄ recedūt. Ad autē
mistrabit ei religiosus: qz ē in b articlo
mort. b sacramētū mistrādo sñ lnia. p̄p̄ij
sacerdot. icurreret excōicatōez papales
vt no. pau. Jo. de le. z Jo. d. Imo. in cle.
Religiosi de p̄uil. extrēa vñ vñctio oio
talib⁹ dāda ē ēt si n̄ potuerit coiacare: qz
lz p̄p̄ frenesiz n̄ pmitterēt se inūgi. potu-
erāt ligari z sibi violēt dari: sec⁹ at de eo
q̄ a mltro tpe citra n̄ ē p̄fessus l notorius
peccator: exñs: subito incurrit amētias l
loq̄ia p̄didit: nec p̄p̄ postea ofidit signa
p̄tritiōis. nam tali sacramēta n̄ obēt dari
nec in ecclāstica sepultura sepeliri.

De absolutione quomodo confessor
se habeat circa eam. Caplm. tertium.

Acto sup⁹ q̄l r̄ p̄fessor d̄z p̄nias i
iūgē restat p̄fegit b dēclarat q̄uo
circa absolutiōez p̄ctōz se d̄beat
habē. Vbi nō añ oia q̄ d̄z in tāto mis-
rio se impunē ab oī crīe repire: vt digne z
salubrit̄ valeat illud exercē. nā vltra mo-
dū sacerdotū crimē d̄estabile ē: q̄ n̄ p̄us
se iudicat z alios alligāt de pe. di. 6. s. sa-
cerdos: q̄tēs enī sacerdos exñs i mortā-
li aliq̄ue absoluit toties mortāl̄ peccat
vt no. glo. ca. di. s. penul. sup. vbo iudi-
cādu. z Arch. ibidē. z bētur i dire. e. ti. si
tñ p̄erat z disponat p̄stiteri n̄ d̄i i mortā-
li. Iustificato igr̄ p̄ se ipso: z iaz integre
audita p̄itētis p̄fessioē: z debita p̄nia in-
posita: z p̄itēs dicat se ex corde de oī d̄ei
z p̄imi offēsa dolere: z i iurias ei remit-
tere: z alteri⁹ samā z rē velle restituē z p̄
iniurijs debite satisfacē vt. s. c. p̄cedēt.
tūc si p̄itēs i articlo seu p̄iclo mort. sit
posi⁹ ab oib⁹ cēsuri casib⁹ z p̄ctis pote-
rit p̄fessor eū absolue vt. s. p̄te. z. ca. ii.
s. 7. Si vñ san⁹ fuerit z ligat⁹ repit aliq̄
excōicatōe iudicis: remittat eū ad excōi-
catorē seu ad ei⁹ supiorē: ad q̄s de iure p̄-
tinet absolutio p̄m Ri. i. 4. di. 18. arclō
9. q. 5. Si at sit excōicat⁹ excōicatōe iu-
ris: absoluat eū ab ea si pōt mō iñscrip-
to: si at nō pōt remittat eū ad bñtes au-

cto: itatē absoluedi: nec absoluat eum a
p̄ctis p̄p̄ q̄ fuerit absolut⁹ ab excōicatio-
ne: qz excōicat⁹ maiori seu miori excōi-
catōe n̄ ē p̄iceps sacramētoz ecclē scdm
doc. Et no. p. Ric. i. 4. di. 18. ar. 9. q. 4.
z durādū in sū. li. i. di. iij. q. 5. Imo si
scient maiori excōicatōne excōicatū ab-
soluat a p̄ctis p̄usq̄ ab excōicatōe: eādē
icurrit excōicatōem. lz q̄dā dicūt prius
sz p̄ia op̄inio tutior ē quā tenent Guil.
Jo. de legna. z Jo. de Imo. i cle. religio-
si. de p̄uil. z d̄ b̄t i d̄rec. lib. i. t. z. s. 103.
Sec⁹ at si ignorāt absoluat. Si vñ n̄ sit
excōicat⁹ sz bz aliq̄s cāus l p̄ctā supiori
refuata: tūc p̄m tho. z dur. in sū. d̄z eus
absoluē ab his a q̄b⁹ pōt: deinde remit-
tere eū ad supiorē de residuo absoluedū.
iñs: mado penitētē q̄ illa p̄ctā a q̄b⁹ ipse
n̄ potuit eū absolue p̄stiteri ep̄o vñ ei⁹ vi-
cario: z faciat se ab eis absolui: nec per b
d̄i p̄fessio diuisa: qz itegre p̄stiteri p̄mo z
absolues scdo p̄firmat z p̄stiteri q̄d̄ceptū
erat. Vel si p̄fessus p̄sona simplex fuerit
vadat ipse p̄fessor si pōt ad ep̄m. p̄ aucto-
ritate obtinēda: vt si p̄stentē mittit d̄ei
lnia illa p̄ctā in cedula quā ipsemet p̄ci-
tens potest ep̄o vel eius vicario scribat
sub hac forma vñ sili videlicet. Latorem
latri ē p̄fessū p̄ homicidio vel icestu
In tali gradu cōmissio absoluedū pater-
nitati vñ transmittit vt bñficiū absolu-
tiōis ipendendo: z salutarē p̄niam inisi-
gendo: ip̄m sancte ecclē reconciliētis. z
confessor cautū ip̄m reddat ne illā cedu-
lam alteri legendā tradat. Et si ep̄us re-
mittat eum ad cōfessorem ipsius aucto-
ritate absoluendum tūc absoluat illum
integre ab oib⁹ peccatis imponendo il-
li p̄niam solum p̄ illo peccato pro quo
p̄us non imposuerat. Et si ille non bēt
casum refuatum: vel ēt si bz z ipse p̄fes-
sor ab oibus absolue pōt libere absol-
uat eum modo iñscrip̄to.

De forma absolutiōis a p̄ctis

Gr̄ca absolutiōez p̄siderāda ē for-
ma d̄bita vñ p̄p̄a z p̄pletia. vbi nō
q̄ sic q̄dlibet sacramētū bz suā p̄-
p̄tā formā: ita ēt sacramētū penitētiē

que ē ista. s. ego te absoluo: et ipse ego
te absoluo. i. sacramētū vltimū: rñ abso-
lutū tibi ipso dō: qd sciret ex h qd i sacra-
mētis noue legis nō ēēt nisi oñsio vlti-
gnificatio qd ē salūz eo qd sacramēta no-
ue legis nō solū figurāt et significāt sic sa-
crāmēta legi veteri: s. et efficiūt qd figu-
rāt. Vñ sacerdos p tute clauū absoluit
a culpa mortali nō pncipalr s. vt instrumē-
tū disponēs ad ifusionē grē tñ p quam
fit remissio culpe: absoluit et a pēa nō ef-
nalī qd cū sit ifinita et ifepabilia cū nō pōt
remitti nisi a tute seu potētia ifinita: et
ab eo qd remittit cū pā s. a tpali fic: nā cū i
pti nō ē pēa et nā pmutet i tpalē h lī pur-
gatorio soluēdā d illa pēa tpali cui? hō d
bitō: remittet h vlti purgatorio p dīxi sol-
uēda tute clauū aliq pā nō tota dīmi-
nuit s. alex. dāl. 4. pte sū. q. 281. et tbo. i.
4. sē. di. 18. ar. 3. S. qñ alia ē absolutio
a pēis et alia ab excoīcatōe: de his singu-
lati ifra dicet. Quo ad absolutōē a pec-
catū sciēdū qd s. vt p dīxi d sba forme sint
tñ h vba. Ego te absoluo ex pmissis ill sup
qd absolutio dēmiat si a pēis. Dep-
catio vō qd pmitit et reliq qd subsequūt nō
sūt de nēitate s. tñ pgrue et laudabl ap-
ponūt. Post qd igit penitēs itegre oīa
pctā sua p fessus fuerit et put regit p fu-
turo tpe bñ dispositus vt supia pmissa a
sacerdote oīone. Ad ifereat tui oīpotēs
de? et dimissis oīb pēis tuis pducatur te
ad vitā eternā. Amē. Indulgētiā et abso-
lutionem oīum pctōz tuoz tribuat tibi
oīpotēs et mīsericors dñs. Amē. libē et hñ
p dītōē absoluat et: nāz cū p dītōē abso-
lut? nō ēēt simplr absolut? ex de re. iur.
Act? 11. 6. et dicat dñs nī ihesus xps qd te
creauit et redemit te absoluat et ego aucto-
ritate ipī qd fūgo: iquātū possū et debeo
absoluo te ab oī vīcō excoīnis mīoris si
teneris: et ifistuo te scīs sacramētū ecclīe si
idiges: itēx absoluo te ab oīb pēis tu-
is p fessis et oblitū mortalib? et venialib?
et circūstācijs eoz. Passio dñi nī ihesu
xpi et oīa bōa qd fecisti et factur? es et aduer-

uerfa qd sustinuiisti et sustinebis sint tibi
penitētiā et remissioē et pctōz tuoz in
argumentū diuine gracie. In noīe pa-
tris et filij et spūs sancti. Amen.

Qñ satisfactio dē pcedē absolutōē:
Vñ tñ aliq casus i qd an satisfi-
ctōem nullaten? penitēs ē absol-
uēdus nec i vita nec i morte nisi
pūs satisfaciāt l idonee caueat p iurijs
l dānis et male ablat. Qñ p m? ē d ex
coīcatōis vt ifra dicet. Scōs ē d vsurarijs
māifestis. Dicit. n. vsurari? manifest?
p euidētiā facti: puta qd mēsz patā et ad
vsuras vlt qd d h i iure p fessus ē l pūct?
vlti sint de hoc argumēta cū fama. So-
la at fama si suffic vt nō. glo. i. c. vsuray
de iuris li. 6. sup vbo manifestos. Ta-
les enī vsarij manifesti nec ad p fessionē
nec ad sepulturā recipi debēt licz dicāt
se velle restituere vel ēēt in vltima volū-
tate mādēt d vsuris satisfieri. Sed oī
qd de ipīs sit vel fuerit put patiunt fac-
tates eoz plenarie satisfactū vlt illis qui
bus faciēda ē restitutio si p fessio sint ipī
aut alij qui eas pnt acq̄rere vel eis absē-
tib? loci ordinario vlt vices eius gerēt.
Aut decano. Archiep̄s bytero vel abba-
ti qd als iurisdictionē hz in spūalib? d cō-
suetudine. Aut rectori pochie ipī? vsur-
rarij. Vel ei? cui dē fieri restitutio corā
aliqb? fidedignis aut fuo publico. i. ta-
bellioni de ipīus ordinarij aut p dīcto-
rus mādato de restitutōē idonee sit cau-
tū dādo. s. pignora. l fidei iussores si pnt
als sufficēt cautō iuratoria. Et si vsuray
gritas sit manifesta illa sp in cautōē ex-
p matur. Alio qñ moderāda erit arbitrio
recipiētis. Ipē tñ si sciēter minōrē qd ve-
risimilr credit moderet ad restitutioē
residui tenet: als nullus dē itereffe eoz
testamētis aut eos ad ecclīam sepulturā
seu p fessionē admittere vlt absoluerē vt
in. c. quāq? de vsuris li. 6. Si igit vsura-
rius obite cupit satisfacere ad h vt ei sē
pctm remittat qd tuoz obfuarē dē. Pri-
mo si hz pecuniā vnde restituere valeat
pūsq moriatur p se ipm l p fidelē amicū
restitutōi illā exponat. Scōdo faciat pur-

Illuc pponit edictū in locis a q̄ incolta
sunt extorte vsure q̄ oēs veniāt: z si aliq̄
appareat q̄b̄ fides sit adhibēda p̄ illis
restituāt q̄ paupibz eroget vt no. glo.
ibidē sup vbo satisfieri. Tertio si aliq̄d
v̄fuerit p̄ cautidē idoneā suppleat vt
supra. Quarto si vsuraz bz aliq̄ iltrumē
ta l̄sc̄ibta ex t̄nc ea casset p̄ publicū in
strumētū vel redigat ad debitū vitatis.

De forma absolutōis ab excōicatioe.

Uo ad absolutōez ab excōicati
one. Sciendū qd duplex ē excōi
catō. s. iur. l̄ hōis. Ab excōicatio
ne iuris maiori seu minori z regularit̄ ep̄s
subditos suos z plati exēpti sibi subdi
tos absoluerē p̄nt: nisi papa absolutōez
sibi refuauerit ex̄ d̄ sē. excō. Mup v̄l̄t
sede vacāte caplm̄: aut ille ad quē ep̄alis
iurisditio p̄tinet ex̄ d̄ n̄ia. z obe. c. z. li. 6
Al̄ n̄ia s̄o hōis n̄ pōt absolue nisi q̄ eam
tulit l̄ ei⁹ successor: si bz eadē iurisditōez
sup excōicatū quā ip̄e q̄ tulit h̄uit. z. q. 3
Si ep̄s. ij. l̄ et supior p̄m Ric. i. 4. Luz
tñ alia sit excōicatio p̄tines ad for̄ p̄ten
tuosum z alia p̄tines ad for̄ penitētiāle.
Sciendū q̄ a p̄ia absoluerē pōt et nō sa
cerdos ex̄ de sē. excō. cū illoz. z. c. Lano
nica. z de p̄sue. Quāto. Mā absolue po
ti⁹ ē iurisditōis q̄ ord̄is. z. q. i. Memo.
Solēnia tñ absolutōis sic dicit orōnes
cū stola: psalmū penitētiāle: z in eccl̄iaz
introducē ē ord̄is z officij. d̄ excessib⁹ pla.
c. si. z de sen. ex. nup. Ab illa s̄o q̄ p̄ce
dit ex vi clauis solus sacerdos absolue
pōt. De. tñ de pa. z Jo. sup decretalez.
a nobis. c̄ de sen. excōicationis clari⁹
dicūt. s. q̄ ois supior et n̄ sacerdos h̄ns
p̄tatem excōicadi: bz et absoluedi q̄tū
ad restituēdū excōicatū ad act⁹ legitti
mos habile z cōioni fidelit̄: s̄ q̄tum ad
tollēdū culpā rōe cr̄is v̄l̄ p̄tumacie p̄te
regrit absolutio sacerdot̄. Lō. ric. in. 4
di. 18. ar. 10. q. 4. vbi dicit qd̄ p̄ima ex
cōicatioe n̄ ē necessariū qd̄ absolues di
cat p̄cise absoluo te: s̄ sufficit dicere re
uoco relaxo z h̄mōi v̄ba. In illa s̄o que
sit ex vi clauis i foro p̄scientie d̄ sacer
dos dicere. Ego absoluo te. Jo. an. su

vbo reuocatioem ex̄ de h̄is q̄ vi metus
ve cā si. c. i. li. 6. circa b̄ tripl̄r distinguit
z soluit. Vide ibi. ligat⁹ tñ plurib⁹ s̄n̄is
v̄l̄ vna ex diuer⁹ cāis si vult de absolui
d̄s exprimere oēm s̄niam z cām z sic vna
absolutio sufficit ad p̄tes excōicationes
tollēdas: al̄ nō teneret absolutio q̄ per
surreptōem obtenta eēt ex̄ de sen. exco.
officij. z de b̄ dicit clari⁹ Ric. vbi. s. ar.
3. q. 10. Regulariter igit in absolute
ab excōicatioe maiori q̄tuor obfūada
sūt. Primū ē vt excōicat⁹ in oī casu an
teq̄ absoluat iuret stare mādatis eccl̄ie
v̄l̄ i. ius absoluētis: siue q̄ parebit iuri.
Et s̄ host. dixerit iuramentū eē de suba
absolutionis: tñ p̄riū t̄z cōis op̄tio. vñ
de si omittat qd̄ fieri nō d̄z t̄z nibilomi
nus absolutō extra eo. Cum desideres
z. d. An. de bu. ibidē. Lō. Bos. z Guil.
De pueris an debeāt iurare relinq̄ ar
bitrio absoluētis. Scdm̄ ē q̄ si quis ex
cōicat⁹ ē p̄notoria offēsa i. p̄m̄is: non
absoluat nisi p̄ satisfecerit z sufficientē
p̄stiterit emēda si pōt ex̄ de v̄bo. fig. Ex
pte. cl. i. qd̄ p̄sertim obtinet qñ b̄ in iure
ex̄p̄sse cautū repitur. Alias si nō pōt d̄s
absolui recepta ab eo idonea cautōe qd̄
satisfaciat si ad pinguiorem fortunā per
uenerit. Idē dico si p̄ptumacia aut offē
sa dubia erat excōicat⁹: q̄ s̄l̄r suffic̄ cau
tio iuratoria vbi nulle expēse petunt vt
ibi z in. c. Edoardus ex̄ de solu. Absolu
tio enī negāda nō ē. 36. q. 6. Si p̄sbyter
Tertiu⁹ ē q̄ absoluat p̄b̄ qui tulit s̄n̄iaz
v̄l̄ supiorē sūi: vel aliū cui cōmissa fue
rit auctoritas absoluedi: debita forma s̄
uata. Sic absoluens enī excōicatū vir
gis v̄l̄ corrigijs scapulas nudas haben
tem verberabit dicendo psalmum.
Misere mei de⁹. v̄l̄ aliū penitētiāle
cū Gloria patri. percutiēdo semel i quoli
bet v̄l̄ postea dicat k̄ir̄l ch̄ustel. k̄ir̄l.
Pater noster. v̄. Et ne nos. v̄. Salu⁹
fac p̄uum tuū. R̄spōdeat. Deus me⁹
sperātem in te. v̄. Nihil p̄ficiat inimi
cus in eo. R̄spōndeat. Et filius iniqui
tatis non apponat nocere ei. v̄. Esto ei
dñe turris fortitudinis. R̄ndeat. Et fa

cie inimici. *V.* Dñe exaudi oronē meaz
Rñdeat. Et clamo: me⁹ ad te veniat. *V.*
Dñs vobiscū. Rñdeat. Et cum spiritu
tuo.

Oratio.

Eus cui p̄m̄ e⁹ misereri semp
z p̄cere suscipe deprecatiōem nr̄az
z hūc famulū tuū quē excoīcatō
nis catena p̄stringit: misatio tue pietat̄
tis absoluat. *Per xpm̄ dñm nr̄m. amē.*
ii. q. 3. Lū aliquis. Quartū ē q̄ absoluto
fiant mādāta iusta z rōabilia als appella
re possēt ex de pac. c. si. Erit aut̄ ei p̄eci
pue iniungēdū q̄ de cetero non faciat. S
eū canonē pp̄ quē erat excoīcatus: vt in
cedario q̄ nūquā icendat. p̄cussori cle
rici qd̄ nūquā p̄cutiat z h̄mōi. 23. q. vltia
peffimam. Aliquē ē r̄q̄ritur cautio q̄ d̄
cetero talia nō faciat ex de sen. ex. 23. Bra
uem. Sed si appareret sententia iniusta
nullum mādātum fiat absoluto. In ab
solutione at̄ ab excoīcatione minori nō
r̄q̄ritur hec solēnitās ex co. ti. Sup. in
maiori: vō licet sine cā omitti nō debe
at tñ si omittatur absolutio valet: nā cū
quis possit simplici v̄bo excoīcari ita et
simplici v̄bo pōt absolui. vt s̄c̄rit̄ thō.
z Ric. vbi supra z fere oēs doctōses licz
host. dicat. 3. r̄iā. Immo ē quo ad eccl̄iā
valet videlicet absolutio siue iusta sit si
ue iniusta. 50. distinctōe pōderet ex de
reg. iur. cū sunt. li. 6. nisi fuerit ex cā fal
sa. puta si absoluēdus dicat se satisfecis
se vel iuriā sibi remissā fuisse: vel ali
quid tale qd̄ sit falsum: quia sic iudex nō
intendit absolue e⁹ de off. or. ex par
te. Pōt ē quis absens z inuitus ab ex
coīcatione absolui s̄m Thō. z Ric. vbi
supra ar. 10. q. i. z. 2. Et intellige Ric. q̄
quis pōt absolui inuitus a sententia ho
minis: nō aut̄ a sententia iuris vide ibi.
3. forma absolutōis h̄ntiū idulgētā ple
narīā. Primo absoluēdus dicat. Confi
teor. Et p̄missa a sacerdote orōne. Ad i
fereatur tui z dñs Iesus xps. subiūgat.
Auctoritate dei z beatorū ap̄lōz. Pe
tri z Pauli z s̄cte romāe ecclesie mihi
p̄missa z tibi p̄cessa ego absoluo te ab oī
sētētia excoīcatōis maioris vel mino

ris suspensionis z interdicti si teneris:
z restituo te vnitati fideliz z sanctis sa
crāntis ecc̄le: z eadē auctoritate mihi
p̄missa ego absoluo te ab oib⁹ p̄ctis tu
is p̄fessis contritis z oblitis. Itēz au
ctoritate dei z beatorū ap̄stolorū petri z
pauli z sancte Romane ecc̄le: z etiam
auctoritate dñi nri. *P.* sūmi pontificis
mihi in hac parte cōmissa: z in quantū
debeo z possum si ista vice morieris ab
soluo te ab oib⁹ p̄ctis tibi in purgatorio
debitis pp̄ culpas z offensas q̄s p̄tra de
um cōmisti: z inquantū inde p̄mittit̄
restituo te illi inoēcie i qua eras qñ ba
ptizatus fuisti. Si vō ista vice non mo
rieris resuo tibi plenariā idulgētā tibi
p̄cessā a dño papa p̄ ultimo ar. mortis.
tue. In noīe p̄ris z filii z sp̄s s̄cti Amē
Interrogatōes b̄ti Anselmi faciente
iūrimo morienti.

Primo interrogari d̄z. Si credit oīa q̄
sūt fidei christiāe. Et rñdeat. Credo. Se
cundo si gaudet se mori in fide christiā
na: z respōdeat. Gaudeo. Tertio si reco
gnoscat se deū multum offendisse: z re
spōdeat. Recognosco. Quarto si dolz
de oī dei offensa: z rñdeat. Doleo. Qui
to si p̄ponit de cetero ab oī offensa pec
cati mortalis abstinere. z rñdeat. Diui
no auxilio mediante p̄pono. Sexto si
credit se meritis passionis xpi z non p̄
p̄rijs ad gl̄iam puenire. z rñdeat. Credo
Ultimo debet sibi dici si occurrerit tibi
inimicus diabolus semper ei opponas
merita passionis christi.

Impressus Venetijs per Reynaldū
de nouimagio teotutonici: Anno
salutis. 1486. adi. 28. Septembris.